

ROMÂNIA
JUDEȚUL PRAHOVA
COMUNA PUCHENII MARI

Web-site: <https://www.pucheniimari.ro/>
e-mail: primariapucheniimari@yahoo.com
Tel: 0244.477.305
Fax: 0244.477.305

STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI PUCHENII MARI 2023-2027

CUPRINS

PREZENTARE METODOLOGICĂ	6
CAPITOLUL 1. CONTEXT DE DEZVOLTARE	16
1.1. Contextul european	16
1.2. Selectarea obiectivelor, coordonarea și complementaritatea	28
1.3. Planul Național de Redresare și Reziliență al României	67
CAPITOLUL 2. COMUNA PUCHENII MARI-PROFILUL LOCALITĂȚII	100
2.1. Scurt istoric	100
2.2. Situația economică, socială și administrativă	103
CAPITOLUL 3. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE	111
3.1. Așezare și relief	111
3.2. Rețeaua hidrografică	111
3.3. Factori de risc natural și antropic	112
3.4. Climă	112
3.5. Solul	112
3.6. Vegetația și fauna	113
3.7. Resursele localității	113
3.8. Infrastructură	115
3.9. Populația	120
3.10. Forța de muncă	124
3.11. Educație	126
3.12. Culte, cultură și artă	128
3.13. Sănătate	134
3.14. Asistență socială	135
3.15. Agricultură	136
3.16. Economia	138
3.17. Administrația publică locală	143
3.18. Analiza SWOT	145
CAPITOLUL 4. STRATEGIA DE DEZVOLTARE PROPUȘĂ	158
4.1. Viziunea comunitară	158
4.2. Misiunea	194
4.3. Obiective strategice	195
CAPITOLUL 5. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA	201

STRATEGIEI	
5.1. Planul de acțiune – Portofoliul de proiecte prioritare pentru perioada 2021-2027	201
5.2. Cadrul de aplicare a strategiei	244
5.3. Monitorizarea și ajustarea strategiei	248
BIBLIOGRAFIE	249

Dragi cetățeni,

De la bun început am fost conștient că Administrația Locală are obligația să propună comunității programe pentru reabilitarea zonei. În aceste condiții, de când mi-ați acordat încrederea dumneavoastră am făcut tot ce mi-a stat în putință să modernizez aceasta comună și să o aduc la nivelul demn de a fi parte integrantă a Uniunii Europene.

În contextul unei analize ample s-a putut observa că factorul uman a fost elementul principal care a urmărit identificarea oportunităților și tocmai de aceea vreau să vă mulțumesc că m-ați sprijinit și m-ați ajutat de fiecare dată.

Obiectivul major al administrației locale pentru perioada 2023-2027 și implicit al meu, ca ales al comunității, constă în găsirea de soluții la solicitările cetățenilor, prin implicarea directă și promptă în rezolvarea acestora, dar și continuarea dezvoltării edilitare.

Desigur, mai sunt multe de făcut. Comunele sunt pentru oameni, de toate felurile, cu diverse nevoi și interese. A schimba un lucru în bine are mai multă valoare decât să încerci să explici de ce alte lucruri nu sunt așa cum ar trebui să fie. Datoria mea este ca tot ceea ce întreprindem să fie în beneficiul întregii comunități.

Îmi doresc și mi-am propus să fac tot posibilul ca fiecare cetățean să ajungă să traiască în condiții decente, iar datoria mea este să sprijin toate proiectele ce au ca finalitate beneficiul cetățeanului.

Fiind un locuitor al comunei am realizat că trebuie să cunosc mai bine posibilitățile de dezvoltare economico-socială ale localității unde locuiesc și unde îmi desfășor activitatea profesională. De aceea, pe baza analizei condițiilor geografice, sociale, culturale actuale am elaborat o strategie de dezvoltare a comunei pe perioada 2023-2027.

În plus, față de cele arătate în cadrul lucrării, putem vorbi de necesitatea elaborării de noi proiecte prin accesarea de fonduri europene prin Programul Național de Dezvoltare Rurală. Proiectele pe care le-am întreprins până acum și cele viitoare sunt făcute pentru a îmbunătăți viața locuitorilor comunei UAT Comuna **Puchenii Mari**. Aceasta strategie de dezvoltare locală vizează o perioadă de 5 ani și poate fi realizată prin voința dumneavoastră.

Vă reamintesc că scopul acestei strategii este de a demara și finaliza proiectele prin care vom reuși să modernizăm comuna din care facem parte cu mândrie. Astfel, împreună ne vom bucura de o infrastructură stradală dezvoltată, vom fi fericiți să vedem cum copiii sau nepoții noștri învață să lucreze cu tehnologia modernă sau cum vom putea să folosim sistemul de canalizare și epurare al apei potabile. Ca primar al comunei **Puchenii Mari** vă mulțumesc că m-ați sprijinit până acum și am încredere totală că și de acum înainte vom forma o adevărată echipă și

Împreună vom sărbători finalizarea oricărui proiect evidențiat în strategia de dezvoltare locală.

Adresez pe această cale mulțumiri tuturor celor care prin efortul lor au contribuit la elaborarea acestei strategii de dezvoltare locală, prin idei și opinii care au dus la identificarea problemelor și la stabilirea priorităților. Toți cei care s-au implicat activ în acest proces ne-au ajutat pe noi, administrația publică locală, să regândim prioritățile comunei, să ne înțelegem mai bine rolul și rostul în viața comunității noastre.

NEGOI CONSTANTIN

Primarul comunei **PUCHENII MARI**

Prezentare metodologică

Dezvoltarea durabilă este un obiectiv fundamental al Uniunii Europene. Scopul abordării este îmbunătățirea continuă a calității vieții și a bunăstării generațiilor prezente și viitoare, printr-o abordare integrată între dezvoltarea economică, protecția mediului și justiție socială.

La nivelul Uniunii Europene, dezvoltarea durabilă a devenit obiectiv asumat începând cu 1997, prin Tratatul de la Maastricht, în anul 2001 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă la Gotheborg, iar în 2006 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită. Atingerea obiectivelor dezvoltării durabile nu se poate realiza fără o schimbare de mentalitate a oamenilor și fără comunități capabile să utilizeze resursele în mod rational și eficient și să descopere potențialul economic al economiei, asigurându-se prosperitate, protecția mediului și coeziune socială.

Strategia de dezvoltare locală a comunei **Puchenii Mari** prezintă caracteristicile localității, o analiza amplă a resurselor și oportunităților comunei prezentând astfel cadrul în care se va realiza progresul în următorii ani în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor. Elaborarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă unul dintre cei mai importanți pași care susțin procesul de dezvoltare locală, deoarece o astfel de strategie are ca scop stabilirea unor priorități pe termen mediu și lung spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității locale în viitor. Elaborarea strategiei a fost realizată cu sprijinul colectivului Primăriei **Puchenii Mari**. Toate datele au fost preluate din cadrul departamentelor din Primărie, de la Direcția Județeană de Statistică Prahova și de pe site-ul oficial al Primăriei Comunei **Puchenii Mari**.

O strategie de dezvoltare locală prezintă diferite alternative de dezvoltare, posibile scenarii de dezvoltare locală cu scopul de a maximiza potențialul local. O planificare strategică asigură prioritizarea proiectelor în funcție de nevoile comunității și folosirea corectă a resurselor limitate de care aceasta dispune.

Scopul unei strategii de dezvoltare locală este de a analiza într-un mod structurat și coerent posibilitatea și oportunitățile autorităților publice locale de a iniția, implementa și de a susține obiective trasate la nivel local. Strategia de dezvoltare locală are la bază caracteristicile localității, o analiză asupra domeniilor de interes ale localității (turism, cultură, investiții, populație, infrastructură, sănătate) și o analiză

socio-economică amănunțită (identificarea resurselor, analiza structurii pieței forței de muncă, stabilirea profilului populației cât și necesitățile populației).

Bazându-se pe caracteristicile și nevoile comunității, o strategie de dezvoltare locală stabilește scopuri, obiective, programe și proiecte ce urmează a fi urmate și dezvoltate. Acest lucru e realizabil prin minimalizarea punctelor slabe, prin exploatarea avantajelor locale (turism, infrastructura, poziție geografică), prin identificarea și găsirea unor soluții în eventualitatea unor amenințări viitoare (inundații, înzăpeziri, buget local insuficient etc.), analiza oportunităților viitoare (atragera de noi investitori, dezvoltarea turismului, surse de energie regenerabilă etc.), identificarea provocărilor teritoriale ce trebuie abordate.

Luând în calcul și contextul European favorabil diminuării disparităților de dezvoltare socială și economică existente între România și statele membre ale Uniunii Europene prin finanțarea zonelor mai puțin dezvoltate, strategia de dezvoltare locală poate genera resurse prin elementele sale noi în domeniul etnic, managerial sau financiar. Fondurile structurale și de coeziune sunt un real sprijin pentru dezvoltarea comunităților locale dar pentru a le obține este nevoie de proiecte care acționează și furnizează rezultate, proiecte ce nu risipesc resurse ci care vor fi direcționate către investiții ce pot stimula creșterea economică.

Strategia de dezvoltare locală asigură ierarhizarea investițiilor, pentru a obține un impact maxim și o valoare adăugată maximă din obiectivele ce le propune comunității locale.

Este important ca acest document să asigure o sustenabilitate de lungă durată și să deservească atât interesele administrației publice locale, intereselor private dar și intereselor personale ale locuitorilor localității. Strategia de dezvoltare locală a comunei **Puchenii Mari** este parte integrată a strategiei județului Prahova, inclus în strategia de Dezvoltare Regională (Regiunea Sud-Muntenia), inclusă la rândul său în Programul Național de Dezvoltare al României. Este important ca aceste entități să fie precizate deoarece orice accesare ulterioară de fonduri Europene a comunei Puchenii Mari depinde de alocările ce s-au făcut pentru România și bineînțeles pentru Regiunea Sud-Muntenia. Înainte de a elabora documentele de programare prevăzute de proiectele de regulamente, autoritățile române trebuie să stabilească viziunea strategică de dezvoltare a României pe termen mediu și lung, dar cel puțin până în 2028, respectiv obiectivele ce se urmăresc a fi atinse, precum și mijloacele necesare.

Conceptul de dezvoltare durabilă poate fi caracterizat din mai multe puncte de vedere, prin următoarele elemente :

➤ **economie:** eficiența economiei prin o bună gestionare a resurselor disponibile, indiferent de natura lor; creșterea economică creată de un progres, stabilitatea economică prin menținerea nivelului de dezvoltare ;

➤ **societate:** nivel de trai ridicat pentru locuitori; echitate și egalitate de șanse pentru cetățeni și susținerea categoriilor defavorizate; dialog social și delegarea responsabilităților prin implicare activă a cetățenilor la dezvoltarea propriei comunități; protejarea culturii/patrimoniului prin promovarea și protejarea valorilor culturale;

➤ **ecologie:** conservarea și protejarea resurselor naturale, biodiversitate prin promovarea acțiunilor ce protejează echilibrul ecosistemului, evitarea poluării prin măsuri de ecologizare și de minimalizare ale efectelor tehnologiei.

Pentru ca dezvoltarea să devină durabilă la baza celor trei elemente enumerate mai sus se stabilesc obiectivele: obiective economice, obiective sociale și obiective de mediu. Obiectivele principale cuprinse în strategia de dezvoltare a Uniunii Europene se bazează pe:

➤ **creștere inteligentă** prin inovare, educație și societatea digitală menită să accelereze dezvoltarea rețelelor de internet de mare viteză și să permită gospodăriilor și întreprinderilor să beneficieze de avantajele pieței unice digitale;

➤ **creștere durabilă** bazată pe competitivitate, climă, energie și mobilitate;

➤ **creștere favorabilă incluziunii** care să creeze competențe și locuri de muncă precum și combaterea sărăciei.

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane ce se caracterizează prin: deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupate în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.); valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare; randamentele și productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semisubzistență; spirit antreprenorial slab pentru dezvoltarea activităților economice, acces redus la credite; o piață a terenurilor nefuncțională; o modestă orientare către export; investiții insuficiente în cercetare și dezvoltare; accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane; creșterea continuă a disparităților regionale; o pondere ridicată a populației expuse

riscului de sărăcie și excluziune socială; o administrație publică ineficientă; o serie de riscuri pentru oameni.

Spațiul rural este expresia efortului îndelungat al omului pentru a pune în serviciul său componentele fizico-geografice ale spațiului, ale naturii. Este un spațiu pe care omul l-a modelat în funcție de nevoile sale, pe care l-a creat prin munca sa și l-a umplut cu creațiile sale de natură antropică, fiind deci o adevărată “capodoperă rustică” a omului.

Dezvoltarea, în esență, este o acțiune cu caracter strategic, ce are ca scop creșterea durabilă a productivității individuale, comunitare și instituționale, ceea ce poate duce la asigurarea unor venituri mai mari pentru indivizi. Programele de dezvoltare au în vedere schimbarea condițiilor fundamentale, ceea ce necesită un timp îndelungat, iar problemele rurale sunt foarte complexe și nu pot fi rezolvate prin acțiuni pe termen scurt fiind necesare programe succesive, cu efecte durabile.

Realizarea acestui document strategic este rezultatul voinței comunității locale din **Puchenii Mari**, care are la bază colaborarea dintre membrii comunității și reprezentanții administrației publice. Obiectivul acestei Strategii este de a susține eforturile viitoare de dezvoltare ale comunei, prin stabilirea unor direcții strategice care au la bază analiza a 4 factori importanți: **resurse, puncte slabe, oportunități și amenințări** cu care se confruntă comuna.

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Puchenii Mari reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreat de întreaga comunitate locală. Astfel se va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor. Totodată prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgențelor, avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente. În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico-social al comunei vor beneficia de acest ghid de prezentare al tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indică atât direcțiile de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni pentru că se dorea ca la final strategia de dezvoltare locală să fie în consens cu aspirațiile locuitorilor comunei Puchenii Mari. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității în implementarea strategiei de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

Acest material a fost conceput ca un instrument care să vină în ajutorul tuturor membrilor comunității locale, adresându-se deopotrivă administrației publice, mediului de afaceri, instituțiilor publice, organizațiilor neguvernamentale, dar și cetățeanului simplu interesat de evoluția viitoare a comunității sale. Se prevede că acest instrument va fi deosebit de util în programarea viitoarelor investiții dar și în atragerea resurselor financiare (naționale și europene) pentru realizarea unor proiecte de anvergură pentru Comuna **Puchenii Mari**.

Metodologia folosită în elaborarea Strategiei respectă următoarele principii:

- **validitate științifică** – procesul de elaborare a documentului trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării strategice;
- **principiul coerenței** – acesta se referă la corelarea strategiei locale cu documentele de planificare de rang superior precum și cu documente locale;
- **principiul parteneriatului** – dezvoltarea unei relații de colaborare între administrație și membrii comunității locale, element deosebit de important atât în etapa de elaborare a strategiei cât și în cea de implementare;
- **implicarea comunității** - procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;
- **transparență și obiectivitate** - procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității ca întreg;
- **coerență și continuitate** - construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare (adaptarea periodică a documentului în funcție de modificările care se produc la nivelul comunității).

Viziunea de dezvoltare a comunei **Puchenii Mari** trebuie să înglobeze materializarea în timp a unor politici benefice comunității locale și cetățenilor comunei, ca viitori cetățeni europeni. În aceste condiții, comuna Puchenii Mari trebuie să se dezvolte ca o comună europeană, cu standarde de calitate aferente fiecărui domeniu cheie - infrastructura, industrie, agricultura, servicii publice și comerciale, resurse umane, asistența socială, educație, sănătate, siguranța cetățeanului etc, dar și să se integreze și să mobilizeze activ la nivel regional potențialul existent. Valorificarea acestuia în paralel cu inițierea, susținerea și materializarea unor demersuri acționale și investiționale se poate realiza prin atragerea de surse publice și private. Astfel, se propune impunerea comunei Puchenii Mari ca un actor local important.

Orice comunitate deține caracteristici specifice care o diferențiază de alte comunități similare. Procesul de Planificare Strategică trebuie structurat în funcție de aceste caracteristici.

Studiul fizionomiei comunei **Puchenii Mari** constă în analiza aspectului exterior dar și a texturii și structurii rețelei de căi de comunicații și a densității locuințelor, a construcțiilor în general, sub influența factorilor fizico-geografici și economico-sociali. Astfel, topografia reliefului incluzând izolarea sau legătura cu așezările vecine, dar și tradițiile au o influență hotărâtoare asupra aspectului general al comunei.

Comuna **Puchenii Mari** este alcătuită din șapte sate: Puchenii Mari (reședința de comună) Pietroșani, Mirosălvești, Puchenii Moșneni, Odăile, Puchenii Mici și Moara.

Sistemul așezărilor rurale determină structura teritorială a producției materiale și oferă premise pentru dezvoltarea ulterioară a producției, respectiv zone de amplasare a unităților economice, resurse de muncă și infrastructură socială. Forma exterioară este datorată suprafeței topografice pe care s-au dezvoltat, precum și condițiilor istorice.

Comuna **Puchenii Mari** este așezată de-a lungul DN 1, la o distanță rutieră până la reședința de județ Municipiul Ploiești de aproximativ 14 km, respectiv 46 km până la București.

Satele comunei **Puchenii Mari** sunt dezvoltate într-o structură amorfă, constituită spontan în timp. Au o formă alungită, fiind considerate, din punctul de vedere al formei, ca fiind sate lineare sau sate drum, foarte adunate. Locuințele sunt dispuse pe ambele părți ale drumurilor. În timp, extinderea vetrelor nu a beneficiat de un plan de sistematizare, astfel că localnicii au determinat, prin construcții noi, o textură mai neregulată, dar nu întâmplătoare. Noile construcții încă mai țin cont de specificul satului adunat. Structura satelor se referă la modul de grupare al locuințelor în cadrul vetrei, sub influența factorilor fizico-geografici și socio-economici. Structura morfologică a satelor din această zonă este dată de caracterul adunat al acesteia.

Localitățile comunei **Puchenii Mari** sunt caracterizate de anumite funcții specifice unui teritoriu administrativ, în care se desfășoară anumite activități economice, culturale, în care se desfășoară viața. Principala funcție a celor șapte sate este cea agricolă dată de majoritatea populației ce lucrează în această ramură economică.

Majoritatea populației este implicată direct sau indirect în agricultură. Aceștia din urmă produc necesarul agricol pentru consumul propriu în gospodării, nefiind salariați ai unei asociații agricole sau ai unei ferme de exploatare agricolă.

Funcția comercială este de asemenea prezentă în toate localitățile și, prin aceasta se asigură necesarul de produse locuitorilor, prin intermediul magazinelor universale, în majoritate alimentare.

Funcția sanitară a localităților este foarte importantă. În localitate funcționează 2 Cabinete Medicale Individuale - subordonate Direcției Sanitar Județene Prahova, unde își desfășoară activitatea 2 cadre medii și 2 medici. De asemenea, la nivelul comunei există și o farmacie.

Funcția culturală este determinată de desfășurarea activităților de învățământ, culturale și de recreere intelectuală. Există două unități de învățământ, dintre care o grădiniță de copii și o școală din învățământul primar și gimnazial. De asemenea, comuna dispune de două cămine culturale (unul în satul Pietroșani și altul în satul Miroslăvești), cinci parohii de cult ortodox (în satele Puchenii Mari, Pietroșani, Puchenii Moșneni și Odăile) și o bază sportivă (reabilitată în anul 2019). La nivelul comunei funcționează și își desfășoară activitatea o Bibliotecă Comunală (în satul Puchenii Moșneni).

Funcția administrativă a comunei este deținută de satul **Puchenii Mari**. Tot aici se află și sediul Poliției. În concluzie comuna **Puchenii Mari** oferă oportunități foarte bune pentru dezvoltarea de activități economice în comerț, construcții sau agricultură. Este nevoie de personal calificat în toate domeniile. Numai așa putem ridica productivitatea la calitatea cerută de piața unică europeană.

Trebuie să investim în viitor, în generația de mâine și să exploatăm avantajele competitive pe care le avem: poziționarea geografică și asocierea intercomunitară pentru dezvoltare locală, terenuri extravilane și intravilane.

Un instrument principal al dezvoltării durabile și coerente a comunei este Planul de Urbanism General care este refăcut și actualizat, astfel încât dezvoltarea pe care o vizăm să nu afecteze mediul, să nu producă dezechilibre sociale sau să afecteze arhitectura tradițională a comunei.

Strategia ne ajută să construim viitorul. Un viitor mai bun pentru noi și copiii noștri. Un viitor în care fiecare locuitor își va găsi locul unde se poate dezvolta și performa pe piața muncii, își va găsi locuința dorită, va beneficia de servicii sociale de calitate și va găsi plăcerea spațiilor publice pentru recreere și refacere.

De abilitate și determinarea noastră în procesul de punere în practică a acestui document depinde atingerea obiectivului final: o comună ospitalieră mai curată și mai sigură.

În urma analizelor și dezbaterilor organizate a fost creionată o viziune de dezvoltare a comunei pornind de la următoarele elemente: importanța regională a comunei, afirmarea comunei ca centru de inovație și oportunități, importanța construcției unei comunități primitoare, a unui mediu local plăcut pentru locuitori și pentru vizitatori (creșterea calității vieții), afirmarea comunei Puchenii Mari ca și comunitate financiar-economică, necesitatea structurării unei administrații locale eficiente, eficace, transparente și responsabile la nevoile comunității, importanța activismului la nivelul cetățenilor, ca factor de stimulare a dezvoltării comunitare și, în fine, dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe antreprenoriat, dinamism și implicare în viața comunității.

Viziunea propusă pentru comună este: Comuna **Puchenii Mari** va fi un centru al inovației și oportunităților, un loc plăcut în care să trăiești, să muncești și să studiezi; o comună cu autorități locale responsabile și deschise, cu cetățeni activi și o comunitate de afaceri dinamică și implicată. Această viziune a rezultat în urma unor întâlniri organizate și facilitate de Primăria comunei Puchenii Mari cu reprezentanți ai ONG-urilor și ai unor instituții de stat și private din comuna noastră.

Etaple metodologice principale ale Procesului de Planificare Strategică sunt următoarele:

1. Realizarea analizei preliminare.

Planificarea strategică presupune o analiză preliminară a caracteristicilor comunității vizate. Această analiză cuprinde elemente diverse:

- elemente de istorie a comunității;
- analiza de mediu (fișa de localitate, elemente socio-economice, elemente de infrastructură, etc);
- analiza cadrului strategic la nivel național, regional și județean. Principala misiune a analizei preliminare se referă la structurarea mediului în care se plasează comunitatea și la identificarea capacităților reale deținute de aceasta.

2. Stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității.

Pasul al doilea se referă la stabilirea unei viziuni asupra dezvoltării strategice a comunei Puchenii Mari. Această viziune trebuie să țină seama de elementele principale ale analizei preliminare.

3. Analiza sectorială a domeniilor strategice principale.

Această analiză se realizează pe domenii. În cadrul fiecărui domeniu au fost elaborate sinteze de lucru pe baza cărora au fost organizate dezbateri publice.

Domenii strategice principale:

- dezvoltare și competitivitate economică;
- dezvoltare rurală și infrastructură (urbanism, transport, mediu etc);
- dezvoltarea resurselor umane (educație, pregătire continuă, relația cu unitățile de învățământ, etc);
- dezvoltare comunitară (cultură, tineret, sport, ong-uri, social, sănătate).

Metodologia presupune următoarele elemente principale:

- analiza SWOT (puncte slabe, puncte tari, oportunități, amenințări);
- identificarea problemelor strategice pe baza analizei SWOT;
- elaborarea de strategii sectoriale care să răspundă problemelor strategice identificate;
- modalități de evaluare a rezultatelor pe termen mediu și lung.

Toate sintezele de lucru au fost supuse dezbaterii publice, la care au fost invitate să ia parte toate părțile interesate. Sintezele au fost modificate pe baza acestor dezbateri publice, pentru că ele trebuie să reflecte realitatea și să reprezinte dorințele și interesele comunității.

4. Articularea documentului strategic.

Acest document strategic principal a fost elaborat în urma definirii strategiilor sectoriale bazate pe sintezele de lucru și dezbaterile publice. Acesta este necesar să fie analizat de Consiliul Local, de partidele politice și de societatea civilă din Puchenii Mari forma lui finală putând fi asumată ca document de planificare strategică pentru comunitate.

Principii de bază în elaborarea proiectului de planificare strategică a comunei Puchenii Mari:

- validitate științifică (procesul trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării strategice);
- implicarea comunității (procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate);
- transparență și obiectivitate (procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității ca întreg);

- coerență și continuitate (construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare).

Strategia de Dezvoltare Locală va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către **obiectivele superioare** sau către **premisele obiectivelor**, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

Capitolul 1. Context de dezvoltare

1.1 Contextul european

Arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2023-2027 va fi semnificativ modificată față de sistemul anterior.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2022-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Se preconizează cinci priorități investiționale:

1. O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale

4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

5. O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

OP 1 O Europă mai inteligentă

OP 1. CERCETARE ȘI INOVARE

Obiectiv Specific
Dezvoltarea capacităților de **cercetare și inovare** și adoptarea tehnologiilor avansate

1. Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiul de Cercetare European (European Research Area)
2. Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)
3. Sprijinirea creării de noi companii, creșterea ratei de supraviețuire a întreprinderilor inovative
4. Consolidarea CDI în domeniul sănătății

- 1.1 Integrarea organizațiilor CDI românești în programe de colaborare transfrontaliere și internaționale (Sinergii Horizon Europe, COSME, Interreg etc.) – *intervenții naționale/regionale*
- 1.2 Dezvoltarea și utilizarea infrastructurii de CDI – *intervenții naționale/regionale*
- 2.1 Consolidarea capacității CDI a IMM-urilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri – *intervenții naționale/regionale*
- 2.2 Susținerea proceselor de transfer tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a IMM-urilor – *intervenții naționale*
- 3.1 Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up/spin-off inovative – *intervenții regionale*
- 3.2 Dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.) – *intervenții regionale*
- 4.1 Dezvoltarea capacității de cercetare/inovare și adoptarea sistemelor SMART în sănătate – *intervenții naționale*

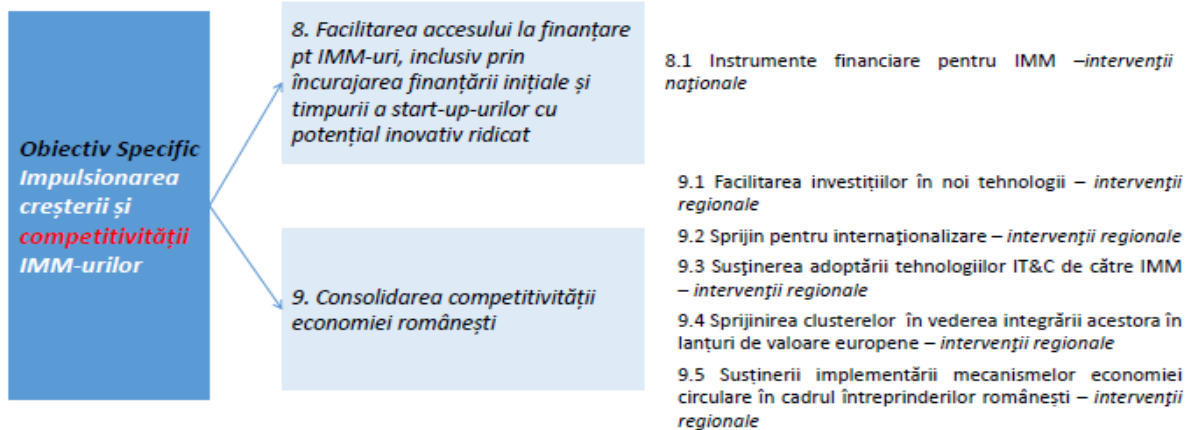
OP 1. DIGITALIZARE

Obiectiv Specific
Fructificarea avantajelor **digitalizării**, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

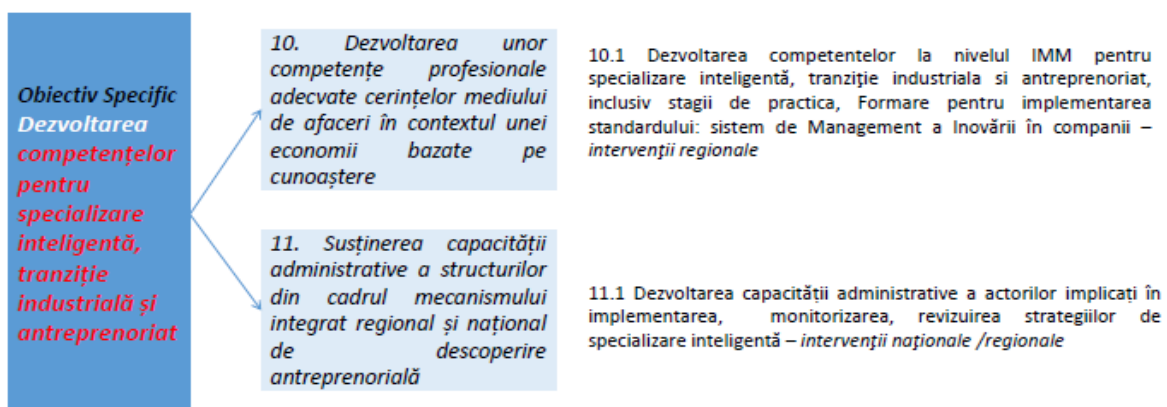
5. Creșterea gradului de digitizare a societății românești
6. Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport
7. Soluții IT și digitizare în sănătate

- 5.1 Implementarea măsurilor pentru dezvoltarea serviciilor de e-guvernare (evenimente de viață) – *intervenții naționale*
- 5.2 Digitalizare în administrația publică și competențe digitale avansate – *intervenții naționale*
- 5.3 Digitizarea serviciilor publice la nivel local – *intervenții regionale*
- 6.1 Dezvoltarea de instrumente de digitizare pentru îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport – *intervenții naționale*
- 6.2 Finanțarea instrumentelor de digitizare, inclusiv implementare sisteme ERTMS/ ETCS, RIS/VTMIS pentru toate modurile de transport – *intervenții naționale*
- 7.1 Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS) – *intervenții naționale*
- 7.2 Observatorul național pentru date în sănătate – (Construcție, achiziție echipamente/dezvoltarea de sisteme informatice) – *intervenții naționale*
- 7.3 Soluții digitale în infrastructură din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale) – *intervenții naționale*
- 7.4 Uniformizarea fluxurilor informaționale (up-grade soft, dezvoltarea sistemelor informatice/achiziție echipamente – *intervenții naționale*

OP 1. COMPETITIVITATE

OP 1. Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

OP 2 O Europă mai verde

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice

Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică

Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive

Măsuri de sprijin pentru ESCOs

Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată

Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific
Promovarea energiei din surse regenerabile

Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor

Măsuri de creștere a adecvantei rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă

Obiectiv Specific
Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E

Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice

Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie

Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA(Trebuie decisă mutarea în OP1)

Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

OP 2. Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiectiv Specific
Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Managementul inundațiilor

Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.

Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.

Obiectiv Specific
Promovarea gestionării sustenabile a apei

Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.

Finantarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare

Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratate a apei potabile.

OP2. Economia circulară

Obiectiv specific
Promovarea tranziției către o economie circulară

Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri.

Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.

Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/ măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.

OP 2. Biodiversitate

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate. Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice

Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi

Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate

OP 2. Aer

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.

Implementarea măsurilor care vizează creșterea calității aerului :

- măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ;*
- finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/gospodăriilor, utilizând gaz natural.*

OP 2. Mobilitate urbana

Obiectiv specific
Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.

Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zona lor funcțională prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbana durabilă

OP 2. Situri contaminate

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Măsuri de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor

Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

OP 3 O Europă mai conectată

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific
Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală

Dezvoltarea rețelilor TEN-T centrală și globală de transport rutier

Dezvoltarea rețelilor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată

Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă

Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea

Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T centrală și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere

Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente

Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T centrală și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a impilor de trecere, includerea de noi servicii și proceduri operaționale.

Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific
Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Dezvoltarea rețelilor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport

Dezvoltarea rețelilor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport

OP 3. BROADBAND

Obiectivul Specific
Îmbunătățirea conectivității digitale

Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor "Planului național sau regional privind banda largă" (condiție favorizantă)

OP 4 O Europă mai socială

OP 4. OCUPARE

OS (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

(i)1. Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistența socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare

(i)2. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor

(i) 3. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)

(i) 4. Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite

(i)5. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale

(i) 6. Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate

OP 4. OCUPARE

OS (ii) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

(ii) 1. Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

OS (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată,

(iii) 1. Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii

OS (iii) Bis Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

(iiibis) 1. Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)

OP 4. EDUCAȚIE

OS (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

(iv) 0. Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale

(iv)1. Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)

(iv)2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acoperire

(iv)3. Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

OP 4. EDUCAȚIE

OS (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar

(v).1. Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.

(v).2. Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă

(v).3. Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii

(v).4. Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități

OP 4. EDUCAȚIE

OS (vi) Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

(vi) 1 Creșterea participării la formare profesională continuă (sistem de educație)

(vi) 2. Sprijinirea tranzițiilor în educație și pe piața muncii, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții.

(vi) 3. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OS (viii) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

(viii).1. Promovarea integrării socio-economice a 700 comunităților marginalizate, inclusiv Roma, prin implementarea unor măsuri integrate

(viii).2. Îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice

(viii).3 Integrarea socio-economică a migrantilor

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OS(ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(ix)1. Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal

(ix) 2. Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost

(ix)3. Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței sociale

(ix)4. Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist

OP 4. SANATATE

OS(ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(ix) 1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare– Reabilitarea/ Construcția spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursa umana

(ix) 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile

(ix) 3. Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare

(ix) 4. Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate

(ix) 5. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistenței medicale de urgență . Acordarea de prim ajutor calificat și asistența medicală de urgență

(ix) 6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă

(ix) 7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

(x). Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor

(x)1. Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate

(x) 2. Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune

(x)3. Incurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active

(x)4. Sprijinirea dezinstitutionalizare

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

(xi) Reducerea deprinderii materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

(xi)1. Abordarea deprinderii materiale

OP 5 O Europă mai aproape de cetățenii săi

OP 5. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

Obiectiv specific
Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național

Investiții în infrastructura din domeniul cultural

Investiții în patrimoniul cultural

Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice

OP 5 - Dezvoltare teritorială integrată

Obiectiv specific
Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale

Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare

Sprijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a

fondurile se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2022-2027:

Concentrare tematică

- 35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă)
- 30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde)
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai

defavorizate

- 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă

Aspecte financiare (CFM)

- Forma principală de finanțare - granturile
- Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate.

- Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor

- TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5000000 euro.

- Dezangajarea - regula „N+2”.

Conform unor documente publicate recent de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioadă financiară aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică.

În cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

Actualul Program Operațional Infrastructură Mare (care are cea mai mare alocare financiară în 2014-2020) se va întoarce la structura din 2007 – 2013, intervențiile din domeniul Mediului urmând a fi preluate de Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, iar cele din domeniul Transportului urmând a trece sub o Autoritate de Management din cadrul Ministerului de Transport. Se vor crea oportunități separate pentru ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului.

În premieră, Fondul Social European nu va mai finanța un Program dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman.

Va fi creat un Program Național de Sănătate care ar urma să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2), construcția și dotarea Institutului National de Hematologie, construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National, precum și alte intervenții în domeniul medical.

MADR va gestiona în continuare finanțările prin intermediul Politicii Agricole Comune și prin cea a Pescuitului. MAI va gestiona fondurile aferente domeniului afaceri interne (Fondul azil, migrație și integrare, Fondul securitate internă, Instrumentul pentru managementul frontierei și vize).

Conform propunerii făcute publice de autorități, companiile vor putea accesa în următoarea perioadă financiară granturi/instrumente financiare prin intermediul mai multor programe:

Programele operaționale regionale se vor axa pe „smart specialization”, transferul tehnologic, inovarea, sprijinirea IMM și digitalizare. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare va pune la dispoziție instrumente financiare. Prin Programul Operațional Dezvoltare Teritorială Integrată se vor finanța intervenții în domeniul turismului, culturii și patrimoniului cultural.

1.2. Selectarea obiectivelor, coordonarea și complementaritatea

Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă și mai competitivă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

România va contribui la acest obiectiv prin sprijinirea creșterii gradului de integrare a sistemului Cercetare, Dezvoltare și Inovare din România în European ResearchArea, întărirea cooperării dintre organizațiile CDI și întreprinderi, creșterii nivelului de investiții în CDI pentru a asigura trecerea de la idee la produse/servicii în piață, digitalizării serviciilor publice prin modernizarea și simplificarea procedurilor administrației publice locale și centrale, dezvoltării unor competențe profesionale adaptate la economia cunoașterii în ceea ce privește procesul de descoperire antreprenorială la nivel național și regional.

România alocă fonduri europene atât pentru dezvoltarea de **infrastructură de cercetare, dezvoltare și inovare**, cât și pentru consolidarea legăturilor dintre mediul academic și industrie prin crearea de parteneriate. Astfel, sunt avute în vedere intervenții la nivelul dezvoltării facilităților pentru cercetare și inovare, în domenii relevante de specializare inteligentă, conectate cu piața, având un efect de multiplicare asupra activităților de cercetare și inovare, cu impact economic direct. Cercetarea pe teme de interes național, în domenii precum *inteligentă artificială, tehnologii generice esențiale, resurse și combustibili alternativi, microbiologie, genetică și tratarea cancerului*, este susținută prin dezvoltarea unor proiecte strategice.

Vor fi susținute **întreprinderile inovatoare și creative, spin-off-urile și start-up-urile** care desfășoară activități în domeniile de specializare inteligentă. Mai

mult, este încurajată promovarea inovării prin cercetare aplicată, dezvoltare experimentală și transfer tehnologic, precum și inițiativele de îmbunătățire a capacității de inovare în întreprinderi. O componentă esențială a acestor acțiuni va consta în concentrarea eforturilor asupra proceselor inovative și a **transferului de tehnologii** vizând adaptarea la schimbările climatice, reducerea emisiilor și economia circulară. Totodată, este necesară dezvoltarea unor mecanisme suport pentru facilitarea participării entităților CDI din România la rețele, consorții și proiectele europene / internaționale în domeniile de mare viitor.

Datorită expertizei deținute, **institutiile de învățământ superior** joacă un rol important în dezvoltarea facilităților pentru cercetare și inovare, dar și în formarea/educarea tinerilor cercetători/inovatori și antreprenori, precum și în dezvoltarea proiectelor de cercetare la nivel regional și național. Totodată sunt sprijinite Institutele Naționale de Cercetare și Dezvoltare și Institutele de Cercetare ale Academiei Române, dar și cooperarea între întreprinderile mari și IMM-uri.

România digitală presupune automatizarea proceselor, dar în același timp înseamnă și procese sigure, clare, ușoare și precise. Fondurile europene urmăresc finanțarea infrastructurilor critice necesare asigurării unor servicii publice esențiale și digitalizării principalelor evenimente din viața cetățenilor și a mediului de afaceri. Pot fi propuse și implementate proiecte care vizează procesul de luare a deciziilor în administrație sau întreprinderi bazat pe sisteme și soluții complexe, inclusiv măsuri de securitate a sistemelor de informații și răspuns adecvat la amenințările cibernetice în creștere.

Măsurile propuse mediului privat menite să stimuleze creșterea competitivității economice vizează accesul la finanțare și crearea condițiilor pentru funcționarea mai flexibilă a sectorului întreprinderilor pe piață, diseminarea de noi modele de afaceri și extinderea capacităților de producție, dezvoltarea antreprenoriatului și apariția de noi întreprinderi.

De asemenea, este susținută *creșterea activității internaționale și facilitarea accesului pe noi piețe a firmelor românești* prin încurajarea participării acestora în consorții și parteneriate europene, precum și prin identificarea potențialilor parteneri comerciali, pregătirea ofertelor și negocierea contractelor, dezvoltarea de brand-uri, misiuni economice, evenimente între întreprinderi.

Infrastructurile de suport pentru afaceri, de tipul incubatoare, acceleratoare, hub-uri, parcuri științifice și tehnologice, spațiile de co-working, dincolo de investițiile în infrastructură, trebuie să propună servicii noi, inovatoare.

Smartcity- orașul inteligent este laboratorul de mâine, prin testarea și dezvoltarea tehnologiilor pentru promovarea și susținerea durabilității, securității și, în general, a unui stil de viață mai sănătos. Chiar dacă nu toate orașele din România sunt hub-uri dinamice, mare parte au cunoscut o dezvoltare accelerată în ultimii ani.

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

• **Dezvoltarea capacităților de cercetare, dezvoltare și inovare atât pentru organizațiile de cercetare (institute de cercetare și instituții de învățământ superior), cât și pentru întreprinderi**

➤ Creșterea capacității organizațiilor CDI românești de a se integra în Spațiul European de Cercetare, creșterea participării românești la programele europene, precum și parteneriate și proiecte de cooperare interregionale și internaționale, aliniate domeniilor RIS3 naționale și regionale

➤ Crearea unui sistem atractiv de inovare în economie, pentru toate tipurile de inovare, prin creșterea gradului de colaborare dintre organizațiile CDI și întreprinderi la nivel național și regional, inclusiv prin investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI/ întreprinderilor din domenii de specializare inteligentă, pentru a dezvolta nișe de specializare inteligentă la nivel național

➤ Îmbunătățirea procesului de transfer tehnologic de la organizațiile de CDI către IMM-uri prin consolidarea capacității CDI, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între Institutele Naționale CDI/instituțiile de învățământ superior și mediul de afaceri (pentru trecerea de la idee la piață), dar și între întreprinderile mari și IMM-uri, precum și prin crearea/dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și a serviciilor, inclusiv în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice, reducerea emisiilor și economia circulară

➤ Continuarea dezvoltării și utilizării de infrastructuri mari CDI, de relevanță la nivel european și global, ca instrumente pentru transfer tehnologic

➤ Dezvoltarea oportunităților de afaceri prin utilizarea rezultatelor din cercetare și creșterea numărului de întreprinderi inovatoare, creșterea numărului de cercetători și investiții pentru trecerea de la concept la produs, sprijinirea dezvoltării și utilizării clusterelor cu accent pe exploatarea inovativă și completarea verigilor lipsa din cadrul lanțului de valoare

Creșterea succesului și performanței proiectelor prin identificarea mix-ului de intervenții, a necesarului de formare asociat specializărilor inteligente și dezvoltarea capacităților administrative

➤ Suținerea implementării mecanismelor de economie circulară în întreprinderile românești

- **Utilizarea digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al întreprinderilor și al guvernelor**

➤ Creșterea gradului de digitalizare al proceselor, produselor și serviciilor publice prin continuarea digitalizării proceselor și serviciilor publice aferente infrastructurilor critice (cum ar fi fiscalitate, pensii, asigurări sociale de sănătate), evenimentelor de viață (EV) rămase neacoperite din perioada 2014- 2020) și, asigurarea interoperabilității și a securității cibernetice, precum și prin creșterea gradului de digitalizare în domeniile educație și cultură

➤ Digitalizarea în educație atât în ceea ce privește evenimentele din viața cetățenilor și a mediului de afaceri, cât și în ceea ce privește utilizarea digitalizării ca instrument pentru învățare și creștere a gradului de cultură.

Digitalizarea în învățământul preuniversitar, profesional și tehnic/dual și universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming etc.

➤ Îmbunătățirea procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții informatice complexe prin ameliorarea cadrului de interoperabilitate la nivelul serviciilor publice

➤ Digitalizarea administrației și serviciilor publice la nivel local (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, iluminat public, sisteme GIS - intervenții de tip smart-city)

➤ Transformarea digitală a întreprinderilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale care conduc la obținerea de noi modele de afaceri, sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH)

- **Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor**

➤ Introducerea investițiilor tehnologice (inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială), a investițiilor pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor, precum și susținerea la nivel regional a Hub-urilor Inovative Digitale

➤ Suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare, sprijinirea clusterelor, sprijin pentru crearea de noi întreprinderi și trecerea de la stadiul de start-up la cel de scale-up

➤ Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare

- **Intervenții în cercetarea din domeniul medical**

Cercetare și inovare prin implementarea de soluții cu relevanță publică (ex.: atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD; crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale Programul Orizont Europa; constituirea/ promovarea de clustere având ca obiectiv principal dezvoltarea de mecanisme formale de transfer al rezultatelor cercetării în practica medicală)

➤ Adoptarea tehnologiilor medicale inovative și avansate (ex: value based technologies pentru metode de prevenție, diagnostic multidisciplinat integrat, tratamente non- invazive, minim invazive și asistate robotic sau cu inteligența artificială).

➤ Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice (dezvoltarea infrastructurii, modernizarea, reluarea producției de vaccin și dezvoltarea de noi produse farmaceutice în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară, „Cantacuzino”)

➤ Cercetare în domeniul bolilor netransmisibile (ex. combaterea cancerului)

➤ Realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomicii.

- **Intervenții pentru digitalizare în domeniul medical**

➤ Redimensionarea și standardizarea sistemului informatic al CNAS

➤ Observatorul național pentru date în sănătate

➤ Dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate, cu anvergură națională, care să încorporeze standarde de interoperabilitate, pentru sarcini și funcții comune în sectorul sanitar, în special în domeniile vizate de operațiunile de importanță strategică (ex: funcții legate de securitate, arhivare, schimbul de informații între unitățile de asistență medicală și între furnizorii de servicii medicale și comunitate; tele-medicină, inclusiv prin implementarea de soluții pentru tele-consultații, monitorizarea continuă și managementul pacienților).

Complementarități între programe

În ceea ce privește domeniul **cercetare/ dezvoltare/ inovare**, există complementarități între POR-uri, POCIDIF, POEO, POTJ, POS, PAP și programele care implementează FSI și IMFV.

Astfel, prin POR-uri se au în vedere investiții care vizează în principal IMM-urile în domeniul de specializare inteligentă, respectiv prin consolidarea performanțelor cercetării și inovării în domeniile de specializare inteligentă în funcție de potențialul și nevoile regionale și prin transfer tehnologic în beneficiul IMM-urilor, inclusiv prin crearea / dezvoltarea de structuri și servicii de suport.

Prin POCIDIF se au în vedere investiții în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național pentru creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare și prin utilizarea/ dezvoltarea de mari infrastructuri de CDI, precum și asigurarea sinergiilor cu Spațiul de Cercetare European și internaționale rețele de mari infrastructuri de CDI.

Totodată, prin POEO sunt propuse spre finanțare adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic.

Cercetarea și inovarea este avută în vedere și în POS, unde sunt propuse spre finanțare infrastructuri privind cercetarea din domeniul medical și măsuri de tip FSE+ care susțin cercetarea în sănătate.

Totodată, finanțarea unor activități privind cercetarea și inovarea de promovare a transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători sunt avute în vedere și în POTJ în măsura în care planurile pentru tranziție Justă vor identifica acest tip de investiții ca fiind prioritare.

De asemenea, PAP și programele care vizează implementarea FSI și IMFV au acțiuni ce vizează domeniul cercetării și inovării.

Tot în cadrul OP 1, domeniul **digitalizare** este vizat de mai multe programe, respectiv POR-uri, POCIDIF, POTJ, POS, PAP și programele privind afacerile interne.

Astfel, prin POR-uri se vor susține acțiuni privind creșterea competitivității întreprinderilor TIC, cu accent pe sprijinirea inovării, accesul la piețe internaționale și exploatarea oportunităților europene de afaceri și inovare, generarea de noi afaceri TIC inovative, inclusiv prin diversificarea și consolidarea suportului pentru start-up-uri bazate pe tehnologii și servicii digitale pentru întreprinderi și sprijin pentru EDIH..

Prin POCIDIF este avută în vedere dezvoltarea competitivității economice prin digitalizare fiind vizate investiții în creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică centrală pentru crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor care există deja și care sunt disponibile prin diferite surse, precum și digitalizarea în educație și cultură.

Prin POS se va asigura finanțarea digitalizarea sistemului medical și măsuri specifice FSE+ care susțin digitalizarea acestui sistem.

Totodată, prin POTJ vor fi avute în vedere investiții în digitalizare și competențe digitale avansate în administrația publică locală și întreprinderi, pentru zonele vizate de acest program, în măsura în care aceste domenii vor fi identificate ca priorități în planurile de tranziție Justă.

Prin PAP se vor realiza investiții în digitalizarea activităților de control și inspecție, colectare și prelucrare de date privind sectorul pescăresc pentru aplicarea Politicii Comune de Pescuit în România, iar prin fondurile destinate afacerilor interne se va asigura dezvoltarea și mentenanța sistemelor IT în domeniile vizate de aceste fonduri.

În domeniul **competitivitate/antreprenoriat**, în procesul de programare s-a avut în vedere complementaritatea între POR-uri, POCIDIF, POEO, POTJ și PAP.

Astfel, prin POR-uri se are în vedere finanțarea sub formă de grant a antreprenoriatului și infrastructurii suport pentru afaceri și stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor, iar prin POCIDIF se va oferi sprijin prin instrumente financiare pentru întreprinderi, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă la nivel național.

Totodată, prin POEO va fi asigurată adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic, creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic, precum și acțiuni de antreprenoriat și economie socială, precum și valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii.

Prin POTJ vor fi finanțate investiții pentru crearea de noi întreprinderi, inclusiv susținerea acestora prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță, precum și investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică a zonelor vizate de acest program.

Prin PAP se vor susține investiții pentru dotarea ambarcațiunilor și navelor de pescuit pentru creșterea performanței economice, securitatea și siguranța la bord și scăderea impactului de mediu, pentru înființarea, extinderea și modernizarea fermelor de acvacultură și pentru înființarea, extinderea și modernizarea unităților de prelucrare și comercializare a peștelui și/sau produselor din pește, inclusiv sprijinirea lanțului scurt de comercializare și a infrastructurii necesare acestuia.

Complementaritatea între fonduri

Pe **domeniul cercetare/inovare/dezvoltare**, complementaritatea între fonduri este realizată între FEDR, FSE+, FTJ, FEPAM, FSI și IMFV.

Din FEDR se va finanța dezvoltarea infrastructurilor de cercetare (inclusiv în domeniul medical) și competitivitatea, din FSE se va finanța adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic (inclusiv în sănătate). Totodată, prin FTJ se au în vedere investiții care vor viza transferul de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători, prin FEPAM parteneriatele cu institutele de cercetare din domeniul pescuitului, iar pe afaceri interne investiții legate de securitate și activitățile de cercetare inovare desfășurate de poliția de frontieră.

În ceea ce privește **digitalizarea**, complementaritatea se va realiza între aceleași fonduri, investițiile din FEDR vizând infrastructura de digitalizare (inclusiv în domeniul medical, educație și sectorul public), cele din FTJ digitalizarea și competențele digitale avansate în administrația publică locală și întreprinderi, iar cele din FSE vor susține creșterea competențelor digitale în domeniul sănătății. Din FEPAM se vor susține investițiile în digitalizarea activităților de control și inspecție, colectare și prelucrare de date privind sectorul pescăresc pentru aplicarea Politicii Comune de Pescuit în România. Din fondurile specifice afacerilor interne, vor fi susținute investițiile în dezvoltarea și mentenanța sistemelor IT în domeniile vizate.

În ceea ce privește **antreprenoriatul**, complementaritatea este realizată tot între FEDR, FSE+, FTJ și FEPAM. Astfel, din FEDR se va asigura finanțarea acestui domeniu pentru stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității și a cooperării IMM-urilor, în timp ce din FSE se vor finanța măsuri privind valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii, adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic; creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic, precum și măsuri care vizează direct antreprenoriatul și economie socială.

Totodată, din FTJ, în zonele vizate de planurile de tranziție Justă se are în vedere finanțarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță, precum și investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică. Prin FEPAM se are în vedere asigurarea finanțării sectorului pescăresc, prin măsuri de investiții care vizează pentru dotarea ambarcațiunilor și navelor de pescuit, înființarea, extinderea și modernizarea fermelor de acvacultură, precum și a unităților de prelucrare și comercializare a peștelui și/sau produselor din pește.

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene Orizont Europa

Sinergia între fonduri și Orizont Europa va fi asigurată prin Strategia Națională de Specializare Inteligență 2022-2027. Monitorizarea și stimularea participării beneficiarilor români la Orizont Europa se va asigura de către Ministerul Educației și Cercetării, care este Punct Național de Contact pentru Orizont Europa.

În cadrul OP 1, POCIDIF va sprijini proiecte care contribuie direct la întărirea capacității administrative a entităților din domeniul CDI din România de a realiza aplicații pentru proiecte și apeluri la nivel european și mondial. Componenta CDI a POCIDIF va fi dezvoltată în condiții de sinergie și complementaritate cu Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare IV (2021-2027) și, de asemenea, în sinergie cu programul Orizont Europa. La nivel regional, este susținută participarea la implementarea unor proiecte interregionale și atragerea de noi resurse pentru cercetare-inovare, intensificarea schimbului de cunoștințe și valorificarea infrastructurii/competențelor de cercetare regionale.

De asemenea, POS va lua în considerare realizarea de sinergii, în domeniul sau de intervenție, prin acțiunile de cercetare medicală sprijinite, atât cu PNCDI IV, cât și cu Programul Orizont Europa.

În complementaritate cu FEDR, programul **Europa digitală** va contribui la asigurarea faptului că beneficiile transformării digitale vor ajunge la toți cetățenii și la toate întreprinderile. Programul va oferi finanțare pentru proiecte în cinci domenii, respectiv: competențe digitale avansate, inteligența artificială (IA), supercomputerul, securitatea și apărarea cibernetică și asigurarea utilizării pe scară largă a tehnologiilor digitale în întreaga economie și societate.

Sinergiile dintre programe vor permite realizarea unor economii de scară și a unor investiții mai coerente și obținerea unei valori adăugate pentru cetățeni și actorii

economici. Ele vor amplifica impactul pe teren al investițiilor digitale la nivelul UE, în timp ce investițiile digitale naționale și regionale vor fi mai în măsură să completeze acțiunea la nivelul UE.

Programul privind piața unică promovează sinergii și complementarități menite să sprijine IMM-urile și antreprenoriatul în cadrul fondului InvestEU. Programul vine în completarea sprijinului acordat IMM-urilor și antreprenoriatului în cadrul FEDR. Programul urmărește sinergii cu programul „Orizont Europa” și cu Programul spațial European în ceea ce privește încurajarea IMM-urilor să profite de soluții de inovare revoluționare și de alte soluții elaborate în cadrul acestor programe.

Programul privind Cooperarea în domeniul vamal (Vamă) continuă și în perioada 2021-2027 să faciliteze coordonarea între autoritățile statelor membre și consolidarea capacității, inclusiv formarea și schimbul de bune practici, pentru a asigura o aplicare uniformă a legislației vamale a UE, alături de digitalizarea și modernizarea uniunii vamale. Din această perspectivă, un obiectiv principal al programului Vamă va fi dezvoltarea, operarea și întreținerea în continuare a infrastructurii vamale IT.

Alături de celelalte fonduri (FEDR, FSE+, Instrumentul pentru Managementul Frontierelor și Vize (IMFV), Programul Cooperarea în domeniul fiscal (Fiscalis) contribuie la activitatea de îmbunătățire a cooperării fiscale în UE prin: dezvoltarea și menținerea unor soluții informatice interoperabile și eficiente pentru a sprijini autoritățile fiscale în aplicarea legislației UE.

Programul Spațial European urmărește dezvoltarea unui sector manufacturier și al serviciilor inovativ și competitiv, care va include întreprinderile mici și mijlocii și start-up-urile, fapt ce va conduce la sinergii și complementarități cu acțiunea FEDR și a programului Orizont Europa în cadrul activităților de dezvoltare tehnologică și de cercetare ale Uniunii. În cadrul programului, vor fi încurajate progresele tehnice și științifice, vor fi sprijinite competitivitatea și capacitatea de inovare a industriilor din sectorul spațial al Uniunii, în special a întreprinderilor mici și mijlocii, a întreprinderilor nou-înființate și a întreprinderilor inovatoare. În complementaritate cu celelalte fonduri dedicate consolidării competitivității, Programul Spațial European va sprijini competențele și capacitatea de a inova ale persoanelor juridice și fizice din Uniune care activează sau doresc să activeze în acest sector, ținând seama în special de poziția și de necesitățile întreprinderilor mici și mijlocii și ale întreprinderilor nou-înființate.

Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, în tranziție spre o economie fără emisii și rezilientă, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a reducerii impactului asupra schimbărilor climatice și adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

România va contribui la acest obiectiv prin finanțarea nevoilor de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice (inclusiv termoficare - SACET) și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și creșterea adecvanței prin măsuri de flexibilizare a sistemului energetic, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prevenirea și gestionarea riscurilor, infrastructura de apă și apă uzată, economia circulară, conservarea biodiversității, calitatea aerului, remedierea siturilor potențial contaminate, regenerare urbană, mobilitate urbană, pescuit și acvacultură.

Accelerarea investițiilor în eficiență energetică în clădiri, măsurile de consolidare și de utilizare a unor surse de energie alternativă, precum și finanțarea SACET-urilor pot fi luate în calcul pentru a reduce emisiile de carbon și pentru a face față mai bine unui climat în schimbare. România se confruntă cu o provocare majoră pentru renovarea fondului său de construcții și atingerea obiectivelor de emisii de carbon. Sunt încurajate măsuri de creștere a performanței energetice a clădirilor rezidențiale și publice, inclusiv clădiri de patrimoniu, care în final vor permite importante economisiri de energie și reducerea vizibilă a gazelor cu efect de seră. De asemenea, importanță majoră au investițiile privind eficiența energetică în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice.

La nivelul energiei, pot fi avut în vedere proiecte de modernizare și eficientizare a producției, inclusiv din surse alternative, alături de inițiative în domeniul transportului, distribuției și stocării. De asemenea, vor fi finanțate echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice, vor fi implementate soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban și vor fi adresate măsuri de creștere a adecvanței rețelei naționale de energie electrică. Totodată, pot fi susținute proiecte demonstrative în întreprinderi, precum și măsuri de sprijin adiacente, inclusiv creșterea eficienței energetice a proceselor tehnologice.

Infrastructura de apă și apă uzată reprezintă una dintre cerințele primare pentru asigurarea adecvată a calității vieții. În România, gradul de acoperire cu această infrastructură este insuficientă și inadecvată în raport cu cerințele de conformare cu directivele de mediu. Pentru perioada 2021-2027, investițiile care vizează sectorul apă – apă uzată vor fi realizate conform Master Planurilor Județene urmând a continua politica de regionalizare în sector, demarată în perioadele anterioare de programare. Astfel, se are în vedere finalizarea implementării proiectelor începute în perioada 2014-2020, precum și dezvoltarea de noi proiecte prin care se urmărește conformarea cu prevederile directivelor în ceea ce privește colectarea și epurarea apelor uzate, precum și asigurarea accesului populației la apă potabilă. Totodată, aceste proiecte vor avea o componentă de management al nămolului rezultat în urma epurării. Politica națională în domeniul gestionării deșeurilor se subscrie politicii europene în materie de prevenire a generării deșeurilor și urmărește reducerea consumului de resurse și punerea în practică a ierarhiei deșeurilor. Investițiile în domeniul deșeurilor vor viza în primul rând prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate, reutilizarea și valorificarea deșeurilor prin reciclare sau alte operațiuni, precum și sistarea activității și reabilitarea depozitelor neconforme, astfel încât valoarea produselor, a materialelor și a resurselor să fie menținută în economie cât mai mult timp posibil. Prioritară va fi reciclarea deșeurilor municipale, respectiv pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a 65% din masa deșeurilor municipale până în 2035. Proiectele promovate vor viza adaptarea sistemelor integrate de management al deșeurilor, precum și creșterea capacității actorilor din sector pentru asigurarea unui management durabil al deșeurilor.

Rețeaua Natura 2000 este instrumentul principal pentru conservarea patrimoniului natural pe teritoriul Uniunii Europene. 18% din teritoriul Uniunii Europene este parte a acestei rețele. România nu face excepție, peste 20% din teritoriul său fiind declarat sit Natura 2000. Investițiile pentru conservarea biodiversității urmăresc asigurarea unui management eficient al ariilor naturale protejate, protecția diversității biologice, inclusiv refacerea ecosistemelor protejate degradate. Astfel, vor fi sprijinite elaborarea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și ariile naturale protejate, dezvoltarea de măsuri generale de cunoaștere (inclusiv studii), monitorizare și conservare a diversității biologice, precum și acțiuni de reconstrucție ecologică a ecosistemelor degradate.

Premisele pentru protejarea sănătății umane și a mediului ca întreg sunt create inclusiv prin monitorizarea și evaluarea **calității aerului**, precum și prin monitorizarea și reducerea emisiilor de poluanți atmosferici. Investițiile demarate în actuala perioadă de programare privind dotarea sistemului național de evaluare și monitorizare a calității aerului în vederea dezvoltării și îmbunătățirii Evaluării Naționale a Calității Aerului vor fi continuate și diversificate astfel încât România să respecte cerințele de asigurare și control al calității datelor și de raportare a RO către CE. De asemenea, la nivel local va fi monitorizată constant calitatea aerului.

S-au identificat nevoile de investiții prioritare pentru a promova un răspuns flexibil în materie de schimbări climatice, prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență și de criză, inclusiv a impactului **riscurilor** naturale și antropice (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure), conform priorităților stabilite la nivel național și în cadrul coordonării și cooperării transfrontaliere și transnaționale.

În ceea ce privește **siturile contaminate**, Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015) au inventariat 1393 situri contaminate, dintre care 210 situri contaminate istoric și 1183 situri Potențial contaminate, ca urmare a desfășurării activităților economice. Aceste situri reprezintă zone în care s-au desfășurat în principal activități miniere și metalurgice, petroliere, chimice, alte activități industriale, prezentând posibil impact semnificativ asupra sănătății umane, a calității solurilor, apelor subterane și apelor de suprafață, ecosistemelor etc. Inventarul siturilor poluate /contaminate s-a realizat fără a se cunoaște însă gradul de poluare și fără a exista o ierarhizare din perspectiva riscurilor pe care acestea le incumbă asupra stării de sănătate a populației și, prin urmare, au fost identificate nevoile de finanțare în domeniu.

Prioritățile naționale pentru **dezvoltarea urbană** aferente perioadei 2021-2027 se grupează în jurul a trei piloni principali: conectivitate și mobilitate urbană; atractivitate - locuire, regenerare urbană a spațiilor publice, acces la servicii decalitate, infrastructură verde; competitivitate – mediu de afaceri dinamic bazat pe rezultatele CDI, locuri de muncă, educație și competențe, tehnologie. Aceștia li se adaugă dimensiunea identității locale și consolidarea comunității - oportunități egale, valorizarea patrimoniului, valorificarea oportunităților turistice.

Analiza **sectorului pescuit și acvacultură** a evidențiat starea de fapt a întregului sector prin identificarea problemelor, realităților și necesităților cu care se

confruntă toți actorii în vederea transpunerii acestora în intervenții și direcții prioritare de dezvoltare în cadrul strategiei sectorului pentru perioada post 2020 în corelare cu obiectivele Politicii Comune de Pescuit. Astfel, este necesară sprijinirea pescuitului durabil și conservarea resurselor biologice acvactice, precum și sprijinirea activităților de acvacultură, precum și a activităților de prelucrare, procesare și comercializare a pestelui precum și/sau a produselor din pește. Intervențiile acestea vor contribui la realizarea de investiții sustenabile, favorizarea dezvoltării economie albastre și adaptarea la schimbările climatice.

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

- **eficiență energetică**

- sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM-urilor, în acțiunile de îmbunătățire a eficienței lor energetice, prin proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente și proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente

- îmbunătățirea eficienței energetice în clădiri publice și rezidențiale, inclusiv prin utilizarea unor surse alternative de energie, precum și consolidarea clădirilor, în funcție de riscurile identificate

- reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice

- **sisteme și rețele inteligente de energie**

- promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice

- implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban

- digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță

- măsuri de creștere a adecvantei SEN prin investiții în soluții de flexibilitate

- implementarea de soluții privind stocarea energiei “behind the meter”

- **apă și apă uzată**

- **acțiuni integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată**, respectiv:

- construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizare (treaptă terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în

aglomerări mai mari de 2.000 I.e. , inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național;

- construirea și reabilitarea și de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuire a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată;

- măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc.)

- **acțiuni de pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții** de apă și apă uzată

- **acțiuni de consolidare a capacității actorilor** implicați în sector

- **economia circulară**

- îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri, respectiv:

- Investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul deșeurilor și stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar)

- Investiții privind valorificarea materială a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă)

- Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente

- investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeurii neconforme

- întărirea capacității instituționale a actorilor din sector (MMAP, ANPM, UAT, ADI-uri, ANRSC) în vederea accelerării tranziției spre economia circulară

- **biodiversitate**

➤ îmbunătățirea accesului administratorilor/custozilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediu marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură

➤ menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specific prevăzute în planurile de management al siturilor Natura 2000, planuri de acțiune pentru specii, și după caz a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate, precum și asigurarea conectivității ecologice facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice) și consolidarea capacității de management al rețelei Natura 2000 și al altor arii naturale protejate de interes național

- **calitatea aerului**

➤ dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi, prin înlocuirea sau modernizarea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE, conform prevederilor directivelor europene

- **managementul riscurilor**

➤ Amenajarea complex a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea în infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățirii funciare adaptate la noile practici UE, inclusive cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului;

➤ Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusive activități în scopul conștientizării publice;

➤ Consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu;

➤ Continuare amăsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere
sprijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusive creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională

- **situri contaminate**

➤ sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor Potențial contaminate, (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permit actualizarea permanentă)

➤ remedierea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autoritatilor publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, asigurarea calitatii factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane și mediului, inclusive monitorizare postremedierea acestora.

- **regenerare urbană**

➤ regenerarea spațiilor urbane degradate prin investiții în regenerarea urbană și infrastructura verde în zonele urbane și/sau reconversia funcțională a acestor zone.

- **mobilitate urbană**

➤ dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi)

➤ dezvoltarea unor culoare de mobilitate realizarea de infrastructuri specifice pentru combustibili alternativi

➤ dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport public de metrou în regiunea București Ilfov

➤ îmbunătățirea calității serviciilor pe calea ferată prin asigurarea unor mijloace de transport ecologice pentru transportul călătorilor și dezvoltarea sistemelor de cale ferată urbane pentru zonele metropolitane (trenuri metropolitane)

➤ dezvoltarea transportului metropolitan, precum și infrastructură pentru transportul public, sisteme inteligente de transport pentru transport public, ciclism și infrastructură de transport pietonal, dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv: modernizarea, extinderea liniilor de tramvai, achiziționare, modernizare material rulant (tramvaie), achiziționare troleibuze, autobuze, modernizare, echipare depou, e-ticketing

- **pescuit și acvacultură**

➤ sprijinirea activităților de pescuit durabile din punct de vedere economic, social și al mediului

- promovarea activităților de acvacultură
- promovarea marketingului, calității și valorii adăugate a produselor din pescuit și din acvacultură, precum și procesarea acestor produse

Complementarități între programe

Complementaritățile între POR-uri și programele naționale vizează în principal domeniile eficiență energetică, riscuri, economie circulară, infrastructură verde, situri poluate și mobilitate urbană.

În ceea ce privește **eficiența energetică**, prin POR-uri se va finanța eficiența energetică în clădirile publice/rezidențiale, inclusiv consolidare, inclusiv clădiri de patrimoniu (luând în considerare riscul la cutremur), , prin PODD se va finanța eficiența energetică în IMM și întreprinderi mari, precum și sistemele de încălzire centralizată, iar prin POS creșterea eficienței energetice prin investiții în infrastructura fizică a unităților sanitare/Îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării resurselor de energie prin investiții în infrastructura fizică a unităților sanitare. Totodată, prin POTJ sunt avute în vedere finanțări privind dezvoltarea de tehnologii și infrastructuri pentru o energie verde, investiții în activități legate de gazul natural , utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește cărbunele, lignitul, turba sau petrolul de șist; investitii in ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizarii energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali.Prin PAP este acordat sprijin pentru investiții care pot viza inclusiv eficiența energetică a IMM din sectorul pescăresc în cadrul proiectelor de modernizare a acestora.Din perspectiva **riscurilor**, prin POR-uri se va finanța riscul la cutremure în contextul investițiilor în clădiri prin prisma eficienței energetice. Prin PODD se va finanța riscul la inundații, secetă,eroziune costieră și sistemul de management al riscurilor.

Referitor la **economia circulară/deșeuri**, prin POR-uri și POTJ se va acorda sprijin pentru IMM-urile care prin activitatea lor contribuie la acțiunile de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora. Prin PODD se va acorda finanțare pentru autoritățile publice în vederea sprijinirii măsurilor pentru îndeplinirea obiectivelor de reciclare și depozitare a deșeurilor prevăzute în Pachetul privind economia circulară și îndeplinirea angajamentelor luate privind închiderea depozitelor de deșeuri.Prin POS se va asigura remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale.

În ceea ce privește biodiversitatea și **infrastructura verde**, prin POR-uri se are în vedere finanțarea regenerării spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane și modernizarea / extinderea altor spații urbane, iar prin PODD finanțarea conservării biodiversității în ariile Natura 2000, a conectivității ecologice și a ecosistemelor degradate și prin POTJ sunt vizate investiții în proiecte de restaurare a terenurilor și de reconversie în măsura în care acestea vor fi identificate ca prioritare prin planurile de tranziție Justă. De menționat este faptul că pentru toate proiectele de infrastructură, de exemplu, în domeniul transport-urilor din POT/POR-urimenținereași refacerea infrastructurii verzi va reprezenta o preocupare majoră.

Referitor la **siturile poluate**, complementaritatea este asigurată între POR-uri, PODD și POTJ. Astfel, prin POR-uri se urmărește finanțarea reconversiei funcționale a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate din zona urbană, în timp ce prin PODD este avută în vedere inventarierea și investigare preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminateși remedierea acestora. Totodată, prin POTJ sunt avute în vedere investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate, în funcție de prioritățile identificate în planurile de tranziție justă.

În ceea ce privește **mobilitatea urbană**, există complementaritate între POR-uri, POT și POTJ, respectiv între finanțările urbane din POR privind creșterea utilizării transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologice, dezvoltarea infrastructurii urbane curate și infrastructura pentru combustibili alternativi și cele din POT privind trenurile metropolitane, metroul și materialul rulant, iar în POTJ vor fi finanțate investiții în rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice, precum și achiziționarea de material rulant pentru transport verde urban.

Complementaritatea între fonduri

La nivelul **OP 2 – o Europă mai verde**, referitor la **eficiența energetică**, fondurile vor avea o abordare complementară în ceea ce privește FEDR/FC, FEPAM și FTJ. Prin FEDR /FC se va finanța eficiența energetică în clădiri publice (inclusiv infrastructura sanitară) și locuințe, încălzirea centralizată și mediul privat, în timp ce din FTJ, în teritoriile pre-identificate, se au în vedere finanțări ce vizează dezvoltarea de tehnologii și infrastructuri pentru o energie verde și investiții în activități legate de gazul natural, utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește combustibilii fosili.

În ceea ce privește eficiența energetică și **apa/apa uzată** se va asigura complementaritatea între FEDR și FC, din FC finanțându-se aceste sectoare în regiunea București-Ilfov.

Referitor la **economia circulară/deșeuri**, se asigură complementaritatea între FEDR, FC și FTJ. Din FEDR se vor asigura investițiile în mediul privat care vizează măsurile pentru IMM-uri care prin activitatea lor contribuie la îndeplinirea obiectivelor de reciclare și remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale, în timp ce din FC se asigură finanțare pentru autoritățile locale pentru îndeplinirea obiectivelor de reciclare și depozitare a deșeurilor prevăzute în Pachetul privind economia circulară. De asemenea, din FTJ se are în vedere finanțarea acțiunilor IMM-urilor care contribuie la reducerea cantităților de deșeuri și consolidarea economiei circulare la nivel județean, funcție de prioritățile identificate în planurile de tranziție Justă.

În ceea ce privește **biodiversitatea și infrastructura verde**, complementaritatea este asigurată între FEDR, FC și FEPAM în sensul că FEDR vizează investiții în conservarea biodiversității în ariile Natura 2000, iar prin FEDR și FC se vor implementa proiecte care vor avea în vedere realizarea infrastructurii verzi. Totodată, prin FTJ vor fi investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor. Prin FEPAM sunt avute în vedere măsuri care sprijină sustenabilitatea economică a fermelor de acvacultură care furnizează servicii de mediu.

Referitor la siturile poluate, complementaritatea este asigurată între FEDR și JTF, prin FEDR finanțându-se inventarierea siturilor, decontaminarea acestora și conversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate, iar din JTF regenerarea și decontaminarea siturilor poluate doar în acele zone vizate de acest fond.

Referitor la domeniul **mobilitate urbană**, se va realiza complementaritatea între FEDR, FC și JTF, în sensul că din FC se va finanța dezvoltarea infrastructurii de metrou în regiunea București-Ilfov, din FEDR restul investițiilor care contribuie la îmbunătățirea mobilității urbane, respectiv a transportului public urban și a altor forme de mobilitate urbană ecologică, a infrastructurii urbane curate și pentru combustibili alternativi, precum și a trenurilor metropolitane și materialului rulant, iar din JTF rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice și achiziționarea de material rulant pentru transport verde urban.

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Programul LIFE va contribui la tranziția către o economie circulară, eficientă din punct de vedere al resurselor și al energiei, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice, la protecția și îmbunătățirea calității mediului și la conservarea naturii și oprirea și inversarea tendinței de declin al biodiversității. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor acționează în calitate de punct de contact pentru programul LIFE. Programul cuprinde două domenii de acțiune principale: mediu (natură și biodiversitate și economia circulară și calitatea vieții) și politiciclimatice (atenuare, adaptare și tranziția către o energie curată). Componenta de granturi și achiziții publice din cadrul programului LIFE va fi în continuare gestionată direct de către Comisie, cu sprijinul Agenției Executive pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii.

Se vor dezvolta sinergii în special cu FEDR, care în cadrul proiectelor demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri va finanța acțiuni de promovare a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. Totodată, FEDR va realiza investiții în rețeaua Natura 2000 și va sprijini intervențiile vizând reducerea poluării, îmbunătățirea protecției naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, în special în mediul urban.

În ceea ce privește complementaritatea cu FSE+, programul LIFE va asigura finanțare pentru acțiuni de inovare, adaptare socială și responsabilizare a întreprinderilor, lucrătorilor și cetățenilor, astfel încât aceștia să își dezvolte capacitățile și competențele de care au nevoie pentru a contribui la combaterea schimbărilor climatice.

În cadrul clusterului „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”, activitățile **programului Orizont Europa** vor permite crearea unei baze de cunoștințe și găsirea de soluții pentru: protecția, gestionarea și utilizarea durabilă a resurselor naturale terestre și marine; consolidarea rolului sistemelor terestre și acvatice ca absorbanți de carbon; protecția biodiversității, securizarea serviciilor ecosistemice și garantarea securității alimentare și nutriționale, asigurând regimuri alimentare sigure, sănătoase și nutritive; accelerarea tranziției de la o economie liniară bazată pe combustibilii fosili la o economie circulară eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, rezilientă, cu emisii scăzute, inclusiv de carbon, precum și sprijinirea dezvoltării unei bioeconomii durabile și a economiei albastre și dezvoltarea unor zone rurale, montane, costiere și urbane reziliente și dinamice.

Aceste activități vor fi complementare intervențiilor finanțate din FEDR în ceea ce privește creșterea reutilizării și reciclării deșeurilor și promovarea tranziției către o economie circulară. În același timp, complementar acțiunii FEDR, Orizont Europa va sprijini cercetarea și inovația în cadrul diferitelor sectoare cu emisii reduse de carbon, în special în domeniile precum: energie regenerabilă, sisteme energetice inteligente, eficiență energetică, soluții integrate de stocare a energiei etc.

Obiectivul politic 3 - O Europă mai conectată prin creșterea mobilității și conectivitatea TIC regională

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

O Europă mai conectată poate fi realizată prin dezvoltarea rețelelor TEN-T durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente, sigure și intermodale, la nivel național, regional și local, inclusiv printr-un acces mai bun la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră.

Programul Operațional Transport cât și Programele Operaționale Regionale reprezintă instrumentele de finanțare pentru intervențiile în infrastructuri de transport care urmăresc reducerea decalajelor de dezvoltare, reducerea blocajelor și a timpilor de călătorie, și creșterea competitivității regiunilor.

Un transport sustenabil și eficient este important pentru a asigura legătura între regiuni și țări, conectând astfel piețe și persoane și contribuind la activitatea economică, la dezvoltare și la creștere sustenabilă. Pentru a asigura coeziunea și competitivitatea, sunt necesare, de asemenea, conexiuni fluide între toate statele membre ale UE.

În cadrul acestui obiectiv de politică, România își propune finalizarea unor tronsoane ale rețelei TEN-T principală și anumite părți ale rețelei TEN-T globale, transportul fiind un factor important al dezvoltării economiei.

Astfel, prioritatea pentru România rămâne dezvoltarea infrastructurii de transport în special pe rețeaua principală, precum și conexiunea regiunilor la rețeaua TEN-T prin realizarea variantelor ocolitoare și a racordurilor lipsă. Vor fi promovate pachete de investiții în toate regiunile de dezvoltare ale României, precum și proiecte care vizează drumuri expres, transregio sau eurotrans, dar și noduri rutiere pe rețeaua primară pentru a asigura accesibilitatea în zonele adiacente, cu scopul de a permite o mai bună interconectare a regiunilor, dar și a României cu alte state membre.

Pentru România rămân vitale investițiile în toate modurile de transport. Astfel, fondurile UE vor continua să se concentreze pe optimizarea conectivității atât pe plan intern, cât și internațional, și dezvoltarea unui transport durabil.

Sunt necesare investiții prioritare pentru continuarea dezvoltării rețelelor TEN-T, inclusiv pentru îmbunătățirea legăturilor la acestea, pentru creșterea mobilității naționale, regionale și transfrontaliere. Creșterea numărului de pasageri, optimizarea traficului, siguranța pasagerilor și a mărfurilor și calitatea în ansamblu a serviciului oferit sunt aspecte care vor face obiectul viitoarelor intervenții.

Drumurile joacă un rol semnificativ în acest sens, întrucât transportul rutier reprezintă soluția de transport cea mai utilizată în UE atât din punct de vedere al mărfurilor transportate cât și din punct de vedere al traficului de calatori.

În ceea ce privește modul de **transport rutier**, va fi tratată cu prioritate rețeaua primară la nivelul României care este întinsă în preponderență pe aliniamentul rețelei TEN-T Centrale și TEN-T Globale. Rețeaua primară reflectă la nivel național conceptul politicii UE de focalizare a principalelor investiții pe o rețea compactă ce reprezintă coloana vertebrală a sistemului de transport. Rețeaua primară rutieră va reprezenta baza de la care România va aborda procesul investițional post 2020. Complementar rețelei primare sunt avute în vedere intervențiile la nivelul rețelei secundare de transport având rolul de a asigura accesibilitatea regională și urbană a rețelei primare de transport în mod eficient, sigur și cu impact redus asupra mediului. Fără o accesibilitate crescută a regiunilor și centrelor urbane la rețeaua primară vor fi afectate accesul la piața unică și locurile de muncă, se reduc oportunitățile de investiții și scade gradul de satisfacție socială.

În domeniul **infrastructurii feroviare** intervențiile se vor focaliza asupra continuării modernizării rețelei primare de cale ferată a României pentru secțiunile situate predominant pe rețeaua TEN-T Centrală. Acțiunile susținute au în vedere achiziții de mijloacele de lucru (trenuri de lucru și echipamente) pentru asigurarea proceselor de modernizare a infrastructurilor feroviare precum și conformarea cu parametrii tehnici, inclusiv în ceea ce privește sistemul ERTMS.

Pentru a asigura beneficiile economice, sociale și de mediu aduse de modernizarea rețelei feroviare de cale ferată este necesar ca serviciile de transport să fie la calitatea solicitată de utilizatori, completate și de măsurile de facilitare a eficienței transportului feroviar public de călători (optimizarea mersului trenurilor –

graficului de călătorii, sistemele de ticketing, măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare).

Un sistem de transport eficient trebuie să asigure traseul neîntrerupt al călătorilor și al mărfurilor la destinațiile solicitate. Un sistem de **transport multimodal** asigură acest deziderat prin utilizarea a mai mult de un mod de transport. În România în cadrul principalelor orașe este necesară dezvoltarea centrelor logistice pentru asigurarea transportului multimodal. Astfel, prin realizarea intervențiilor propuse prin POT se așteaptă creșterea accesibilității regionale și scăderea costului generalizat al transportului către destinațiile aflate în cadrul principalelor orașe ale României.

Transportul naval este considerat alături de transportul feroviar un mod de transport prietenos cu mediul și astfel participă la implementarea strategiei europene Green Deal și contribuie la obținerea dezideratului de neutralitate a emisiilor de carbon. Transportul naval este susținut în sinergie și de Mecanismul Interconectarea Europei 2021-2027. În coordonare cu investițiile MIE, POT va urmări finanțarea operațiunilor care să contribuie la îmbunătățirea navigației pe Dunăre, precum și a gradului de utilizare a porturilor românești. Se așteaptă ca realizarea acestor tipuri de operațiuni să conducă la creșterea volumului de mărfuri operate în cadrul porturilor aflate pe rețeaua primară a României, creșterea ariei deservite de porturi, precum și creșterea tranzitului de mărfuri către vecinii României ce nu au acces la zone maritime.

Având în vedere datele statistice referitoare la rata accidentelor rutiere în România, **siguranța rutieră** este printre cele mai scăzute dintre statele UE. Prioritățile propuse spre finanțare au în vedere operațiuni care să contribuie la îmbunătățirea siguranței circulației rutiere, reducerea numărului de accidente rutiere, în particular a accidentelor fatale în scopul contribuției la „Viziunea 0” a Comisiei Europene, precum și minimizarea efectelor economice cauzate de aceste accidente.

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

➤ Creșterea accesibilității regiunilor și populației prin construcția/modernizarea rețelei rutiere și feroviare, la standarde europene, în special la nivelul rețelei TEN-T

➤ finalizarea tronsoanelor rutiere inițiate anterior și continuarea investițiilor în dezvoltarea rețelei TEN-T centrale și globale pentru asigurarea accesibilității la piețele internaționale reabilitarea și modernizarea drumurilor naționale, drumurilor expres, transregio sau eurotrans, dar și a nodurilor rutiere pe rețeaua primară pentru

a asigura accesibilitatea in zonele adiacente, in scopul asigurarii unei conectivitatis scute a zonelor cu o accesibilitate redusă

➤ realizarea de legături rutiere secundare reabilitate si nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene inclusiv de tip descărcări autostrada)

➤ dezvoltarea de solutii pentru decongestionarea/fluidizarea traficului în zonele urbane (variante ocolitoare, pasaje supra/subterane, extinderi la 4 benzi, etc.).

➤ îmbunătățirea sistemului de management al infrastructurii rutiere și a condițiilor de siguranță

➤ finalizarea investițiilor inițiate pe tronsoanele feroviare care asigură conectivitatea cu piețele internaționale, în coordonare cu proiectele propuse spre finanțare in CEF, îmbunătățirea condițiilor de management și control al traficului feroviar; implementarea unui mixt de măsuri de reformă și optimizare a serviciilor

➤ creșterea atractivității transportului naval prin îmbunătățirea condițiilor de navigație prin investiții în infrastructura portuară (inclusiv instalații, echipamente și facilități de încărcare/descărcare) și prin investiții în căi navigabile (inclusiv lucrări hidrotehnice pentru eliminarea punctelor critice pentru navigație pe Dunăre)

➤ creșterea atractivității transportului intermodal pentru atragerea unui volum crescut de mărfuri prin dezvoltarea centrelor logistice multimodale

Complementarități între programe

Complementaritățile între programe în cadrul OP 3 sunt asigurate între POR-uri și POT.

Astfel, prin POR se va finanța creșterea gradului de accesibilitate prin investiții în legături rutiere secundare conectate cu infrastructura TEN-T și soluții pentru decongestionarea/fluidizarea traficului, iar prin POT se va finanța TEN-T rutier, infrastructura rutieră națională, TEN-T feroviar, infrastructura feroviară națională, îmbunătățirea mobilității naționale, transport multimodal, căi navigabile și porturi și siguranța rutieră.

Complementaritatea între fonduri

În cadrul **OP 3 – O Europă mai conectată**, complementaritatea va fi realizată în domeniul **transporturi** între FEDR și FC, ca și în cazul mobilității urbane. Din FEDR se vor finanța investițiile în legături rutiere secundare conectate cu infrastructura TEN-T, TEN-T rutier și feroviar, precum și infrastructura rutieră și

feroviară națională și siguranța rutiera. Din FC se va finanța TEN-T rutier și feroviar, transportul multimodal, caile navigabile și porturile. Mecanismul de finanțare între FEDR și FC privind TEN-T rutier și feroviar urmează a fi stabilit la nivel de program.

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Proiectele de rețele de transport transeuropene vor continua să fie finanțate atât prin gestiune partajată, din Fondul de Coeziune, cât și prin gestiune directă, în cadrul **Mecanismului pentru Interconectarea Europei (MIE)**.

Similar perioadei 2014-2020, cea mai mare parte a alocării MIE va fi destinată finanțării rețelei de căi ferate și sectorului naval.

Astfel, MIE va finanța intervenții similare cu cele prevăzute în POT. Data fiind nevoie uriașă de investiții la nivelul sectorului rutier și feroviar, pentru dezvoltarea rețelei TEN-T, nu există elemente de suprapunere, ci de complementaritate, fiind avută în vedere o abordare care creează un echilibru investițional la nivelul surselor/instrumentelor de finanțare, respectiv: o puternică preferință pentru finanțarea infrastructurii feroviare din CEF, în timp ce POT se va axa pe concentrarea investițiilor la nivelul sectorului rutier.

Obiectivul de Politică 4 – O Europă mai socială și incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

Prin intervențiile vizate la nivelul Obiectivului de Politică 4, România are în vedere crearea acelor pârghii fundamentale dezvoltării tuturor sectoarelor economice, respectiv investițiile în oameni. În acest context, intervențiile vizate au în vedere patru aspecte majore:

- asigurarea unei educații de calitate incluzive la toate nivelurile
- adaptarea resursei umane la dinamica pieței muncii și a progresului tehnologic
- combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin măsuri personalizate
- asigurarea unor servicii de sănătate de calitate și accesibile tuturor

În ceea ce privește **educația**, prin intervențiile avute în vedere, România își propune să adreseze cele mai stringente probleme cu care sistemul educațional se confruntă: reducerea părăsirii timpurii a școlii, un fenomen care a luat amploare în

ultimii ani, prin măsuri atât la nivel de sistem educațional cât și prin măsuri centrate pe elev și familie; creșterea participării copiilor cu dizabilități/ cerințe educaționale speciale prin individualizarea învățării și adaptarea tehnicilor de predare la nevoile specifice acestor și accesibilizarea educației; încurajarea participării la educație de la cele mai fragede vârste până la învățământul terțiar, în special a copiilor/ tinerilor care provin din grupuri vulnerabile, inclusiv prin măsuri care se adresează părinților/ tutorilor; corelarea sistemului de educație cu cerințele/ competențele solicitate pe piața muncii. Pentru a sigura condiții optime asigurării procesului educațional va fi sprijinită dezvoltarea **infrastructurii educaționale** la toate nivelurile, precum și dotarea și digitalizarea unităților de învățământ.

În vederea soluționării deficitului de **fortă de muncă**, sunt propuse o serie de măsuri prin care este vizată includerea pe piața muncii a unor grupuri cu o participare mai redusă, precum femeile care au în îngrijire copii, dar și activarea unor grupuri dezavantajate, precum șomerii, șomerii de lungă durată, inactivii, inclusiv tinerii din aceste categorii sau care nu participă la educație sau formare profesională etc. În acest sens au fost prevăzute pachete integrate care să răspundă nevoilor complexe cu care aceștia se confruntă. Se au în vedere de asemenea, măsuri în sfera anteprenariatului prin care se încurajează deschiderea de noi afaceri, dar și dezvoltarea sectorului economiei sociale. În contextul schimbărilor structurale pe piața muncii determinate de progresul tehnologic sau fenomene atipice precum epidemiile, sunt necesare măsuri de adaptabilitate a lucrătorilor și a întreprinderilor precum reconversie/formare profesională, flexibilizarea formelor de muncă, asigurarea sănătății și securității la locul de muncă.

În vederea combaterii saraciei, **sprijinirii incluziunii și promovării dreptului la demnitate socială**, România își propune următoarele obiective generale: creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local, creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea cu personal de specialitate bine pregătit la nivel local și infrastructura adecvată, reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de suport și servicii accesibile pentru depășirea situațiilor de dificultate în care se află, creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile prin dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii sociale publici și privați la nivel local, dar și prin

dezvoltarea infrastructurii aferente, creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate și a răspunde acestor nevoi, inclusiv prin construcția de locuințe sociale.

Accelerarea remedierii principalelor probleme identificate în **domeniul sănătății** necesită o abordare integrată care să țină cont de: nevoia de a îmbunătăți serviciile de diagnostic și tratament necesar bolnavilor existenți concomitent cu nevoia de a investi în programe preventive de sănătate publică care să reducă în mod eficace povara bolilor asuprapopulației; necesitatea de a evita ca sectorul curativ al sistemului de sănătate să intre în competiție pentru resurse cu cel preventiv, precum și nevoia de a asigura intervențiile de sănătate de tip FSE+ (instruire resurse umane, dezvoltare de metodologii și proceduri, elaborare criterii de asigurare și control al calității serviciilor medicale, etc.) integrat și coordonat cu intervenții de tip FEDR (investiții în infrastructura fizică a unităților sanitare, aparatură, etc.).

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

- **educație**

- investiții pentru îmbunătățirea accesibilității, calității și caracterului abordabil, din punctul de vedere al costurilor, educației și îngrijirii copiilor preșcolari, inclusiv infrastructurii aferente

- investiții pentru a preveni abandonul școlar timpuriu, prin introducerea: unei abordări centrate pe elev, pentru copiii expuși acestui risc, a unor programe „A doua șansă”, flexibile, dar și a unor servicii relevante de consiliere și orientare profesională, concomitent cu îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice, astfel încât să poată să acorde atenția necesară copiilor din grupurile vulnerabile/dezavantajate

- investiții pentru a ameliora calitatea educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă, inclusiv formările necesare și furnizarea de echipamente specifice;

- investiții pentru a sprijini dezvoltarea unor metode și tehnici de predare inovatoare și eficace

- **infrastructura educațională**

- îmbunătățirea accesului la educație prin construire / reabilitare / modernizare / dotare pentru toate tipurile de instituții de educație (preșcolar,

învățământ primar, secundar, terțiar centre de educație și formare profesională / învățământ dual, etc.)

- **acces pe piața muncii**

- integrarea tinerilor pe piața muncii
- asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile, inclusiv creșterea ocupării femeilor
- prevenirea concedierilor și susținerea ocupării forței de muncă sau a reconversiei economice în urma unor crize sistemice pe piața muncii asigurarea unui mediu de lucru sigur și sănătos și promovarea îmbătrânirii active
- dezvoltarea culturii antreprenoriale, sprijinirea antreprenoriatului și a economiei sociale
- dezvoltarea mecanismelor de anticipare a competențelor și de monitorizare a politicilor active de ocupare
- dezvoltarea dialogului social și implicarea partenerilor sociali în implementarea politicilor de ocupare, inclusiv prin creșterea capacității acestora
- creșterea participării la învățarea pe parcursul întregii vieți pentru asigurarea tranzițiilor pe piața muncii și a mobilității profesionale a angajaților

- **sănătate**

- investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major
- investiții în infrastructura cabinetelor medicilor de familie, în infrastructura publică a centrelor/compartimentelor unde se furnizează servicii de asistență medicală comunitară, în infrastructura publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică, dezvoltarea de instrumente suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite, dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletelor de servicii oferite, furnizarea de servicii propriu zise.
- Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/recuperare, servicii de paliativitate și îngrijiri pe termen lung, în infrastructura publică a unităților medico-sociale care furnizează servicii medicale de îngrijire de lungă durată, în infrastructura centrelor/unităților sanitare/unităților medico-sociale care furnizează servicii de paliativitate și îngrijiri medicale pe termen lung, investiții în infrastructura centrelor pilot pentru servicii integrate dedicate tratamentului/reabilitării persoanelor cu tulburări de spectru autism, dezvoltarea de

instrumente suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite, dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletii de servicii oferite, furnizarea de servicii propriu zise.

➤ Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare -serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe(pacient critic, structuri de imagistică medicală, laboratoare, circuite de preluare, sistem de transport /transfer medical pacient critic copii)

➤ Investiții în infrastructura publică a structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare și recuperare a pacienților cu afecțiuni genetice și a celor cu anomalii congenitale,estimarea riscului de recurență a bolilor genetice în familiile pacienților

➤ Investiții în infrastructura publică a structurilor sanitare unde se realizează examinări asupra persoanelor în viață care au suferit vătămări ale integrității corporale sau agresiuni sexuale sau solicită stabilirea vârstei și sexului; examene medico-legale traumatologice în cazuri de vătămări corporale grave;examinări medico-legale psihiatrice în materie penală și civilă; examinări/ expertize în vederea amânării sau întreruperii executării pedepsei pe motive medicale; examinări/ expertize în cazuri de acordare necorespunzătoare a asistenței medicale

➤ Investiții în infrastructura publică a structurilor sanitare unde se realizează programele de screening/ prevenție și tratament pentru retinopatia de prematuritate, investiții în infrastructura publică a unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul neurologie pediatrică - boli rare, inclusiv a unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în doemniul bolilor rare, a centrelor de expertiză pentru boli rare

➤ Investiții în infrastructura publică a structurilor sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate in sănătatea publică

➤ Investiții în infrastructura publică a sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei, investiții de mică amploare în infrastructura spitalelor orășenești

➤ Implementarea de programe de screening populațional/ diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile precum și implementarea de programe de diagnosticare precoce și tratament, în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile

➤ Măsuri privind diagnosticarea precoce și/ sau tratament, precum și creșterea capacității de îngrijire medicală a pacientului critic prenatal/ neonatal/ postneonatal, creșterea capacității de îngrijire medicală a pacienților cu boli rare – neurologie pediatrică ,implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusive implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală, implementarea de măsuri destinate diagnosticării și tratamentului pacienților modificărilor de coloană și alte articulații, implementarea de programe/ măsuri destinate controlului infecțiilor asociate actului medical, măsuri pentru dezvoltarea capacității personalului, măsuri destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator

➤ Remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale

➤ Dotarea cu echipamente specifice a laboratoarelor de genetică medicală la nivel local și central, măsuri care susțin cercetarea, digitalizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament:

- Înființarea unui centru național de excelență în tratarea cancerului unde se va realiza depistare, diagnosticare, tratare a pacienților oncologici

- Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare de transplant acreditate

- Investiții în infrastructura publică în domeniul terapiilor celulare inovative în hematologie

- sprijinirea incluziunii și promovarea dreptului la demnitate socială acoperirea nevoii de servicii sociale primare în mediul rural (rețele de asistenți sociali, servicii sociale pentru îngrijirea persoanelor vârstnice, rețea de asistență medicală comunitară)

➤ extinderea rețelei de servicii de îngrijire de zi (inclusiv servicii de recuperare și respiro pentru copii cu dizabilități) pentru copiii aflați în risc de separare de familie și pentru persoanele adulte cu dizabilități

➤ creșterea capacității serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice la domiciliu pentru mediul urban, centrelor de găzduire și de integrare pentru migranți, serviciilor pentru victimele violentei domestice și ale traficului de persoane

➤ dezvoltarea unei rețele de suport pentru persoanele vârstnice izolate/fără susținători legali

➤ sprijinirea autorităților locale pentru clarificarea situației juridice a așezărilor informale, pentru diagnoza socială în cadrul comunității și pentru nevoia de locuire în cazul calamităților și pentru punerea în aplicare a strategiilor DLRC

➤ dezvoltarea rețelei de servicii pentru persoanele cu adicții și persoanele fărăadapost, pentru sprijinirea persoanelor post-detenție, de suport pentru încadrarea persoanelor cu dizabilități, de servicii mobile de recuperare pentru persoanele cu dizabilități

➤ crearea serviciilor de suport pentru asistarea deciziei pentru persoanele cu capacitate restrânsă de exercițiu

➤ sprijinirea persoanelor cu dizabilități în accesarea echipamentelor și tehnologiilor asistive, a familiilor monoparentale, a participării copiilor școlari în tabere de creație/sportive

➤ consilierea și orientarea tinerilor în proces de dezinstituționalizare, a tinerilor vulnerabili pentru creșterea motivației de a rămâne în școală și a copiilor cu probleme legate de comportament

➤ asigurarea de ajutor material sub forma de alimente, produse de igienă, pachet pentru copil și masă caldă pentru persoanele dezavantajate

➤ creșterea calității serviciilor sociale prin asigurarea specializării/perfecționării specialiștilor din domeniul social

➤ Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale în mediul urban, locuințe pentru situații de calamitate și locuințe pentru persoane vârstnice în risc de excluziune locativă

➤ Dezvoltarea infrastructurii de servicii de recuperare pentru veterani

➤ Dezvoltarea unei infrastructuri specifice pentru protejarea memoriei victimelor Holocaustului și promovarea nondiscriminării

Complementarități între programe

Referitor la complementaritățile în cadrul OP 4, acestea sunt asigurate în principal pentru domeniile capital uman pentru piața muncii, educație și sănătate.

Astfel, pentru viitoarele investiții în **capital uman pentru piața muncii** au fost stabilite complementarități numai între programele naționale, respectiv POEO, POIDS, POTJ, POS și PAP. Astfel, din POEO va fi asigurat sprijin pentru valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii, creșterea accesului pe piața muncii pentru toți, antreprenariat și economie socială, modernizarea instituțiilor pieței muncii, consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții

pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității. Din POIDS se vor asigura finanțări atât din FEDR, cât și din FSE, prin DLRC pentru măsuri referitoare la piețele de muncă locale și sprijin pentru grupurile sociale vulnerabile, precum și pentru îmbătrânirea activă și facilitarea accesului vârstnicilor la servicii. Totodată, din POIDS sunt propuse măsuri din FSE pentru ajutorarea persoanelor dezavantajate. Din POS se vor finanța măsuri de dezvoltare a abilităților și competențelor personalului medical, formarea profesională. Din POTJ se va acorda sprijin conform planurilor de tranziție justă pentru perfecționarea și recalificarea lucrătorilor, asistență pentru căutarea unui loc de muncă acordată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în teritoriile vizate de program. Din PAP se va asigura sprijinirea formării profesionale a pescarilor și viitorilor pescari și a formării profesionale a acvaculturilor și viitorilor acvacultori.

Referitor la **educație**, complementaritățile în acest domeniu sunt asigurate între POR-uri, POCIDIF, POEO și POIDS. Prin POR-uri se vor realiza investiții în infrastructuri specifice care vor asigura creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, secundar), creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și creșterea relevanței învățământului terțiar, precum și tabere de elevi și preșcolari/centre multidisciplinare de tineret. Prin POCIDIF vor fi asigurate resursele financiare pentru digitalizarea în educație. Prin POEO se vor asigura finanțări din FSE în ceea ce privește îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară; prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională; creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului; creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic; consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității. Totodată, din POIDS sunt avute în vedere investiții prin DLRC în ceea ce privește infrastructura educațională și măsurile pentru combaterea abandonului școlar al elevilor, precum și reducerea sărăciei copiilor și incluziunea socială a celor mai vulnerabili dintre ei. În același program, dar în afara DLRC sunt propuse măsuri tip FEDR și FSE+ pentru reducerea sărăciei copiilor și incluziunea socială a celor mai vulnerabili dintre ei, iar din FSE ajutorarea persoanelor dezavantajate.

Referitor la **combaterea sărăciei**, complementaritățile sunt realizate între POIDS, POS, PAP și afaceri interne (FAMI). Din POIDS sunt avute în vedere atât măsuri privind infrastructura (inclusiv locuințe sociale), cât și serviciile sociale. Din POS se vor asigura investiții în infrastructura publică de sănătate de tip comunitar, aunităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, paliative și îngrijiri medicale pe termen lung și a centrelor de sanatate mintala/ingrijire pe termen lung, precum și aserviciilor de sănătate. Referitor la PAP, în funcție de abordările grupurilor locale de acțiune din zonele pescărești, strategiile de dezvoltarea locală implementate prin PAP pot contribui, direct sau indirect, la combaterea sărăciei. În ceea ce privește domeniul afacerilor interne, finanțările au în vedere măsurile necesare a fi implementate în primele faze ale integrării, adaptate la nevoile resortisanților din țările terțe. În ceea ce privește domeniul **sănătate**, complementaritatea este avută în vedere între POS,POIDS și afaceri interne (FSI). Astfel, complementar investițiilor în infrastructură (spitale regionale, județene, municipale, orășenești, alte infrastructuri, echipamente, e-sănătate, cercetare), servicii (de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu; de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung) și alte masuri FSE vizând utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament, precum și de formare profesională din POS, prin POIDS se vor putea asigura finanțări tip FEDR și FSE+ în cadrul DLRC și vor viza integrat infrastructura de servicii socio-medicale, precum și măsuri tip FSE+ de sprijin a rețelei de asistență medicală comunitară în mediul rural. Din programul specific FSI se au în veder aspectele de securitate privind combaterea traficului de droguri și protecția victimelor infracțiunilor.

Complementaritatea între fonduri

În cadrul **OP 4 – o Europă mai socială**, în ceea ce privește **capitalul uman pentru piața muncii**, complementaritatea este avută în vedere pentru investițiile din FSE+, FEDR și FTJ. Astfel, investițiilor tip FSE în regiunile vizate de tranziția justă se adaugă cele din FTJ privind perfecționarea și recalificarea lucrătorilor, asistență pentru căutarea unui loc de muncă, incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Din FEDR urmează să fie finanțate prin DLRC -măsuri referitoare la piețele de muncă locale și sprijin pentru grupurile sociale vulnerabile.

În ceea ce privește domeniul **educație**, complementaritatea va fi asigurată între FSE+ și FEDR. Astfel, din FEDR se vor finanța investiții în e-educație, infrastructura școlară pentru învățământul ante-preșcolar, preșcolar, primar,

secundar, profesional și tehnic și învățământul terțiar, inclusiv pentru combaterea abandonului școlar și reducerea sărăciei copiilor și incluziunea socială a celor mai vulnerabili dintre ei. Din FSE+ se vor realiza investiții pentru grupurile țintă care vor utiliza infrastructura realizată din FEDR.

De asemenea, complementaritatea între FSE+ și FEDR va fi asigurată și în ceea ce privește **combaterea sărăciei** în cadrul mecanismului DLRC și cu FEPAM în abordarea GAL, iar cu FAMI în ceea ce privește integrarea resortisanților din țările terțe.

În domeniul **sănătate**, complementaritățile sunt realizate între investițiile din FEDR, care vizează infrastructura de sănătate (spitale regionale, județene, municipale, orașenești, alte infrastructuri, echipamente, infrastructura sociomedicală) și FSE, care vizează în principal servicii (de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu; de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung) și alte măsuri FSE vizând utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament, precum și de formare profesională. De asemenea, complementaritatea cu FSI este asigurată prin investițiile privind combaterea traficului de droguri și protecția victimelor infracțiunilor.

Fondul pentru Azil și Migrație este conceput să se adreseze necesităților pe termen scurt privind integrarea migranților din state terțe, noua generație de fonduri ale Politicii de Coeziune (în special FSE+ și FEDR) asigură sprijin pentru integrarea pe termen mediu și lung a acestora, facilitând integrarea în piața muncii. Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Programul **Erasmus+** va oferi oportunități de învățare și mobilitate pentru profesori, elevi, ucenici, tineri și studenți în vederea dobândirii de care aceștia din urmă a aptitudinilor și competențelor relevante, precum și a capacității de inserție profesională, care le pot facilita tranziția de la educație la piața muncii. Erasmus+ se va concentra puternic pe incluziune, scopul fiind acela de a permite ca tot mai mulți tineri provenind din medii defavorizate să aibă acces la acest program și va consolida oportunitățile de cooperare transnațională pentru universități, instituții de învățământ și de formare profesională.

În vederea sprijinirii mobilității internaționale de învățare și preluare de bune practici se are în vedere suplimentarea din buget FSE+ a mobilităților internaționale care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+. Astfel, din

FSE+ se va susține asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru elevi / studenți / instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională, asigurându-se astfel sinergia Erasmus+/FSE+.

În domeniul competențelor digitale, FEDR va completa abordarea vastă a programului Erasmus+ în materie de competențe sprijinind dezvoltarea și dobândirea de competențe digitale avansate necesare pentru dezvoltarea de tehnologii de vârf, în cooperare cu industriile relevante.

În timp ce prin FSE+ se va urmări creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile, precum și îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung, activitățile de cercetare și inovare din cadrul **programului Orizont Europa** vor crea legături strânse între cercetarea bazată pe descoperire, cercetarea clinică, epidemiologică translațională, etică, ecologică și socioeconomică, precum și între acestea și științele reglementării. Acestea vor aborda domenii cu nevoi clinice nesatisfăcute, ca, de exemplu, bolile rare sau dificil de tratat (de ex. cancerul pediatric și cancerul pulmonar).

În complementaritate cu FSE+, **programul Europa digitală** va sprijini formarea competențelor digitale avansate atât pentru actuala și viitoarea forță de muncă, cât și pentru întreprinderile mici și mijlocii și administrația publică. Programul asigură tipurile de intervenții necesare pentru ca forța de muncă actuală și studenții să poată dobândi ușor competențe digitale avansate, în special în calculul de înaltă performanță, inteligența artificială și securitatea cibernetică, oferindu-le absolvenților și lucrătorilor existenți mijloacele necesare pentru a dobândi și de a-și dezvolta aceste competențe, indiferent de locul în care se află.

Programul **EU4Health 2021-2027** este răspunsul pe care Uniunea Europeană l-a dat soluționării provocărilor legate de pandemia COVID-19, având ca obiective stimularea pregătirii UE pentru amenințările majore transfrontaliere pentru sănătate, precum și consolidarea sistemelor de sănătate, rezistente și capabile să se confrunte cu epidemii și provocări pe termen lung, cum ar fi îmbătrânirea populației și inegalitățile în starea de sănătate. Programul, cu un buget de aprox. 1,67 mld. Euro (prețuri 2018), asigură acțiunea sinergică și complementaritatea în domeniul sănătății cu FSE+ (sprijinirea dezvoltării de competențe pentru personalul medical și a accesului îmbunătățit la asistență medicală), FEDR (modernizarea infrastructurii în sectoarele de sănătate publică și privată, investițiile în cercetare și inovare, în

asimilarea de tehnologii avansate și soluții inovatoare), Orizont Europa (cercetarea și inovarea în domeniul sănătății), Europa Digitală (implementarea infrastructurii digitale în domeniul sănătății, inteligența artificială, valorificarea oportunităților pe care le oferă supercalculatoarele în ceea ce privește sănătatea), Mecanismul pentru Interconectarea Europei (finanțarea rețelor Gigabit cu grad ridicat de rezistență, pentru a conecta factorii socio-economici, inclusiv spitalele și centrele medicale, în domenii în care astfel de rețele nu există sau sunt prevăzute a fi realizate în viitorul apropiat), Mecanismul de Redresare și de Reziliență (sprijinirea creșterii rezilienței sistemelor de sănătate naționale) și Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii (sprijinirea eforturilor în situații de urgență, modernizarea capacităților rescEU etc.).

Fondul pentru justiție, drepturi și valori asigură sinergii de politică cu Fondului Social European+, prin promovarea egalității de gen și a egalității de șanse, a valorilor UE și a respectării drepturilor fundamentale. FSE+ va oferi cetățenilor sprijin prin investiții în capitalul uman, ocuparea forței de muncă, inovarea socială, dobândirea de competențe digitale de bază, incluziunea socială a persoanelor celor mai defavorizate. În mod complementar, programele din cadrul Fondului pentru justiție, drepturi și valori vor promova ocuparea forței de muncă, politicile sociale și educaționale prin dezvoltarea de capacități eficiente în materie de justiție și asigurarea respectării legii.

Obiectivul de Politică 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale

Alegerea Obiectivului de Politică 5 ca direcție de acțiune se datorează **modului integrat de abordare a problemelor teritoriale și locale**, care implică autoritățile locale și parteneriatele, abordare pe care România dorește să o utilizeze pentru asigurarea coeziunii economice și sociale, redresării tendinței de adâncire a decalajelor între regiunile și zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, dar și pentru reducerea decalajelor față de alte țări din UE.

În scopul apropiării finanțărilor de realitățile locale, România a decis înființarea de programe operaționale regionale, care să permită dezvoltarea integrată a regiunilor, pe baza strategiilor regionale.

În acest sens, recunoscând rolul important al orașelor ca promotori de dezvoltare, va fi sprijinită în continuare **dezvoltarea urbană**, indiferent de

dimensiune, pe baza priorităților identificate în Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană.

Este avută în vedere alocarea de sume dedicate (pe baza unor algoritmi clar stabiliți) pentru investiții în municipiile reședință de județ, inclusiv zonele funcționale, cu scopul de a consolida capacitatea de planificare și coordonare pentru gestionarea investițiilor urbane integrate, pentru a genera creștere economică, inovare și productivitate, precum și pentru a asigura accesul la noi locuri de muncă și servicii publice de bază la nivel local, în linie cu potențialul de creștere al acestora și în baza unei abordări personalizate.

Totodată, sunt avute în vedere investiții în zonele urbane de mici dimensiuni (municipii și orașe), inclusiv zonele funcționale, pentru asigurarea unui standard de viață minim acceptabil pentru toți cetățenii și creșterea rezilienței și potențialului de dezvoltare a acestora. În plus, sunt avute în vedere investiții în regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice urbane.

Dezvoltare urbană va fi finanțată din toate obiectivele de politică, contribuind astfel la îndeplinirea cerințelor de concentrare tematică.

Romania are un **potențial turistic** insuficient valorificat, ca sursă de dezvoltare locală și națională. De aceea sunt avute în vedere investiții în infrastructura turistică, inclusiv în noi tehnologii, dezvoltarea unei rețele de destinații turistice competitive, precum și creșterea calității serviciilor. Patrimoniul cultural și natural este un element important care contribuie în mod decisiv, atât la dezvoltarea turismului, cât și la dezvoltarea locală, dar care necesită ample investiții de conservare și restaurare și în aceste condiții intervențiile la nivel regional vor fi prioritizate în sensul concentrării către obiectivele cele mai reprezentative (cetăți medievale, mănăstiri și biserici, centre etnografice, monumente arheologice, case memoriale, alte măsuri de recunoaștere a valorilor naționale etc).

Intervențiile specifice OP 5 (**investiții în cultură, patrimoniul cultural, natural și turism**), conform proiectului de regulament general, acestea pot fi sprijinite doar prin instrumente / strategii ITI, DLRC sau alte strategii teritoriale (strategie regională sau locală) care răspund cerințelor Regulamentului general.

În ceea ce privește implementarea dezvoltării teritoriale integrate, România va folosi ambele abordări, atât **Investițiile Teritoriale Integrate**, cât și **Dezvoltarea**

Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității. Astfel, se va continua utilizarea Investițiilor Teritoriale Integrate, cu finanțare din toate obiectivele de politică, atât pentru continuarea implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării, cât și pentru Valea Jiului. Pentru **ITI Delta Dunării**, vor fi continuate investițiile nefinalizate și intervențiile care contribuie la implementarea direcțiilor de acțiune identificate în Strategie. Pornind de la lecțiile învățate din actuala perioadă vor fi luate măsuri pentru îmbunătățirea implementării și a guvernanței. De asemenea, se va utiliza **ITI în Valea Jiului**, zonă minieră aflată în proces de trecere către utilizarea de energie curată. Strategia care va sta la baza înființării ITI este elaborată cu sprijinul unui proiect finanțat de DG Reform, care va furniza și propuneri de structuri de guvernanță.

Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității va fi finanțată din Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială, pe baza nevoilor de investiții identificate de Strategiile de Dezvoltare Locale elaborate în cadrul Grupurilor de Acțiune Locale. Finanțarea acestor strategii se va putea face atât din FEDR cât și din FSE+ pentru comunitățile urbane mai mari de 20.000 locuitori, această opțiune fiind stabilită pentru a evita suprapunerea intervenției DLRC cu cea LEADER, din cadrul viitorului Plan National Strategic 2021-2027, care se desfășoară în mediul rural și în mediul urban, dar doar în localitățile mai mici de 20.000 locuitori.

Utilizarea abordării integrate, bazată pe strategii teritoriale integrate, promovată prin OP 5 va contribui la asigurarea de condiții pentru o viață de calitate pentru toți cetățenii, valorificarea oportunităților de dezvoltare locală sustenabilă, asigurarea identității locale și consolidarea comunităților, precum și valorizarea patrimoniului și valorificarea oportunităților turistice. De asemenea, intervențiile în turism, cultură, patrimoniul cultural și natural vor avea ca efect pe lângă consolidarea economiei locale și sprijinirea educației tinerei generații.

Sunt asigurate complementarități între POR-uri și POIDS în ceea ce privește investițiile în turism și cultură. Prin POR-uri este vizată creșterea utilizatorilor resurselor turistice, a securității spațiilor publice și a utilizatorilor infrastructurilor de cultură, în timp ce prin POIDS, prin DLRC este vizată reabilitarea unor obiective turistice/culturale.

În domeniul prezervării și dezvoltării patrimoniului cultural, intervențiile finanțate din FEDR în cadrul Programelor Operaționale Regionale vor fi

complementare acțiunilor sprijinite prin programul Europa Creativă, în ceea ce privește atât patrimoniul construit (clădiri ori construcții valoroase prin unicitate, originalitate ori vechime), precum și patrimoniul mobil aflat în muzee.

În ceea ce privește implementarea dezvoltării locale în comunitățile de pescuit și acvacultură din zonele de coastă și de ape interioare, România va folosi abordarea **Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității**. Intervențiile FEPAM vor contribui la încurajarea dezvoltării de parteneriate locale în vederea dezvoltării durabile și integrate a zonelor de coastă și ape interioare, precum și a inițiativelor locale.

1.3. Planul Național de Redresare și Reziliență al României

1.3.1. Rezumat

Fonduri pentru România modernă și reformată

Modernizarea României cu ajutorul Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) este o șansă istorică, un proiect național care aduce reformele necesare dezvoltării reale a unei țări europene din era verde și digitală.

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este conceput așa încât să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19 care a afectat semnificativ țara, așa cum a afectat întreaga Uniune Europeană și întreaga lume.

Obiectivul general al PNRR al României este corelat în mod direct cu **Obiectivul general al MRR**, așa cum este inclus în Regulamentul 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului, din 12 februarie 2021, art.4.

*Astfel, **obiectivul general al PNRR al României** este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.*

Obiectivul specific al PNRR este și el corelat cu cel al mecanismului, detaliat în Regulament, și anume de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin Next GenerationEU în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții.

Principiile de implementare ale PNRR

Distribuirea echitabilă geografică a fondurilor. Investițiile propuse în PNRR se bazează pe faptul că în recuperarea decalajelor și modernizarea României

nimeni nu va fi lăsat în urmă pe drumul redresării economice și sociale. În procedurile alocărilor directe sau cele competitive se va ține cont de alocarea echilibrată a resurselor, astfel încât să conducă la valorificarea specificului local sau regional în interesul cetățenilor și la diminuarea polarizării dezvoltării teritoriale. În acest sens, unele componente au o alocare teritorială prevăzută în lansarea apelurilor de proiecte.

Descentralizarea. Conceperea PNRR s-a bazat pe capacitatea autorităților centrale și locale de a-și asuma reforme ambițioase pentru facilitarea tranziției verde și digitale și care să conducă la un nivel ridicat de reziliență. În spiritul acestui principiu, implementarea PNRR va urmări apropierea de cetățeni și de beneficiari, oferind, astfel, un răspuns la provocările subsidiare ale comunităților.

Rolul autorităților locale. PNRR a fost elaborat printr-un proces participativ la care au participat autoritățile de la nivel local și regional, precum și structurile asociative ale acestora. Implementarea PNRR se va baza pe implicarea autorităților locale atât în definirea apelurilor, acolo unde este cazul, cât și în cea de monitorizare și evaluare a planului.

Structura PNRR

PNRR al României este structurat pe 15 componente care acoperă toți cei 6 piloni prevăzuți prin Regulament.

I. Tranziția verde	C1. Managementul apei
	C2. Păduri și protecția biodiversității
	C3. Managementul deșeurilor
	C4. Transport sustenabil
	C5. Valul Renovării
	C6. Energie
II. Transformare digitală	C7. Transformare digitală
III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii	C8. Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii
	C9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare
	C10. Fondul local
IV. Coeziune socială și teritorială	C11. Turism și cultură
V. Sănătate, precum și	C12. Sănătate

reziliență economică, socială și instituțională	C13. Reforme sociale
	C14. Bună guvernanță
VI. Politici pentru nouă generație	C15. Educație

Provocările - efectele crizei COVID-19 în economia UE și a României

Economia României a fost afectată major de pandemie și de restricțiile drastice de mobilitate fizică implementate rapid în scopul limitării extinderii. Sub impactul lor, economia a suferit în trimestrul II din 2020 o severă contracție, recuperată parțial în trimestrele III și IV din 2020, și respectiv în trimestrul I din 2021. Per total, economia a înregistrat o contracție de 3,9%, sub cea înregistrată în zona euro (-6,6%) sau în UE (-6,1%). Economia a crescut peste așteptări și în primul trimestru din 2021, înregistrând o creștere de 2,8% față de trimestrul anterior, una dintre cele mai mari creșteri din Uniune. Piața muncii a evoluat stabil în contrast cu reculul puternic al activității economice, în principal ca urmare a măsurilor de sprijin cuprinzătoare adoptate de către autorități. Ocuparea forței de muncă s-a menținut la peste 70% iar rata șomajului a crescut doar cu 1,1 puncte procentuale, ajungând la 5,0%. Anumite sectoare cum ar fi industria IT, construcțiile și comerțul cu amănuntul au fost mai reziliente, fiind afectate mai puțin din punct de vedere economic. Șocul economic a fost atenuat și de investițiile publice care au avut o contribuție pozitivă însemnată la creștere.

În baza ultimelor evoluții, conform prognozei de primăvară (Comisia Națională de Strategie și Prognoză, 2021) este așteptată o revenire completă a activității economice în 2021, cu un avans estimat al PIB real de 5,0%, urmat de un ritm mediu anual de 4,9% până în 2024. Investițiile își vor menține traiectoria ascendentă, atât în contextul costurilor de finanțare reduse, cât și pe fondul avansului semnificativ în implementarea reformelor și investițiilor finanțate din PNRR și parțial din bugetul multianual 2021-2027 în domeniile prioritare.

Provocările pe fiecare pilon și modul în care reformele și investițiile din componente răspund la provocări.

Pilonul I. TRANZIȚIA VERDE

Pilonul trebuie să includă reforme și investiții în tehnologii și capacități verzi, inclusiv în biodiversitate, eficiență energetică, renovarea clădirilor și economia circulară, contribuind în același timp la obiectivele Uniunii privind clima, promovând creșterea sustenabilă, creând locuri de muncă și menținând securitatea energetică.

Provocările actuale, specifice României:

Schimbările climatice și degradarea mediului reprezintă două dintre cele mai grave amenințările lumii, iar Agenda 2030 pentru dezvoltarea durabilă promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economică, socială și de mediu. Agenda 2030 este corelată cu Pactul Verde european (European Green Deal) care va defini strategia de dezvoltare a UE ca primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050. Astfel, Pactul Verde European transformă provocările climatice și de mediu în oportunități, prin demersul de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră la zero până în 2050, prin reducerea poluării și restaurarea biodiversității.

Aceste provocări necesită politici coerente pentru a asigura o dezvoltare durabilă atât la nivel european cât și în țara noastră.

Un domeniu cu impact asupra degradării mediului este legat de **conectarea la sistemul de alimentare cu apă potabilă** în corelare cu colectarea apelor uzate și tratarea acestora.

Provocări: în Raportul de țară (2020), se arată că politica României în domeniul apei și a apei uzate prezintă în continuare deficiențe, în special în ceea ce privește accesul în zonele rurale, precum și cantitatea și calitatea apei potabile. Totodată, raportul menționat evidențiază că acțiunile legate de colectarea apelor uzate și conectarea la infrastructura publică de canalizare nu sunt încă finalizate, iar diferența până la atingerea obiectivului fixat privind colectarea apelor uzate generate de aglomerările cu peste 2.000 de locuitori echivalenți este de 26%. Susținerea investițiilor în infrastructura de apă și apă uzată este necesară atât pentru asigurarea conformării cu directivele europene în domeniu, cât și pentru asigurarea unor condiții de viață decente populației României.

Prin **componenta C1. - Managementul apei** - PNRR propune 2 reforme și 7 tipuri principale de investiții. Alocare totală: 1.462 mil. euro.

Reformele, pe scurt:

R1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al sectorului de apă și apă uzată și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conform directivelor europene

R2. Reconfigurarea actualului mecanism economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea asigurării modernizării și întreținerii sistemului național de gospodărire a apelor, precum și a

implementării corespunzătoare a Directivei-cadru privind apa și a Directivei privind inundațiile

Ca urmare a investițiilor, se vor realiza, printre altele:

- ▶ 1600 km construcții de rețele de apă - în localități cu peste 2000 locuitori
- ▶ 2500 km construcții de rețele de canalizare în localități cu peste 2000 locuitori și 400 de km de rețele de canalizare în cele cu mai puțin de 2000 de locuitori
- ▶ 12.900 de sisteme individuale sau alte sisteme adecvate construite și operaționale în aglomerările mai mici de 2000 de l.e. care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă
- ▶ conectarea a 88.400 de gospodării la rețele de apă și canalizare prin programul național Prima conectare la apă și canalizare
- ▶ Cel puțin 510 km de linii de apărare împotriva inundațiilor vor fi reabilite în conformitate cu Directiva privind inundațiile și cu Strategia națională pentru gestionarea riscului de inundații
- ▶ 25 de baraje existente, pentru care studiile de fezabilitate revizuite au concluzionat că nu există alternative fezabile pentru a reduce riscurile de inundații, vor fi reabilite, cu respectarea pe deplin a rezultatelor și condițiilor în conformitate cu Directiva EIA, Directiva-cadru privind apa și cu evaluarea adecvată în temeiul Directivei Habitate, inclusiv implementarea măsurilor de atenuare necesare;
- ▶ Starea / potențialul ecologic bun al corpurilor de apă relevante, în conformitate cu cerințele Directivei-cadru privind apa, trebuie atinsă și evidențiată prin cele mai recente date relevante de sprijin și trebuie evitată orice deteriorare.
- ▶ 20 de poldere de prevenire a inundațiilor reabilite sau nou realizate pe liniile de apărare existente împotriva inundațiilor.
- ▶ Realizarea cadastrului apelor

România înregistrează întârzieri în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice, iar corelarea dezvoltării economice cu protejarea mediului reprezintă încă o provocare majoră. Tăierile ilegale de arbori reprezintă o problemă recurentă semnificativă, care duce la diminuarea capacității naturale de captare a dioxidului de carbon de către păduri și la pierderea semnificativă a biodiversității. România înregistrează decalaje importante în atingerea obiectivelor comunitare în ceea ce privește menținerea biodiversității, refacerea zonelor afectate din punct de vedere ecologic.

Conform Raportului de țară (2020), exploatarea intensivă a pădurilor românești a dus la o pierdere economică de aproximativ 6 miliarde EUR/an, iar efectul asupra mediului se reflectă inclusiv la nivel european, având în vedere că zonele forestiere și suprafețele împădurite din România au o capacitate de absorbție a CO₂ de 6 % din totalul acestora la nivelul UE. În prezent, există o discordanță majoră între gradul actual de acoperire a teritoriului României cu păduri (29%) și procentul optim de împădurire (40%) stabilit prin Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (1999) și susținută de Academia Română în anul 2016.

Prin componenta C2 – Păduri și protecția biodiversității se răspunde acestei provocări cu 2 reforme și 5 tipuri principale de investiții. Buget propus: 1.173 mil. euro.

Reformele:

R1. Reforma sistemului de management și a celui privind guvernarea în domeniul forestier prin dezvoltarea unei noi Strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente

R2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficiente a Strategiei Europene privind biodiversitatea

Reformele și investițiile vor aduce rezultate importante, între care cel mai amplu program de împăduriri, prin care vor fi plantate peste 56.700 de hectare de pădure, cel puțin 90 de pepiniere operaționale noi și renovate, precum și cel puțin 3 150 000 m² suprafețe noi de păduri urbane, în conformitate cu cerințele legale stabilite în Strategia Națională Forestieră 2020 – 2030.

Componenta C3 - Managementul deșeurilor este un alt domeniu cu importanță majoră pentru mediu. Principala provocare a României este atingerea țintelor de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale (11% grad de reciclare în 2019, potrivit ultimelor date disponibile, față de ținta de 55% prevăzută pentru anul 2025 în pachetul economiei circulare - PEC). O altă provocare este reducerea la 10% a cantității de deșeuri municipale eliminate prin depozitare până în anul 2035.

România nu își permite să se axeze pe un singur aspect, cum ar fi asigurarea capacității de colectare, sortare sau reciclare/compostare. Problema deșeurilor trebuie abordată la nivel național, pe toate nivelurile de competențe și atribuții, coordonând mai atent și ferm activitățile asumate de autoritățile locale, cu

dezvoltarea unor politici coerente care să prioritizeze prevenirea deșeurilor, să dezvolte repararea și reutilizarea, urmate de investiții majore în sisteme de colectare separată și reciclare și, nu în ultimul rând, pe alinierea între capacitatea logistică și comportamentul responsabil al cetățenilor, adică educare-conștientizare-implicare.

Prin **componenta C3 - Managementul deșeurilor**, PNRR adresează aceste provocări prin o reformă și 3 linii principale de investiții. Buget total propus: 1.239 mil. euro.

R1. Îmbunătățirea guvernancei în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară

Măsurile includ modificări legislative pentru o practică unitară de gestionare a deșeurilor, dezvoltarea capacității de monitorizare și control a Gărzii de Mediu, respectiv achiziționarea de echipamente și operaționalizarea acestora pentru 43 de comisariate ale Gărzii Naționale de Mediu, pentru activități de monitorizare și control, în vederea creșterii trasabilității deșeurilor și 400 de misiuni de monitorizare și control desfășurate de comisarii Gărzii Naționale de Mediu cu echipamente digitale. De asemenea, sunt prevăzute următoarele:

513 echipamente pentru monitorizarea calității aerului, a radioactivității și a zgomotului, achiziționate și operaționale.

- ▶ 13800 insule ecologice digitalizate pentru colectarea selectivă a deșeurilor, înființate și operaționale.

- ▶ 26 de instalații de reciclare a deșeurilor construite și în funcțiune

- ▶ 504 de centre de colectare voluntară înființate și operaționale în conformitate cu Planul național de gestionare a deșeurilor, precum și 15 centre de colectare integrată în 15 aglomerări urbane.

- ▶ 254 sisteme integrate de colectare a deșeurilor agricole compostabile

Componenta C4 - Transport sustenabil. Sectorul de transport este unul cu impact semnificativ pentru mediu și pentru dezvoltarea economică și socială în ansamblul său.

Conform celui mai recent raport privind stadiul infrastructurii de transport la nivelul Uniunii Europene (European Transport and Infrastructure Score Board 2019), România se situează sub media europeană în toate aspectele legate de investiții și infrastructură. În ceea ce privește calitatea drumurilor, România ocupă ultimul loc (cu un scor de 2,96). Investițiile programate în infrastructura de transport și propuse pentru finanțare prin **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) - C4 -**

Transport sustenabil au fost prioritizate în baza unui set de criterii care au în vedere asigurarea accesibilității și conectivității, elemente cheie pentru dezvoltarea economică și socială.

Totodată, investițiile propuse au în vedere atingerea obiectivelor asumate prin Regulamentul 1315/2013 *privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport* și vizează respectarea și includerea următoarelor tipuri de intervenții, integrate:

- ▶ investiții în infrastructura de transport afectată;
- ▶ investiții în infrastructura necesară pentru asigurarea protecției mediului, reducerii emisiilor de carbon, siguranței și eficienței serviciilor de transport.

- ▶ Investițiile și acțiunile sunt corelate cu:
 - ▶ Pactul Verde European,
 - ▶ Politicile climatice ale Uniunii Europene,
 - ▶ Planul Uniunii Europene privind obiectivele climatice pentru 2030
 - ▶ Strategia Europeană de Mobilitate Durabilă și Inteligentă. Componenta se adresează și inițiativei emblematice europene Reîncărcarea și alimentarea din Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă, prin care se promovează utilizarea transporturilor durabile, curate, prin contribuția la dezvoltarea rețelei stațiilor de încărcare electrice. Prin reformele și investițiile propuse în cadrul componentei se va asigura completarea rețelei de stații electrice de reîncărcare cu 52 de stații de încărcare electrică care vor avea 264 de puncte de încărcare până în anul 2026 pe cele 4 autostrăzi propuse prin PNRR, contribuind astfel la obiectivele stabilite prin Pactul Verde European. Această măsură este în linie cu **Strategia privind Cadrul Național de Politică pentru Dezvoltarea Pieței în ceea ce Privește Combustibilii Alternativi în Sectorul Transporturilor și pentru Instalarea Infrastructurii Relevante în România**, document adoptat în anul 2018. De asemenea, măsurile sunt corelate cu inițiative aflate în curs de implementare, cu finanțare din fonduri europene, prin Mecanismul Pentru Interconectarea României (CEF) care vizează implementarea primei rețele de stații de alimentare a vehiculelor cu gaz natural comprimat din România de-a lungul coridoarelor europene de transport.

Sunt 2 reforme majore și 4 tipuri principale de investiții iar bugetul total propus însumează 7.620 mil. euro.

Reformele:

R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră

R2. Management performant pentru transport de calitate - Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernanta corporativă

În urma investițiilor, vor fi obținute o serie de rezultate, spre exemplu:
Infrastructura rutieră:

- ▶ Vehicule noi curate achiziționate de către entități publice, cu cel puțin 3% peste pragurile din Directiva privind Vehiculele Curate
- ▶ Instalarea a 1000 de sisteme de verificare a vitezei, 300 de radare mobile și 500 de camere video pentru creșterea controalelor de aplicare a limitelor de viteză și respectarea regulilor de siguranță rutieră
- ▶ Casarea a cel puțin 250.000 de autovehicule mai vechi de 15 ani (Euro 3)
- ▶ 429 de kilometri de autostradă construiți; cu sistem ITS instalat și cu sisteme moderne de monitorizare și informare a utilizatorilor infrastructurii
- ▶ 52 de stații electrice construite (cu 264 de puncte de încărcare – o medie de 5 puncte de încărcare/stație).
- ▶ 625 hectare de perdele forestiere liniare în lungul autostrăzilor nou construite;
- ▶ 18 parcări securizate implementate în lungul autostrăzilor nou construite;
- ▶ Aplicarea unui nou sistem de taxare, în special pentru traficul greu din România, conform principiului „poluatorul plătește”, inclusiv posibile stimulente pentru cei care dețin vehicule cu emisii zero/reduce;
- ▶ Strategia națională privind siguranța rutieră și pachetul legislativ aferent, precum și implementarea de măsuri pentru reducerea cu 48% a numărului de puncte negre; reducerea cu 25% numărului de victime rezultate din accidente în trafic
- ▶ Creșterea cu 100% a numărului de vehicule cu emisii zero (atât pentru pasageri, cât și pentru mărfuri) înmatriculate în România de la sfârșitul anului 2020 până la sfârșitul anului 2025

Sectorul energiei și cel al eficienței energetice sunt între cele mai problematice și cu provocări majore pentru obiectivele climatice și pentru asigurarea tranziției verzi. PNRR adresează prin două componente consistente aceste domenii: C5-Valul renovării și C6-Energie

Sectorul energetic rămâne sursa cea mai importantă de emisii de gaze cu efect de seră (GES) cu 66% din emisii aparținând acestui sector și în condițiile actualului mix energetic, chiar și cu țintele din Planul Național Energie Climă (PNIESC), România nu își va atinge obiectivele de reduceri de emisii pentru 2030. Conform Regulamentului (UE) 2018/ 842, România trebuie să își reducă emisiile non-ETS cu 2% comparativ cu anul 2005, pe când evaluările Comisiei Europene din 2019 anticipează că acestea vor crește cu până la 6%, chiar și în contextul măsurilor suplimentare anunțate în contextul revizuirii PNIESC.

Una din provocările majore ale Sistemului Energetic Național, în cazul scenariului conform cu PNIESC de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile la 30,7% în 2030 (chiar și acesta fiind insuficient de ambițios comparativ cu ce ar fi economic fezabil, propunând creșterea nivelului de energie din surse regenerabile la 34% în 2030), ar fi lipsa posibilității actuale de asigurare de rezerve și echilibrare suficiente pentru capacități adiționale din surse regenerabile.

Îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5% până în 2030 va fi de asemenea o provocare. În prezent în sectorul rezidențial mai puțin de 5% din fondul de clădiri au fost reabilitate termic și eficientizate energetic, în ciuda faptului că o astfel de lucrare ar duce, în medii, la economii de energie de peste 50%. România deține un fond construit îmbătrânit, care necesită lucrări de renovare energetică și consolidare seismică, cu accent pe intervenții care să asigure atât creșterea performanței energetice, cât și stabilitatea structurală și funcțională, din perspectiva unei abordări integrate care să asigure tranziția către un parc imobiliar verde și rezilient, ce conservă valorile culturale și care să conducă la obiectivele de reducere a consumului de energie.

Componenta C5 - Valul Renovării propune 2 reforme principale și 4 categorii principale de investiții cu scopul de a implementa modificări legislative și programe precum și un fond de renovare a clădirilor publice, rezidențiale și de patrimoniu. Bugetul total propus este 2.200 mil.euro.

Reforme:

R1. Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente

R2. Cadru strategic, normativ și procedural care să sprijine reziliența seismică a fondului construit

Între rezultatele așteptate se găsesc:

▶ Intrarea în vigoare a Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, care va corela, simplifica și codifica într-un singur act normativ cel puțin 10 acte legislative din domeniile amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor. Codul propune reducerea numărului de avize și acorduri și reducerea cu cca. 50% a termenelor de avizare-autorizare a construcțiilor de către entitățile relevante, comparativ cu durata procesului la nivelul anului 2020 de la 270 de zile la 135 de zile pentru întregul proces de obținere a autorizațiilor de construire, măsurat conform Doing Business in Romania 2020 (Banca Mondială).

▶ Renovarea energetică moderată/aprofundată a cca. 4,3 mil. mp de clădiri rezidențiale multifamiliale și respectiv 2,3 mil. mp de clădiri publice.

▶ Cel puțin 10 scheme de certificare lucrători și specialiști în domeniul construcțiilor, furnizate în cadrul programelor de formare considerate cursuri de scurtă durată în cadrul programelor de învățare pe tot parcursul vieții pentru a îmbunătăți competențele locurilor de muncă verzi în contextul renovării energetice.

▶ Cel puțin 8000 de specialiști și lucrători din sectorul construcțiilor care au obținut o certificare de curs de scurtă durată pentru finalizarea cursurilor de formare în domeniul eficienței energetice.

▶ Cel puțin 200 de profesioniști trebuie care au obținut o certificare pentru finalizarea instruirilor legate de eficiența energetică în domeniul clădirilor istorice.

De asemenea, printre rezultate se mai numără crearea și operaționalizarea Registrului național al clădirilor, dezvoltarea de centre pilot pentru recuperarea materialelor de construcții istorice și reutilizarea lor; schimbarea legislativă în vederea consolidării seismice a clădirilor din România.

Componenta C6 - Energie propune 6 reforme și 6 tipuri principale de investiții. Bugetul total propus este de 1.620 mil. euro.

Reformele:

R1. Reforma pieței de energie electrică, prin înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare stimulat pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile

R2. Îmbunătățirea guvernanței corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energetic

R3. Bugetarea verde

R4. Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare

R5. Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie și de creștere a rezilienței

R6. Creșterea competitivității și decarbonizarea sectorului de încălzire - răcire

Între rezultatele așteptate:

- ▶ Închiderea unei capacități instalate cumulate de 3780 MW de producție de energie electrică pe bază de lignit și înlocuirea parțială a acestora cu cel puțin 1300 MW de investiții în capacități de producție orientate către viitor, flexibile și eficiente, de producție energie electrică sau energie electrică și termică (Combined Heat and Power) pe gaz, pregătite pentru utilizarea gazelor din surse regenerabile sau cu emisii scăzute de dioxid de carbon

- ▶ Atribuirea contractelor urmare a primei runde de proceduri de licitații pentru alocarea de contracte pentru diferență (CfD), pentru promovarea producției de electricitate din surse regenerabile (1500 MW de capacitate instalată)

- ▶ Instalarea și conectarea la rețea a cel puțin unei capacități suplimentare de 3000 MW de energie din surse regenerabile (eoliană și solară)

- ▶ Realizarea a 1870 km de rețea de distribuție a gazelor regenerabile din regiunea Oltenia trebuie să fie finalizată și funcțională și va transporta cel puțin 20% gaz regenerabil atunci când va fi pus în funcțiune complet.

- ▶ Punerea în funcțiune a fabricilor de baterii și a capacităților de asamblare cu o capacitate totală de cel puțin 2 GW pe an. Investițiile vor dezvolta lanțul valoric al bateriilor industriale, împreună cu producerea de celule și panouri fotovoltaice.

- ▶ Finalizarea punerii în funcțiune a cel puțin 240 MW (480MWh) capacitate de stocare energie electrică cu scopul echilibrării sistemului de transmisie electricitate și integrării în rețea a capacităților solare și eoliene.

- ▶ Finalizarea a cel puțin 50 de proiecte de eficiență energetică în industrie, realizând o reducere de cel puțin 30% a emisiilor indirecte și directe de GES comparativ cu emisiile ex-ante, monitorizate printr-o platformă IT pentru centralizarea și analiza consumului național de energie

Pilonul II. TRANSFORMARE DIGITALĂ

Reformele și investițiile în tehnologiile, infrastructurile și procesele digitale vor spori competitivitatea Uniunii la nivel global și vor contribui, de asemenea, la

creșterea rezilienței și a inovării în Uniune și la scăderea dependenței sale, prin diversificarea lanțurilor esențiale de aprovizionare. Reformele și investițiile ar trebui să promoveze în special digitalizarea serviciilor, dezvoltarea de infrastructuri digitale și de date, de clustere și de centre de inovare digitală, precum și de soluții digitale deschise.

Serviciile publice digitale din România rămân sub media Uniunii Europene, în parte din cauza coordonării reduse între instituțiile statului pentru o abordare integrată. Capacitățile existente nu sunt suficiente pentru asigurarea unui nivel ridicat de securitate a rețelelor și de gestionare adecvată a riscurilor cibernetice.

Alte provocări majore pentru România se referă la acoperirea cu bandă largă a zonelor rurale (zone albe) și abilitățile digitale ale multor categorii de cetățeni.

În Raportul de țară 2020 pentru România, se arată că acoperirea de bandă largă fixă a gospodăriilor s-a menținut la aproximativ 87%, sub nivelul din majoritatea statelor membre. Utilizarea benzii largi a stagnat la nivelul de 66% din gospodării, un nivel cu mult sub media UE, de 77%.

În același raport se arată că, în pofida unor eforturi, digitalizarea economiei a rămas în urmă. Peste o cincime dintre români nu au utilizat niciodată internetul și mai puțin de o treime au competențe digitale de bază. Serviciile publice sunt în urma celor din celelalte state membre ale UE, în pofida faptului că România înregistrează una dintre cele mai mari ponderi ale utilizatorilor de servicii de e-guvernare (locul 7 în UE). În plus, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale, întreprinderile din România se situează cu mult sub media UE.

Tehnologia digitală sprijină procesul de transformare a modului în care se poate facilita existența prin integrarea lor în toate sectoarele și domeniile de activitate de către toți cetățenii și firmele. Scopul strategiei digitale a UE este acela de a sprijini procesul de transformare digitală în avantajul cetățenilor și întreprinderilor, concomitent cu asigurarea contribuției la crearea unei Europe neutre din punct de vedere climatic până în 2050.

Viziunea și perspectivele pentru transformarea digitală a Europei până în 2030 (viziune pentru deceniul digital al UE) se articulează în jurul a patru puncte cardinale, denumit "busolă pentru dimensiunea digitală":

- ▶ Digitalizarea serviciilor publice
- ▶ Competențe
- ▶ Infrastructuri digitale sigure și durabile

▶ Transformarea digitală a întreprinderilor

Pilonul II al PNRR al României, prin reformele și investițiile propuse se aliniază cu prevederile strategiei Europene și celei naționale privind transformarea digitală a României.

În ceea ce privește creșterea competențelor digitale, Pilonul II tratează sinergic aspectele menționate Agendei pentru competențe în Europa și al Comunicării privind Spațiul european al educației, noul Plan de acțiune al UE pentru educația digitală 2021-2027 și își propune intervenții care să contribuie la: dezvoltarea competențelor digitale specifice pentru funcționarii publici, dezvoltarea competențelor digitale și a competențelor software ale forței de muncă și la dezvoltarea competențelor digitale ale cetățenilor României în general.

Componenta C7 – Transformare digitală propune 4 reforme și 19 investiții iar bugetul total alocat este de 1.884,96 mil. euro.

Reformele:

R1. Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental

R2. Tranziția către atingerea obiectivelor de conectivitate UE 2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate

R3. Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice

R4. Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educația digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni

Investițiile vor duce la rezultate importante, astfel:

▶ Cloud guvernamental - legarea tuturor ministerelor și a agențiilor guvernamentale într-o singură rețea și o singură bază de date interoperabilă cu cel puțin 30 de instituții publice s-au conectat și îl utilizează pe deplin

▶ Realizarea de 4 centre de date (principal / secundar) Tier IV&III by design, hardware și software cloud (IaaS/PaaS/SaaS)

▶ 30 de aplicații de servicii digitale guvernamentale cloud-native în PaaS și migrarea celor existente care sunt cloud-ready / virtualizate în IaaS, în urma analizei dezvoltate pentru opțiunile de arhitectură cloud guvernamentale

- ▶ Cel puțin 60 de instituții de sănătate publică digitalizate și 200 de instituții de sănătate publică vor beneficia de sisteme IT și infrastructură digitală a unităților de sănătate publică

- ▶ Un nou centru de date operaționalizat pentru utilizarea Ministerului Justiției, a Ministerului Public și a instituțiilor subordonate, interoperabil cu cloud-ul guvernamental

- ▶ Operaționalizarea serviciilor digitale de e-guvernare în domeniul muncii și protecției sociale prin digitalizarea serviciilor oferite de Serviciul Public de Ocupare a Forței de Muncă, a prestațiilor de asistență socială gestionate de ANPIS a activității de control în domeniul relațiilor de muncă și al securității și sănătății în muncă, inclusiv pentru implementarea venitului minim de incluziune VMI

- ▶ 8,5 milioane cetățeni care vor avea cartea de identitate electronică

- ▶ 30.000 functionari publici instruiti pentru dobandirea competențelor digitale avansate

- ▶ 100.000 persoane beneficiare de training pentru competențe digitale în cadrul bibliotecilor, transformate în hub-uri de învățare

- ▶ 65 Structuri sprijinite în domeniul securității cibernetice

- ▶ 790 de localități din zonele albe vor fi conectate la servicii de acces la internet de mare viteză într-o locație fixă în care piața nu poate furniza servicii.

- ▶ 200 de ONG-uri vor fi sprijinite pentru digitalizarea activitatilor lor prin investiții în infrastructură digitală, creșterea competențelor digitale ale personalului și voluntarilor în furnizarea de servicii la distanță către beneficiari, dezvoltarea de platforme și soluții tip CRM, alte soluții.

- ▶ Personal din cel puțin 2000 de IMM-uri instruiți în competențe digitale (cum ar fi instrumente și echipamente digitale, consolidarea competențelor digitale, inclusiv competențe legate de tehnologiile cloud și tehnologii specifice industriei 4.0)

Pilonul III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

Reforme și investițiile din acest pilon trebuie să vizeze consolidarea potențialului de creștere și să permită o redresare sustenabilă a economiei Uniunii. De asemenea, sunt destinate promovării antreprenoriatului, economia socială, dezvoltarea de infrastructuri și de transporturi sustenabile, industrializarea și reindustrializarea și să atenueze efectul crizei provocate de COVID-19 asupra economiei.

Provocările principale ale României în context larg macroeconomic sunt legate de sistemul de administrare fiscală, mai ales capacitatea acestuia de a gestiona relația cu contribuabilii, de sistemul de pensii, care este strâns legat de problematica resurselor bugetare și de cea a forței de muncă, de relația cu mediul de afaceri și sprijinul care poate veni dinspre resursele publice

- mai specific, pe baza fondurilor europene.

România se confruntă cu provocări majore în privința administrării taxelor și impozitelor. Raportul de țară al CE 2020 menționează că ratele inegalității veniturilor și ale sărăciei rămân printre cele mai ridicate din UE iar nivelul relativ scăzut al veniturilor fiscale limitează capacitatea României de a soluționa aceste probleme, fie prin redistribuire, fie prin furnizarea de bunuri și servicii publice. O provocare majoră o reprezintă nivelul ridicat al deficitului de TVA, ce reprezintă o pierdere de venituri din cauza evaziunii, a fraudei, a insolvențelor, a falimentelor, a erorilor administrative sau a optimizării fiscale legale, fiind unul dintre cele mai ridicate din UE.

Modificările aduse sistemului de pensii în ultimii ani au condus la o destabilizare bugetară și probleme majore în asigurarea sustenabilității financiare a obligațiilor bugetare (bugetul asigurărilor sociale și bugetul de stat), cu impact inclusiv asupra ratingului de țară.

Existența unor diferențe între pensiile aflate în plată pentru femei și bărbați, momentul pensionării, tipul de muncă prestată, precum și o serie de aspecte legate de perioadele de cotizare diferențiate, ceea ce implică necesitatea stabilirii unei noi formule de calcul și posibilitatea recalculării acestor pensii.

Sistemul se confruntă cu provocări legate de îmbătrânire și de durata scăzută a vieții profesionale. Digitalizarea sistemului de administrare a pensiilor, precum și de management al contribuțiilor populației la bugetul asigurărilor sociale de stat (pilonul I de pensii) este redusă.

Prin componenta C8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii sunt propuse măsuri care adresează aceste provocări.

Această componentă include 6 reforme și 10 investiții iar bugetul total propus este de 456,93 mil. euro.

Măsuri de reformă:

R1. Reforma Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) prin digitalizare

R2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice

R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară

R4. Revizuirea cadrului fiscal

R5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare R6. Reforma sistemului public de pensii

Rezultatele așteptate ale măsurilor în cadrul acestei componente vor fi de natură să ducă la finalul perioadei de implementare la îmbunătățirea principalilor indicatori de performanță în domeniul fiscal, respectiv:

- ▶ Intrarea în vigoare a cadrului legal pentru înrolarea obligatorie a contribuabililor persoane juridice în SPV (Spatiul Privat Virtual) și înrolarea suplimentară a minim 500.000 de contribuabili în SPV

- ▶ Modernizarea infrastructurii hardware-software și a infrastructurii suport pentru furnizarea serviciilor electronice către contribuabili - 60% din serviciile destinate contribuabililor persoane juridice trebuie să fie disponibile online

- ▶ Registrul electronic al riscurilor complet funcțional și operaționalizarea platformei Big Data / Analytics

- ▶ Cel puțin 600.000 de case de marcat conectate la sistemul electronic al ANAF

- ▶ creșterea ponderii veniturilor colectate raportat la PIB cu cel puțin 2.5 puncte procentuale față de anul 2019

- ▶ reducerea decalajului la TVA cu 5 p.p. raportat la valoarea din 2019

- ▶ Actualizarea și modernizarea sistemului informatic privind dezvoltarea și gestionarea bugetului național, prin valorificarea masivă de date și informații care să reflecte cât mai bine cheltuielile bugetare, la nivel de politici și programe

- ▶ Pentru sistemul vamal: 100% infrastructură hardware-software modernizată
▶ Intrarea în vigoare a legii de modificare a Codului Fiscal privind reducerea graduală a ariei de aplicabilitate a regimului special de taxare pentru microîntreprinderi.

- ▶ Implementarea unui sistem informatic pentru Casa Națională de Pensii Publice (CNPP)

Exemple de detalii incluse în reforma fiscală:

- ▶ Îmbunătățirea administrării marilor contribuabili

- ▶ Introducerea unui model mai transparent și orientat spre servicii al administrării taxelor

- ▶ Implementarea analizei cheltuielilor (spending reviews) în domeniul de sănătate și educație (vor urma și alte sectoare)
- ▶ Introducerea unui proces real de bugetare multi-anuală, mai ales pentru partea de cheltuieli

Reforma pensiilor este una structurală, care va asigura un nivel adecvat pentru cei cu venituri mici și de asemenea sustenabilitate a sistemului de pensii pe termen mediu și lung

Exemple de detalii incluse în reformă:

- ▶ Pensiile speciale sunt limitate la nivelul permis de Constituție
- ▶ Un sistem nou bazat pe o formulă stabilă de beneficii și o indexare automată a pensiilor

În cadrul acestui pilon al PNRR este propusă o inițiativă de importanță majoră, crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare, care va fi acreditată de Guvern ca partener de implementare fonduri UE și de Comisia Europeană ca partener de implementare Invest EU.

După înființarea sa, obiectivele Băncii vor fi:

- ▶ promovarea dezvoltării economice și a competitivității;
- ▶ accesul la finanțare pentru proiecte de infrastructură viabile din punct de vedere economic, inclusiv în perioadele de dezintermediere financiară;
- ▶ asigurarea accesului la finanțare pentru IMM-uri;
- ▶ îmbunătățirea absorbției fondurilor UE și a mecanismelor aferente;
- ▶ funcționarea ca administrator de Fond al Fondurilor;
- ▶ să acționeze ca intermediar financiar cu rol de atragere a altor resurse private

- ▶ furnizarea de servicii de consultanță și asistență tehnică

Numeroase provocări pot fi evidențiate, de altfel, pe domeniul mediului de afaceri, mai ales în privința accesului la finanțare. Potrivit Raportului de stabilitate financiară al Băncii Naționale a României din iunie 2020, izbucnirea pandemiei de COVID-19 a afectat în mod deosebit toate sectoarele activității economice, declanșând o creștere semnificativă a riscurilor sistemice pentru stabilitatea financiară, în mod similar tendințelor din Europa și din întreaga lume.

Accesul la finanțare al întreprinderilor și riscul de neplată pentru împrumuturile sectorului privat sunt identificate ca fiind unele dintre principalele riscuri pentru stabilitatea financiară și mediului economic. Contextul crizei COVID-19

și creșterea incertitudinii economice pe care a generat-o, coroborat cu măsurile de izolare impuse au condus la blocaje în lanțurile de aprovizionare ale sectorului economic, la o contracție accentuată a cererii și la o accentuată lipsă de lichiditate a mediului de afaceri, fiind afectate fluxurile de producție și cele comerciale.

Utilizarea redusă a mecanismelor de finanțare prin piața de capital constituie, de asemenea, o provocare în diversificarea surselor necesare pentru creșterea accesului la finanțare a întreprinderilor. Facilitarea accesului la piața capital a întreprinderilor le-ar permite acestora să crească și să identifice surse de finanțare menite să răspundă nevoilor acestora de creștere.

O altă provocare o reprezintă dezvoltarea sectorului de cercetare -inovare. Rezultatele slabe ale României în materie de cercetare și inovare împiedică tranziția către o economie bazată pe cunoaștere și respectiv o slabă implicare și disponibilitate a sectorului economic de a prelua în piață rezultate ale cercetării, dar și generarea unor rezultate ale cercetării cu o slabă relevanță în piață, aspecte ce influențează competitivitatea mediului de afaceri, cu efecte negative asupra tendințelor migrației ale forței de muncă.

Componenta C9 - Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare propune 5 reforme și 10 tipuri principale de investiții, cu un buget total de 2.558,63 mil. euro, care adresează toate provocările de mai sus.

Reformele:

R1. Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinat mediului de afaceri

R2. Eficientizarea guvernății în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării

R3. Reforma carierei de cercetător

R4. Consolidarea cooperării dintre mediul de afaceri și cel de cercetare

R5. Sprijin pentru integrarea organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în Spațiul european de cercetare

În urma investițiilor propuse, vor fi obținute următoarele rezultate:

- ▶ Cel puțin 5400 de contracte de finanțare prin schema de ajutor de stat pentru digitalizarea IMM-urilor și transformare digitală și tehnologică
- ▶ Cel puțin 280 de contracte de finanțare prin Schema de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursa
- ▶ România va pune în aplicare recomandările detaliate în viitoarea facilitate de susținere a politicilor, respectând în același timp secvențierea și

stabilirea de priorități care vor fi sugerate de PSF. Se va asigura implementarea în proporție de 80% a recomandărilor PSF.

- ▶ Pentru a aborda fragmentarea tematică a organizațiilor CDI, vor fi stabilite 5 centre de competență, câte unul pentru fiecare misiune Horizon. Fiecare centru de competențe va avea ca scop sprijinirea a cel puțin 3 cereri peste pragul către Orizont Europa până în 2026 și atragerea unui buget CDI suplimentar din sectorul privat.

- ▶ 500 vouchere solicitanților care depun o propunere de proiect în cadrul cererilor de înscriere în cadrul programului Horizon Europe și au trecut de faza de eligibilitate

- ▶ 50 de cercetători primesc un grant pentru a realiza proiecte de cercetare din Orizont 2020 și Orizont Europa

- ▶ Fondul de Fonduri de Capital de risc pentru Redresare, gestionat împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare

- ▶ Garanție de portofoliu pentru Acțiune climatică înființată și operațională, gestionate împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare

- ▶ Fondul de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes, gestionat împreună cu Banca Europeană de Investiții ca și partener de implementare

- ▶ Instrumentul financiar pentru eficiență energetică, gestionat împreună cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare ca și partener de implementare

- ▶ Printr-un Proiect European de Interes Strategic (IPCEI) în domeniul microelectronicii cel puțin 2 entități din România vor participa în consorțiile răspunzând apelurilor de proiecte ale Întreprinderii Comune Tehnologii Digitale Esențiale.

Pilonul IV. Coeziune socială și teritorială

Reforme și investițiile din acest pilon ar trebui să contribuie la combaterea sărăciei și a șomajului pentru ca economiile statelor membre să se redreseze, fără a lăsa pe nimeni în urmă. Reformele și investițiile respective ar trebui să conducă la crearea de locuri de muncă stabile și de înaltă calitate, la incluziunea și integrarea grupurilor defavorizate și să permită consolidarea dialogului social, a infrastructurii și a serviciilor, precum și a sistemelor de protecție și bunăstare socială.

Provocări semnificative se remarcă în economia României, dincolo de aspectele majore de sistem, în ceea ce privește dezvoltarea locală. Afectate semnificativ de pandemie, UAT-urile din România au o scădere semnificativă a veniturilor proprii. Această situație duce la o reducere semnificativă a investițiilor în domenii cum ar fi educația, sănătatea și infrastructura locală. Nivelul cheltuielilor pentru investiții la nivelul UAT-urilor este redus (15-20% din bugetul local înainte de pandemie) și este în mare măsură finanțat din fonduri europene. Prin urmare, este nevoie de o injecție de capital pentru a continua investițiile în infrastructura locală și pentru a crește astfel reziliența localităților în perioada de redresare economică. Ținând cont că într-o perioadă de criză economică, veniturile locale sunt și mai reduse, este nevoie de suport financiar suplimentar pentru asigurarea bunăstării populației și garantarea unor servicii publice de calitate în perioada imediat următoare, cu accent pe tranziția verde și digitală.

Nevoia unei transformări urbane sustenabile este subliniată de Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, în special Obiectivul 11 pe Dezvoltare Durabilă, care este dedicat transformării orașelor în unele incluzive, sigure, reziliente și durabile. Alte documente majore ce propun această transformare includ Noua Agendă Urbană, Acordul de la Paris și Pactul Ecologic al Comisiei Europene. Noua Cartă de la Leipzig, adoptată în 30 noiembrie 2020, oferă un cadru de politici pentru a cuprinde dimensiunea urbană în acordurile europene și globale și pentru a promova orașe mai verzi, mai echitabile, mai productive și mai bine guvernate.

Deși, conform delimitării administrative tradiționale, gradul de urbanizare în România este de numai 55%, acesta crește la 76% după metodologia UE-OCDE, care ține cont de relațiile funcționale și dinamica regională identificate în baza fluxurilor de navetă.

Astfel, prin PNRR este propusă Componenta C10 -Fondul local, cu 5 reforme principale și 6 tipuri principale de investiții, cu un buget total de 2,1 miliarde euro prin care administrația locală să poată realiza dezvoltarea necesară.

Reforme principale:

R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă

R2. Crearea cadrului de politică pentru o transformare urbană durabilă

R3: Crearea unui cadru de politică pentru o transformare rurală durabilă: instituirea de consorții administrative în zonele rurale funcționale

R4: Îmbunătățirea calității locuirii

R5: Dezvoltarea sistemului de planificare –Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor

Intervențiile ar urma să aibă rezultate importante cu efect asupra dezvoltării locale și pentru îmbunătățirea vieții multor categorii sociale. Sunt patru categorii de beneficiari principali pentru toate investițiile (municipiile reședință de județ, municipii, orașe, comune), cu excepția reabilitării termice a clădirilor publice unde beneficiari sunt doar orașele și comunele.

Pentru maximizarea impactului vor fi promovate inițiativele în parteneriat sau asocierile de mai multe UAT-uri. (Zone Metropolitane, Zone Funcționale Rurale, consorții administrative.)

Câteva dintre rezultatele așteptate:

- ▶ Semnarea a cel puțin 40 de contracte de servicii de transport public care expiră în 2021-2026 ca urmare a procedurii de licitație deschisă la nivelul reședințelor de județ, respectând standardele minime de serviciu pentru transportul public colectiv la nivel național

- ▶ 1104 unități de locuit construite pentru profesioniștii din domeniul sănătății și educației, în orașe sau în zonele rurale în care accesul la educație și asistență medicală este insuficient din cauza lipsei de profesioniști

- ▶ 4142 unități de locuit, construite în zonele urbane sau în zonele rurale, pentru tineri care provin din comunități/grupuri vulnerabile, intervenția fiind sprijinită de măsuri complementare din domeniul social/educație/piața forței de muncă;

- ▶ 1135 vehicule noi nepoluante cu zero emisii gaze de eșapament (200 buc. - autobuze electrice/hidrogen 12-18m, 515 buc. - autobuze electrice/hidrogen 10m, 50 buc. - tramvaie, 50 buc. — troleibuze cu baterii 12-18m, 320 buc - microbuze electrice/hidrogen).13.200 puncte de încărcare vehicule electrice în total, în toate categoriile de localități

- ▶ 491 unități administrativ-teritoriale cu sisteme dezvoltate/extinse - Sisteme de Transport Inteligent și e-ticketing/alte infrastructuri TIC

- ▶ 1.000 microbuze electrice/hidrogen achiziționate pentru scopuri comunitare

- ▶ 1091 km -lungimea pistelor de ciclism finalizate și operaționale, inclusiv măsurile de siguranță rutieră aferente

- ▶ 1,3 mil mp suprafața totală construită renovată moderat clădiri publice orașe și comune

▶ 378 documentații de amenajarea teritoriului, urbanism, respectiv planuri de mobilitate urbană ce vor fi elaborate în format digital și aprobate

Pandemia a afectat puternic sectorul turismului și cel cultural. Scăderea turismului extern cauzat de pandemie a făcut ca turismul de destinație (turism local cu valoare adăugată mare dar care necesită investiții individuale) să devină crucial pentru supraviețuirea și dezvoltarea sectorului turistic, devenind un domeniu predilect de intervenție.

În Pactul verde european se propune o abordare interconectată a domeniilor care sunt influențate de mediul înconjurător și de schimbările climatice, cum este patrimoniul cultural și natural, dar care la rândul lor pot influența în mod direct cadrul natural.

Este necesară abordarea integrată dintre natură și cultură, pentru armonizarea legăturilor dintre funcțiile ecologice, economice și sociale ale teritoriilor.

Probleme identificate:

▶ Destinații turistice insuficient dezvoltate și greu accesibile
▶ Oportunități de consum turistic insuficiente (și greu de identificat)
▶ Calitate necompetitivă a experiențelor și serviciilor la nivelul destinațiilor.

▶ Capacitate limitată de elaborare și implementare de politici publice în domeniul turismului, lipsa unor date statistice actuale, segmentarea inadecvată a pieței și vizibilitatea redusă a României în străinătate.

Turismul cultural și natural constituie un instrument valoros și sustenabil în implementarea unor reforme la nivel național. Acesta, poate fi firul roșu pe baza căruia să se dezvolte comunitățile, să se diversifice în ceea ce privește sursele de finanțare, să atragă și să creeze noi surse de venit în unități administrative. Proiectele propuse se bazează pe o abordare responsabilă a autorităților implicate și abilitate, optând să nu ignore, ci să cultive, protejeze și îmbogățească ecosistemul cultural, astfel contribuind cu impact direct în viața, bunăstarea și creșterea nivelului calității de trai în comunităților locale.

Prin măsurile propuse în Pilonul IV. componenta C.11 - Turism și cultură.

PNRR propune 3 reforme și 7 investiții pentru a răspunde provocărilor și a propulsa turismul de destinație, cu un buget total alocat de 449,01 mil. euro. De asemenea, se vor finanța investiții care să stimuleze accesul la cultură în zonele defavorizate și conținutul digital pentru producătorii de audiovizual

Reforme:

R1. Operaționalizarea organizațiilor de management al destinației (OMD-uri)

R2. Crearea cadrului pentru operaționalizarea traseelor cicloturistice la nivel național

R3. Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural

Astfel, ca rezultate după implementare, vor exista:

- ▶ Realizarea acreditarea a 8 OMD de către ministerul de resort, cu participarea agențiilor de dezvoltare regională, a autorităților locale și a altor părți interesate relevante la destinație, pentru a furniza strategii ale OMD-urilor, cu un accent special pe dezvoltarea piețelor țintă internaționale și promovarea transformării socio-economice durabile /ecologice în zonele rurale și defavorizate

- ▶ Creșterea cu 20% pana la sfarsitul anului 2025 a numărului de turiști straini atrași în zonele unde sunt localizate OMD-urile regionale, raportat la cifrele dinl 2019

- ▶ 225 de situri restaurate vor fi deschise turiștilor. 12 rute (trasee) culturale dezvoltate și marcate, 5 castele, 5 curii, 10 biserici de lemn, 5 cule, 10 biserici și mănăstiri, 5 castre romane, 5 cetăți, 30 de case tradiționale în Delta Dunării, 150 de case rurale tradiționale, 10 muzee

- ▶ 3.000 km de piste pe trasee velo naționale, inclusiv traseele EuroVelo - Municipii, ADI, parteneriate multi-nivel, iar legat de aceasta:

- ▶ Constituirea Centrului Național de Coordonare Velo;
- ▶ Studii specifice pentru traseele cicloturistice;
- ▶ Rețea națională de piste velo și trasee cicloturistice, inclusiv traseele EuroVelo

- ▶ Platforma Națională E-Velo.

- ▶ 50 de localități cu populație sub 50.000 de locuitori vor beneficia de implementarea a două programe de finanțare pilot care vor dezvolta proiecte de educație culturală

- ▶ 40 de microîntreprinderi, mici, mijlocii și alte persoane juridice active în domeniul producției și distribuției de filme finanțate pentru dezvoltarea de capacități digitale de editare și postproducție pentru produse digitale

Pentru prima dată în România, prin PNRR, sunt create sau modernizate muzeele memoriei: Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului, Memorialul Revoluției Decembrie 1989/ Timișoara Capitală Europeană a Culturii,

Închisoarea tăcerii de la Râmnicu Sărat, Memorialul Victimelor din Sighetul Marmației și alte memoriale prin care România democratică și europeană onorează memoria victimelor totalitarismelor și educă generațiile tinere.

Pilonul V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională, în scopul, printre altele, al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și acapacității de reacție la criză

În ciuda îmbunătățirilor recente, sănătatea populației României se situează în continuare sub media UE. Rata mortalității evitabile, și anume decesele care ar fi putut fi evitate prin acordarea unei asistențe medicale de calitate optimă, a fost de două ori și jumătate mai mare decât rata UE în 2015. Cheltuielile cu asistența medicală sunt relativ scăzute, iar deficitul de personal reprezintă în continuare o problemă. România se confruntă cu provocări considerabile în ceea ce privește asigurarea accesului la asistență medicală. În total, aproximativ 11% din populație rămâne neasigurată și are acces doar la un pachet restrâns de servicii. Procentul de populație care beneficiază de o formă de asigurare de sănătate a scăzut, cu un decalaj semnificativ între mediul urban și cel rural.

Nivelul nevoilor medicale nesatisfăcute este cu aproximativ 28% mai mare în zonele rurale decât în întreaga țară. Cheltuielile cu asistența medicală preventivă sunt cu mult sub media UE (1,8%) față de 3,1%. Îmbunătățirea asistenței medicale comunitare, deși foarte necesară, prezintă întârzieri.

Unitățile spitalicești nu corespund normelor de siguranță și normelor ingienico-sanitare, determinând: risc crescut de infecții asociate actului medical, grad ridicat de nevoi medicale nesatisfăcute, costuri crescute cu mentenanța infrastructurii sanitare.

Sectorul sanitar din România se bazează pe o infrastructură concepută acum 50-60 ani, când nevoia de servicii de sănătate era diferită față de realitățile de astăzi.

Componenta C12 - Sănătate propune 3 reforme și 2 tipuri principale de investiții cu un buget total de 2.450,01 mil. euro. Prin acestea, vor fi adresate mare parte din aceste probleme și provocări.

Reforme:

R1. Dezvoltarea capacității pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate
R2. Dezvoltarea capacității de investiții în infrastructura sanitară

R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate

Rezultatele pe care PNRR țintește să le obțină la final vor fi, între altele:

- ▶ 200 de centre comunitare nou construite sau renovate. Funcționalitatea centrelor comunitare integrate include spații pentru furnizarea de servicii medicale, sociale, educaționale în conformitate cu prevederile legislației specifice și a problemei grupurilor vulnerabile identificate din punct de vedere medico-socio-economic.
- ▶ Cel puțin 300 de comunități slab deservite, inclusiv comunități cu populație majoritar romă sau comunități rome, vor avea acces la servicii medicale prin centrele comunitare integrate.
- ▶ 119 de cabinete de planificare familială echipate și / sau reabilitate.
- ▶ Cel puțin 3.000 de asociații de cabinete / cabinete ale medicilor de familie vor fi echipate sau renovate pe baza unui apel deschis. 25 de unități de terapie intensivă vor beneficia de investiții în infrastructura pacientului critic neonatal pentru diagnosticarea precoce, tratamentul prenatal / neonatal și postnatal.
- ▶ Cel puțin 30 de unități de îngrijire ambulatorie vor fi modernizate, reabilitate, extinse (inclusiv prin construcția de clădiri noi) și echipate.
- ▶ Cel puțin 25 de spitale publice vor beneficia de echipamente și materiale pentru a reduce riscul de infecții asociate asistenței medicale.
- ▶ 10 unități medicale mobile vor fi echipate cu echipamente pentru screeningul cancerului de sân și de col uterin.
- ▶ 3000 de angajați care lucrează în domenii legate de sănătate din administrația centrală, instituții descentralizate, conducerea unităților de asistență medicală și personal care acordă îngrijire directă pacienților instruiți în prevenirea corupției și abordarea conflictelor de interes din sistemul de sănătate
- ▶ 1.000 de manageri de spitale, membri ai comitetelor de conducere, șefi de secție / laborator / farmacie, manageri ai direcțiilor județene de sănătate publică și a oficiilor județene de asigurări de sănătate, medicii de familie care gestionează cabinetele individuale / grupate etc și 1000 de persoane din structurile de resurse umane ale spitalelor, direcțiile județene de sănătate publică și alte instituții de servicii de sănătate vor primi instruire

România se confruntă în continuare cu provocarea majoră a sărăciei unei largi categorii de români. Potrivit recomandărilor specifice de țară (2019), ratele sărăciei și inegalității veniturilor rămân ridicate, iar disparitățile regionale se accentuează. Un român din trei continuă să fie expus riscului de sărăcie și

excluziune socială, printre cele mai afectate grupuri numărându-se inclusiv copiii și persoanele cu handicap alături de persoanele în vârstă și romii.

În cadrul aceluiași document se constată că, de obicei, serviciile sociale sunt concentrate în zonele mai bogate sau în zonele urbane, deși ele sunt cele mai necesare în zonele și regiunile mai sărace, rurale. Integrarea limitată a serviciilor de ocupare a forței de muncă, de educație, de sănătate și a serviciilor sociale nu permite o incluziune durabilă a diferitelor grupuri defavorizate. O altă provocare constă în necesitatea dezvoltării unor politici active de stimularea formalizării muncii și de limitare a serviciilor de asistență socială. De asemenea, economia socială se confruntă cu provocări semnificative, cu lipsa finanțării, impactul acesteia rămânând marginal.

Pentru a răspunde acestei provocări, în **componenta C13 sunt propuse reforme în domeniul social**. În special sunt necesare intervenții pentru grupurile vulnerabile, precum copii și persoane cu dizabilități. Sunt 7 reforme și 4 investiții principale pe acest domeniu, cu un buget total de 196,74 mil. euro.

Reforme:

R1. Crearea unui nou cadru legal pentru a preveni separarea copiilor de familie

R2. Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități

R3. Implementarea venitului minim de incluziune (VMI)

R4. Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii pentru lucrătorii casnici

R5. Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim

R6. Îmbunătățirea legislației privind economia socială

R7. Reforma serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice

În urma investițiilor vor fi obținute rezultate importante precum:

- ▶ Intrarea în funcțiune a unei rețele de 150 de centre de servicii zilnice de cel puțin 10% în comunitățile cu o populație semnificativă de romi, pentru a preveni separarea copiilor de familii.

- ▶ Cel puțin 8455 de persoane cu dizabilități instituționalizate (50% din numărul din decembrie 2020) care beneficiază de sprijin în vederea dezinstituționalizării și a implementării „căii de viață independentă” a acestora.

- ▶ Reducerea numărului de persoane cu dizabilități instituționalizate la 11500 de la 16911, după ce au primit sprijinul relevant, pe baza unei abordări de gestionare a cazurilor, pentru a avansa pe „calea de viață independentă”

- ▶ 50 de servicii comunitare modernizate (centre de zi și centre de recuperare neuro-motorie pentru persoane cu dizabilități) printr-un program național de finanțare a investițiilor precum reabilitarea, consolidarea, modernizarea și furnizarea de servicii bazate pe comunitate.

- ▶ Intrarea în funcțiune a 55 de noi servicii comunitare (45 noi clădiri NZEB și 10 clădiri noi nZEB +) pentru persoanele cu dizabilități (centre de zi, servicii de asistență și suport și centre de servicii de recuperare neuro-motorie pentru pacienți) care vor oferi activități pentru cel puțin 4.870 de persoane cu dizabilități în 4 ani, având în vedere viața independentă.

- ▶ 56700 familii eligibile suplimentare care beneficiază de schema îmbunătățită (calculată pe baza estimării numărului de beneficiarilor familiei, conform legii actualizate), pe lângă beneficiarii eligibili actuali ai venitului minim garantat, adică 189 000 de familii la sfârșitul anului 2020.

- ▶ Cel puțin 10.000 de beneficiari angajează lucrători casnici prin sistemul de tichete de muncă, cel puțin 20 000 de lucrători domestici / furnizori înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi furnizează servicii prin intermediul tichetelor de muncă și cel puțin 60 000 de lucrători domestici / furnizori înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi furnizează servicii prin intermediul tichetelor de muncă.

- ▶ Intrarea în funcțiune a unei rețele de 71 de centre de servicii de zi pentru vârstnici

Conform semestrului european din 2020, reforma administrației publice stagnează, cu puține progrese în luarea deciziilor și calitatea și utilizarea eficientă a evaluărilor impactului procesului de reglementare. De asemenea, dezvoltarea unui cadru eficient pentru planificarea strategică și bugetară s-a oprit. Birocrația excesivă alături de o capacitate insuficientă de a furniza servicii publice de calitate, inclusiv digitale, au un impact negativ asupra cetățenilor și a mediului de afaceri. Reorganizările frecvente și utilizarea excesivă a managementului temporar împiedică independența administrației.

Semestrul european a semnalat, de asemenea, că există o **fragmentare ridicată a competențelor și resurselor care afectează în continuare furnizarea de servicii publice**, în special la nivel local și în comunitățile sărace. **Eficiența achizițiilor publice rămâne o problemă**, iar ireversibilitatea anumitor măsuri ar trebui monitorizată în continuare.

Nu în ultimul rând, economia României se confruntă cu o carență istorică privind managementul companiilor de stat.

PNRR propune o adevărată revoluție în sistemul de recrutare și cel de promovare a funcționarilor publici, **în cadrul componentei C14. Buna guvernantă.** Sunt 9 reforme și 4 tipuri de investiții majore pe aceste sectoare, care vor răspunde provocărilor. Bugetul total propus: 165,6 mil. euro.

Reforme:

R1. Îmbunătățirea predictibilității și a eficienței proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și al ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterii calității consultărilor publice la toate palierele administrației

R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile

R3. Management performant al resurselor umane în sectorul public

R4. Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public
R5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia
R6. Intensificarea luptei împotriva corupției

R7. Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice

R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernante corporative în cadrul întreprinderilor de stat

În administrația publică, detaliile reformei vor include:

▶ Un sistem de recrutare pilot pe modelul EPSO european pentru administrația centrală, în 2022, urmat de replicarea la nivel național pe baza lecțiilor învățate, începând cu 2023

▶ Un sistem nou multi-anual de planificare pentru nevoile de recrutare din sectorul public

▶ Introducerea unui sistem de recrutare nou pentru înalții funcționari publici care interzice politizarea funcțiilor

▶ În domeniul justiției, sunt incluse în PNRR, pe lângă reformele asumate în cadrul MCV, o serie de măsuri, spre exemplu:

- ▶ Adoptarea noii Strategii Naționale Anticorupție și implementarea acestora
- ▶ Adoptarea strategiei privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022-2025
- ▶ Adoptarea legii de modificare a competențelor ANABI
- ▶ Adoptarea „Legilor justiției” (statutul magistraților din România, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii)
- ▶ O creștere cu aproximativ 50% a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de ANABI
- ▶ Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții - un nou formular standard electronic va fi disponibil

Pentru dialogul social, sunt vizate minim 50 de parteneriate între APL și ONG și cel puțin 15 inițiative de colaborare funcțională ale sectorului neguvernamental (rețele, coaliții, platforme, grupuri de organizații incluzând think tank-uri, structuri de analiză și cercetare etc).

Reforma companiilor de stat este de importanță strategică, detalii din reformă:

- ▶ Toate excepțiile la Legea 111/2016 sunt eliminate;
- ▶ Consiliile de administrație interimare sunt permise numai în anumite situații excepționale, acestea sunt detaliate în Lege
- ▶ Consiliile de administrație sunt depolitizate
- ▶ Un grup unic de supraveghere (task force) este creat la nivelul SGG și va avea responsabilități de monitorizare și coordonare suplimentare
- ▶ 10 companii de stat restructurate și 3 companii de stat listate la bursă din domeniul energiei și transporturilor

Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele

Sistemul de educație din România se confruntă cu numeroase dificultăți legate de calitate, echitate și infrastructură. Acestea limitează capacitatea României de a construi o economie modernă, bazată pe cunoaștere, precum și capacitatea de a facilita mobilitatea socială.

România și-a ratat ambele ținte asumate în cadrul strategiei Europa 2020, atât pentru părăsire timpurie a școlii (15,3% în 2019 vs. 11,3% țintă asumată⁴) cât și pentru accesul la învățământul terțiar (25,8% în 2019 vs. 26,7% ținta asumată).

Testele PISA, care măsoară abilitățile în matematică, citire și științe ale copiilor de 15 ani plasează România pe ultimele poziții din Uniunea Europeană, alături de Bulgaria și Cipru⁵. Peste 40% din copiii de 15 ani suferă de pe urma analfabetismului funcțional, conform acestor rezultate, aspect care pune probleme sociale și economice pe termen lung.

O problemă specifică României ultimilor ani este accesul limitat la educație înainte sau după învățământul obligatoriu. Un bun exemplu este insuficientul acces la educația timpurie. Conform sondajului EU-SILC, sub 1/6 din copii de 0-3 ani au acces la programe organizate de educație timpurie, procent care plasează România pe una din ultimele poziții la nivelul Uniunii Europene. Simultan, programele de formare deschise adulților rămân limitate, doar 1,3% având acces curent la programe de formare în 2019.

Problemele din sistemul de educație reflectă un nivel ridicat de inechitate în cadrul sistemului educațional. Școlile din mediul rural și din regiunile dezavantajate economic suferă de pe urma unei precarități a ofertei educaționale dar și a infrastructurii.

PNRR propus de România adresează prin **componenta C15 - Educație** - aceste provocări prin 7 reforme și 18 investiții acestor provocări, cu un buget total propus de 3.605,97 mil. euro.

Reformele:

R1. Elaborarea și adoptarea pachetului legislativ pentru implementarea proiectului „România Educată”

R2. Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie unitar, incluziv și decalitate

R3. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii

R4. Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior

R5. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației

R6. Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar

R7. Reforma guvernancei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului

La finalul acestor reforme și investiții se așteaptă rezultate importante precum:

- ▶ 110 de creșe înființate și operaționalizate și 412 servicii complementare (se înființează în spații oferite de comunitate/diferiți furnizori publici și privați de educație, în localitățile izolate, dezavantajate unde nu se justifică construirea unei creșe/grădinițe)

- ▶ 420 de formatori curriculari și respectiv în monitorizarea serviciilor de educație timpurie vor fi instruiți și evaluați în cadrul a două programe de formare continuă și vor primi certificate specifice.

- ▶ Alocarea a 42 granturi (1 pe județ) pentru formarea a 19 950 de persoane (475 pe județ) care lucrează în servicii standard și complementare de educație timpurie (personal didactic și nedidactic), acordând prioritate celor din serviciile nou înființate.

- ▶ 2500 de școli incluse în programul de abandon vor fi complet digitalizate prin achiziționarea echipamentului necesar (tablete, imprimante, routere). Creșterea cu cel puțin 60% a numărului de studenți înscriși în ruta completa de învățământ dual.

- ▶ 57 de școli agricole vor fi sprijinite pentru modernizarea, renovarea și extinderea laboratoarelor școlare, atelierelor și laboratoarelor IT, cantinelor, cazării pentru studenți, achiziționarea de materiale biologice, echipamente agricole și mașini pentru efectuarea lucrărilor agricole, formarea cadrelor didactice pe baza unor programe specifice legate de agricultură, echipare Creșterea cu 10% a numărul elevilor înscriși în liceele agricole față de 2020

- ▶ Dotarea a 909 de școli VET vor fi dotate cu infrastructuri digitale și instrumente pentru predare și a laboratoarelor de informatică și atelierelor de practică

- ▶ Cel puțin 100.000 cadre didactice formate în educația digitală integrată și în tranziția digitală

- ▶ Cel puțin 5.200 de școli dotate cu resurse tehnologice noi pentru laboratoarele IT

- ▶ Cel puțin 3.600 de școli dotate cu infrastructură și echipamente tehnologice noi

- ▶ Cel puțin 1.100 Smart lab-uri achiziționate.

- ▶ 60 de noi centre de tehnologie inovatoare pentru a crea noile abilități ale viitorului prin inovarea continuă a programelor de studiu în cadrul universităților

- ▶ Construirea a 5.020 și extinderea / modernizarea a 15.000 de locuri în campusurile universitare pentru a crea noi locuri de agrement și

- lectură, în special pentru studenții defavorizați

- ▶ Construirea a 4.600 de locuri și extinderea / modernizarea a 15.000 de locuri ale campusurilor universitare pentru a crea noi locuri de cazare pentru studenții din medii socio-economice defavorizate, cu dizabilități, unele minorități etnice sau familii monoparentale etc.

- ▶ 10.000 laboratoare de științe/cabinete echipate

- ▶ 3 consorții școlare rurale create pentru a consolida mediul educațional rural, asigurând condiții optime pentru predare, respectând în același timp echitatea socială.

- ▶ 10 000 de participanți la cursuri de formare competente manageriale (inspectori cu funcții de îndrumare și control, directori, manageri școlari)

Toate cele de mai sus, reforme și investiții, sunt piese de puzzle care compun România modernă și reformată. Fiecare piesă este la fel de importantă pentru ca ansamblul să existe și să fie unindurabil.

PNRR este răspunsul pe care Guvernul României, prin documentul finalizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, îl dă provocărilor majore ale țării. Un răspuns curajos și care va aduce României dezvoltarea bine-meritată.

Capitolul 2. Analiza socio-economică a Comunei Puchenii Mari

2.1. Scurt istoric

Comuna Puchenii Mari este situată în zona de câmpie din sudul județului Prahova, pe malul stâng al râului Prahova, în zona cursului său inferior. În alcătuirea acestei comune intră satele Pietroșani, Miroslăvești, Puchenii Mari, Puchenii Moșneni, Odăile, Puchenii Mici și Moara. Cel mai cunoscut obiectiv istoric și arheologic de pe teritoriul comunei este fortificația geto-dacică, situată în punctul „La cetățuie”, în apropierea satului Puchenii Mici.

Aceasta a fost cercetată după primul război mondial și este cunoscută în literatura de specialitate ca dava getică de la Tinosu. Fortificația este amplasată pe malul stâng al râului Prahova, în apropierea gării Prahova, ocupă o suprafață de circa un sfert de hectar, este înconjurată de trei râpe abrupte și separată de restul terenului printr-un șanț cu val.

Așezarea de la Tinosu a atras atenția încă din secolul al XIX-lea, când pionierul arheologiei românești, Cezar Bolliac, publică în anul 1869 note sumare despre rezultatele unor sondaje pe care le-a executat acolo. Cercetările arheologice sistematice de la Tinosu au fost întreprinse în anul 1924 de către Radu și Ecaterina Vulpe, în cadrul unui program de cercetare a antichităților preromane conceput de Vasile Pârvan. Dava getică de la Tinosu era întărită cu val și șanț de apărare și a funcționat în intervalul secolelor III a. Chr. – I p. Chr..

Cercetările întreprinse aici au evidențiat mai multe faze în evoluția fortificației, descoperindu-se un bogat material arheologic constituit din ceramică autohtonă sau de import, fusaiole, unelte agricole și de uz casnic din fier (brăzdar de plug, cuțite, coase), piese de harnașament, piese de port și podoabă (fibule, aplice, cercei, mărgel), un coif grecesc, de tip calcidian, din bronz cizelat, decorat cu imbricații, imitând penajul unui vultur și un fragment dintr-o cupă de sticlă policromă de tip millefiori. Asupra numelui antic al davei de la Tinosu nu s-a putut oferi până în prezent o atribuire sigură. Unii arheologi consideră că aici ar putea fi identificată localitatea antică Tiason, pe care geograful Ptolemeu o plasează între Dunăre și Munții Carpați, aproximativ în centrul Munteniei de azi. Această localizare nu este împărtășită și de către autorii cercetărilor arheologice. Ei consideră că, din informațiile furnizate de către Ptolemeu, se poate face o legătură între tribul getic

Cotenses, care ar fi locuit în zona din nordul Câmpiei Române, și fortificația de la Tinosu.

În anul 1981 au fost reluate cercetările arheologice în cetatea de la Tinosu, prilej cu care a fost descoperit un tezaur monetar alcătuit din 24 de monede geto-dace din argint, de tip Vârteju, fiind una dintre puținele descoperiri de acest gen din așezările de epocă. Pe tărâmurile prahovene, cercetările arheologice au condus la identificarea și a altor fortificații din perioada regatului geto-dac. Pe culoarul de comunicații și comerț, reprezentat de râul Teleajen, au mai existat cetăți la Gura Vitioarei, Homorâciu și Cetățeaua – probabil antica Ramidava care supraveghea legiunile romane încartiruite în Castrul roman de la Drajna de Sus. Un alt centru de putere din perioada geto-dacică se afla pe valea râului Vărbilău, unde vestitul coif dacic de la Poiana Coțofenești indică prezența altor dave. La nord-vest de cetatea de la Tinosu, pe valea Cricovului Dulce, afluent al Prahovei, este amplasată cetatea de la Coadă Izvorului, comuna Mănești. Statul dac avea organizare de tip militar, inspirată din cea a regatelor elenistice, în care sistemul de fortificații din piatră avea rol strategic și de apărare.

Aceste cetăți, parte a sistemului defensiv construit în perioada secolelor II a.Chr. – I d.Chr., jucau un rol important în protejarea rezervelor de sare existente în partea de nord a județului Prahova. În anul 1940, Ion Nestor, întreprinde împreună cu prahoveanul Ghorghie Zagoritz, cercetări în cetățile dacice de la Gura Vitioarei și Homorâciu, pe Valea Teleajenului, punând în evidență sistemul defensiv creat aici în secolele I a.Chr.- I p.Chr.. Din aceste fortificații a fost recuperat un material ceramic de producție locală și de import, relevantă fiind o amforă șampilată, grecească, produsă în insula Kos din Marea Egee.

După dispariția regelui Burebista, Strabon consemnează dezmembrarea Daciei în cinci formațiuni politice. Reunificarea ținuturilor și a formațiunilor geto-dacice, în jurul nucleului statului dac intracarpatic, se va desăvârși sub conducerea regelui Decebal, mare comandant și abil diplomat, despre care aflăm de la scriitorul Dio Cassius că „era priceput în ale războiului și iscusit la faptă, știind când să năvălească și când să se retragă, viteaz în luptă, știind a se folosi cu dibăcie de o victorie și a scăpa cu bine dintr-o înfrângere”.

Decebal a înțeles că un popor unit este puternic, că unitatea este un pilon strategic hotărâtor pentru eliminarea pericolelor; impunerea voinței; păstrarea identității și integrității, cât și pentru dezvoltarea culturii și civilizației neamului.

Procesul de centralizare a statului dac este accelerat, armata este echipată și instruită, se inițiază un vast program de construcții civile și militare, îndeosebi în regiunea Munților Orăștie – fortificațiile de la Sarmisegetusa, Blidaru, Costești, Piatra Roșie. Pe plan diplomatic, solii săi încearcă să stabilească relații cu popoarele și statele inamice Romei.

Expansiunea Imperiului Roman, ajunsă în spațiul carpato-danubiano-pontic, la granițele sudice ale Statului Dac a generat istoricele confruntări militare dintre daci și romani, cunoscute sub denumirea de războaiele daco-romane, în câmpia munteană ingeniosul plan strategic al regelui Decebal punând în dificultate mașina de război romană. Abandonat de aliați, atacat prin Banat, Valea Oltului și Moldova, constrâns continuu la defensivă, Decebal se retrage în citadela din Munții Orăștie. În ciuda eroicei rezistențe dacice, cetatea este cucerită și distrusă din temelii. Urmărit de cavaleria romană, pentru a nu cădea viu în mâinile romanilor, Decebal se sinucide. O parte a regatului dac – interiorul arcului carpatic, Oltenia și o parte din Banat – este transformată, în vara anului 106, în provincie romană.

Denumirea actuală de Puchenii Mari este oarecum târzie, satul este atestat documentar în anul 1513, într-un hrisov de la domnitorul Neagoe Basarab, sub numele vechi de Brăgărești. Satul Pietroșani este atestat într-un document din 23 ianuarie 1557, în care domnitorul Pătrașcu cel Bun întărește surorii sale, Maria, averile și țiganii jupâniței Neacșa, fiica fostului ei soț, Badea paharnicul din Pietroșani. Satul Miroslăvești este atestat într-un document datat 7 decembrie 1555, prin care domnitorul Pătrașcu cel Bun întărește lui Tudor, mare logofăt, și lui Dragomir, mare vistier, satul Tărbăceni. Probabil că din Scaunul Domnesc din târgul Gherghița, la sfârșitul secolului al XVI-lea, Mihai Viteazul emite un document care îi întărește lui Gheirghe din Brăgărești „moșii cu vaduri de moară”. Localitatea apare cu numele de Pucheni sau Puchenii abia în 1607, când voievodul Radu Șerban recunoștea lui popa Balea un „loc de arătură”, lung și îngust, în satul Pucheni.

Cea mai veche biserică din comuna Puchenii Mari este cea înălțată în satul Odăile, în mijlocul cimitirului, potrivit pisaniei săpată într-o bârnă de stejar, “Kiriac, Neagu Balin și Constantin Dragnea, în 1742, aprilie 2, în zilele lui Constantin Nicolae voevod”. Biserica este construită din lemn, în cunoscutul stil românesc.

În comuna Puchenii Mari sunt amplasate două monumente istorice pentru cinstirea eroilor din primul și al doilea război mondial. În centrul satului Puchenii Mari, în curtea Bisericii „Sfinții Voievozi”, a fost ridicat, în anul 1920, monumentul-obelisc

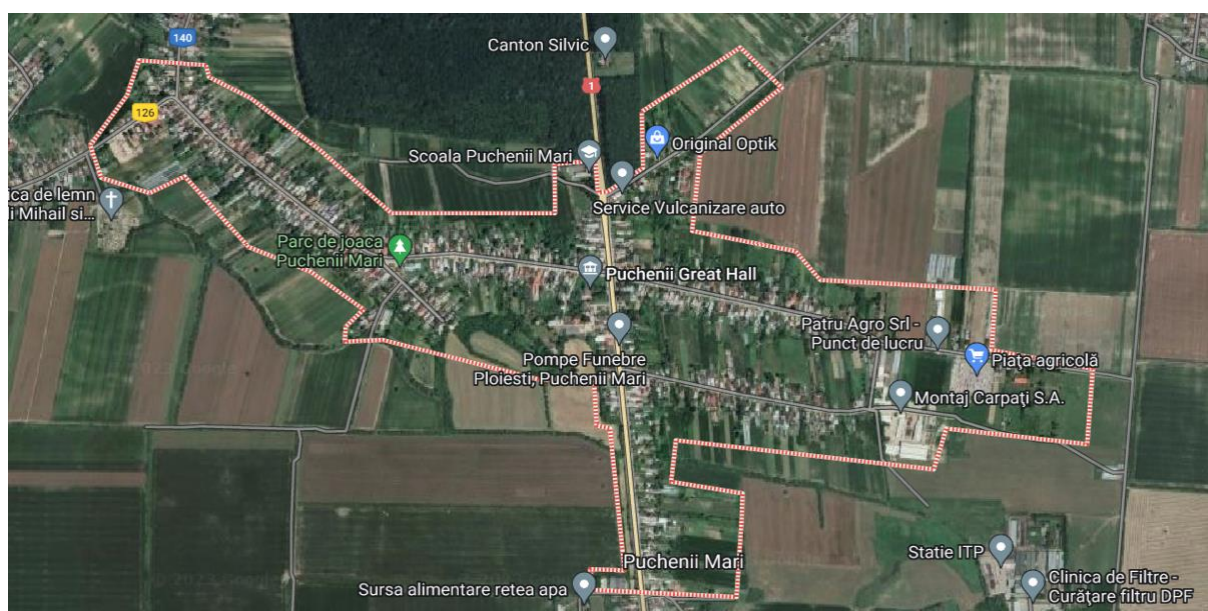
pentru cinstitirea eroilor din Războiul de Reîntregire Națională. Acesta are ca terminație în partea superioară un vultur din plumb, cu o cruce în cioc, iar de o parte și de alta se află două tunuri.

2.2. Situația economică, socială și administrativă

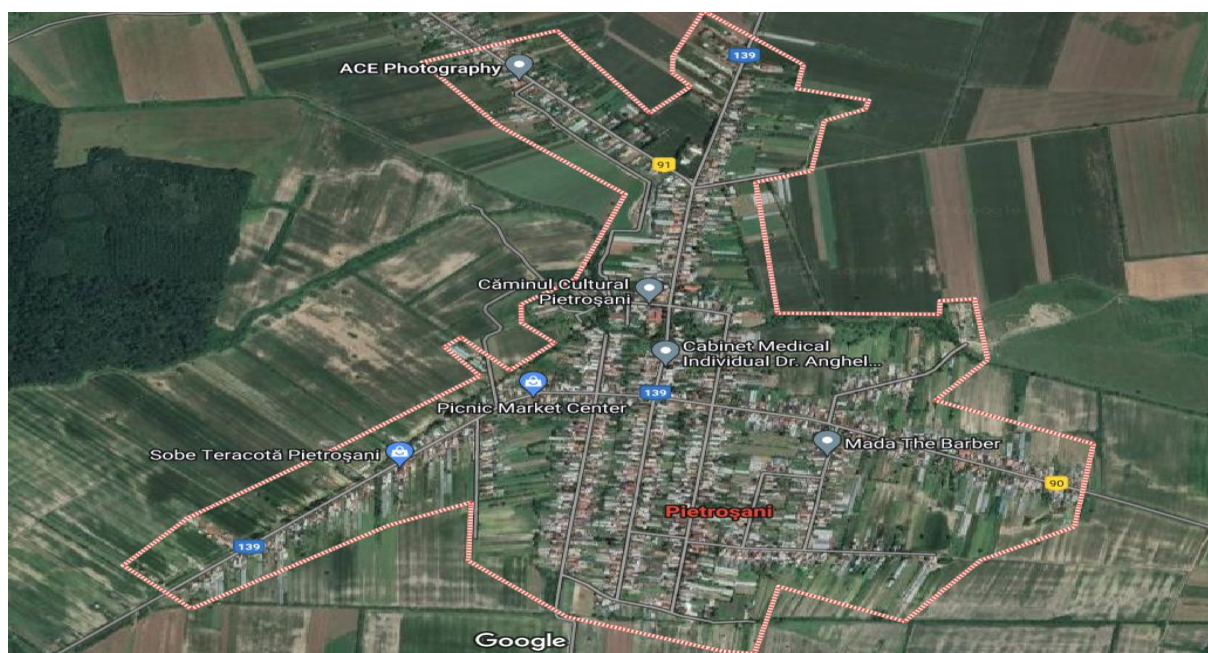
România, prin programele pe care le promovează vizează o serie de obiective care sprijină creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentare și forestier, îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, diversificarea economiei rurale, demararea și funcționarea inițiativelor de dezvoltare locală.

Satele aparținătoare comunei sunt:

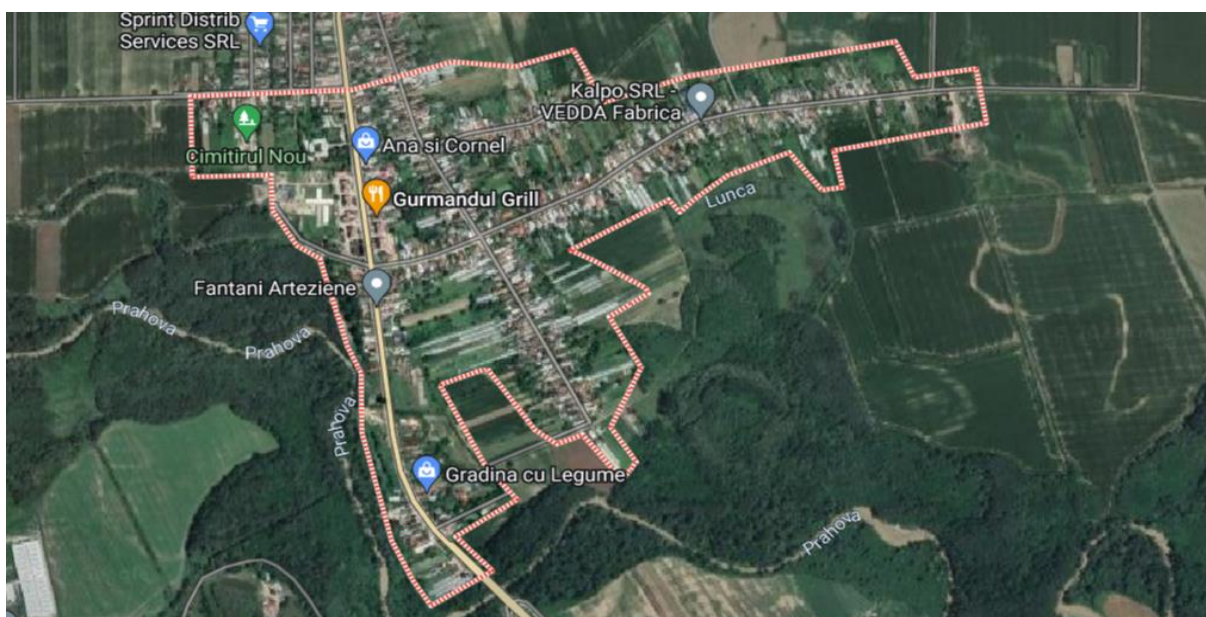
- **Satul Puchenii Mari** – reședință de comună;

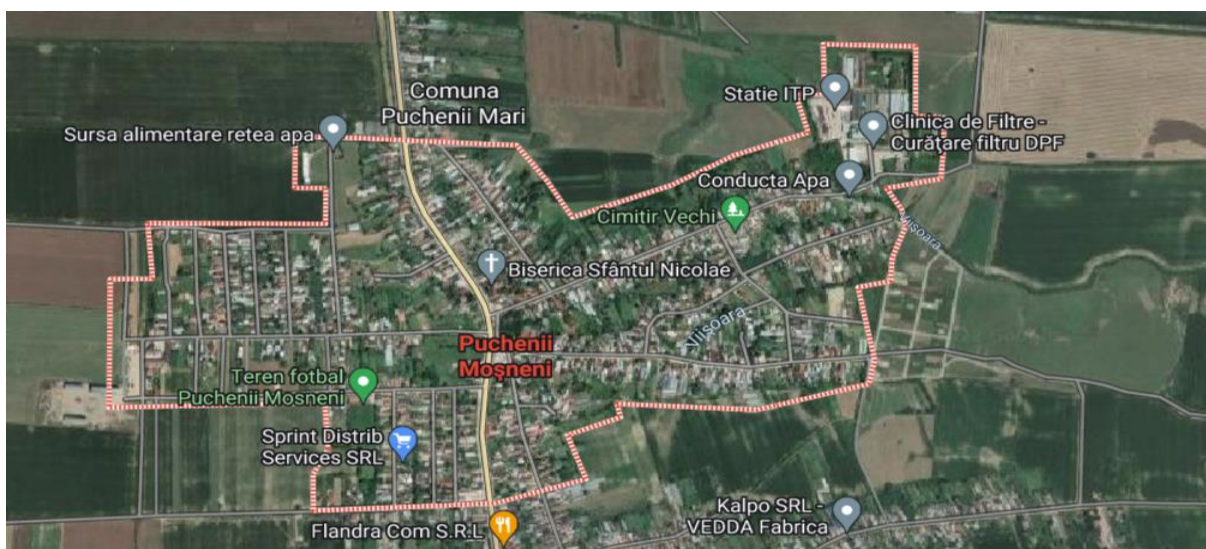
- **Satul Pietroșani** – sat aparținător;

➤ **Satul Mirolăvești** – sat aparținător;

➤ **Satul Puchenii Moșneni** – sat aparținător;

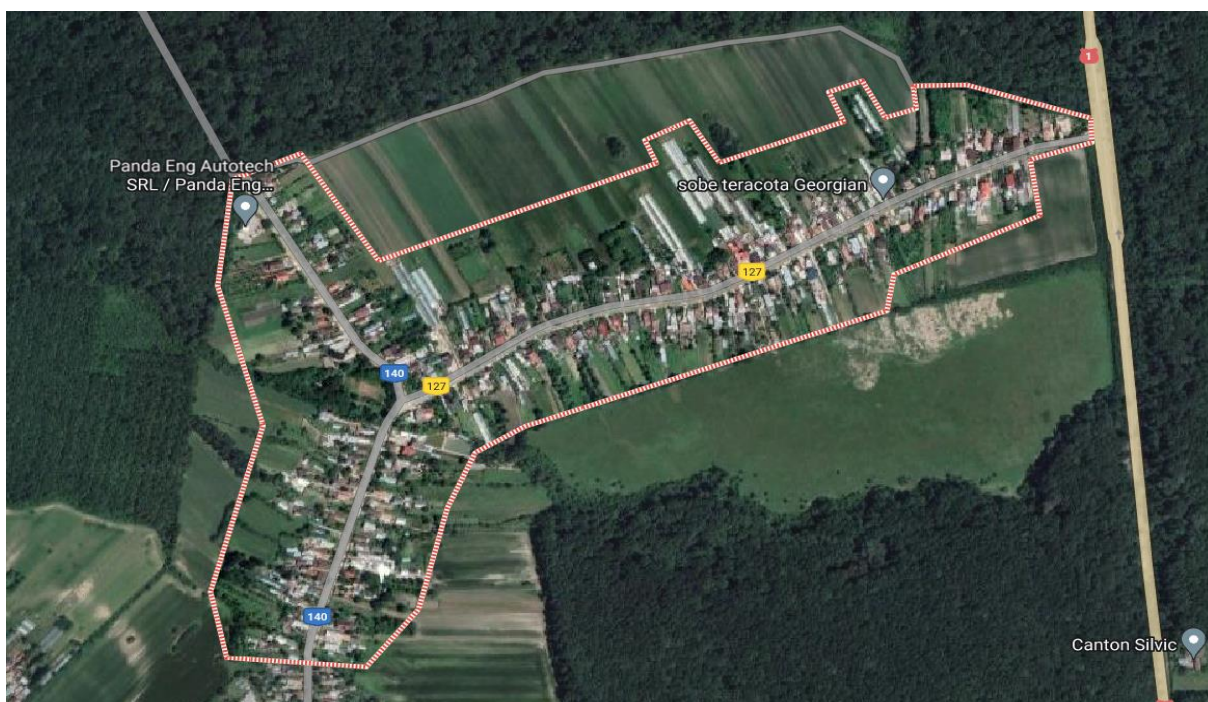
➤ **Satul Odăile** – sat aparținător;

➤ **Satul Puchenii Mici** – sat aparținător;

➤ **Satul Moara** – sat aparținător.

Comuna Puchenii Mari se situează pe arealul constituit de cea mai joasă treaptă de relief, cu înălțimea între 70 m și 20 m, cu înclinație de la N-V la S-E. Suprafața terenului este în general netedă, cel mult cu ondulări abia sesizabile, în care râurile meandreză puternic, ele având albiile largi, aproape lipsite de maluri.

Comuna, în ansamblul său, cu o suprafață de 5.492 hectare este situată în partea de sud a județului Prahova, la o distanță de 14 km de municipiul Ploiești, desfășurându-se de-a lungul DN1 București-Ploiești pe o lungime de cca 5,5 km.

Comuna este traversată de 2 drumuri județene care fac legătura între comunele învecinate și comuna Puchenii Mari. Ocupația locuitorilor este preponderent agricolă, 70% din teren fiind folosit pentru agricultură. Legumicultura a devenit după 1990 principala ocupație a locuitorilor comunei Puchenii Mari, practicându-se îndeosebi în satele Pietroșani și Puchenii Moșneni.

În comuna noastră funcționează 139 societăți comerciale din diferite domenii de activitate, ponderea cea mai mare deținând-o firmele ce au ca principal obiect de activitate comerțul de bunuri.

Comuna dispune, de asemenea, de alimentare cu apă în proporție de 10%, gospodariile sunt racordate la sistemul național energetic în proporție de 100%, comuna aflându-se în zona de acoperire a rețelelor de telefonie mobilă. Astfel locuitorii comunei beneficiază de serviciul de telefonie mobilă în proporție de 99%, iar televiziune prin satelit și cablu în proporție de 60%.

Tradiții

Una dintre principalele tradiții ale comunei noastre este cea a Bobotezei, sărbătorită în Pietroșani. Obiceiul constă în botezarea de către preotul satului Pietroșani a cailor după slujba de Bobotează, obicei care se pierde în negura timpului.

După botezul cailor, considerat benefic de către localnici pentru animalele ce vor servi la activitățile agricole din an, are loc o întrecere pentru a desemna cel mai bun cal și călăreț. Dacă până în anii trecuți la sărbătoare erau prezenți cetățeni din Pietrosani și din comună, acum participarea este numeroasă, strângând pretendenți la titlul de cel mai bun echipaj, și din comunele învecinate.

Ca instituții publice, pe raza comunei Puchenii Mari, putem aminti:

- Primăria Puchenii Mari;
- Poștă și Poliție;
- 5 grădinițe și 5 școli în satele Puchenii Mari, Pietroșani, Puchenii Moșneni, Mirosălăvești și Odăile;
- căminul cultural din satul Pietroșani;
- unități sanitare: 2 cabinete medicale, în Puchenii Mari și în Pietroșani, precum și un cămin pentru vârstnici.

Comuna se învecinează cu :

- Comuna Râfov - în E;
- Comuna Brazi - în N-V;
- Comuna Balta Doamnei - în S-E;
- comuna Poenarii Burchii în S-V;
- Comuna Tinosu - în V.

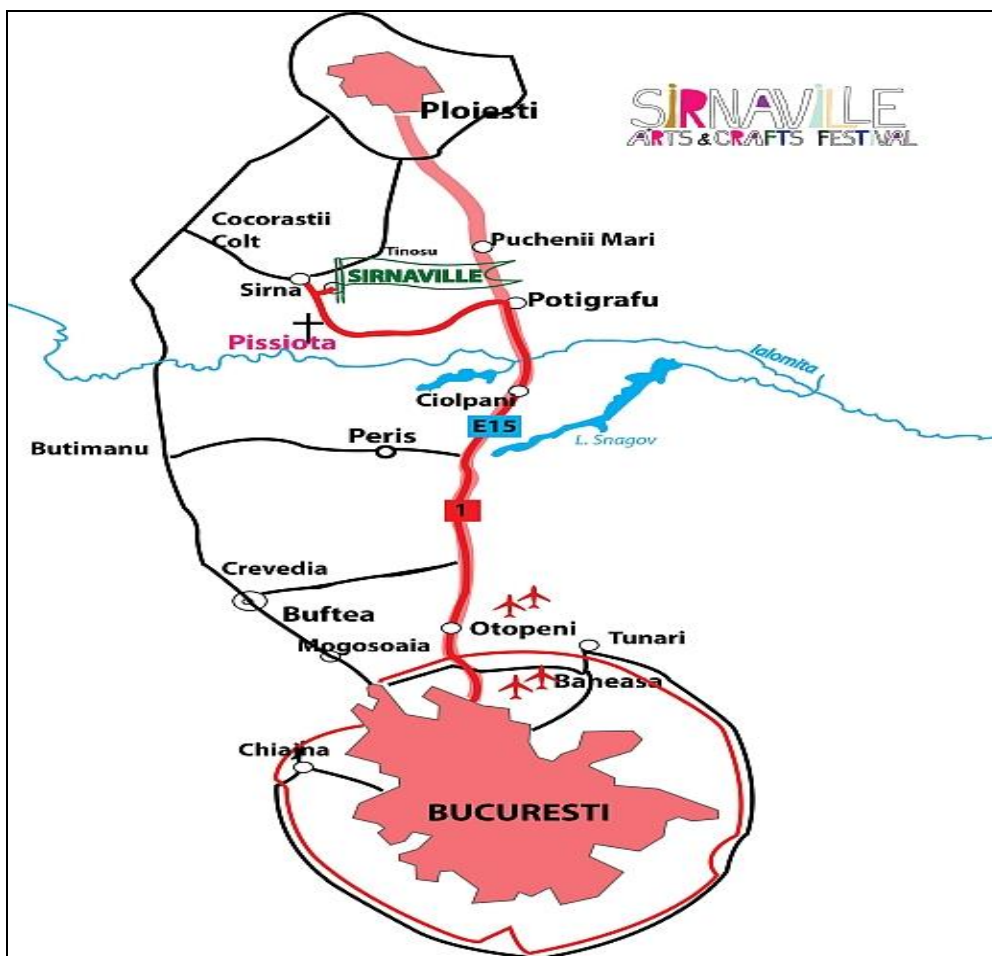
Forța de muncă din comuna **Puchenii Mari**, este alcătuită din angajații Consiuliului Local, angajații societăților comerciale din comună (buticuri), și celelalte societăți mai importante (175 agenți economici în care își desfășoară activitatea 300 salariați – **conform Fișa localității Puchenii Mari - 2022**).

Suprafața teritoriului administrativ al comunei este de 5.492 ha, însemnând 54.92 km², ceea ce reprezintă aproximativ 1,16% din suprafața totală a județului Prahova (4.716 km²).

Comuna **Puchenii Mari** este situată în partea de sud a județului Prahova, la o distanță de 14 km de municipiul Ploiești, desfășurându-se de-a lungul DN1 București - Ploiești pe o lungime de cca 5,5 km.

Comuna este traversată de 2 drumuri județene care fac legătura între comunele învecinate și comuna Puchenii Mari.

Comuna **Puchenii Mari** se află poziționată în apropiere de orașe importante, ceea ce îi crește potențialul economic, iar distanța pe căi de comunicație rutieră până la reședința de județ Municipiul Ploiești este de aproximativ 14 km, respectiv 46 km până la București.

Din centrul comunei se parcurg următoarele distanțe până la cele mai importante căi de acces sau servicii: gara – 6km; calea ferată industrială – 6 km; benzinărie – 10 km.

Teritoriul administrativ al comunei **Puchenii Mari** cuprinde o suprafață de 5.492 ha, având o populație de 8.039 locuitori (la nivelul anului 2022). Din suprafață totală a comunei terenurile agricole reprezintă 3.832 ha (69,77%), iar terenurile având altă categorie de folosință (neagricole) reprezintă 1.660 ha (30,23%).

Activitati economice

Principalele destinații economice ale comunei sunt:

- centre de producție agricolă și zootehnie;
- diverse societăți comerciale, al căror domeniu de activitate este comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun.

Activități de tip industrial și de construcții, comerț și meșteșuguri

Sectorul secundar, alături de cel terțiar, sunt cei mai importanți pentru economia comunei Puchenii Mari.

Activități agricole și zootehnice

Potentialul economic al comunei este predominant agricol, locuitorii ocupandu-se de cultivarea pamantului si cresterea animalelor.

Productia agricola constituie o preocupare insemnata a locuitorilor din zona, produsele vegetale si cele rezultate din cresterea animalelor fiind utilizate si valorificate pe plan local. Solurile din regiune se preteaza la dezvoltarea unei game largi de culturi.

Activitatea agricola a inregistrat o scadere dramatica in perioada 1990-2003. Principalele culturi vegetale din zona in 2003 sunt porumbul, cartoful si legumele. Pe parcursul perioadei mentionate a scazut considerabil cantitatea de productie agricola, unele culturi disparand in totalitate. Grâul și secara nu se mai cultivă din 1996, iar floarea soarelui din 1991.

Agricultura comunei **Puchenii Mari** este mai mult una de subzistenta, o mica parte fiind destinata comercializarii. Scaderea productiei culturii de porumb se explica prin conditiile climaterice si meteorologice instabile din ultimi ani.

În prezent, suprafata agricola a comunei **Puchenii Mari** reprezintă 69,77% din totalul suprafetei comunei de 5.492 ha. Însa desi exista acest potential agricol evident, dezvoltarea activitatilor din acest sector nu a avut o dinamica foarte buna.

Tabelul 1: Repartiția populației comunei Puchenii Mari pe grupe de varstă

Comuna Puchenii Mari	Populație (2022)	Masculin	Feminin
0- 4 ani	322	162	160
5- 9 ani	276	150	126
10-14 ani	394	194	200
15-19 ani	383	198	185
20-24 ani	474	237	237
25-29 ani	488	269	219
30-34 ani	531	304	227
35-39 ani	464	240	224
40-44 ani	592	284	308
45-49 ani	696	351	345
50-54 ani	953	494	459
55-59 ani	482	257	225
60-64 ani	402	202	200
65-69 ani	435	182	253
70-74 ani	362	152	210
75-79 ani	315	114	201
80-84 ani	254	72	182
85 ani si peste	216	71	145
Total	8.039	3.933	4.106

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP107D>

Pe raza comunei se află câteva unități economice cu profil de activitate diversificat ceea ce denotă preocuparea cetățenilor pentru creșterea permanentă a veniturilor, respectiv îmbunătățirea condițiilor de trai. Gama activităților este variată, de la activități comerciale la prestări servicii, alimentație publică.

Structura pe ramură a agenților economici privați este determinată de activitățile comerciale. Locuitorii comunei **Puchenii Mari** se ocupă cu agricultura și cu creșterea animalelor. Comuna dispune de asemenea de alimentare cu apă, alimentare cu energie electrică și cu gaze, serviciu de salubritate și canalizare, telefonie fixă și cablu TV.

Ca instituții publice, pe raza comunei Puchenii Mari, putem aminti:

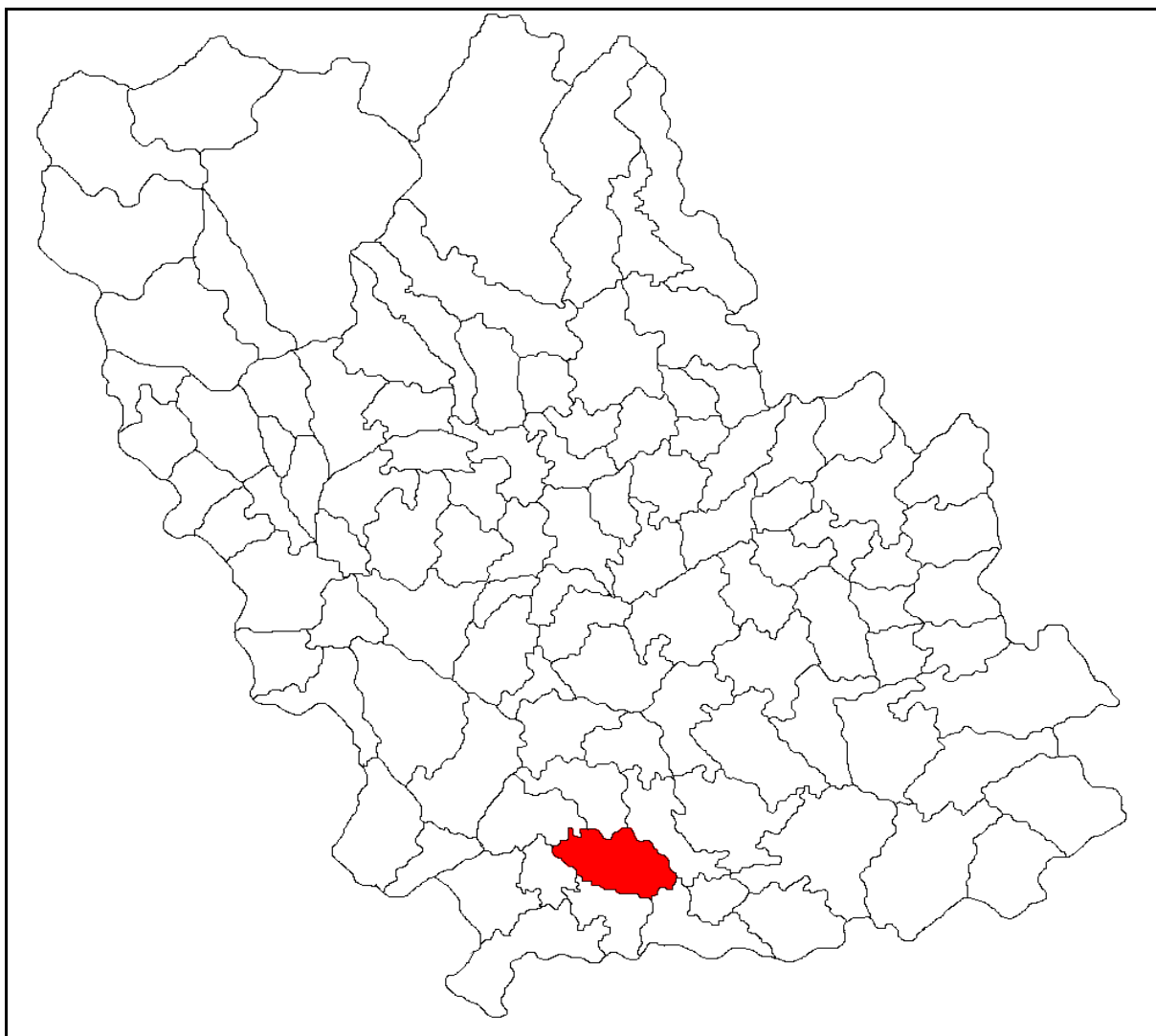
- Primăria Puchenii Mari;
- Poștă și Poliție;
- 5 grădinițe și 5 școli în satele Puchenii Mari, Pietroșani, Puchenii Moșneni, Miroslăvești și Odăile;
- căminul cultural din satul Pietroșani;
- unități sanitare: 2 cabinete medicale, în Puchenii Mari și în Pietroșani, precum și un cămin pentru vârstnici (Complexul de Servicii Comunitare Puchenii Mari Prahova).
- biblioteca comunală.

Capitolul 3. Analiza situației existente

3.1. Așezare și relief

Comuna Puchenii Mari este situată în județul Prahova, județ ce cuprinde un teritoriu care se întinde, de la Nord spre Sud, de pe culmile înalte ale Munților Bucegi, până în Câmpia Ploieștilor, pe malurile râului Ialomița.

Teritoriu administrativ al comunei Puchenii Mari are suprafața de 5.492 ha. Comuna Puchenii Mari se află la 14 km distanță de Ploiești, la 46 km distanță de București.

3.2. Rețeaua hidrografică

Comuna Puchenii Mari este parcă îmbrățișată de cursuri de apă, care își vor sfârși drumul, început în munți, în râul Ialomița, care marchează granița de sud a județului Prahova. Râul Prahova, cel mai important colector al apelor de pe teritoriul județului, își poartă cca 10 km ai cursului său în zona comunei Puchenii Mari. Pârâul

Leaotul străbate comuna trecând prin satul Moara, apoi prin satul Pietrosani. Pârâul Pierla (azi secat) înconjură pe la sud reședința de comună și se întâlnește cu pârâiașul Viișoara, care intră pe teritoriul comunei dinspre Brazi, trecea prin Puchenii Mici, Puchenii Mari și ieșea de pe teritoriul comunei spre Balta Doamnei. Mai este de menționat și izvorul Pietrușul, situat în nordul comunei, în zona satului Pietroșani, spre Mălăiești.

3.3. Factori de risc natural și antropic

Ținând seama de poziția geografică, așezarea, relieful zonei și activitățile ce se desfășoară pe teritoriul comunei putem identifica, mai mulți factori de risc. În cazul comunei PUCHENII MARI sunt prezente într-o măsură mai mică sau mai mare categorii principale de riscuri naturale: inundații (risc pe cursurile de apă), cutremure și risc scăzut de producere a alunecărilor de teren. (conform PUG, Comuna PUCHENII MARI, jud. PRAHOVA, pp.15-18)

3.4. Clima

Clima ce caracterizează teritoriul comunei Puchenii Mari este temperat continentală. Regimul climatic general se caracterizează prin veri foarte calde, cu cantități medii de precipitații, nu prea importante, care cad în mare parte sub formă de averse și prin ierni relativ reci, marcate la intervale regulate, atât de viscole puternice cât și de relative încălziri frecvente. Temperatura medie anuală a aerului în zona în care se situează comuna Puchenii Mari este de peste 10°C.

Nivelul apei subterane se află, în medie, la 4,8 - 4,9 m, în condiții normale de pluvialitate putând să ajungă la un metru. În ceea ce privește rezistența, stabilitatea și gradul de seismicitate terenul este "bun" de fundare, fără factori de risc. Adâncimea maximă de îngheț este de 0,8 m. În această zonă sunt, în medie pe an, 190 - 210 zile fără îngheț ceea ce este în favoarea lucrărilor agricole. Amplitudinile termice sezoniere sunt mari și conferă climatului caracteristici ale continentalismului

3.5. Solul

Ca și înveliș al scoarței terestre, solul reprezintă pentru orice regiune componenta cea mai dinamică a suportului topografic aflat într-un proces neîntrerupt de solificare. Predomină solurile azonale, din clasele argiluvisoluri și molisoluri (soluri cambice), caracteristice stepei și pădurilor de foioase. Clasa molisoluri cuprinde soluri cernoziomuri cambice și argiloiluviale. Acestea reprezintă cea mai importantă

resursă pentru agricultură datorită gradului ridicat al fertilității (peste 300 t/ha humus), prin care se asigură plantelor substanțe nutritive în cantități suficiente (azot, potasiu, fosfor).

3.6. Vegetația și fauna

Vegetația din zona în care este situată comuna Puchenii Mari este caracteristică silvostepii, cu plante ierboase xerofile și cele specifice zonelor inundate (papură, răchită), însă nu lipsesc stejarii brumării, în pâlcuri sau de cele mai multe ori izolat, exemplare bătrâne și majestuoase, rămășițe ale Codrului Vlasiei. Pe lângă gospodăriile localnicilor cresc, fără să aibă probleme cu clima: salcâmul, dudul, mărul, părul, corcodusul, cireșii, gutuii, nucul, prunul și arboretele, precum liliacul, măceșul și altele.

Fauna a fost influențată fatal de către om, în dorința de a se proteja pe sine și culturile lui. Din categoria animalelor mari, lupul a dispărut o dată cu marea pădure, iar mistrețul mai rezistă încă, fiind urmărit ca dușmanul numărul unu al grădinilor de zarzavat. Căprioara mai apare timid, iar apariția vulpii este socotită un eveniment. Dintre târâtoare, șerpii de casă sau de apă găsesc condiții bune de viață, iar broaștele și șopârlele sunt, cum se spune la ele acasă și în lunci și pe miriști și pe pajști. Cioara deține supremația între păsări, dar nu lipsesc ciocănitoarea, mierla, sticletele, vrabia, șoimul, buha, pițigoii, guguștiucul etc, dar nici fazanul, rândunica, lăstunul, ba chiar și familii de berze rătăcite. Cât despre animalele și păsările crescute de om nici se poate vorbi, deoarece omul poate crește orice.

3.7. Resursele localității

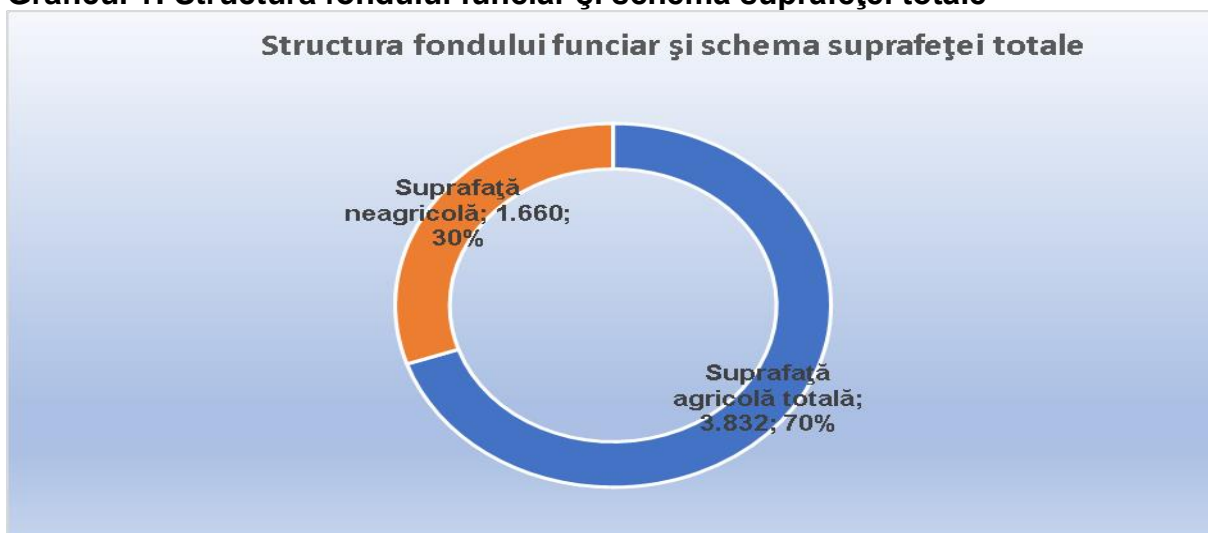
Tabelul 2: Structura fondului funciar în comuna Puchenii Mari

Structura fondului funciar	Hectare	%
Suprafață totală	5.492	100
Teren arabil	3.614	94
Pășuni	211	5.5
Vii și pepiniere viticole	3	0.08
Livezi și pepiniere pomicole	4	0.08
Suprafață agricolă totală	3.832	100
Păduri	1212	73.01
Ape/bălți	132	7.95
Construcții	217	13.07
Căi de comunicații și căi ferate	97	5.85
Terenuri degradate și neproductive	2	0.12
Suprafață neagricolă	1.660	100

Sursa: <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

După cum se poate vedea în tabelul de mai sus și figura de mai jos, suprafața agricolă ocupă **3.832 ha**, reprezentând un procent de **69,77%** din suprafața totală administrativă.

Graficul 1: Structura fondului funciar și schema suprafeței totale

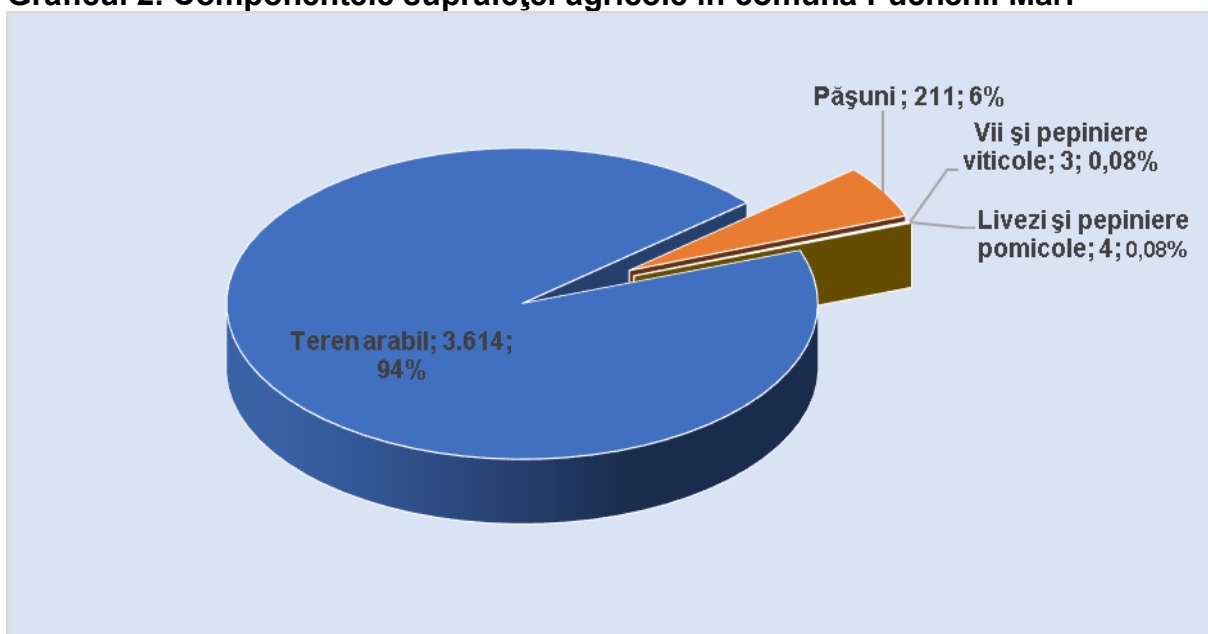
Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Tabelul 3: Componentele suprafeței agricole în comuna Puchenii Mari

Suprafața agricolă	2022
Suprafața arabilă (ha)	3.614
Pășuni (ha)	211
Vii și pepiniere viticole	3
Livezi și pepiniere pomicole	4
TOTAL	3.832ha

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Graficul 2. Componentele suprafeței agricole în comuna Puchenii Mari

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

3.8. Infrastructură

O componentă importantă a spațiului rural și un element de prim ordin al resurselor dezvoltării rurale este infrastructura, prin cele două laturi ale sale: *infrastructura fizică și infrastructura socială*, care au un impact direct asupra gradului de civilizație și de dezvoltare a satelor.

3.8.1. Infrastructura de transport rutier

O problemă semnificativă, care trebuie soluționată în vederea promovării incluziunii sociale și a dezvoltării economice locale în general, este reprezentată de infrastructură. În zonele rurale, drumurile locale au un rol cheie în asigurarea accesului la rutele de comunicare naționale și, prin urmare, reprezintă principalele centre economice, sociale și culturale ale județului și obiective de interes local. Dezvoltarea economică și socială durabilă a zonelor rurale depinde în mod esențial de îmbunătățirea infrastructurii rurale și a serviciilor de bază existente. În perspectiva viitorului, zonele rurale trebuie să se plaseze într-o poziție competitivă pentru investiții, oferind în același timp populației locale standarde adecvate de viață în comunitate și servicii sociale corespunzătoare. Drumurile, în mediu rural, reprezintă principala cale de transport. Dezvoltarea și implicit calitatea acestora și a traficului ce se desfășoară pe aceste drumuri mai au mult de recuperat până a ajunge la ceea ce reprezintă normalitate la nivelul Uniunii Europene.

Deși infrastructura de bază a zonelor rurale (drumurile, alimentarea cu apă și infrastructura canalizării) a fost susținută în ultimii ani atât prin fonduri naționale, cât și prin fonduri UE, aceasta este încă subdezvoltată, limitând creșterea economică și gradul de ocupare a forței de muncă, și afectează negativ calitatea vieții populației rurale.

Comuna **Puchenii Mari** este deservită de o rețea de drumuri județene și comunale a căror stare de funcționare este considerată ca fiind bună.

Drumurile locale sunt în administrarea comunei și sunt în general bine întreținute, ca și cele 2 drumuri județene ce străbat localitatea și drumul național DN1 București - Ploiești.

Comuna Puchenii Mari se află poziționată în apropiere de orașe importante, ceea ce îi crește potențialul economic, iar distanța pe căi de comunicație rutieră până la reședința de județ Municipiul Ploiești este de aproximativ 14 km, respectiv 46 km până la București.

Modernizarea drumurilor locale face parte din proiectele prioritare ale comunei în perioada 2023 – 2028.

Din totalul străzilor și al ulițelor se remarcă o pondere foarte mare a celor ce sunt asfaltate sau betonate. Majoritatea drumurilor la nivelul comunei Puchenii Mari se prezintă într-o stare foarte bună și bună. (vezi tabelul nr. 3) Cele mai utilizate mijloace de transport pentru sosirea în comuna PUCHENII MARI sunt autoturismele proprii, mijloacele de transport în comun microbuze.

Pentru dezvoltarea corectă a localității și articularea zonelor funcționale ale localității sunt primordiale dezvoltarea sistemului de circulații pietonale, rezolvarea problemelor generate de circulația rutieră – ierarhizarea tramei stradale, separarea fluxurilor tranzitorii și de destinație și nu în ultimul rând dezvoltarea localității în baza unei structuri polinucleare de interes public accesibile la nivel pietonal.

Rețeaua stradală a comunei **Puchenii Mari** prezintă o serie de disfuncționalități. Dintre cele mai importante amintim: lipsa unor trasee amenajate pentru deplasarea utilajelor agricole, care să evite tranzitul localităților, precum și evitarea drumurilor județene; lipsa spațiilor amenajate pentru circulația pietonală; amenajarea necorespunzătoare și parțială a unor intersecții rutiere.

Lungimea totală a drumurilor comunale este de 57km din care modernizate (asfaltate) 57km. Reabilitarea drumurilor comunale, extinderea și modernizarea trotuarelor în comună, fac parte din proiectele prioritare ale comunei în următoarea perioadă și trebuie să se facă în concordanță cu extinderea rețelelor de utilități.

Un obiectiv important de infrastructură, care se află încă în faza de proiect, îl reprezintă îmbunătățirea rețelei de drumuri, prin modernizarea șoselelor și amenajarea de trotuare pietonale.

Transportul în comun

Transportul în comun, în comuna **Puchenii Mari** se realizează de către companii private ce au curse între localitățile importante din județ.

3.8.2 Circulația feroviară

Comuna nu este tranzitată de nicio linie de cale ferată.

3.8.3. Utilități publice

3.8.3.1. Alimentare cu apă

Comuna dispune de un sistem public de alimentare cu apă numai în satul **Miroslăvești**. Alimentarea cu apă a gospodăriilor individuale și a dotărilor social-

culturale se realizează prin captări individuale ale apei subterane freatice și de medie adâncime, prin intermediul puțurilor săpate sau forate.

Rețeaua de distribuție în sistem centralizat are lungimea de aproximativ 1,4km. În total, prin intermediul sistemului centralizat de alimentare cu apă sunt deservite 257 de gospodării la nivelul comunei **Puchenii Mari** (*conform fișei localității actualizată 2022*).

3.8.3.2. Canalizare

În prezent, în comuna **Puchenii Mari** există un sistem centralizat de colectare și epurare mecanică a apelor uzate menajere de aproximativ 0.8 km ce deservește un număr de 257 de gospodării). Apele uzate menajere provenite de la gospodării sunt colectate și individual în fose vidanjabile, puțuri absorbante sau latrine uscate. Dintre agenții economici doar abatorul dispune de o stație de epurare.

Canalizarea apelor meteorice se face prin șanțuri și rigole deschise de-a lungul drumurilor, cu pantă naturală, cu deversare în rețeaua hidrografică a comunei.

De asemenea Primăria **Puchenii Mari** are în plan realizarea proiectului privind colectarea și epurarea apelor uzate menajere.

Pentru ridicarea continuă a standardului de viață a locuitorilor din zona, Consiliul Local al comunei **Puchenii Mari** dorește să implementeze un important proiect privind sistemul de canalizare apă uzată menajeră și stație de epurare pentru comuna Puchenii Mari. Rețeaua de canalizare trebuie dimensionată astfel încât să poată suporta o extindere pentru a putea prelua toate gospodăriile și instituțiile publice ale satului.

3.8.3.3. Alimentare cu energie electrică

În prezent, satele comunei PUCHENII MARI sunt alimentate cu energie electrică din sistemul energetic național. Există rețea de iluminat public care este menținută permanent în stare optimă de funcționare.

Consumatorii sunt alimentați, prin branșamente aeriene. Alimentarea cu energie electrică a comunei PUCHENII MARI se face din rețele aeriene de 20kv, prin intermediul posturilor de transformare aeriene.

Rețelele electrice de joasă tensiune care alimentează consumatorii casnici sau industriali, parcurg toate căile de comunicații ale comunei, în traseu aerian, în general în traseu comun cu rețelele electrice de joasă tensiune. Gospodăriile din comună sunt racordate la acest sistem în proporție de 100%. Strazile au prevăzute

rețele de iluminat public pe o lungime de 42 km (*conform fișei localității actualizată 2022*).

3.8.3.4. Alimentare cu gaze naturale

În prezent, satele comunei Puchenii Mari beneficiază de rețea distribuție gaze naturale. Rețeaua de distribuție în sistem centralizat are lungimea de aproximativ 44km. În total, prin intermediul sistemului centralizat de alimentare cu gaze sunt deservite 1055 de gospodării la nivelul comunei **Puchenii Mari** (*conform fișei localității actualizată 2022*).

3.8.3.5. Salubritate

Deseurile menajere sunt colectate de către societatea S.C. ROSAL PLOIEȘTI SRL și transportate la stația de colectare, selectare și transfer din comuna, unde sunt sortate și valorificate. Numărul abonaților a crescut constant ajungând în anul 2022 la 2.518 contracte. (*conform fișei localității actualizată 2022*)

3.8.4. Locuințe

Având în vedere că fondul locuibil este într-o stare medie și indicii de locuire indică un confort sub media de județ, se apreciază că populația va continua îmbunătățirea nivelului de confort al locuințelor existente prin:

- Reparare, consolidare, modernizare;
- Extinderi cu camera de locuit;
- Extinderi cu dependințe și anexe;
- Extinderea lucrărilor de alimentare cu apă;
- Introducerea canalizării.

Necesitățile de teren pentru construcții de locuit se pot satisface eficient doar prin asigurarea unui flux productiv de funciar în toate zonele intravilanului, care să furnizeze permanent investitorilor terenuri aflate în proprietate particulară.

Extinderile în suprafețe mari pe terenuri agricole introduce în intravilan fără rețea strădală se vor face pe baza unor studii (P.U.Z. – specificate în reglementările urbanistice). Zona de locuit este prevăzută să fie protejată de zonele producătoare de disconfort.

Suprafața ocupată de locuințe în intravilanul comunei este de circa 158.150 mp. Din datele furnizate de către Consiliul Local **Puchenii Mari** și din datele

prelucrate de la Institutul Național de Statistică, putem afirma că numărul de locuințe din comună se ridică la 3.090 (la nivelul anului 2021).

Tabelul nr. 4: Situația suprafeței locuibile și a sistemului de locuințe

Caracteristici	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Locuințe existente - total - număr	3068	3064	3056	3063	3070	3078	3089	3090
Locuințe în proprietatea majoritară de stat - număr	13	13	13	13	13	13	13	13
Locuințe în proprietatea majoritar privată - număr	3055	3051	3043	3050	3057	3065	3076	3077
Suprafață locuibilă – total -	153649	153552	153829	154338	155273	156613	157872	158150
Suprafață locuibilă – proprietate majoritară de stat - mp	323	323	323	323	323	323	323	323
Suprafață locuibilă – proprietate majoritar privată - mp	153326	153229	153506	154015	154950	156290	157549	157827

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Pentru grupa de indicatori privind spațialitatea locuințelor, în comuna **Puchenii Mari**, se înregistrează valori superioare sau comparabile cu cele ale mediei pe județ sau pe țară. Suprafața locuibilă este de 19,67 m²/persoană mai mică cu 4,77m²/persoană decât media pe țară care este de 24,44 m²/persoană.

Alte grupe de indicatori analizați au fost **numărul de persoane/gospodărie**. În comuna Puchenii Mari s-a înregistrat în anul 2021: 2,60 persoane/locuință, valoare foarte apropiată de mediei pe țară, care este de 2,44 persoane/locuință.

Tabelul nr.5: Situația construcțiilor de locuințe în ultimii ani

Caracteristici	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Locuințe terminate – total - număr	6	3	3	7	14	21	15	5
Locuințe terminate din fondurile publice - număr	-	-	-	-	-	-	-	-
Locuințe terminate din fondurile private – număr	6	3	3	7	14	21	15	5
Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusiv pentru colectivități) - număr	19	14	13	10	12	20	25	54
Autorizații de construire eliberate pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul	1	-	-	-	-	-	-	-
Autorizații de construire eliberate pentru alte cladiri	2	3	2	-	1	1	3	5
Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusiv pentru	3596	2467	1399	1509	2788	2904	3267	6860

colectivități) - mp								
Autorizații de construire eliberate pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul - mp	-	-	165	-	-	-	-	-
Autorizații de construire eliberate pentru alte cladiri - mp	1306	1458	227	-	133	21	3070	2834

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=LOC101B>

Fondul de locuințe construite este unul dintre punctele forte ale spațiului rural analizat, care spre deosebire de alte elemente componente ale acestui spațiu, a înregistrat după 1990 o evoluție favorabilă atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ.

3.9. Populația

Populația reprezintă elementul de bază al potențialului economic al unui teritoriu, astfel cunoașterea aspectelor privind numărul, structura și evoluția acesteia în timp reprezintă punctul de pornire al tuturor analizelor. Populația rurală reprezintă cea mai dinamică componentă a spațiului rural și o resursă potențială deosebit de importantă pentru dezvoltarea satelor, cu rol hotărâtor în definitivarea politicilor de dezvoltare rurală.

Populația comunei **Puchenii Mari**, reprezentată prin totalitatea oamenilor ce locuiesc pe teritoriul acestui spațiu geografic, diferă ca număr în decursul zecilor și sutelor de ani.

Evoluția demografică a comunei **Puchenii Mari**, așa cum rezultă din statisticile vremii, reflectă atât dezvoltarea în timp a localității, cât și procesul istoric de formare a satelor acesteia. Numărul exact de locuitori, la o anumită dată, se poate afla numai în urma recensămintelor. Este cunoscut faptul că spațiul comunei Puchenii Mari a fost locuit încă din cele mai vechi timpuri, dar datele despre populația așezată aici nu sunt precise.

La nivelul anului 2021 comuna **Puchenii Mari** are o populație totală de 8.039 locuitori. Astfel, din punct de vedere procentual populația comunei **Puchenii Mari** reprezintă aproximativ **1,55%** din populația totală a județului Prahova (695.117 locuitori).

Nu se întrevăd evoluții deosebite pe termen scurt și mediu la acest capitol. Singurele măsuri care pot influența în mod pozitiv evoluția demografică sunt cele legate de activitățile economice și de echiparea tehnico-edilitară, măsuri ce depind numai de administrația locală.

Tabelul nr. 6: Situația populației în decursul anilor 2014 – 2021

Populație	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Populație totală – 1 iulie (stabilă)	8430	8422	8361	8316	8267	8220	8099	8039
Populație la 1 iulie – masculin	4097	4087	4076	4046	4019	4024	3958	3933
Populație la 1 iulie – feminin	4333	4335	4285	4270	4248	4196	4141	4106
Populația totală la 1 ianuarie (stabilă)	8564	8453	8424	8384	8342	8303	8236	8168
Populația la 1 ianuarie – masculin	4173	4119	4098	4076	4061	4035	4012	3986
Populația la 1 ianuarie – feminin	4391	4334	4326	4308	4281	4268	4224	4182
Născuți vii	56	66	56	76	51	75	67	-
Decedați	137	133	140	109	123	146	175	-
Căsătorii	35	41	48	42	47	18	39	-
Divorțuri	11	13	12	16	15	8	6	-
Stabiliri de reședință în localitate	65	52	44	48	60	81	56	-
Plecări cu reședință din localitate	67	70	70	75	61	66	67	-
Spor	-2	-18	-26	-27	-1	15	-11	-
Stabiliri cu domiciliul în localitate	142	129	146	116	111	105	101	-
Plecări cu domiciliul din localitate	90	103	104	123	107	108	122	-
Spor	52	26	42	-7	4	-3	-21	-

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP107D>
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP201>
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP210D>
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP212B>

3.9.1. Indicatori demografici

În cadrul populației comunei **Puchenii Mari** nu a existat niciodată o egalitate numerică între sexul masculin și cel feminin. De exemplu, pentru perioada analizată, structura populației pe sexe, din comuna Puchenii Mari apare conform tabelului următor:

Tabelul 7: Structura populației pe sexe și densitatea populației

Indicatori	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Populație total:	8430	8422	8361	8316	8267	8220	8099	8039
- masculin	4097	4087	4076	4046	4019	4024	3958	3933
- feminin	4333	4335	4285	4270	4248	4196	4141	4106

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP107D>

Structura pe sexe a populației comunei este echilibrată, în anul 2022, conform datelor oferite de *Institutul Național de Statistică*, din cei 7.970 cât reprezintă

numărul total al locuitorilor, 3.901 persoane (48.95%) sunt bărbați și 4.069 (51.05%) sunt femei.

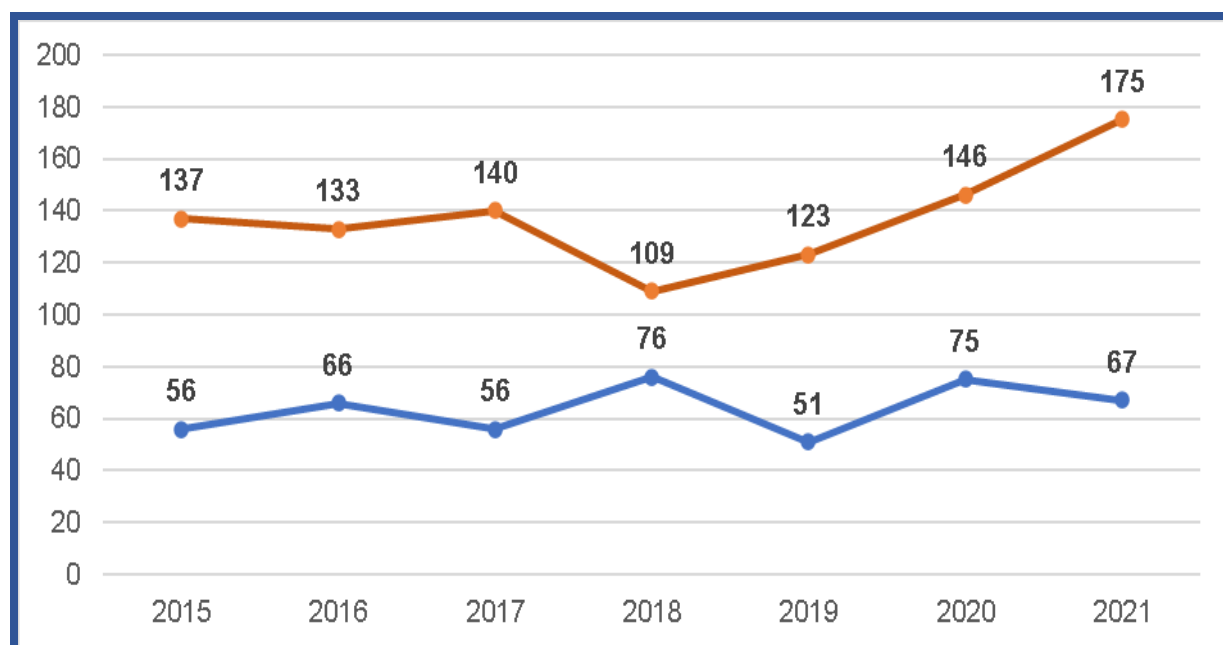
Tabelul 8. Sporul natural în comuna, în perioada 2015-2021

Indicatori demografici	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Numărul născuților vii	56	66	56	76	51	75	67
Număr persoane decedate	137	133	140	109	123	146	175
Sporul natural	-81	-67	-84	-33	-72	-71	-108

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP210D>

Sporul natural este indicele demografic care caracterizează creșterea sau scăderea numărului unei populații. Acesta reprezintă diferența dintre valorile natalității, respectiv a numărului născuților vii și valorile mortalității, respectiv a numărului persoanelor decedate, în cursul unui an.

Graficul 3. Evoluția indicatorilor demografici în perioada 2015-2021

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP308A>
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP308B>

Mișcarea naturală, exprimată prin rata sporului natural (sporul natural la 1000 de locuitori), rezultă în solduri negative pentru seria de timp analizată.

Natalitatea a înregistrat, în intervalul analizat o evoluție oscilatorie în perioada 2015-2021, cu valoarea maximă în anul 2018 de 76 născuți vii. Scăderea natalității și creșterea mortalității constituie, în primul rând, efectul negativ al transferului masiv de populație rurală spre oraș.

Deplasările cu caracter definitiv au transformat comuna analizată într-un întins spațiu exportator de forță de muncă, reducând treptat vitalitatea biologică a colectivității **Puchenii Mari**.

Populația umană reprezintă un sistem dinamic supus în permanență schimbărilor ca urmare a influenței mișcării naturale (nașterile și decesele) și a mișcării migratorii (imigrările și emigrările).

Conform Institutului Național de Statistică, situația populației comunei **Puchenii Mari**, între anii 2015-2021, se prezintă astfel:

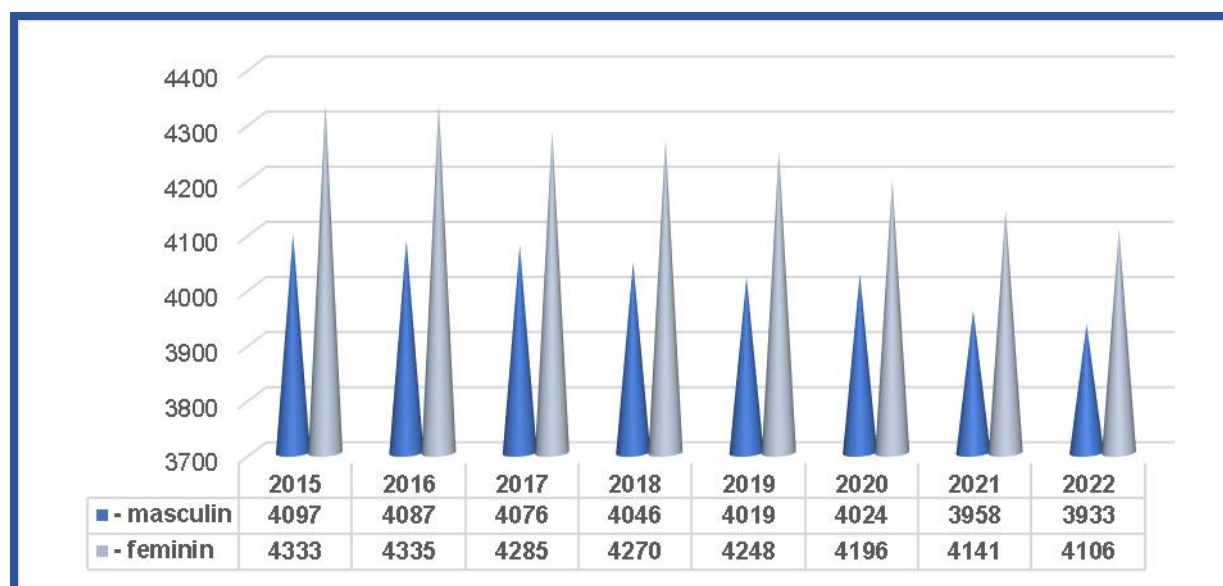
Tabelul 9. Evoluția populației în decursul anilor 2015 – 2021

Populație	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Căsătorii	35	41	48	42	47	18	39
Divorțuri	11	13	12	16	15	8	6
Stabiliri de reședință în localitate	65	52	44	48	60	81	56
Plecări cu reședință din localitate	67	70	70	75	61	66	67
<i>Spor</i>	-2	-18	-26	-27	-1	15	-11
Stabiliri cu domiciliul în localitate	142	129	146	116	111	105	101
Plecări cu domiciliul din localitate	90	103	104	123	107	108	122
<i>Spor</i>	52	26	42	-7	4	-3	-21

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP307A>
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP307B>

Structura populație pe sexe se poate observa în graficul de mai jos, putând afirma că în perioada 2015-2021, ponderea din total populație este în favoarea populației feminine.

Grafic. 4. Evoluția populație pe sexe, în comuna Puchenii Mari în intervalul 2015-2021

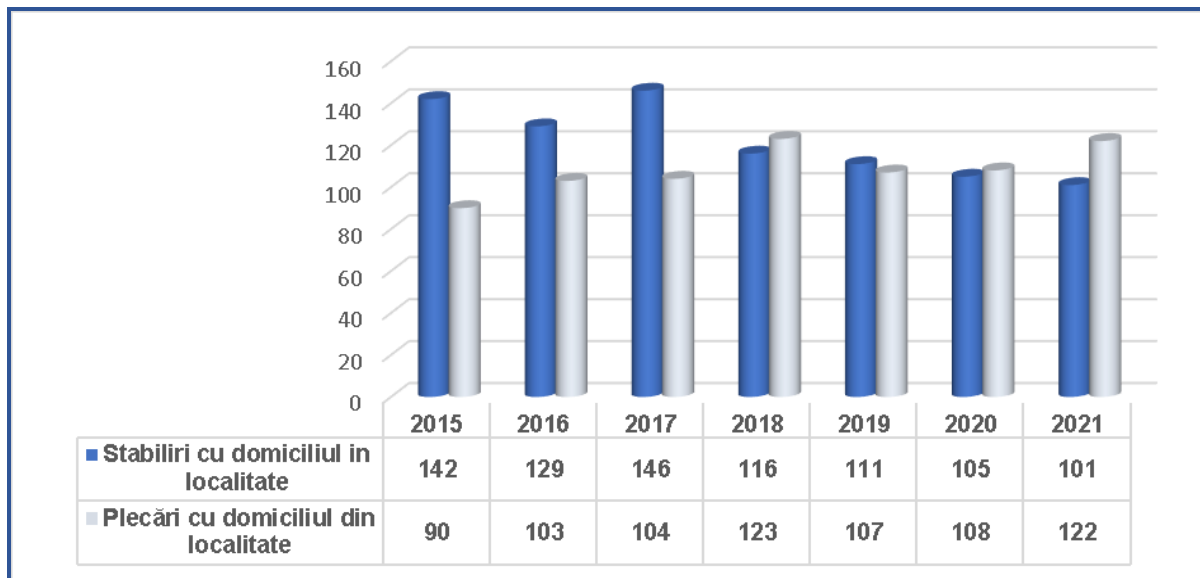

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP308A>
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP308B>

Din punct de vedere al sosirilor și plecărilor, la nivelul comunei **Puchenii Mari**, pentru perioada analizată (2015-2021) se constată o ușoară inferioritate a celor care se stabilesc cu domiciliul în comună, comparativ cu cei care pleacă cu domiciliul

de pe aceste meleaguri. În anul 2021 se înregistrează un număr de 122 plecări cu domiciliu din localitate și 101 stabiliri cu domiciliu, rezultând astfel un spor migratoriu negativ (-21 persoane) pentru comuna analizată.

Grafic. 5. Evoluția stabilirilor și plecărilor din localitate, în intervalul 2015-2021

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP308A>
<http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP308B>

Se poate afirma că migrația, privită ca mișcare în spațiu a unei populații, reprezintă o componentă principală a acesteia, alături de natalitate și mortalitate. Totuși, importanța mișcării migratorii este mai redusă, dacă avem în vedere procesul reproducerii populației, deoarece, prin intermediul acesteia se realizează numai o deplasare a unor efective de populație dintr-o colectivitate în alta. Evoluția în timp a numărului și structurii populației este și rezultatul mișcării migratorii. Mișcarea migratorie desemnează forma de mobilitate geografică, care constă în schimbarea statului rezidențial. Datorită existenței și permanentizării fluxurilor de populație urban-rural s-a înregistrat, în ultimul deceniu, o creștere numerică și procentuală evidentă a numărului de locuitori prezenți în comună.

3.10. Forța de muncă

În afara ocupațiilor cu caracter agricol, populația din comuna **Puchenii Mari** este angrenată în activități meșteșugărești, de zidărie și construcții.

Pe lângă cei cu ocupații bine definite în cadrul comunei, putem identifica, odată cu începerea procesului de industrializare ce va cuprinde și județul **Prahova**, o deplasare a populației active către oraș. Astfel, paleta meseriilor practicate de cetățenii din PUCHENII MARI a devenit foarte diversificată.

Din cele prezentate, putem concluziona că, cetățenii comunei **Puchenii Mari**, pe lângă ocupația de bază care este agricultura, erau în același timp și muncitori în industrie, comerț, etc. De amintit și faptul că unii dintre ei sunt oameni de știință, care și-au pus viața și activitatea de cercetare în slujba românilor de pretudindeni.

Populația activă este un element important în definirea profilului economic al unității teritoriale studiate. În funcție de numărul populației ocupate în fiecare ramură a activității productive sau neproductive economice se poate determina caracteristica unității teritoriale. Forța de muncă constituie un factor important al dezvoltării rurale în prezent și viitor, și poartă amprenta caracteristicilor economiei predominant agricole. O caracteristică de bază a forței de muncă din mediul rural o constituie rata de activitate și de ocupare mai ridicate, la care se adaugă nivelul mai redus al șomajului.

Posibilitatea de ocupare a forței de muncă în activitățile economice și servicii din cadrul comunei nu satisface cerințele resurselor umane de muncă (populația aptă de muncă în vârstă cuprinsă între 16 și 60 ani).

Din datele recente reiese că populația activă cu domiciliul în localitate lucrează în următoarele ramuri de activitate din cadrul comunei: agricultură, viticultură, industrie, construcții, transporturi, depozitare, comunicații, turism, comerț cu ridicata, amănuntul, reparații autovehicule, administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială. În afara populației ocupate în activitățile economice și de servicii din cadrul comunei, există și persoane navetiste.

Cu toate acestea, în teritoriu există un disponibil de forță de muncă neangajată, fapt care generează fenomenul de șomaj și de migrație a unor locuitori spre alte localități, în căutarea de locuri de muncă.

Acest fenomen ar putea fi diminuat prin diversificarea activităților productive și într-o conjunctură mai favorabilă pentru prelucrarea resurselor materiale din teritoriu.

Tabelul 10. Situația salariaților cu loc de muncă pe teritoriul comunei sau în alte localități (număr mediu)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PRAHOVA	159105	161424	162331	165442	165341	171906	178221	177096	172383	174689
PUCHENII MARI	349	389	397	456	454	499	490	527	505	569
Pondere	0.22	0.24	0.24	0.28	0.27	0.29	0.27	0.30	0.29	0.33

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=FOM104D>

În cadrul activităților economice, populația comunei a practicat și practică diferite meserii privind agricultura, în industrie, în comerț, în construcții, învățământ, administrație publică, sănătate și asistență socială, etc.

Tabelul 11. Indicatori privind excluziunea socială

Populație	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Număr mediu șomeri:	74	74	31	37	59	28	74
- bărbați	32	40	11	13	26	14	32
- femei	42	34	20	24	33	14	42

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=SOM101E>

În decursul anilor, în comuna **Puchenii Mari**, pe lângă populația activă s-a aflat și se află și o populație care a fost și este inactivă economic. Ea a constituit și constituie un lucru normal fiind reprezentată de copiii și adolescenții ce au fost și sunt elevi și studenți, de pensionari, de persoane casnice sau persoane întreținute de alte persoane, întreținuți de stat ca urmare a unor suferințe, precum și alte situații. La nivelul comunei **Puchenii Mari** în anul 2021 sunt înregistrați un număr de 74 someri cu ajutor de somaj (32 de sex masculin și 42 de sex feminin).

3.11. Educație

În comunitățile rurale, educația și implicit formarea sunt foarte importante. Totodată, existența infrastructurii școlare creează discrepanțe foarte mari, atât la nivel rural între sate/comune dar mai ales între rural și urban.

Școala rămâne principala instituție și factor de civilizație din mediul rural. Învățământul pe aceste meleaguri are vechi tradiții, rădăcinile acestuia mergând în negura timpului.

Infrastructura socială rurală, prin faptul că este slab dezvoltată în domeniul învățământului se constituie într-un element care influențează negativ potențialul capitalului uman, împiedicând chiar dezvoltarea rurală.

Procesul de învățământ în comuna **Puchenii Mari** se desfășoară în cadrul a 10 instituții de învățământ: 5 grădinițe și 5 școli, în satele Puchenii Mari, Pietroșani, Puchenii Moșneni, Miroslăvești și Odăile. Unitățile de învățământ se află în administrarea Primăriei, acestea asigurând condiții decente de studiu, astfel încât ele se află pe plan de egalitate cu școli din mediul urban.

Unitățile de învățământ își desfășoară activitatea în clădiri proprii, corespunzătoare, din punct de vedere funcțional, și cursurile sunt susținute de către 45 cadre didactice (la nivelul anului 2021 conform INSSE).

Infrastructura care asigură desfășurarea procesului de învățământ în comuna Puchenii Mari este adaptat nivelelor: prescolar, primar și gimnazial.

Organizarea rețelei școlare a unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru anul 2020-2021 la nivelul comunei **Puchenii Mari** este următoarea:

Foto: Instituții de învățământ – comuna **Puchenii Mari**

Din păcate populația școlară este în scădere la nivelul comunei, de la 749 elevi în anul 2015 la 608 elevi la nivelul anului 2021. Cauzele reducerii populației școlare sunt multiple. Putem aminti scăderea natalității, fenomenul de migrație, precum și dorința părinților ca fii/fiicele lor să învețe în mediul urban. (distanța fiind una relativ mică și deci ușor accesibilă)

Tabelul nr. 10: Situația învățământului din comuna Puchenii Mari

Învățământ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Populația școlară	749	702	692	670	624	600	608
Copii înscriși în grădinite	167	133	132	121	110	105	127
Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	582	569	560	549	514	495	481
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	582	569	560	549	514	495	481
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	328	331	326	305	272	249	233
Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)	254	238	234	244	242	246	248
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial	582	569	560	549	514	495	481
Elevi înscriși în învățământul primar	328	331	326	305	272	249	233
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	254	238	234	244	242	246	248
Personal didactic	45	57	68	65	44	51	45
Învățământ prescolar	7	6	6	6	6	6	6

Invatamant primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	38	51	62	59	38	45	39
Invatamant primar (inclusiv invatamantul special)	16	16	17	17	16	16	14
Invatamant gimnazial (inclusiv invatamantul special)	22	35	45	42	22	29	25
Invatamant primar si gimnazial	38	51	62	59	38	45	39
Invatamant primar	16	16	17	17	16	16	14
Invatamant gimnazial	22	35	45	42	22	29	25
Săli de clasă și cabinete școlare	30	33	30	31	31	28	28
Laboratoare școlare	2	2	1	1	1	2	2
Săli de gimnastică - total	2	2	3	3	3	3	3
Terenuri de sport	1	1	1	1	1	1	1
PC-uri – total	80	80	84	78	86	83	88

Sursa: statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table

3.12. Culte, cultură și artă

O componentă importantă a vieții satului este cea culturală, domeniu care poate contribui în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără. Mijloacele prin care se induce cultura în mediul rural sunt: căminele culturale, bibliotecile, cinematografele, radioul, televiziunea.

Localitate cu oameni liberi, harnici și cu minte sănătoasă, comuna **Puchenii Mari** are din vechime, o viață spirituală bogată. Acțiunile cultural-artistice, alături de serbările școlare, au fost desfășurate începând cu anii de la sfârșitul celui de-al doilea razboi mondial.

Anual în comună se organizează sarbatoarea „Ziua Comunei **Puchenii Mari**”, manifestări care au loc în data de 27 septembrie.

Pe raza comunei **Puchenii Mari** funcționează următoarele unități de cultură:

- Căminul Cultural din satul Pietroșani;

- Biblioteca Comunală din satul Puchenii Moșneni.

Căminul Cultural din Pietroșani se află într-o stare avansată de degradare, iar reabilitarea acestuia este cuprinsă în Strategia de dezvoltare a comunei.

Clădirea are o suprafață construită de 335.80 m.p. și o suprafață utilă de 260.65 m.p. și va fi destinată organizării de festivități.

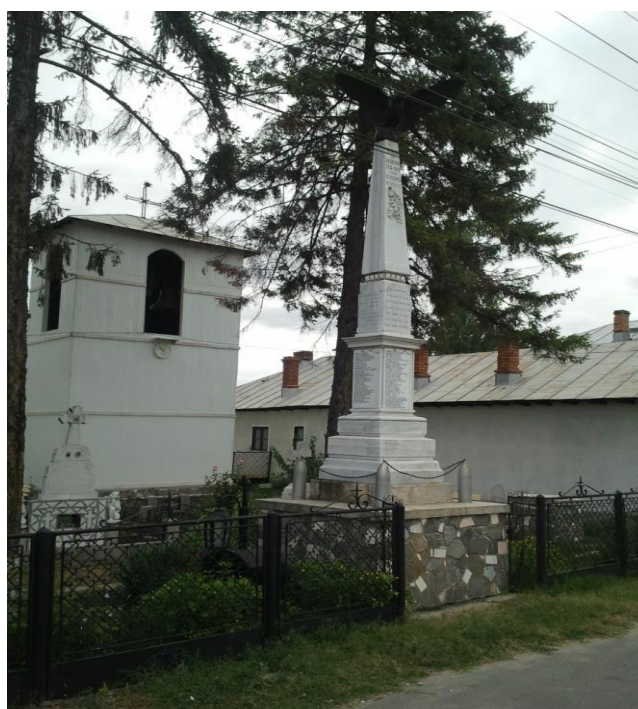
Biblioteca comunală înzestrează comuna **Puchenii Mari** cu 10.153 de volume mândrindu-se cu 150 cititori activi la nivelul anului 2021.

Cultura și arta	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Biblioteci – total - număr	4	4	4	4	4	4	1
Biblioteci publice - număr	1	1	1	1	1	1	1
Volume existente în biblioteci -	20197	18396	17795	18910	18803	19846	10153
Cititori activi la biblioteci – număr	887	631	633	604	590	620	150
Volume eliberate – număr	9113	6776	5414	5937	4310	3350	450
Personal angajat în biblioteci	1	3	4	3	1	1	1

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=ART107A>

În comuna Puchenii Mari sunt amplasate două monumente istorice pentru cinstirea eroilor din primul și al doilea război mondial și anume :

- **Crucea memorială pentru război**
- **Obelisc pentru războiul de reîntregire** – se află situat în curtea bisericii din satul Puchenii Mari. Acest monument reprezintă un vultur din plumb, cu o cruce în cioc; de o parte și de alta se află două tunuri amplasate pe un postament din ciment.

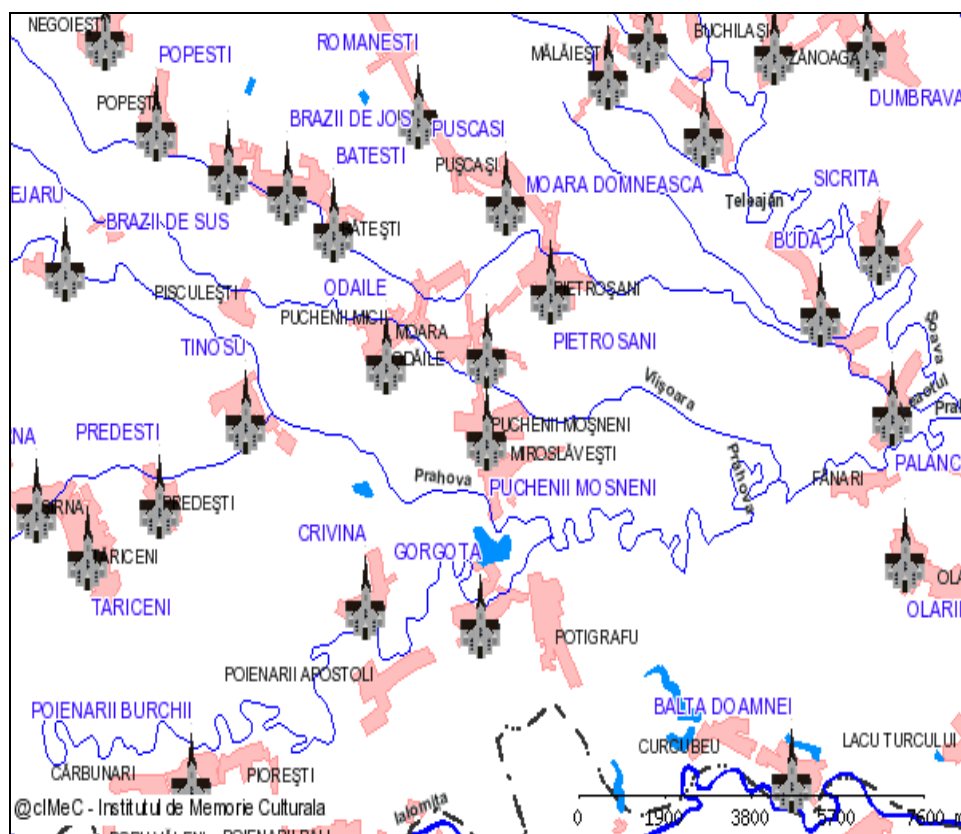
Monumente istorice:

Lista monumentelor istorice pe raza comunei PUCHENII MARI

Monument	Localitate	Adresa	Datare	Cod LMI
Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil	sat ODĂILE; comuna PUCHENII MARI	În cimitirul „Odăi”	1742	PH-II-m-A-16552
Biserica „Sf. Gheorghe”	sat PUCHENII MARI; comuna PUCHENII MARI	403	1855 - 1861	PH-II-m-A-16602
Biserica „Sf. Nicolae”	sat PUCHENII MARI; comuna PUCHENII MARI	429 în cimitir	1818	PH-II-m-A-16603
Situl arheologic de la Odăile, punct „La Cetățuie”	sat ODĂILE; comuna PUCHENII MARI	„La Cetățuie”		PH-I-s-B-16197
Cetate	sat ODĂILE; comuna PUCHENII MARI	„La Cetățuie”	Latene	PH-I-s-B-16197.01
Așezare	sat ODĂILE; comuna PUCHENII MARI	„La Cetățuie”	Latene	PH-I-s-B-16197.02

Sursa: Lista monumentelor istorice, județul PRAHOVA, comuna Puchenii Mari

Activitatea religioasă se desfășoară în cele 5 biserici amplasate în satele Puchenii Mari, Pietroșani, Puchenii Moșneni și Odăile.

Bisericile din comuna Puchenii Mari

Biserica din Puchenii Mari

Biserica „Sf. Mare Mc. Gheorghe” a parohiei Puchenii Mari a fost construită pe partea dreaptă a șoselei București-Ploiești, care taie în două localitatea, față în față cu conacul ctitorului Nicolae Niculescu. Biserica actuală a fost ridicată între anii

1857-1859, deoarece vechea biserică din lemn devenise neîncăpătoare și se afla în mijlocul cimitirului, în vechea vatră a satului – al cărui centru s-a mutat odată cu trasarea drumului ce lega capitala de reședința regală de la Sinaia. Biserica de lemn din parohia Puchenii Mari, existentă până astăzi, a fost ridicată în anul 1742, și în ea s-a slujit până la construirea noii biserici, după care a rămas drept capelă de cimitir până în anul 1930, când a fost dată spre folosință parohiei Odăile, nou înființată, în anul 2008 trecând în proprietatea acestei parohii. Însemnări pe filele unei Evanghelii greco-române, tipărită la anul 1692 și care sunt făcute în 1738 (deci cu patru ani mai înainte de ridicarea bisericii de lemn) și amintesc de un cutremur de pământ, presupun folosirea acestei Evanghelii într-o altă biserică, existentă pe aceste meleaguri înaintea bisericii de lemn. Deci vechimea parohiei Puchenii Mari se întinde dincolo de sfârșitul veacului al XVII-lea, iar actuala biserică este cel puțin a treia existentă în acest sat. Cimitirul Parohiei Puchenii Mari a rămas în vechea vatră a satului, în jurul vechii biserici, și este actualmente împărțit cu parohia Odăile, înființată la 1930. Alături de acesta se află cimitirul nou al parohiei, dat în folosință după anul 2012.

Biserica actuală, cu hramul Sf. Mare Mc. Gheorghe, a fost construită pe cheltuiala boierului Niculae Niculescu, căpitan de dorobanți, a soției Smaranda, a fiului lor Gheorghe și noiei Ana, care sunt pictați ca și ctitori în pronaos. Meșterii care au lucrat la construirea sfintei biserici nu se cunosc. Locașul are formă de cruce cu abside rotunde inegale. Clădirea este zidită din cărămidă, cu talpă de beton, având soclul și ancadramentele ferestrelor de piatră, și este acoperită cu tablă, având două turlă – una mare, sprijinită pe arcade de cărămidă, deschisă în biserică, și una mică închisă, în care se pătrunde printr-un capac. A fost construită între anii 1857-1859 și a fost pictată în ulei în stil realist de marele pictor Nicolae Grigorescu (n. 15 mai 1838-d. 21 iulie 1907) între anii 1859-1861, la vârsta de 22-23 de ani, iar biserica a fost sfințită pe data de 1 mai 1861, deși tamburul turlei mari rămăsese nezugrăvit. În 1912 s-a înlocuit tabla de pe acoperiș datorită stricăciunilor făcute de ploii, iar în 1935 s-a spălat pictura și au fost zugrăviți pereții turlei mari de către Dimitrie Belizarie.

Pictura lui N. Grigorescu s-a păstrat aproape neatinsă până la cutremurul din 1940, când o parte a căzut (doi pandantivi cu chipurile sfinților evangheliști Marcu și Luca, de la baza turlei- zonă afectată și de pătrunderea apei ploilor-, și chipurile a patru sfinți din jumătatea de vest a absidelor laterale); ceea ce a mai rămas se păstrează în stare relativ bună până în prezent. În 1942 s-au reparat zidurile stricate

la cutremur, iar în anul 1945 dalele de piatră au fost înlocuite cu mozaic, realizându-se și înălțarea soleii altarului cu două trepte, iar în Sf. Altar s-a montat dușumea negeluită. În 1946 s-a realizat prima instalație de iluminat electric în biserică, iar în anul 1955 s-a spălat pictura originală a lui Grigorescu și s-au completat lacunele rămase după cutremur, toate lucrările făcându-se numai cu cheltuiala enoriașilor parohiei. Alături de pictura murală au mai rămas de la N. Grigorescu icoanele catapetesmei, pictura pe lemn nefiind afectată de acțiunea cutremurelor sau a ploilor. După cutremurul din anul 1977, biserica a suferit mari stricăciuni, fiind afectată rezistența clădirii datorită fisurilor mari în zidărie, mai ales la nivelul ferestrelor absidelor și altarului, dar și la fațada de vest, iar pictura murală a suferit desprinderi și burdușiri pe suprafețe extinse.

Sub păstoria Pr. paroh Dumitru Georgescu și cu cheltuiala enoriașilor, s-a întreprins consolidarea bisericii prin realizarea a două centuri perimetrice, deasupra soclului de piatră și mai jos de nivelul cornișei, care leagă sâmburi de beton încastrați în stâlpii zidăriei. La restaurarea picturii a lucrat pictorul restaurator Gheorghe Zidaru, care a reușit recuperarea parțială a picturii lui Nicolae Grigorescu, afectată de intervențiile necorespunzătoare din trecut.

În anul 2005 s-a demarat un amplu proiect de consolidare și reabilitare a clădirii bisericii, datorită insuficienței lucrărilor realizate în 1980. S-au realizat două centuri suplimentare, una la nivelul fundației și una la nivelul cornișei, ancorate în partea superioară cu profile metalice”I” și în partea inferioară cu grinzi transversale de beton armat, între pronaos și absidă, respectiv la nivelul altarului; s-au executat injectări de profunzime în fisurile zidăriei (a cărei grosime este de circa 1 metru); s-a procedat la consolidarea turlei mari, aceasta fiind sprijinită tot pe profile metalice și consolidată prin dublarea tălpilor de lemn afectate de putrezire; s-a refăcut în întregime structura de lemn a șarpantei și învelitoarea de tablă, odată cu revopsirea crucilor; s-a procedat la renovarea fațadei și readucerea ei cât mai aproape de aspectul original. Totodată, din anul 2008 s-au început lucrările de restaurare a picturii murale, realizându-se până în prezent curățirea și consolidarea generală, restaurarea completă a suprafeței pronaosului – pereți și boltă, și pictura parțială a pridvorului.

În curtea bisericii, în partea de miazănoapte, se găsește clopotnița, de aceeași vechime cu biserica, ridicată din zidărie din cărămidă și acoperită cu tablă, cu clopotul cel mai mare din zonă, ce are o greutate de circa 800 kg. În fața bisericii,

lateral spre nord, se găsește mormântul lui Gheorghe Niculescu, fiul ctitorului, acoperit cu o placă de marmură sculptată și înconjurat de un grilaj înalt de fier forjat având la căpătâi un obelisc din marmură cu o urnă funerară. Pe obelisc sunt săpate cuvintele „*Eată omulu*” și un epitaf cu aceste versuri:”*Muritor ești, stai nu trece/ Ci contemplă-mi restul rece/ căci lumea este o roată/Și ce ești amu fost odată/ Și ce sunt vei fi altdată.*”

Biserica din Pietroșani

Acest sfânt lăcaș cu hramul, "Nașterea Maicii Domnului", a fost zidit din temelie în anul mântuirii 1896, cu râvnă și cheltuiala binecredincioșilor creștini împreună cu enoriașii parohiei, fiind sfințită în anul mântuirii 1902.

În urma cutremurului din 4 martie 1977 Sfânta Biserică din Pietroșani a fost consolidată între anii 1978-1981 când s-au executat și lucrări de subzidire și centuri de exterior. În prezent se săvârșesc sfintele slujbe în fiecare duminică și zi de sărbătoare, unde enoriașii sunt păstoriți de P.C. paroh preot Ion Dumitru.

Biserica din Puchenii Moșneni

Biserica cu hramul „Sfântul Nicolae” se află în centrul satului Puchenii Moșneni, pe Șoseaua Națională București-Ploiești. Ea a fost construită în anul 1884 din contribuția locuitorilor și a altor binefăcători din țară și a fost târnosită în anul 1892.

Pe fațada Bisericii sunt reprezentate în mozaic icoana Sfântului Nicolae, Sfântului Cuvios Dimitrie cel nou, Sfintei preacuvioase Parascheva, iar pictate, icoanele Sf. Prooroci Moise și Ilie. Deasupra ușii de la intrare este înscrisă următoarea pisanie: "Acestu Sfântu Locașu sau clăditu în anul de la Hristos 1884 din zilele primului rege al României, Carol I, și a înalțatu preasfințitului Mitropolitu primatu D.D. Calnicu Miclescu, prin stăruință epitropiloru Sf. Biserici anume preotul Radu Rădulescu, Alecu Penescu si Anastase Petrescu si prin ajutorul locuitorilor acestei comuni Puchenii Moșneni si Mirosălăvești precum și din țară dupa cum se constata in mai in detaliu din tabloul ce consista în lăuntru Sf. Biserici, altor binefăcători 1885 iunie 2". Pictura Bisericii a fost realizată de maestrul Anton Serafim, refăcută în anul 1935. Lucrarea de refacere a picturii, noua ornamentație, precum și împărțirea au fost realizate de maestrul Gh. Belizarie din Pitești.

Sfântul Altar este semicircular cu Sfânta Masă din piatră, cu veșmântarele în partea dreaptă și proscomidiarul în partea stângă. Icoanele Împărătești de pe catapeteasmă sunt îmbrăcate în argint și sunt pictate de către Anton Serafim. În partea de sud a bisericii era o frumoasă clopotnița din beton și cărămidă, construită în

anul 1908 prin stăruința preotului Gh.Popescu. La cutremurul din 1935 aceasta a fost grav afectată, construindu-se una nouă,din lemn. Clopotnița actuală datând din 1993, are fundație de beton, scheletul din fier, pereții din scândură si acoperișul învelit în tablă. Ea a fost construită cu sprijinul domnului inginer Mihalache Ion. La intrarea în curtea bisericii, în partea dreaptă se află un monument cu aspect de obelisc, având la bază patru obuze, dedicat de către obște eroilor neamului, în semn de recunoștință. Atât monumentul, cât și biserica au fost îmbrăcate în piatră de râu în anul 2002.

Cele mai importante bunuri ale Bisericii sunt cele patru icoane originale ale pictorului Anton Serafim, obiecte de cult de la Biserica veche. Toate icoanele de la vechea biserică au fost restaurate de domnul director Mihai Ion.

Pe lângă enoriașii binefăcători amintiți mai sus, au contribuit substanțial la înfrumusețarea Bisericii Domnii directori Ionița Ion și Garoseanu Cornel. Biserica a fost apreciată de comunitatea Sant Egidio de la Roma și de domnul Președinte Emil Constantinescu, care a participat la slujba Învierii în data de 14 aprilie 1999.

În fiecare an, de sărbătoarea hramului, credincioșii s-au bucurat de prezența în mijlocul lor a P.S. Vicar al Patriarhiei, precum și a Protopopului de Ploiești.

3.13. Sănătate

Reforma sistemului de sănătate are ca principale obiective îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea eficienței utilizării resurselor și creșterea nivelului asistenței medicale acordate populației și a calității serviciilor medicale.

Măsurile de reformă privesc, în principal restructurarea modului de organizare și furnizare a serviciilor destinate îngrijirii sănătății și schimbarea modului de finanțare a activității și sunt centrate pe introducerea asigurărilor sociale de sănătate.

Asigurarea serviciilor medicale în comuna **Puchenii Mari** se face prin intermediul celor două cabinete medicale individuale. La nivelul comunei funcționează un cabinet stomatologic și o farmacie care împreună deservesc nevoile sanitare ale populației comunei Puchenii Mari.

Tabelul nr. 11: Situația sistemului de sănătate din comună

SĂNĂTATE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Medici de familie-proprietate publică-număr	-	-	-	-	-	-	-
Medici de familie-proprietate privată -număr	3	3	3	3	3	3	3
Personal mediu sanitar-sector public-persoane	5	5	-	6	6	6	6
Personal mediu sanitar-sector privat-persoane	6	6	6	6	7	7	9
Stomatologi -sector privat-	1	1	1	1	2	1	2
Farmacisti - sector privat-	3	3	3	2	3	2	3
Cabinete medicale individuale (de familie) - sector public	-	-	-	-	-	-	-
Cabinete medicale individuale (de familie)-sector privat	3	3	3	3	3	3	3
Cabinete stomatologice - sector privat	1	1	1	1	1	1	2
Farmacii/puncte farmaceutice - sector privat	3	3	3	2	3	2	2

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=ART108B>

3.14. Asistență socială

Asistența socială desemnează un ansamblu de institutii, programe, masuri, activitati profesionalizate, servicii specializate de protejare a persoanelor, grupurilor, comunitatilor, cu probleme speciale, aflate temporar in dificultate, care datorita unor motive de natura economica, socio-culturala, biologica sau psihologica nu au posibilitatea de a realiza prin mijloace si eforturi proprii, un mod normal, decent de viata.

Serviciile sociale sunt definite ca reprezentand ansamblul de masuri si actiuni realizate pentru a raspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, in vederea depasirii unor situatii de dificultate, pentru prezervarea autonomiei si

protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale și promovarea incluziunii sociale. Serviciile sociale sunt asigurate de către autoritățile administrației publice locale, precum și de persoane fizice sau persoane juridice publice ori private, în condițiile actelor normative în vigoare.

Asistența Socială este definită prin Legea Asistenței Sociale – Legea 292/2011. Legea definește profesia, domeniul de intervenție, populațiile țintă, precum și principiile de intervenție în Asistența Socială. Legea Asistenței Sociale, este în acord cu principiile și politicile Uniunii Europene cu privire la protecția socială, și în sens mai larg, cu principiile unei societăți democratice, bazate pe respectul față de ființa umană și drepturile ei inalienabile.

Sistemul Național de Asistență Socială reprezintă ansamblul de instituții și măsuri prin care statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

Asistența socială, componentă a sistemului național de protecție socială, cuprinde serviciile sociale și prestațiile sociale acordate în vederea dezvoltării capacităților individuale sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Serviciul de asistență socială este organizat în cadrul primăriei ca serviciu distinct.

3.15. Agricultură

Condițiile geografice și climaterice ale zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole cum ar fi: cultura pomicolă, cultivarea plantelor și creșterea animalelor.

Fondul funciar al comunei pe categorii de folosință se prezintă în tabelul următor, astfel:

Tabelul nr. 12. Fondul funciar al comunei Puchenii Mari la nivelul anului 2021

Agricultura		2021
SUPRAFATA AGRICOLA	Suprafața arabilă - ha	3.615
	Suprafața – pășuni – total - ha	211
	Suprafața – vii și pepiniere viticole	3
	Suprafața – livezi și pepiniere pomicole – ha	4

	Total suprafață agricolă	3.832
SUPRAFATA NEAGRICOLA	Suprafața cu păduri – total – ha	1.212
	Suprafața cu ape/bălți - total – ha	132
	Suprafața ocupată cu construcții - total – ha	217
	Suprafața – căi de comunicații și căi ferate - total – ha	97
	Suprafața –terenuri degradate și neproductive- total – ha	2
	Total suprafață neagricolă	1.660
TOTAL		5.492

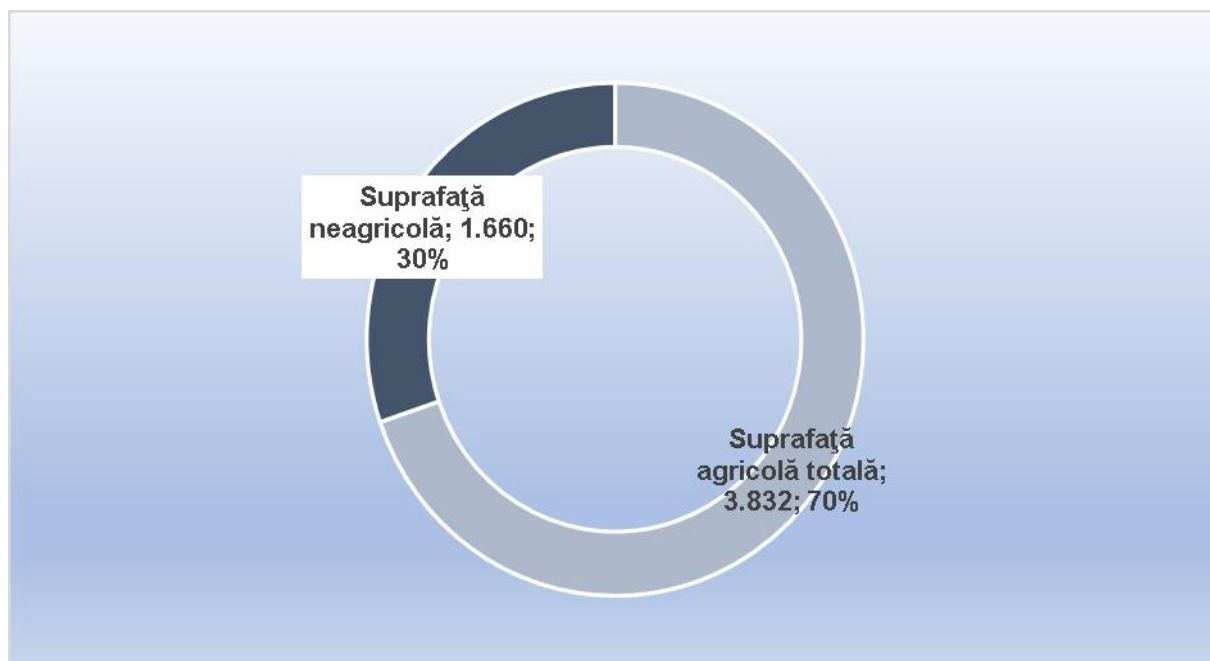
Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AGR101B>

Modul de utilizare al terenurilor relevă o a pondere a terenurilor arabile de (65,86%) secundată, la mere distanță de vii și pepiniere viticole (22,07%).

Pentru Comuna Puchenii Mari, strategia dezvoltării agriculturii trebuie să aibă în vedere:

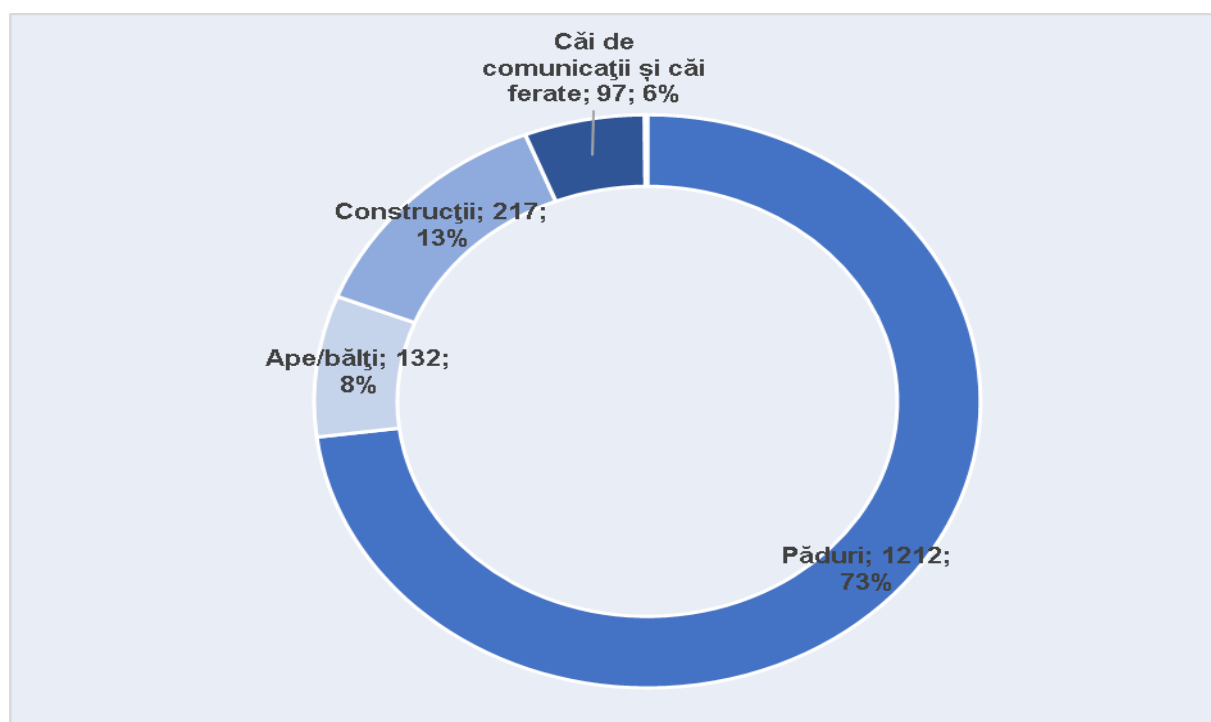
- integrarea producției agricole cu industria alimentară, rețeaua de depozitare, transport;
- refacerea efectivelor de animale pentru satisfacerea în parte a cerințelor populației;
- realizarea securității alimentare;
- distribuție și comercializare, corespunzător cerințelor de consum.

Grafic 6. Ponderea terenurilor agricole și neagricole din suprafața totală a comunei Puchenii Mari la nivelul anului 2021

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AGR101B>

Grafic 7. Situația terenurilor neagricole în comuna Puchenii Mari , în anul 2020

Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AGR101B>

3.16. Economia

Analiza realizată pe baza cifrelor statistice este doar una cantitativă ea bazându-se pe numărul agenților economici, și nu pe cifra de afaceri, profit sau număr de angajați.

O scurtă analiză a activității sectorului productiv în comuna **Puchenii Mari** se impune din două motive:

- datorită contribuției semnificative pe care funcționarea unor astfel de entități pe teritoriul unei localități îl are în general pentru dezvoltarea și autonomia respectivei comunități;
- datorită faptului ca aderarea la Uniunea Europeană se materializează în fonduri nerambursabile, care pot fi accesate în cea mai mare parte de sectorul de producție.

În mediul rural, se desfășoară o serie de activități neagricole (prelucrarea unor materii prime agricole, comerț, transporturi etc.), care au un impact pozitiv asupra comunităților rurale, contribuind la asigurarea de venituri complementare și la creșterea gradului de utilizare a forței de muncă.

Activitatea industrială din cadrul comunei **Puchenii Mari** este reprezentată prin câteva unități economice, care prelucrează în general resursele existente în teritoriu și angajează o mică parte din populația activă a comunei. Comerțul și

serviciile sunt prezente în comuna Puchenii Mari prin activități diversificate oferite populației, astfel: fabricarea produselor de panificație și patiserie, activități de construcții, zidărie, etc.

Profilul economic al teritoriului este preponderent agricol cu specific legumicol, această activitate constituind principala sursă de venit și cu gradul cel mai mare de ocupare al forței de muncă pentru comuna **Puchenii Mari**.

Economia comunei **Puchenii Mari** a constat și constă în totalitatea relațiilor sociale și de producție foste și prezente. Agricultură un constituie ocupația de bază a locuitorilor, mulți dintre ei fiind ocupați și în alte domenii: industrie, servicii, finanțe, transport, administrație atât în cadrul localității, cât și în afara localității și în străinătate.

Potențialul economic al comunei **Puchenii Mari** este predominant agricol și zootehnic.

Legumicultura

Legumicultura a devenit după 1990 principala ocupație a locuitorilor comunei Puchenii Mari, practicându-se îndeosebi în satele Pietroșani și Puchenii Moșneni.

Apropierea de Ploiești și București a facilitat dezvoltarea acestei ocupații, dat fiind existența piețelor de desfacere în cele două mari orașe. În sprijinul legumicultorilor de pe teritoriul comunei noastre am realizat o piață agroalimentară de gros și en-detail, căreia urmează să se realizeze și copertină, în care își comercializează produsele atât locuitorii noștri, dar și producători din alte zone.

Împletituri

Este o activitate pe cale de dispariție datorită cererii restrânse de astfel de bunuri pe piață de consum. Împletirea de răchită și papură cu rezultat final rogojinile sau coșurile, se mai practică de aproximativ 10 persoane fizice sau asociații familiale.

Cahle pentru sobe

Plăcile pentru sobă sau cahlele așa cum mai sunt denumite se realizează de către 30 de persoane fizice și asociații familiale precum și de către o societate comercială, centrul producătorilor acestor bunuri fiind localizat în Odăile, dar producători se regăsesc și în celelalte sate.

La nivelul comunei își desfășoară activitatea PF-uri, SRL-uri având ca domeniu de activitate comerț și prestări servicii, alimentație publică, construcții, etc.

Analiza realizată pe baza cifrelor statistice este doar una cantitativă ea bazându-se pe numărul agenților economici, și nu pe cifra de afaceri, profit sau număr de angajați.

O scurtă analiză a activității sectorului productiv în comuna PUCHENII MARI se impune din două motive:

- datorită contribuției semnificative pe care funcționarea unor astfel de entități pe teritoriul unei localități îl are în general pentru dezvoltarea și autonomia respectivei comunități;

- datorită faptului ca aderarea la Uniunea Europeană se materializează în fonduri nerambursabile, care pot fi accesate în cea mai mare parte de sectorul de producție.

În mediul rural, se desfășoară o serie de activități neagricole (prelucrarea unor materii prime agricole, comerț, transporturi etc.), care au un impact pozitiv asupra comunităților rurale, contribuind la asigurarea de venituri complementare și la creșterea gradului de utilizare a forței de muncă.

Activitatea industrială din cadrul comunei **Puchenii Mari** este reprezentată prin câteva unități economice, care prelucrează în general resursele existente în teritoriu și angajează o mică parte din populația activă a comunei. Comerțul și serviciile sunt prezente în comuna **Puchenii Mari** prin activități diversificate oferite populației, astfel: fabricarea produselor de panificație și patiserie, activități de construcții, zidărie, etc. Mica industrie este reprezentată în comună de către cele 139 societăți comerciale care desfășoară activități economice diverse precum: Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule, Comerț cu amănuntul prin standuri, chioșcuri și piețe al unor produse, Intermedieri în comerțul cu textile, confecții din blană, încălțăminte și articole din piele, Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, bauturi și tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe, etc.

Principalele obiective generale în dezvoltarea comunei **Puchenii Mari**, pe termen lung și mediu sunt:

- dezvoltarea infrastructurii de bază;
- relansarea turismului în general;
- creșterea potențialului economic
- îmbunătățirea calității vieții;
- valorificarea produselor tradiționale tip artizanat;
- creșterea competitivității și performanțelor activității în industrie, investiții și în special în agricultură;
- stimularea spiritului întreprinzător;
- protejarea și conservarea biodiversității și a habitatului natural;
- energie electrică (modernizată pe stâlpi de beton și iluminat stradal);

- asigurarea unui sistem durabil de alimentare cu gaze naturale (sursa în localitate, dar nu există rețea de gaze);

- reabilitarea drumurilor;

- telefonia (vodafone).

Încurajarea dezvoltării întreprinzătorilor privați va trebui să fie o politică prioritară în dezvoltarea comunei, atât în planificarea urbanistică și amenajarea teritoriului cât și în politica fiscală. Dezvoltarea în comună a micilor întreprinzători–microîntreprinderi, dar mai ales a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM – uri) – trebuie susținută mai ales dacă acestea folosesc sau antrenează forța de muncă locală și valorifică resurse naturale locale.

3.17. Administrația Publică Locală

Foto: sediul Primăriei comunei Puchenii Mari

Conducerea Primăriei comunei PUCHENII MARI este reprezentată de către domnul Primar **Negoi Constantin** (PNL), împreună cu Domnul Viceprimar **Herea Constantin** (PNL) și Secretar **Ceocea Mariana**.

Primăria Comunei **Puchenii Mari** este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare, OUG 57/2019 și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local **Puchenii Mari** privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi și a statului de funcții ale aparatului propriu de specialitate.

Primarul, viceprimarul, secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Comunei **Puchenii Mari** care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Consiliul Local **Puchenii Mari**, prin primăria comunei realizează atribuțiile conferite de Legea administrației publice locale nr. 215/2001 cu modificările și completările ulterioare, OUG 57/2019.

Serviciile furnizate de Primăria comunei **Puchenii Mari** cetățenilor se realizează prin intermediul compartimentelor (conform Organigramei Primăriei **Puchenii Mari**, Anexa la HCL nr. 25/25.07.2013 vezi <https://www.pucheniimari.ro/files/docs/Hotararea-nr-25-25-07-2013.pdf>):

- Compartiment Audit
- Compartiment urbanism și amenajarea teritoriului, cadastru, agricultură, achiziții publice, fonduri europene;
- Apă, canalizare și piață;
- Birou Finanțe-Contabilitate;
- Taxe și impozite;
- Bibliotecă;
- Stare civilă, autoritate tutelară, asistență socială și juridic;
- Poliție locală;
- Administrativ.

Consiliul Local **Puchenii Mari** este format din 15 consilieri locali. În urma alegerilor desfășurate în anul 2020, componența Consiliului Local Puchenii Mari arată astfel:

- 8 consilieri PNL;
- 5 consilieri PSD;
- 1 consilier PRO ROMANIA;
- 1 consilier PMP (conform datelor prelucrate de pe site-ul <http://www.primaria-PUCHENII MARI.ro>)

Marea problemă a primarului și a Administrației Publice locale a fost și va fi bugetul local. Primarul, prin implicarea sa directă și printr-o bună colaborare cu Consiliul Județean Prahova și cu Direcția Generală a Finanțelor Publice Prahova, a încercat să găsească toate sursele financiare posibile pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare propuse.

Obiectivele realizate sunt de importanță majoră pentru strategiile de dezvoltare propuse.

Important este că primarul acestei comune a realizat aceste lucruri cu muncă asiduă și cu responsabilitate, cu sprijinul Consiliului Local **Puchenii Mari** și al angajaților primăriei.

Potrivit legii, primăria comunei Puchenii Mari îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului local, instituțiilor și serviciilor publice de interes local și societăților comerciale;

- atribuții privind dezvoltarea economico-socială a comunei;
- atribuții privind gestionarea patrimoniului comunei;
- atribuții privind gestionarea serviciilor publice din subordine;
- atribuții privind cooperarea inter-instituțională;
- alte atribuții prevăzute de lege.

Toate informațiile de interes public utile pentru cetățenii comunei sunt prezentate și actualizate la avizierul din holul primăriei. De asemenea, pe site-ul primăriei sunt aduse la cunoștința celor interesați diferite informații de interes public: hotărâri ale Consiliului local, declarații de avere, organigrama, programul de funcționare al serviciilor publice, datele de contact ale instituției și ale reprezentantului legal.

Primăria dispune de un sistem informatizat și de rețea de calculatoare. Există baze de date la nivelul instituției, îndeosebi la nivelul serviciului economic al primăriei.

3.18. Analiza SWOT

Vom încerca să stabilim punctele tari și slabe ale comunei, precum și oportunitățile prezente și viitoare, dar, și ce s-ar întâmpla, dacă am urmări planul de dezvoltare propus de prezenta strategie.

De la bun început trebuie spus că, fără o strategie, nu te poți nici dezvolta, nici atrage investitori și nici fonduri europene. De aceea, conducerea primăriei **Puchenii Mari** a înțeles pericolul și a făcut demersuri pentru realizarea acestei Strategii de Dezvoltare Locală. Ceea ce dorim noi să evidențiem, sunt concluziile, analiza informațiilor cunoscute și sinteza lor printr-o altă perspectivă, mai aplecată spre dezvoltare, spre cerințele secolului XXI, spre programe și proiecte. Analiza de față stă la baza întregii lucrări și este forma modernă de a justifica proiecte. Marea artă a acestei analize este să transformăm, ceea ce până ieri era o imposibilitate, într-o victorie.

Orice comună trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsă unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se

consumă irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității pe o perioadă de 5-7 ani. Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic.

Principiile care au stat la bază PPS au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.

Pentru a da roade, însă, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

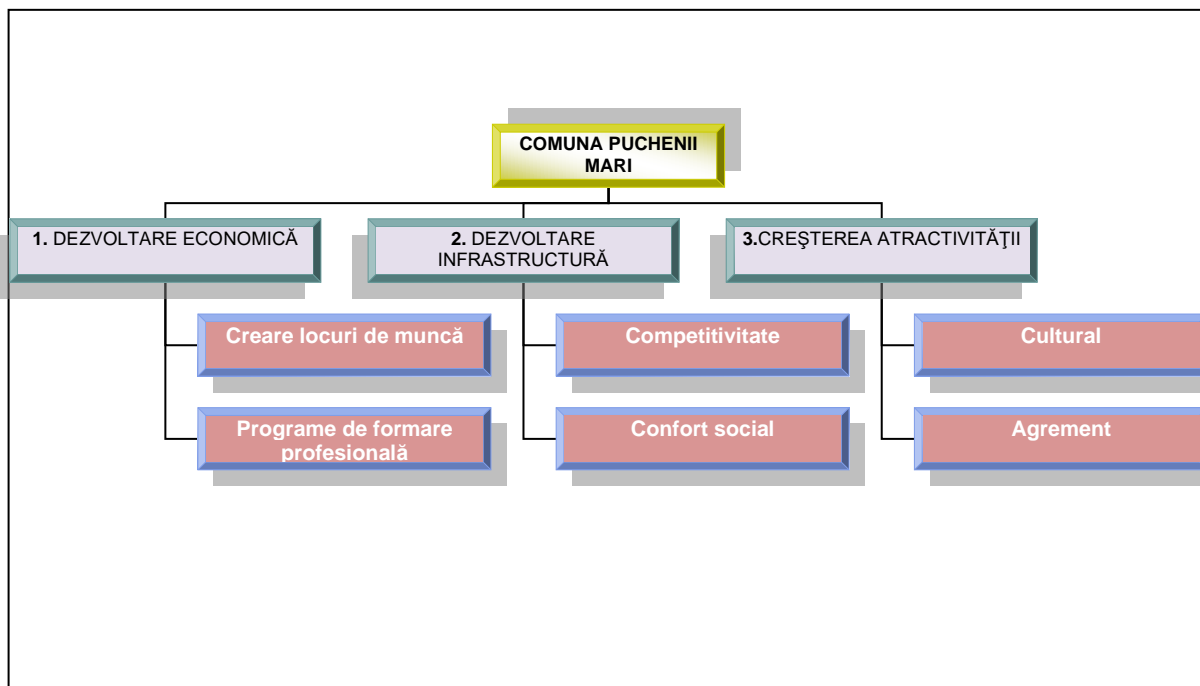
Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: **Strengths** (puncte tari), **Weaknesses** (puncte slabe), **Opportunities** (oportunități), **Threats** (riscuri).

Pentru a avea certitudine că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2022-2027. Punctele forte și cele slabe sunt legate de comună și de strategiile acesteia, și de modul cum se compară cu concurența. Oportunitățile și amenințările vin dinspre mediul de piață și din direcția concurenței; de regulă, sunt factori asupra cărora zona, în general, nu are niciun control. Analiza SWOT ia în considerare organizarea așezării, performanțele acesteia, produsele cheie și piețele strategice.

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții (presupuneri) în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul, și în ce condiții.

Unele „oportunități” și „amenințări” vor apărea din „punctele tari” și „punctele slabe” ale comunei.

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la bază elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

1. **Viața economică** a comunei **Puchenii Mari**, trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, viticultură, zootehnie, industrie și comerț.

Dezvoltarea și diversificarea activităților economice alternative care să asigure venituri și menținerea populației în comună, investițiile în exploatațile agricole, construirea și modernizarea întreprinderilor locale, cu precădere sub forma unor mici ateliere de artizanat, meșteșuguri, prelucrarea materiilor prime și reciclarea deșeurilor.

Consiliul Local va trebui să investească pentru revitalizarea vieții economice a comunei, aceasta fiind prioritatea numărul unu, deoarece produce efecte benefice, atât asupra comunității locale, cât și la nivel național. O economie sănătoasă și prosperă a comunei Puchenii Mari ar determina o creștere a bunăstării membrilor ce alcătuiesc această comunitate.

2. **Infrastructura** necesită îmbunătățiri continue, de aceea investițiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă beneficii:

- siguranța și securitatea locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoarea investiției / efecte economico - financiare produse;
- raportul valoarea investiției / numărul beneficiarilor.

Modernizarea continuă a drumurilor locale existente, care să permită accesul cetățenilor la drumurile publice, județene și naționale, alimentarea cu apă potabilă și gaze naturale a satelor din comuna Puchenii Mari, prin modernizarea rețelei de apă, a rezervoarelor și captărilor de apă potabilă, construirea rețelei de canalizare și amenajarea stațiilor de epurare a apelor uzate și tratarea acestora, în paralel cu realizarea unor proiecte integrate de infrastructură - care vor contribui la ameliorarea și conservarea protecției mediului, sunt obiective majore ce trebuie corelate cu o serie de măsuri care să vizeze îmbunătățirea prelucrării și comercializării produselor agricole.

3. **Conex factorului economic**, un alt punct important pentru creșterea atractivității comunei îl constituie facilitățile culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit.

În cele ce urmează ne propunem analiza situației locale, din perspectiva potențialului investitor în economia locală a comunei **Puchenii Mari**.

Atragerea de întreprinzători va genera ocupare profesională, venituri crescute ale locuitorilor, o utilizare mai eficientă a resurselor locale, apariția resurselor financiare necesare demarării unor proiecte de reabilitare/extindere a infrastructurii fizice și sociale, de protecție a mediului pentru promovarea zonei, etc.

Analiza își propune o prezentare a punctelor tari, slabe, a oportunităților și a riscurilor care determină spațiul geografic și socio-uman al comunei **Puchenii Mari**, fiind împărțită pe capitolele de mai jos, în vederea atragerii investitorilor și investițiilor în zonă.

1. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>1. Suprafața teritorial administrativă a comunei Puchenii Mari este de 5.492 ha este împărțită în: teren arabil 3.614 ha, vii și pepiniere viticole 3ha, pășuni 211ha;</p> <p>2. Suprafața de teren agricol, în procent de 69.77% din suprafața totală a comunei;</p> <p>3. Potențial agricol ridicat (existența culturilor agricole);</p> <p>4. Prezenta unei piețe de desfacere a produselor agricole locale pe raza comunei Puchenii Mari;</p> <p>5. Posibilitatea extinderii activităților agrozootehnice;</p> <p>6. Comuna Puchenii Mari face parte din Asociația Grupul de Acțiune Locală Meleagurile Cricovului</p> <p>7. Proprietatea privată asupra terenului suprafeței agricole și a efectivului de animale;</p> <p>8. Utilizarea redusă a pesticidelor și îngrășămintelor;</p> <p>9. Condiții naturale propice dezvoltării agriculturii capabile să obțină produse ecologice;</p> <p>10. Costuri scăzute pentru terenurile agricole;</p> <p>11. Potențial pentru dezvoltarea unui puternic sector zootehnic;</p> <p>12. Existența forței de muncă disponibilă la costuri rezonabile;</p> <p>13. Existența forței de muncă în comună;</p> <p>14. Dezvoltarea durabilă a agriculturii și prin utilizarea redusă a îngrășămintelor.</p>	<p>1. Competitivitatea redusă a producției agricole;</p> <p>2. Infrastructura slab dezvoltată;</p> <p>3. Agricultură practică este una de subzistență;</p> <p>4. Ponderea mare a persoanelor vârstnice care lucrează în agricultură;</p> <p>5. În sectoarele din agricultură utilizarea tehnică este precară;</p> <p>6. Promovarea insuficientă a zonei rurale și a produselor specifice;</p> <p>7. Criza relațiilor de producție;</p> <p>8. Sistemul de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice se face în cantități mici;</p> <p>9. Imposibilitatea producătorilor agricoli de a acumula capital și de a demara activități care să le aducă venituri suplimentare.</p> <p>10. Fondurile financiare insuficiente pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice;</p> <p>11. Criza mijloacelor de producție;</p> <p>12. Grad scăzut de mecanizare;</p> <p>13. Promovarea insuficientă a produselor alimentare și nealimentare tradiționale;</p> <p>14. Lipsa inovării în agricultură;</p> <p>15. Dificultăți de comercializare a producției agricole;</p> <p>16. Serviciile de consultanță se confruntă cu numărul scăzut de specialiști.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
<p>1. Existența Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală;</p> <p>2. Investițiile din agricultură și practicarea agriculturii moderne, de mare productivitate;</p> <p>3. Existența unei finanțări europene importante pentru agricultură țintite pe categorii specifice;</p> <p>4. Aprobarea Programului Național – Cadru de Restructurare și Modernizare a unor unități de profil zootehnic și din industria alimentară;</p> <p>5. Sprijinul oferit de AFIR cu privire la accesarea fondurilor europene;</p> <p>6. Înființarea complexelor agrozootehnice pentru creșterea animalelor (ovine și bovine);</p> <p>7. Înființare ferme mici;</p> <p>8. Promovarea produselor tradiționale locale pe piața regională;</p>	<p>1. Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene;</p> <p>2. Fenomene naturale: inundații, eroziune și alunecări de teren;</p> <p>3. Migrația forței de muncă și părăsirea activităților agricole;</p> <p>4. Declinul cercetării – dezvoltării în viticultură la nivel național;</p> <p>5. Orientarea tinerilor spre alte domenii de activitate;</p> <p>6. Dezechilibrul accentuat între prețurile inputurilor tehnologice (îngrășăminte, pesticide, semințe, lucrări mecanice) și prețurile de valorificare a produselor agricole a determinat în ultimele decenii o puternică decapitalizare a producătorilor</p>

<p>9. Dezvoltarea agriculturii bio și eco; 10. Existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole; 11. Accesarea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondului European pentru Pescuit pentru proiectele de investiții.</p>	<p>agricoli; 7. Creșterea suprafeței terenurilor agricole neutilizate; 8. Absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne; 9. Cadrul legislativ instabil; 10. Slaba informare a producătorilor agricoli cu privire la normele europene; 11. Concurența reprezentată de comunele învecinate; 12. Resurse financiare reduse pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; 13. Cunoștințe sumare legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP.</p>
--	---

2. INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Localități aparținătoare în număr de 7: Puchenii Mari, ca reședință de comună; 2. Existența unor legături directe între comuna Puchenii Mari și municipiul Ploiești; 3. Existența unor legături directe între comuna Puchenii Mari și București; 4. Căi de acces: DN1, DJ 140, DJ 139, DC 90, DC 91, DC 126 și DC 127; 5. Existența sistemului de canalizare; 6. Existența unei stații de epurare și tratare a apelor uzate 7. Gospodăriile racordate la rețeaua electrică în procent mare; 8. Procent mare din străzi asfaltate; 9. Existența rețelelor de cablu TV în comuna Puchenii Mari; 10. Existența infrastructurii de telefonie mobilă și fixă în comuna Puchenii Mari în procent mare; 11. Rețea de iluminat public; 12. Eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului; 13. Dezvoltarea rețelei de operatori de transport particulari, în județ; 14. Existența alimentării cu apă, electricitate; 15. Existența unităților medicale umane. 16. Alimentarea cu gaze naturale a satelor componente 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toate localitățile duc lipsă de spații verzi amenajate și plantații de protecție; 2. Dezinteresul agenților economici pentru protejarea mediului și creșterea calității acestuia; 3. Dotarea necorespunzătoare cu echipamente; 4. Slabă diversificare a societăților în domeniile industriei ușoare și alimentației; 5. Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor; 6. Interesul scăzut al agenților economici în protecția mediului înconjurător; 7. Educația ecologică este superficială; 8. Insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și refolosirea ambalajelor. 9. Infrastructura de transport slab dezvoltată; 10. Colectarea și depozitarea deșeurilor în locuri care nu respectă legislația europeană de mediu; 11. Dotarea necorespunzătoare cu echipamente; 12. Educația ecologică superficială, neimplicarea factorilor de decizie în formarea unor opinii viguroase; 17. Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiecte pentru canalizare ce pot fi depus; 2. Modernizarea drumurilor comunale; 3. Extinderea și modernizarea trotuarelor în comună; 4. Extinderea rețelei de canalizare și a stației de epurare în paralel cu realizarea unor proiecte integrate de infrastructură care vor contribui la ameliorarea și conservarea protecției mediului; 5. Îmbunătățiri funciare în vederea asigurării și amenajării pajiștilor necesare asigurării hranei animalelor; 6. Modernizarea infrastructurii rutiere prin programe județene; 7. Mărirea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; 2. Distrugerea pădurilor din extravilanul comunei 3. Cunoștințe sumare legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; 4. Informații sumare legate de normele europene de mediu în rândul IMM; 5. Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP, pentru proiecte de infrastructură și mediu;

<p>Structurale pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu;</p> <p>8. Posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural, în special FEADR.</p>	<p>6. Schimbările climatice;</p> <p>7. Riscurile de mediu: inundații, alunecări de teren; eroziunea solului, seceta, cutremurele;</p> <p>8. Defrișările necontrolate;</p> <p>9. Instabilitatea legislației;</p> <p>10. Indiferența față de protecția mediului.</p>
---	--

3. ECONOMIC

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>1. Forța de muncă existentă și nefructificată la valoarea reală;</p> <p>2. Existența unei comunități de afaceri locale reprezentată prin societăți comerciale;</p> <p>3. Prezența unor activități economice neagricole în ultimii ani;</p> <p>4. Forță de muncă disponibilă;</p> <p>5. Existența rețelelor de comunicații (telefonie, internet, cablu);</p> <p>6. Obținerea produselor ecologice prin existența potențialului;</p> <p>7. Potențial de dezvoltare a turismului în zonă</p> <p>8. Obținerea produselor ecologice prin existența potențialului;</p> <p>9. Spații și terenuri disponibile pentru dezvoltări antreprenoriale;</p> <p>10. preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare – dezvoltare;</p> <p>11. Existența în localitate a agenților economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă.</p> <p>12. Preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare.</p>	<p>1. Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea și promovarea unor investiții;</p> <p>2. Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută;</p> <p>3. lipsa unui management calitativ la nivelul afacerilor mici;</p> <p>4. inexistența unor forme de promovare a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia;</p> <p>5. Infrastructura deficitară de asistență pentru afaceri;</p> <p>6. Lipsa investițiilor străine;</p> <p>7. lipsa canalelor de colectare a produselor agricole;</p> <p>8. Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor;</p> <p>9. Informarea succintă cu privire la normele europene;</p> <p>10. Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor;</p> <p>11. Venituri mici ale populației;</p> <p>12. Informarea succintă cu privire la normele europene;</p> <p>13. Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută;</p> <p>14. Inexistența unor contacte mai strânse între administrație și agenții private;</p> <p>15. Scăderea nivelului de pregătire al resurselor umane;</p> <p>16. Spirit antreprenorial local redus;</p> <p>17. Lipsa unui sistem informațional adecvat susținerii activităților din toate ramurile economiei, în vederea diversificării gamei serviciilor și activităților productive;</p> <p>18. Lipsa unor investiții economice de tip parteneriat public – privat;</p> <p>19. Lipsa unei strategii de marketing local și insuficienta promovare a produselor și serviciilor locale.</p> <p>•</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
<p>1. Dezvoltarea și diversificare serviciilor productive;</p> <p>2. Fenomenul migratoriu pozitiv dinspre mediul urban spre comunitatea din Puchenii</p>	<p>1. Legislația în continuă schimbare;</p> <p>2. Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari);</p> <p>3. Numărul în scădere a populației active.</p>

<p>Mari ;</p> <p>3. Punerea la dispoziție de terenuri și spații din comună care pot fi folosite pentru dezvoltări antreprenoriale;</p> <p>4. Valorificare resurselor locale, realizând producții ce iau calea orașului;</p> <p>5. Participarea la târguri de profil;</p> <p>6. Programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale, în special în domeniul dezvoltării zootehniei și a infrastructurii aferente;</p> <p>7. Existența resurselor locale, care pot fi valorificate la potențialul maxim al lor;</p> <p>8. Programe naționale de sprijinire a IMM prin acordarea de granturi;</p> <p>9. Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural;</p> <p>10. Valorificarea tradițiilor locale în diverse activități economice;</p> <p>11. Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM;</p> <p>12. Asistență financiară din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP;</p> <p>13. Încheierea de parteneriate a autorităților locale, cu investitori locali sau străini.</p>	<p>4. Datorită infrastructurii sociale neadecvate, raportate la potențialul comunei investitorii au un interes scăzut pentru începerea afacerilor în comună;</p> <p>5. Nivelul scăzut al taxelor și impozitelor locale;</p> <p>6. Rata ridicată a dobânzii la credite;</p> <p>7. Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;</p> <p>8. Criza economică la nivel global dar și național;</p> <p>9. Receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței, care determină în timp decalaje economice mari.</p>
--	---

4. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Existența unităților școlare; 2. Suficienta cuprindere a preșcolarilor prin existența grădinițelor; 3. Existența căminului cultural, și a unei biblioteci; 4. Rezultate bune obținute de elevii din comuna; 5. Programe de investiții pentru reabilitarea infrastructurii educaționale; 6. Aplicarea unor programe pentru stimularea procesului de învățare continuă; 7. Implementarea programelor de integrare a copiilor de etnie în unitățile învățământului obligatoriu; 8. Majoritatea locuitorilor comunei au un nivel ridicat de pregătire școlară și profesională; 9. Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public; 10. Reducerea numărului de elevi ce revin la un cadru didactic; 11. Spiritualitatea creștin-ortodoxă din comună este reprezentată printr-o parohie. 12. Autorități locale deschise, interesate de procesul educativ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Scaderea calitatii învățământului la nivel național cu repercursiuni la nivel local; 2. Scăderea demografică a populației va conduce la micșorarea populației școlarizate în învățământul primar și gimnazial; 3. Lipsa unor politici educaționale care să fie corelate cu cererea de pe piața muncii; 4. Costul ridicat al programelor de educație profesională a adulților; 5. Lipsa psihologilor școlari; 6. Lipsa spațiilor de joacă pentru copii; 7. Cadre specializate care fac naveta. 8. Sistem educațional incomplet – nu există programe de pregătire pe tot parcursul vieții; 9. Scăderea nivelului de pregătire al resurselor umane; 10. Gradul de acoperire relativ ridicat a posturilor didactice din școli cu cadre suplinoare; 11. Procentajul relativ ridicat de elevi școlarizați în învățământul cu clase simultane; 12. Dotări limitate care să sprijine performanța școlară; 13. Lipsa programelor de calificare, recalificare pentru șomeri; 14. Inexistența unor programe educative pentru populație; 15. Inexistența unor programe de tipul a doua șansă; 16. Spații de joacă pentru copii insuficiente; 17. Inexistența unui centru de excelență pentru copii cu rezultate bune; 18. Lipsa măsurilor privind prevenirea abandonului școlar.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚARI
<ol style="list-style-type: none"> 1. Corelarea sistemului național de educație cu cerințele europene în domeniu; 2. Investiții private în domeniul educației; 3. Construirea de noi spații de joacă pentru copii; 4. Realizarea de mini-terenuri pentru activități sportive; 5. Reabilitarea căminului cultural; 6. Reabilitarea grădinițelor; 7. Existența unor programe comunitare și naționale de asigurare a accesului la educație pentru populațiile dezavantajate 8. Politici de stimulare a ocupării posturilor 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Scăderea gradului de instruire școlară a populației tinere; 2. Scăderea natalității datorată și lipsei de coerență a politicilor sociale; 3. Grad ridicat de părăsire timpurie a sistemelor de educație și formare profesională continuă; 4. Necorelarea între politica de reorganizare a sistemului de educație și investițiile realizate; 5. Buget încă insuficient alocat învățământului public generând fenomene de dotare materială la limita necesarului

vacante pentru cadrele didactice și a menținerii cadrelor calificate.	unităților sau recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor; 6. Plecarea cadrelor didactice din sistemul de învățământ.
---	--

5. RESURSE UMANE - PIAȚA MUNCII

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>1. Populație stabilă în Comuna Puchenii Mari în număr de 8.039 (la 1 ianuarie 2022) din care 3.933 de sex masculin și 4.106 de sex feminin;</p> <p>2. Populația aptă de muncă în procent mare;</p> <p>3. Autoritățile publice locale dotate cu rețea de calculatoare, internet și servicii gestionate cu sistem IT;</p> <p>4. Personal calificat la nivel de primărie;</p> <p>5. Transparența funcționării sistemului instituțional pentru fiecare angajat</p> <p>6. Specialiști în domenii variate de activitate cum ar fi: agricultură, silvicultură și pescuit, în industrie și construcții precum și în sectorul terțiar;</p> <p>7. Rata de activitate și de ocupare ridicate;</p> <p>8. Ospitalitatea recunoscută a locuitorilor;</p> <p>9. Forța de muncă poartă amprenta caracteristicilor economiei rurale predominant agricole</p> <p>10. Număr relativ redus al persoanelor inapte de muncă;</p> <p>11. Nivel al șomajului mai redus;</p> <p>12. Infracționalitatea extrem de redusă în comună.</p> <p>13. Se acordă mare atenție serviciilor sociale;</p>	<p>1. Pregătirea școlară și deci nivelul de educație al populației rurale mult mai redus decât în mediul urban;</p> <p>2. Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă;</p> <p>3. Perturbarea structurii pe sexe;</p> <p>4. Locuitorii zonei au o capacitate financiară relativ scăzută;</p> <p>5. Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special;</p> <p>6. Generalizarea procesului de îmbătrânire.</p> <p>7. Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei;</p> <p>8. Sporul natural negativ influențează dezvoltarea viitoare a comunei prin tendința de îmbătrânire a populației și scăderea forței de muncă;</p> <p>9. Lipsa unor locuri de muncă în domeniul activităților productive și a serviciilor;</p> <p>10. Număr destul de mare al populației dezocupate;</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINTARI
<p>1. Implicarea autorităților locale în problemele comunității;</p> <p>2. Grad redus de ocupare profesională, deci potențial important al forței de muncă locale, la salarii competitive la nivel regional (față de polii de creștere);</p> <p>3. Exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă;</p> <p>4. Existența Strategiei Naționale Antisărăcie;</p> <p>5. Grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor comunei;</p> <p>6. Fondurile comunitare puse la dispoziție în domeniul social;</p> <p>7. Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri.</p> <p>.</p>	<p>1. Ieșirea persoanelor calificate din viața activă, ceea ce duce la micșorarea numărului acestora;</p> <p>2. Fenomenul de reducere a populației rurale;</p> <p>3. Îmbătrânirea demografică;</p> <p>4. Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;</p> <p>5. Dispariția tradițiilor locale, o dată cu trecerea timpului;</p> <p>6. Majorarea numărului șomerilor în rândul tinerilor absolvenți.</p>

CAPITOLUL 4. Strategia de dezvoltare propusă

4.1. Viziunea comunitară

Una dintre cele mai importante etape în programarea strategică, ce are loc pe parcursul sau chiar în urma efectuării auditului teritorial care oferă informațiile de bază cu privire la situația comunității în cauză, este consultarea publică. Acest proces, prin care practic are loc consultarea locuitorilor comunității, are rolul de a realiza un tablou detaliat al realităților vieții în comunitate, identificând atitudini, așteptări, interese și convingeri ale locuitorilor privind chestiunile legate de situația actuală și dezvoltarea așteptată a comunității lor. De asemenea, acest proces are avantajul de a asigura premisele pentru alegerea și prioritizarea corectă a direcțiilor de dezvoltare și de investiții, în același timp responsabilizând și implicând direct cetățenii în dezvoltarea comunității lor, simțindu-se astfel parte a acestui proces de evoluție. Cercetarea realizată la nivelul comunei Puchenii Mari, județul Prahova a înregistrat opiniile și atitudinile populației, cu privire la:

- satisfacția față de viață și serviciile publice locale;
- condiții de viață și migrație;
- încredere în instituții și participare cetățenească;
- percepția schimbărilor și a potențialului de dezvoltare al comunei.

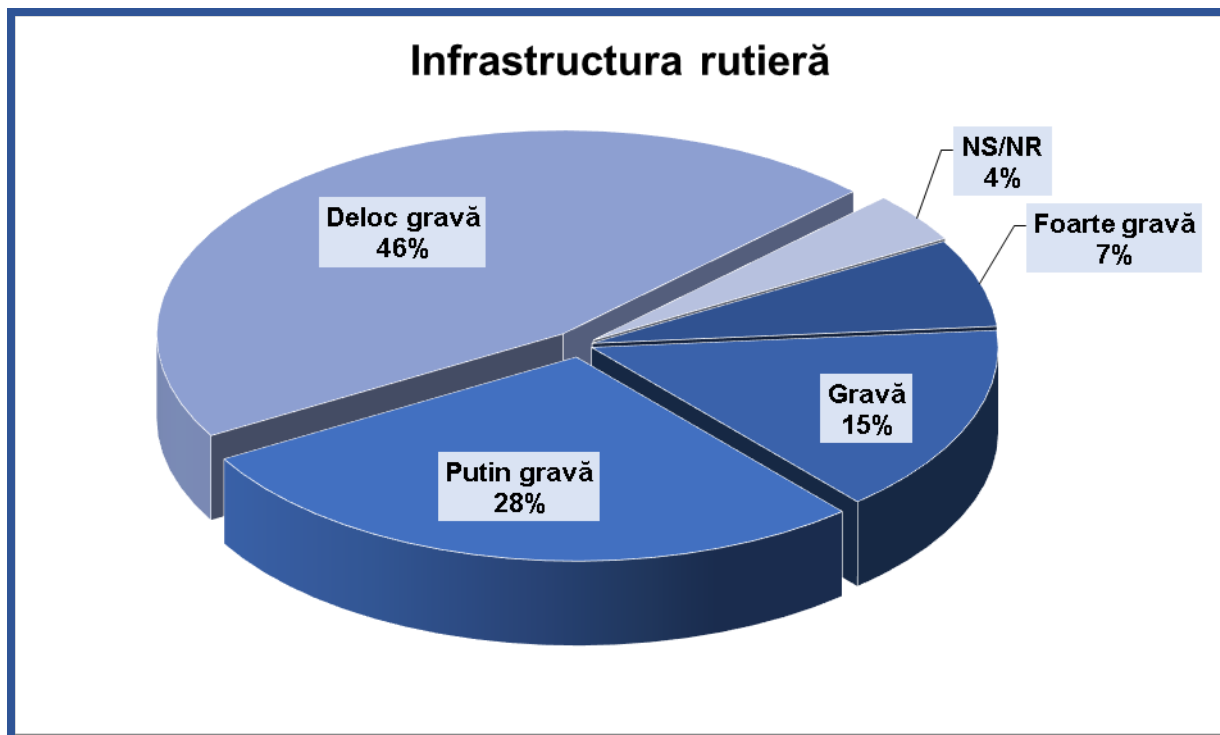
În procesul de consultare publică a locuitorilor comunei **Puchenii Mari** s-a utilizat pentru culegerea datelor ancheta ca metodă de cercetare calitativă, iar instrumentul folosit a fost chestionarul. În ceea ce privește tipul de interviu utilizat, s-a optat pentru interviul față-n față asimilat unei conversații sau unei discuții verbale cu persoanele intervievate. Acest tip de interviu permite operatorului o mai bună coordonare a discuției, îl ajută în observarea elementelor de exprimare paraverbală și elimină dificultățile de comunicare cauzate de inexistența sau de caracterul precar al mijloacelor de comunicare la distanță. Totodată, în primă fază s-a optat pentru interviul individual sau personal, care dă o notă de originalitate și conferă personalitate răspunsurilor date de intervievați, în timp ce în cazul unui interviu de grup subiecții ar putea fi tentați să imite comportamentul altor subiecți sau să își ascundă adevăratele răspunsuri, simțindu-se inhibați de prezența și răspunsurile celorlalți indivizi intervievați din grup. După finalizarea etapei interviurilor individuale s-au organizat două sesiuni de focus-grup axate pe chestiuni legate de practicarea agriculturii și dezvoltare, participanții fiind în principal reprezentanți ai autorității

publice. În ceea ce privește tehnica discuției și orientarea acesteia, ghidul de interviu pe care s-a elaborat studiul a fost de tipul semistrukturat, rămânând la latitudinea operatorului dacă utilizează sau nu anumite întrebări și momentul în care ele sunt adresate interviuatului, datele fiind colectate sistematic. În acest fel, interviuatorului i se oferă un anumit grad de libertate în desfășurare, putând să decidă asupra căror subiecte/itemi să insiste și care din acestea pot fi omise. În cazul unor astfel de interviuri semistrukturate posibilitatea de comparare e redusă, iar întrebările - cheie pot fi omise sau tratate superficial. Grupul – țintă este format din locuitorii comunei Puchenii Mari care au statutul de persoane - cheie în comunitate, persoane cu o imagine mai vastă asupra vieții în comună sau asupra domeniului lor de activitate, lideri de opinie în comunitate, oameni respectați în sat, oameni ale căror realizări au un impact accentuat asupra comunității în ansamblu. De asemenea, un aspect important al alegerii grupului țintă a fost gradul de disponibilitate al persoanelor pentru a participa la studiu, fiind vorba despre o participare integral voluntară, fără motivații exterioare imediate, singura „recompensă” fiind posibilitatea exprimării opiniei și participării la evoluția în bine a comunității din care fac parte. Prin urmare criteriile statistice uzuale (vârstă, profesie, studii, sex) au o valoare pur informativă, fără a avea un impact direct asupra rezultatelor studiului. Ghidul de interviu utilizat este compus din 7 puncte generice, care urmăresc, în mare parte, identificarea de către interviuați a două direcții principale: pe de o parte, problemele actuale cu care se confruntă comuna lor și, pe de altă parte, avantajele pe care le prezintă localitatea, care au potențialul de a fi transformate în oportunități de dezvoltare socio – economic:

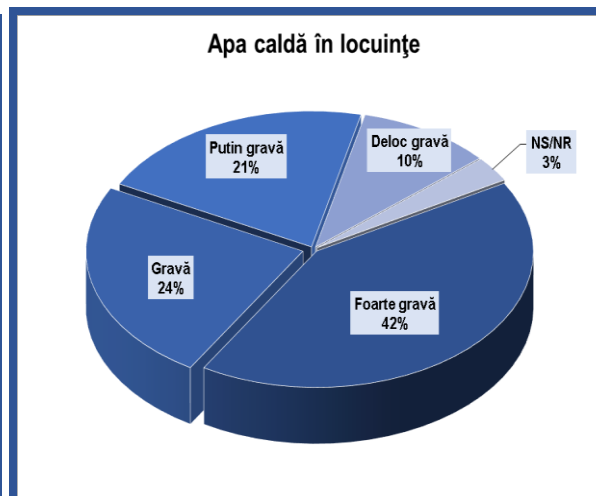
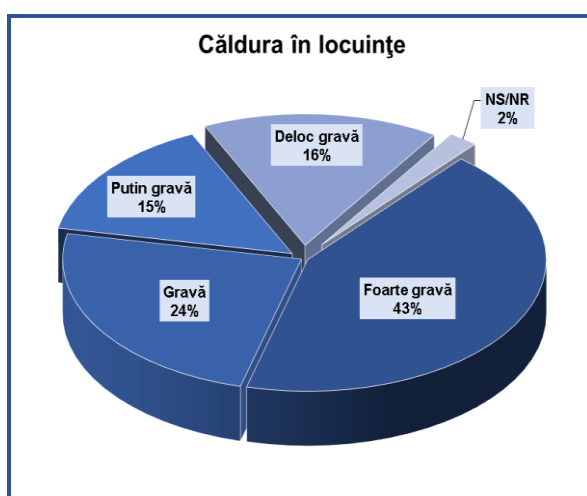
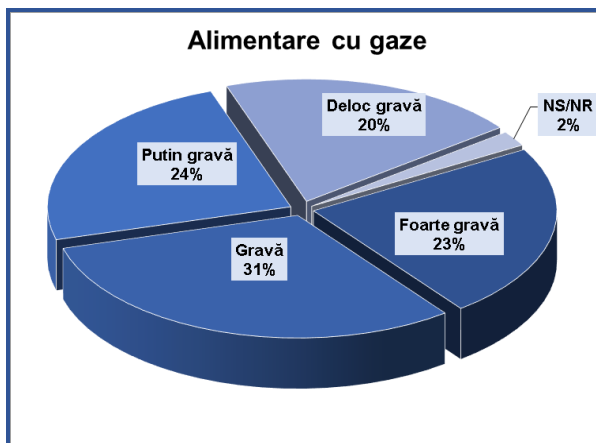
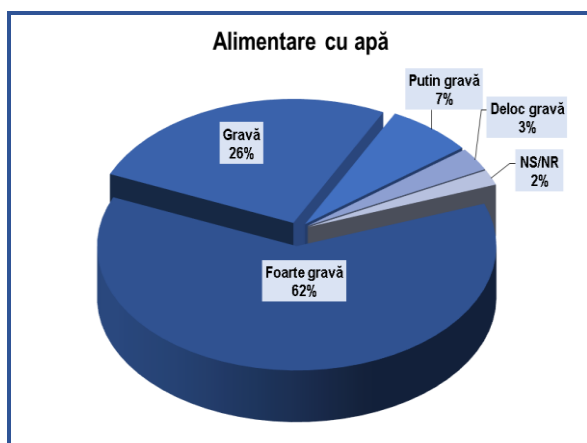
- I. Teritoriul
- II. Populația
- III. Activități economice
- IV. Organizare socială și instituțională
- V. Analiza generală a comunei
- VI. Politica locală actuală la nivelul comunei Puchenii Mari
- VII. Strategie dezvoltare

Analiza următoare evidențiază răspunsurile celor 100 de respondenți la nivelul întregii comune **Puchenii Mari**. Răspunsurile din graficele următoare sunt punctul de pornire al prezentei Strategii de Dezvoltare Locală, dorințele locuitorilor fiind unul dintre cei trei vectori care stabilesc direcțiile de dezvoltare pentru perioada 2023-2027. Deoarece în acest subcapitol sunt prezentate răspunsurile respondenților din întreaga comună, fiecare grafic va fi analizat separat.

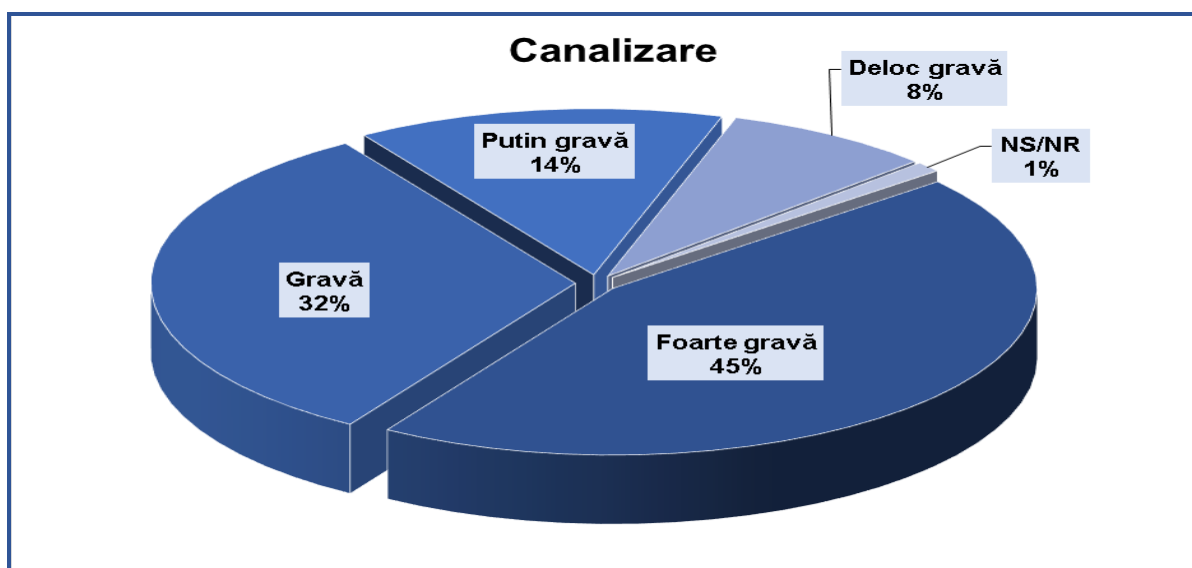
Infrastructura de transport și de utilități este primul punct pe care îl vom analiza. Situația actuală a drumurilor este considerată foarte gravă de către 7% și gravă de către 15% dintre locuitorii respondenți. Acesarea de către Primaria UAT Puchenii Mari a fondurilor pentru investiții, din vechiul exercițiu financiar, a marcat ultimii ani și a dus de asemenea la remedierea situației drumurilor existente pe raza comunei.

Și în ceea ce privește infrastructura de utilități observăm un grad ridicat de nemulțumire a cetățenilor, cauzat de lipsa sistemelor de alimentare cu apă și mulțumire determinată de prezența sistemului de alimentare cu gaze naturale. 62% dintre cei chestionați doresc extinderea rețelei de apă, iar 54% doresc extinderea rețelei de gaze în localitatea **Puchenii Mari**. De menționat că la nivelul comunei sunt racordate 257 (8.52%) gospodării la sistemul de alimentare cu apă centralizat și 1.055 (34.95%) gospodării la sistemul de alimentare cu gaze naturale din totalul celor 3.018 gospodării cât numără comuna.

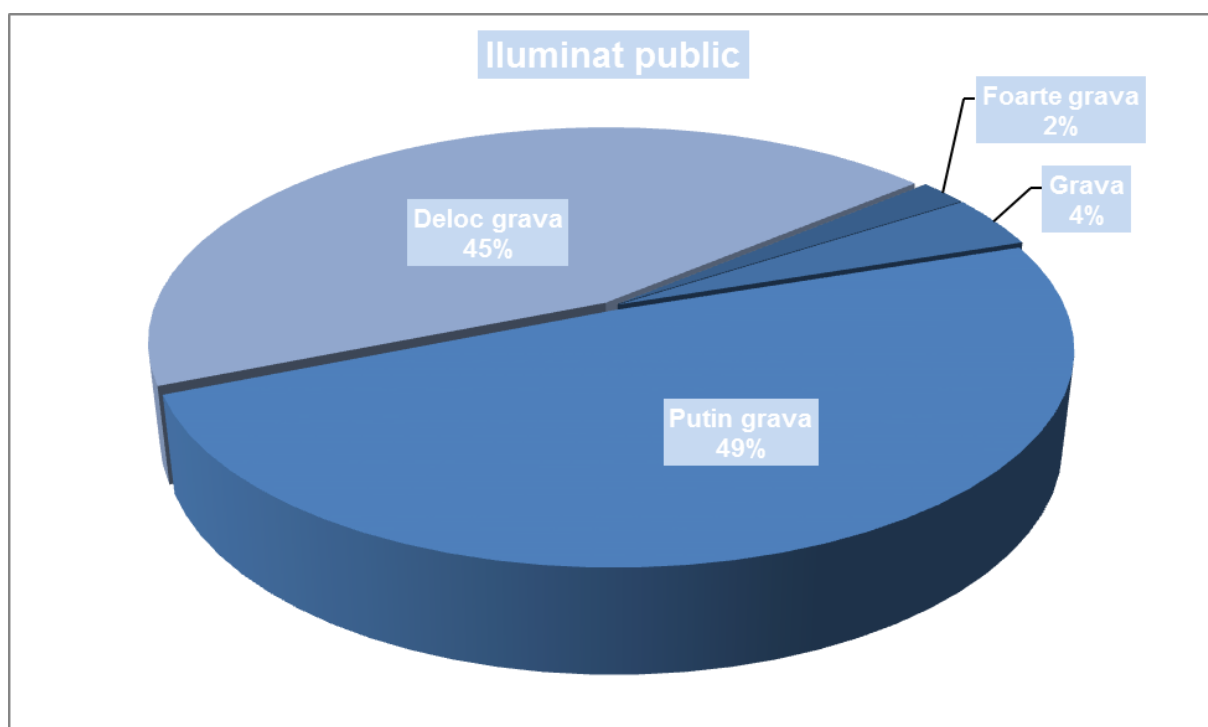

Strâns legate de lipsa rețelei de alimentare cu apă și gaz este și lipsa apei calde în locuințe. Aceasta este considerată a fi o problemă foarte gravă de către 42% dintre locuitori. Căldura în locuințe este o problemă gravă pentru 43% dintre cetățeni. Răspunsurile favorabile la această întrebare se datorează dotărilor cu sobe ale gospodăriilor. Locuințele din **Puchenii Mari** au fie centrale pe lemne, fie încălzire prin sobe din teracotă cu lemne/gaze.

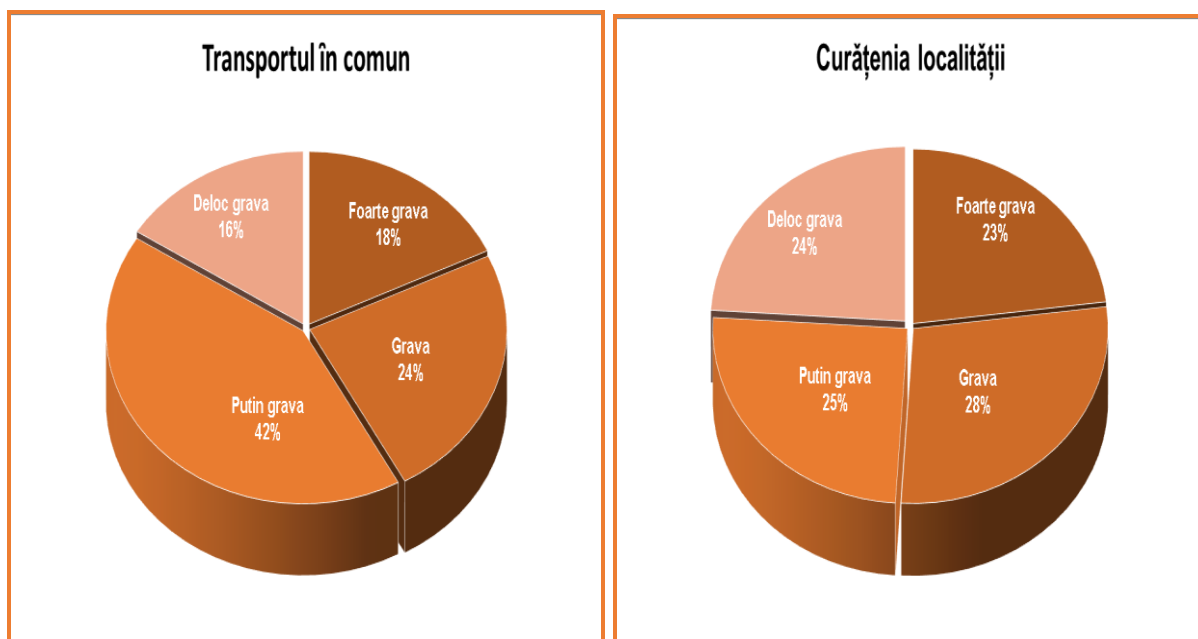

Aproximativ 45% dintre respondenți resimt lipsa canalizării drept o problemă foarte gravă. Din acest motiv Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2023 - 2028 își propune ca prioritate executarea și punerea în funcțiune a rețelei de canalizare, deoarece existența utilităților sporește condițiile în care locuitorii comunei Puchenii Mari își desfășoară activitățile zilnice. Modernizarea și dotarea comunei cu utilități poate spori pe termen mediu și lung numărul persoanelor interesate să investească în comuna **Puchenii Mari**.

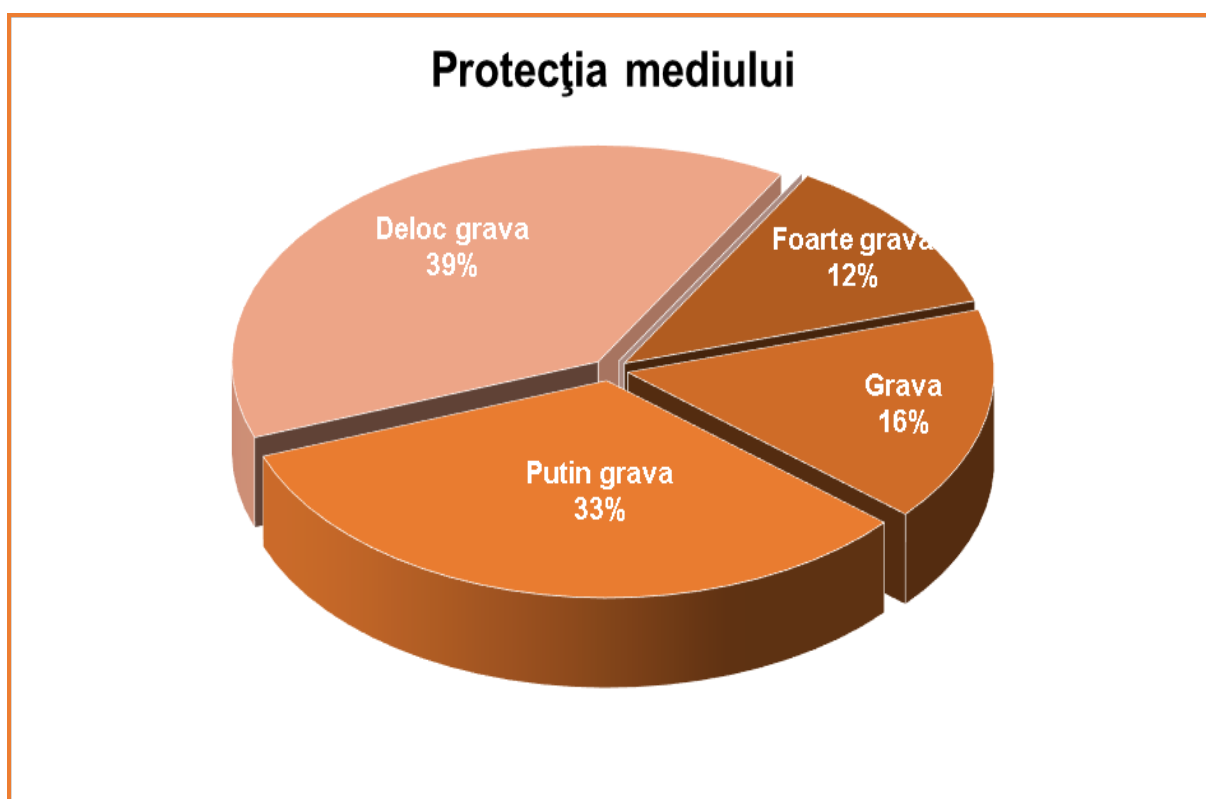
Rețeaua de iluminat public stradal satisface nevoile a 94% din populație. Existența celor 6% dintre locuitori care nu sunt mulțumiți de acest aspect al infrastructurii de utilități este cauzat de necesitatea modernizării rețelei și de faptul că sunt necesare lucrări pentru introducerea sistemelor ecologice. Sunt de asemenea necesare lucrări de extindere și modernizare (panouri fotovoltaice) a rețelei existente, cauzate de faptul că viteza de dezvoltare a zonei rezidențiale depășește capacitatea autorităților locale de extindere a rețelelor de utilități existente.

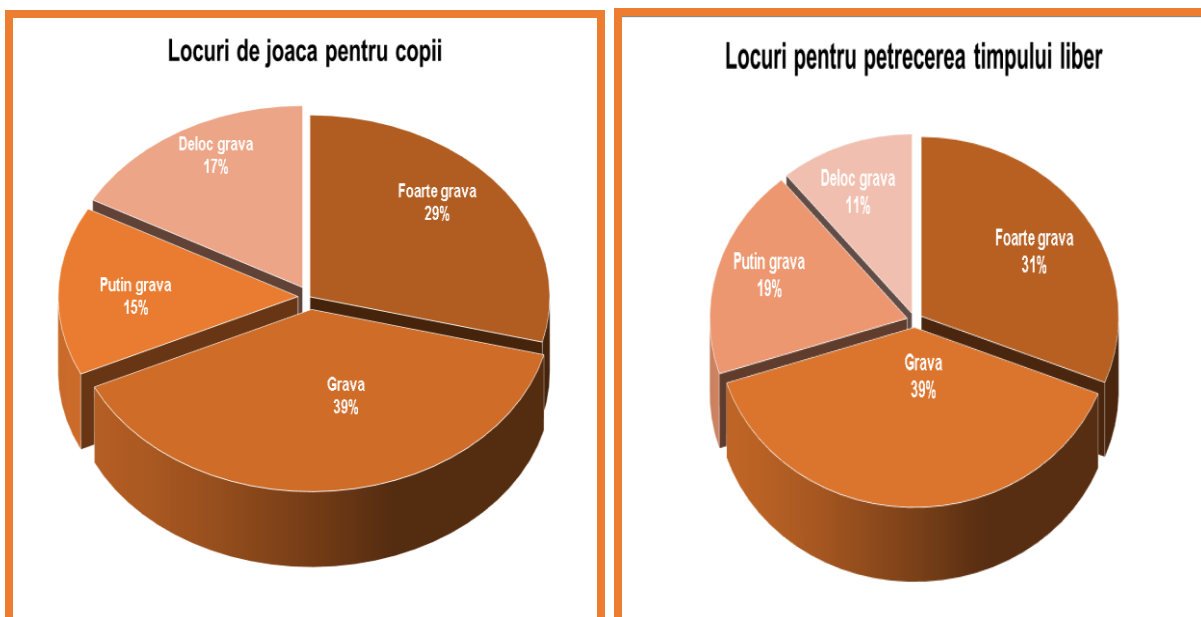
Starea actuală a comunei din punct de vedere al curățeniei localității și al mijloacelor de transport în comun este bună, 49% dintre locuitori fiind mulțumiți de curățenia din localitate și 58% de mijloacele disponibile pentru deplasare prin transportul în comun.

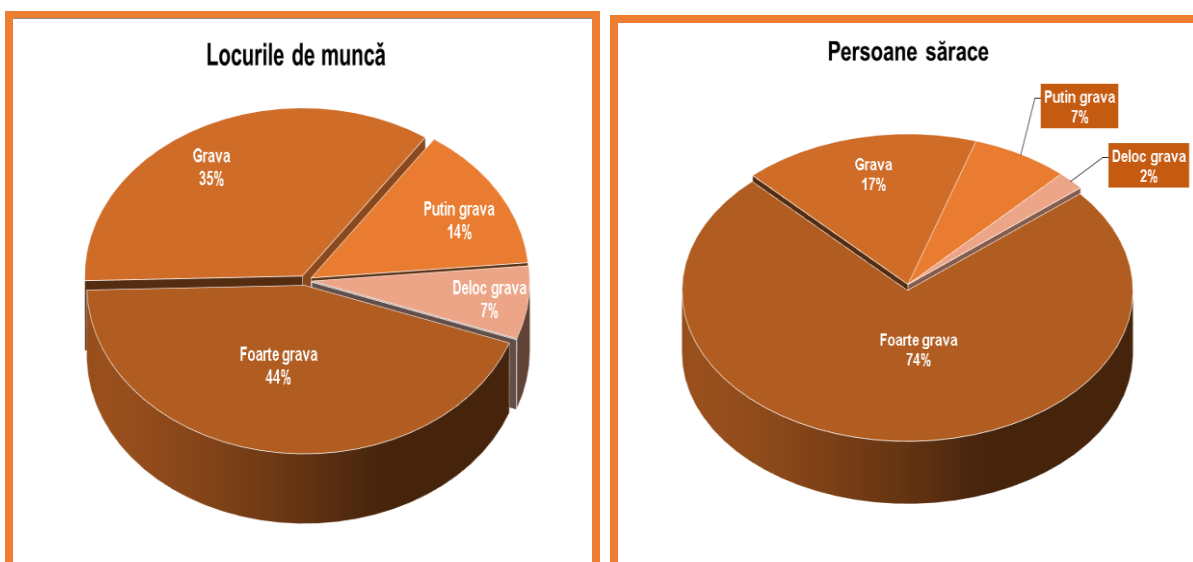
Un grad ridicat de mulțumire se poate observa și în ceea ce privește protecția mediului. Măsuri suplimentare pentru împiedicarea deversărilor ilegale pe sol ce duc la poluarea pânzei freatice sunt recomandate pentru perioada următoare.

Atât din punct de vedere al mijloacelor de petrecere a timpului liber pentru copii, cât și pentru adulți, 68% respectiv 70% dintre respondenți consideră insuficiente spațiile amenajate la ora actuală.

Numărul insuficient al locurilor de muncă disponibile la nivelul comunei **Puchenii Mari** duce la un număr mare de șomeri, de persoane asistate social și de persoane care beneficiază de ajutoare pentru căldură în timpul anotimpului rece. Lipsa locurilor de muncă produce o stare de nemulțumire populației și este considerată o problemă foarte gravă și gravă de către 44%, respectiv 35% dintre locuitori. Numărul mare de persoane sărace din comună este alarmant pentru 74% dintre locuitori.

Infrastructura educațională acoperă în prezent nevoile populației. Atât starea școlilor și a grădinițelor, cât și numărul unităților de învățământ aflate pe raza comunei Puchenii Mari au dus la răspunsuri pozitive ale respondenților. Peste 52% dintre cei chestionați sunt mulțumiți așadar de clădirile și dotările actuale ale infrastructurii educaționale.

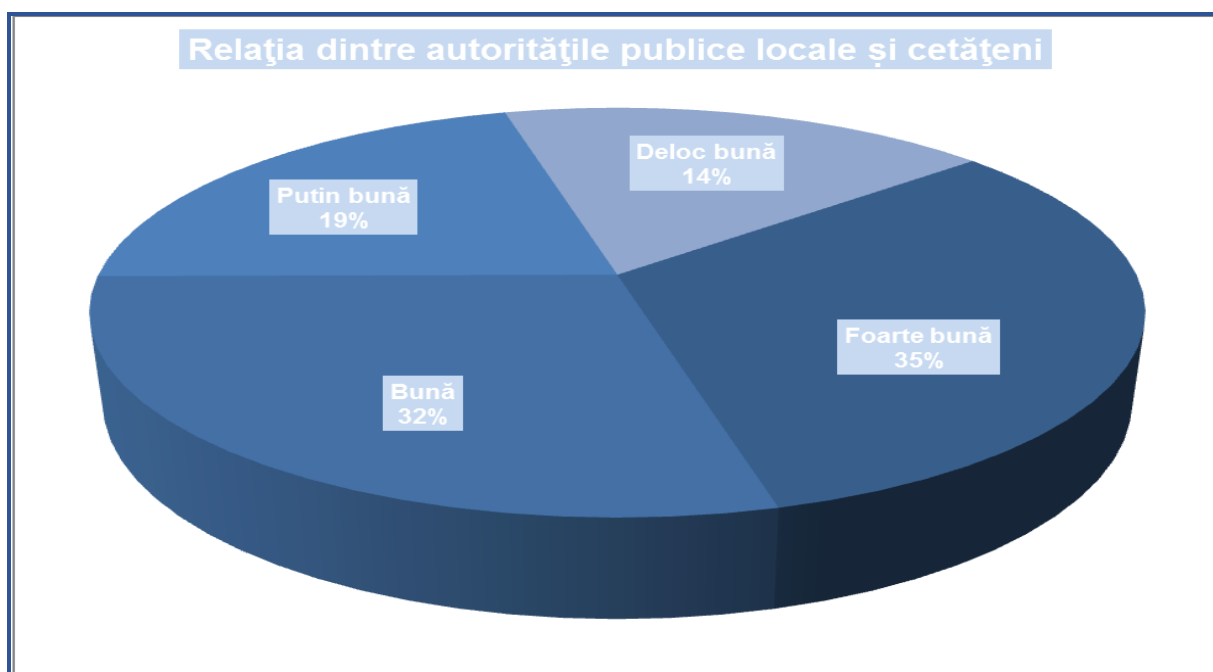
Amplasarea geografică a comunei, face ca inclusiv accesul copiilor la unitățile de învățământ să fie unul relativ facil. 61% dintre respondenți sunt mulțumiți de numărul de unități de învățământ existente pentru preșcolari, iar 75% dintre respondenți consideră numărul actual al școlilor existente în comuna **Puchenii Mari** ca fiind suficient.

Siguranța străzii mulțumește nevoile actuale ale majorității locuitorilor (51%). Prezenta Strategie propune ca proiect pentru creșterea nivelului de siguranță pe străzi introducerea de sisteme video pentru monitorizarea drumurilor comunale.

În plus, în colaborare cu lucrătorii postului de poliție comunală Puchenii Mari, se pot crea campanii de educare și informare a cetățenilor și în special a minorilor din localitate, pentru prevenirea fenomenului infracțional.

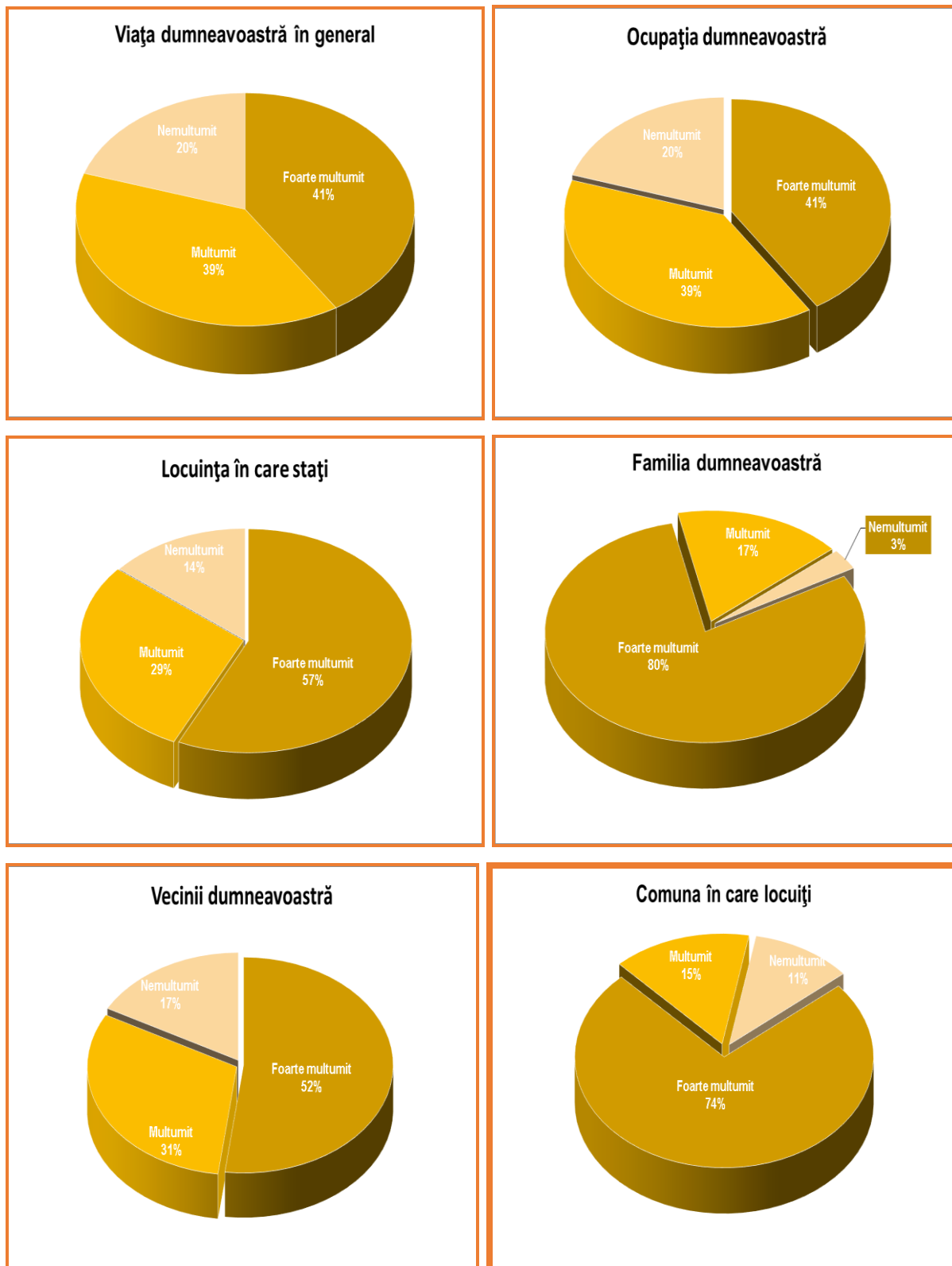
Numărul extrem de redus al unităților sanitare și a serviciilor sanitare disponibile pe raza comunei Puchenii Mari, distanța mare față de cel mai apropiat spital, lipsa dotărilor corespunzătoare pentru servicii medicale de urgență face ca 69% dintre respondenți să considere situația actuală a spitalelor (a serviciilor medicale) ca fiind gravă sau foarte gravă.

Relația dintre autoritățile publice locale și cetățeni este considerată foarte bună și bună de către 77% dintre locuitori. Acest lucru arată o deschidere a autorităților pentru comunicarea cu cetățenii, pentru rezolvarea problemelor comunității.

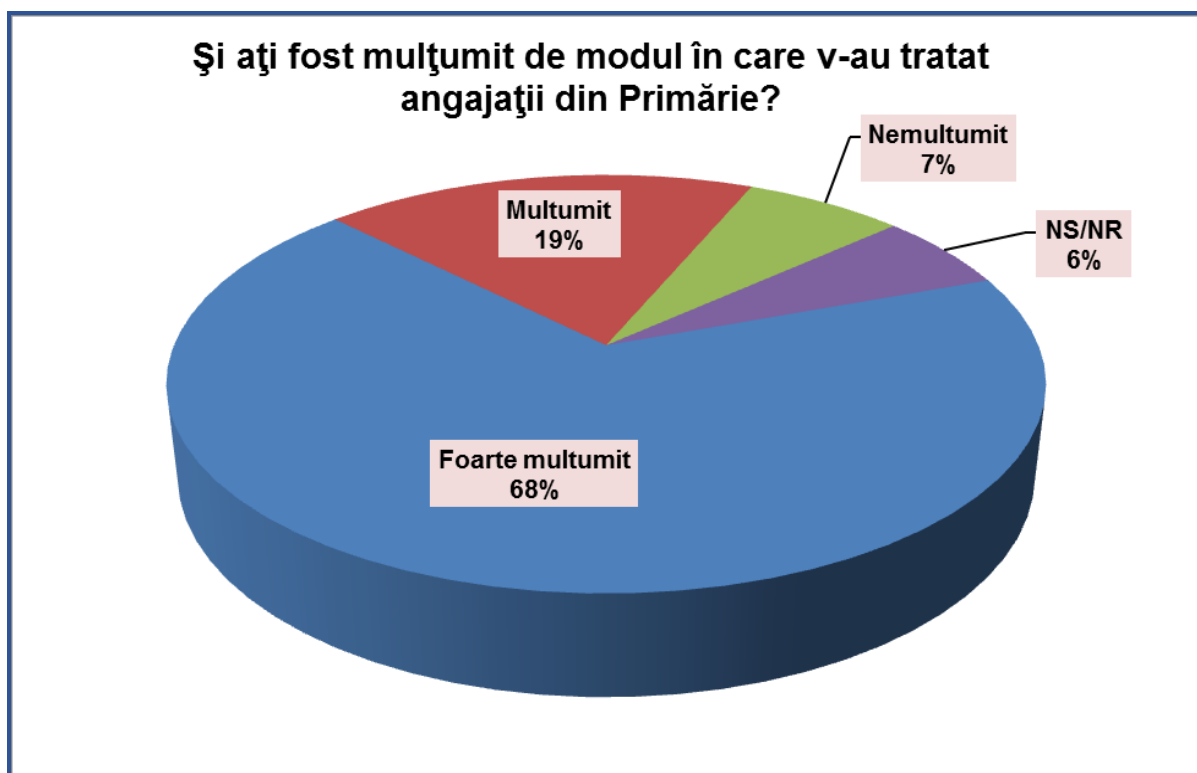
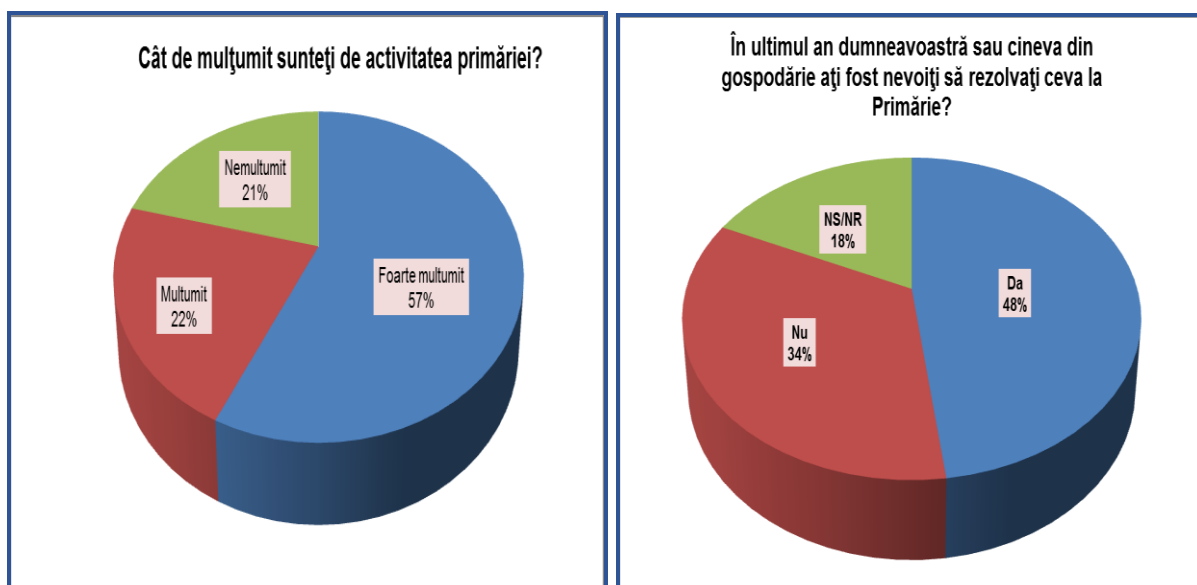
Fondul locuibil actual și starea locuințelor de pe raza comunei **Puchenii Mari** este mulțumitor pentru 62% dintre cei chestionați.

Prezentul studiu a avut ca scop, pe lângă identificarea dorințelor și nevoilor de dezvoltare ale locuitorilor, și depistarea gradului de mulțumire pe care aceștia îl au față de propria ocupație, nivel de trai, față de propria locuință. În următoarele grafice sunt prezentate rezultatele obținute la nivelul comunei Puchenii Mari:

În ceea ce privește elementele externe mediului familiar, observăm de asemenea un grad ridicat de mulțumire al cetățenilor din **Puchenii Mari**. Peste 83% dintre respondenți au răspuns că sunt mulțumiți atât de vecinii pe care îi au, cât și de activitatea primăriei și de comuna Puchenii Mari per ansamblu.

Pentru identificarea situației actuale a imaginii autorităților Publice Locale din comuna **Puchenii Mari**, respondenților le-au fost adresate trei întrebări. Scopul a fost identificarea eventualelor necesități de întărire a capacității administrative și îmbunătățirea relațiilor și a fluxului de informații între Primărie și cetățenii din Puchenii Mari.

În ultimul an 48% dintre cei chestionați au fost nevoiți să apeleze la instituția Primăriei pentru a rezolva diverse probleme. Dintre aceștia 7% nu au fost mulțumiți de modul în care au fost tratați de angajații din Primărie. Acesta este motivul pentru care prezenta Strategie propune soluții inclusiv pentru întărirea capacității administrative, pentru formarea personalului din Primărie și pentru dezvoltarea comunicării în cadrul instituției.

Fiind o comunitate foarte mică cu o populație redusă, locuitorii au drept principală sursă de informație privitor la noutăți din comunitate sau acțiuni întreprinse de Primărie vecinii. Pe locul doi se situează la egalitate sediul Primăriei și edilul comunității, primarul. Faptul că 33% dintre locuitori au drept sursă de informare primarul este un lucru foarte bun pentru imaginea Primăriei și pentru modul în care comunicarea are loc în comuna **Puchenii Mari**.

Scopul principal al prezentului studiu a fost identificarea direcțiilor de dezvoltare, așa cum sunt ele percepute de către locuitori. Întrebarea „ce vă doriți cel mai mult de la autoritățile locale?” a fost o întrebare deschisă, fără variante de răspuns, tocmai pentru a nu influența alegerile cetățenilor. Toate răspunsurile din chestionare au fost centralizate, ierarhizate în funcție de gradul de repetabilitate și expuse în graficul următor.

La dorința autorităților publice locale, în chestionar au fost introduse întrebări care au avut ca scop stabilirea gradului de prioritate al proiectelor. Rezultatele chestionarului privind Strategia de dezvoltare locală sunt sintetizate mai jos:

Nr. crt	Întrebarea	Foarte important	Important	Oarecare importanță	Puțin important	Lipsit de importanță	NS/ NR
		%					
1.	Cât de important considerati că este proiectul de Amenajarea tuturor trecerilor de pietoni la nivel DN 1 pentru dezvoltarea comunei?	66	29	4	1	-	-
2.	Cât de important considerati că este proiectul de Amenajare intersecție DS 293, DS 353 cu DN 1 pentru realizarea accesibilitatii in satul Miroslavesti pentru dezvoltarea comunei?	70	23	7	-	-	-
3.	Cât de important considerati că este proiectul de Amenajare intersecție DS 119 cu DN 1 și DJ 140 pentru realizare acces în zona pieței agro-alimentare și trecere pentru pietoni la nivel pe DN 1 zona Dispensarul Uman și Primăria Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	56	23	18	2	1	-
4.	Cât de important considerati că este proiectul de Reabilitare/construire Școală Gimnazială în satul Puchenii Moșneni pentru dezvoltarea comunei?	83	17	-	-	-	-
5.	Cât de important considerati că este proiectul de Construire gradiniță în satul Puchenii Moșneni pentru dezvoltarea comunei?	58	39	3	-	-	-
6.	Cât de important considerati că este proiectul de Amenajare parc în satul Pietroșani pentru dezvoltarea comunei?	65	35	-	-	-	-
7.	Cât de important considerati că este proiectul de Amenajare parc în satul Mirosălăvești?	65	21	24	8	2	-
8.	Cât de important considerati că este proiectul de Extindere rețele de apă și canalizare în Comuna Puchenii Mari, județul Prahova pentru dezvoltarea comunei?	45	21	24	8	2	-

9.	Cât de important considerați că este proiectul de Modernizare școli și grădinițe în comuna Puchenii Mari , județul Prahova pentru dezvoltarea comunei?	80	10	7	3	-	-
10.	Cât de important considerați că este proiectul de Desfășurarea de campanii de informare și conștientizare cu privire la riscurile abandonului școlar în perspectiva dezvoltării comunei Puchenii Mari?	71	18	11	-	-	-
11.	Cât de important considerați că este proiectul de Modernizare bază sportivă pentru dezvoltarea comunei?	65	24	11	-	-	-
12.	Cât de important considerați că este proiectul de Dotarea cu echipamente informatice în vederea îmbunătățirii serviciilor din cadrul administrației publice locale în comuna Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	61	28	10	1	-	-
13.	Cât de important considerați că este proiectul de Modernizare drumuri de interes local în comuna Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	56	23	18	2	1	-
14.	Cât de important considerați că este proiectul de Construire rigole carosabile pentru dezvoltarea comunei?	45	15	27	13	-	-
15.	Cât de important considerați că este proiectul de Construire sala de sport multifuncțională în comuna Puchenii Mari prin Compania Națională de Investiții pentru dezvoltarea comunei?	46	16	24	14	-	-
16.	Cât de important considerați că este proiectul de Formare profesională pentru personalul din aparatul de specialitate al primarului pentru dezvoltarea comunei?	32	25	24	14	3	2
17.	Cât de important considerați că este proiectul de Modernizare bază informatică în instituțiile publice ale comunei Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	80	10	7	3	-	-

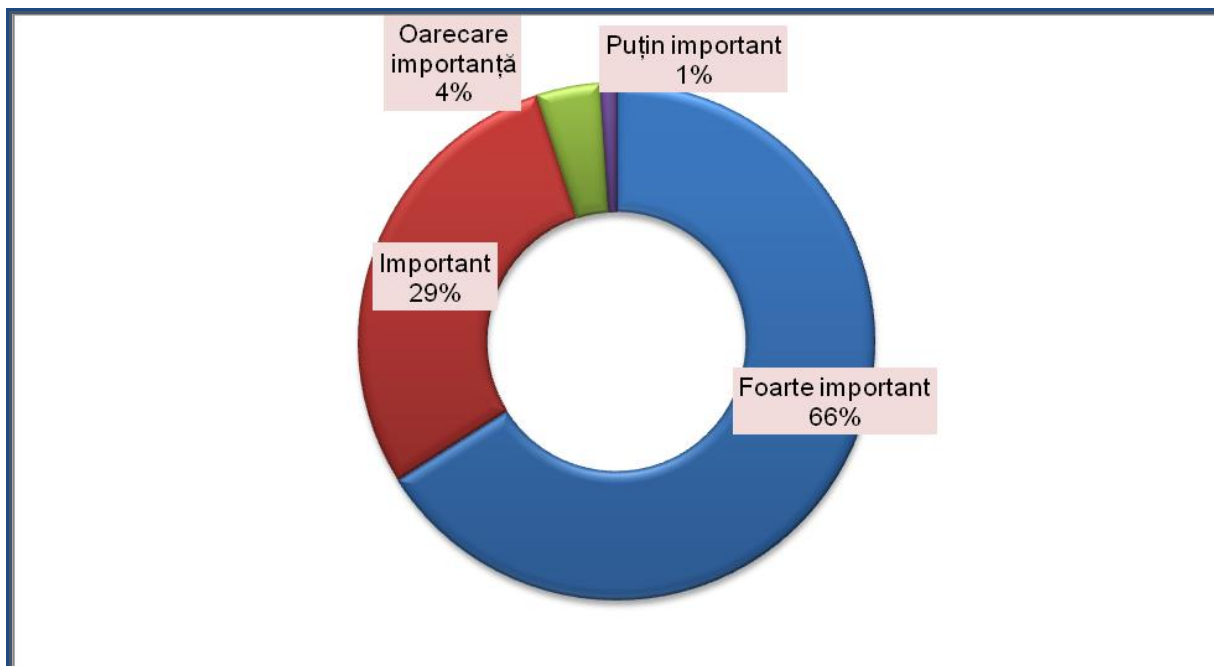
18.	Cât de important considerati că este proiectul de Întocmire/actualizare PUG în comuna Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	70	23	7	-	-	-
19.	Cât de important considerati că este proiectul de Achiziționare de tablete și dispozitive electronice pentru învățământ în comuna Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	24	36	25	9	4	2
20.	Cât de important considerati că este proiectul de Implementare sistem de monitorizare și supraveghere video a comunei pentru dezvoltarea comunei?	39	40	7	5	6	3
21.	Cât de important considerati că este proiectul de Înființare a Registrului Electronic National al Nomenclatoarelor Stradale (Renns) din Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	59	41	-	-	-	-
22.	Cât de important considerati că este proiectul de Implementare a Registrului Agricol National (RAN) pe raza U.A.T. Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	65	24	11	-	-	-
23.	Cât de important considerati că este proiectul de Înființare trotuare pe raza U.A.T. Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	61	21	18	-	-	-
24.	Cât de important considerati că este proiectul de Realizarea de parteneriate în vederea dezvoltării comunei din punct de vedere economic, social și sportiv pentru dezvoltarea comunei?	37	25	22	7	5	4
25.	Cât de important considerati că este proiectul de Înființarea unui târg comunal pentru desfacerea produselor agricole și a celor de origine animală pentru dezvoltarea comunei?	55	34	7	4	-	-
26.	Cât de important considerati că este proiectul de Lucrări de înregistrare sistematică pe sectoare	40	15	24	12	6	3

	cadastrale în cadrul programului național de cadastru și carte funciară (intabulare gratuită a terenurilor) pentru dezvoltarea comunei?						
27.	Cât de important considerati că este proiectul de Achiziționarea de mobilier stradal (băncuțe, coșuri de gunoi, ghivece cu flori) pentru dezvoltarea comunei?	41	18	31	10	-	-
28.	Cât de important considerati că este proiectul de Încurajarea și susținerea populației active în vederea participării la cursuri de calificare și reconversie social susținute de furnizorii de formare profesională pentru dezvoltarea comunei?	62	38	-	-	-	-
29.	Cât de important considerati că este proiectul Construire centru de desfășurare activității didactice de tip “Școala după școală” pentru dezvoltarea comunei? pentru dezvoltarea comunei?	56	23	18	2	1	-
30.	Cât de important considerati că este proiectul de Modernizare centru civic Puchenii Mari, Parc Central?	32	25	24	14	2	1
31.	Cât de important considerati că este proiectul de Dezvoltarea unor programe și activități diverse pentru protecție mediului pentru dezvoltarea comunei?	38	21	26	15	-	-
32.	Cât de important considerati că este proiectul de Promovarea oportunităților de finanțare pentru reîmpădurirea suprafețelor pentru dezvoltarea comunei?	41	33	18	5	3	-
33.	Cât de important considerati că este proiectul de Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport pentru dezvoltarea comunei?	39	40	7	5	3	-

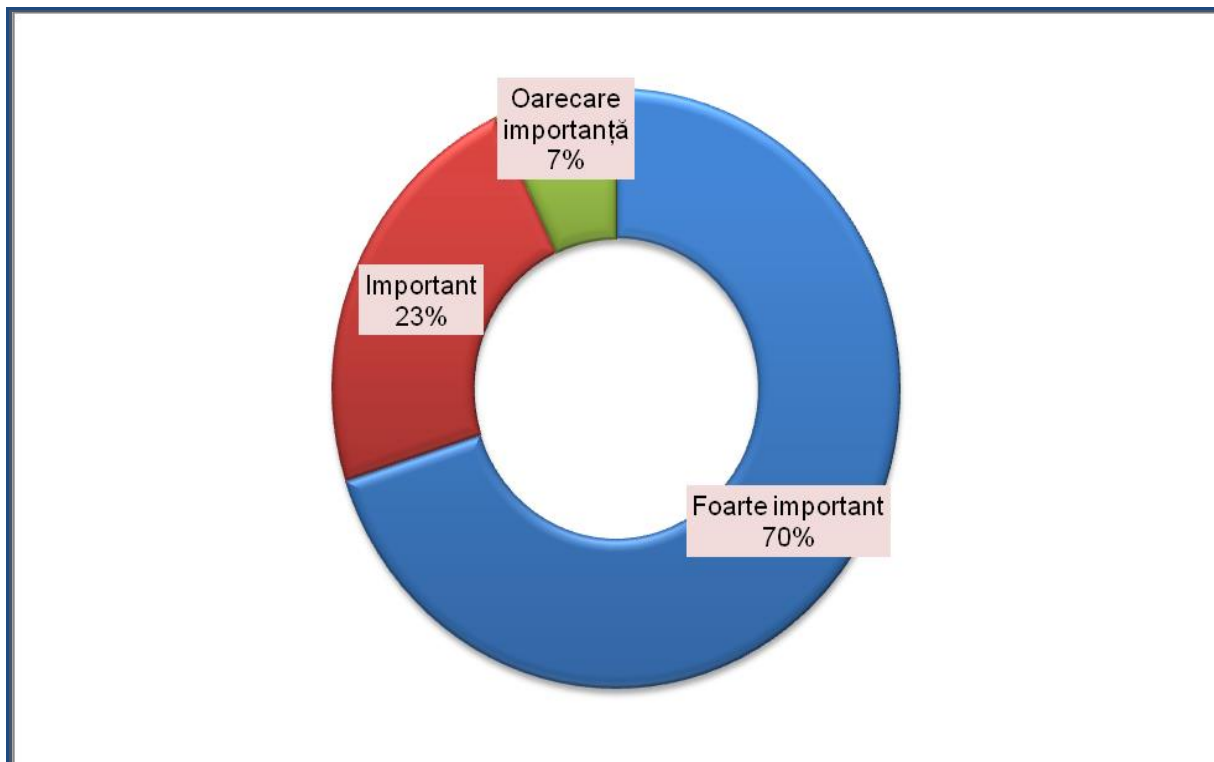
34.	Cât de important considerati că este proiectul de Realizare rețea WIFI în comuna Puchenii Mari , pentru dezvoltarea comunei?	53	27	15	5	-	-
35.	Cât de important considerati că este proiectul de Amenajarea drumurilor din comună în vederea înființării pistelor pentru biciclete pentru dezvoltarea comunei?	80	10	7	3	-	-
36.	Cât de important considerati că este proiectul de Amenajarea acostamentelor și a șanțurilor/intrărilor în gospodărie pentru dezvoltarea comunei?	61	37	2	-	-	-
37.	Cât de important considerați că este proiectul de Modernizarea parcurilor și a locurilor de joacă de pe raza comunei Puchenii Mari în perspectiva dezvoltării comunei PUCHENII MARI?	64	28	8	-	-	-
38.	Cât de important considerați că este proiectul de Achiziționare platforme colectare selectivă pentru dezvoltarea comunei?	66	29	4	1	-	-
39.	Cât de important considerați că este proiectul de Înființarea și dotare laboratoare de specialitate în școli: chimie, fizică, biologie, informatică?	38	23	20	16	3	-
40.	Cât de important considerati că este proiectul de Arhivarea documentelor pentru dezvoltarea comunei?	77	20	3	-	-	-
41.	Cât de important considerati că este proiectul de Achiziție utilaje pentru dotarea UAT Comuna Puchenii Mari pentru dezvoltarea comunei?	70	23	7	-	-	-

NS/NR – NU știu/NU răspund

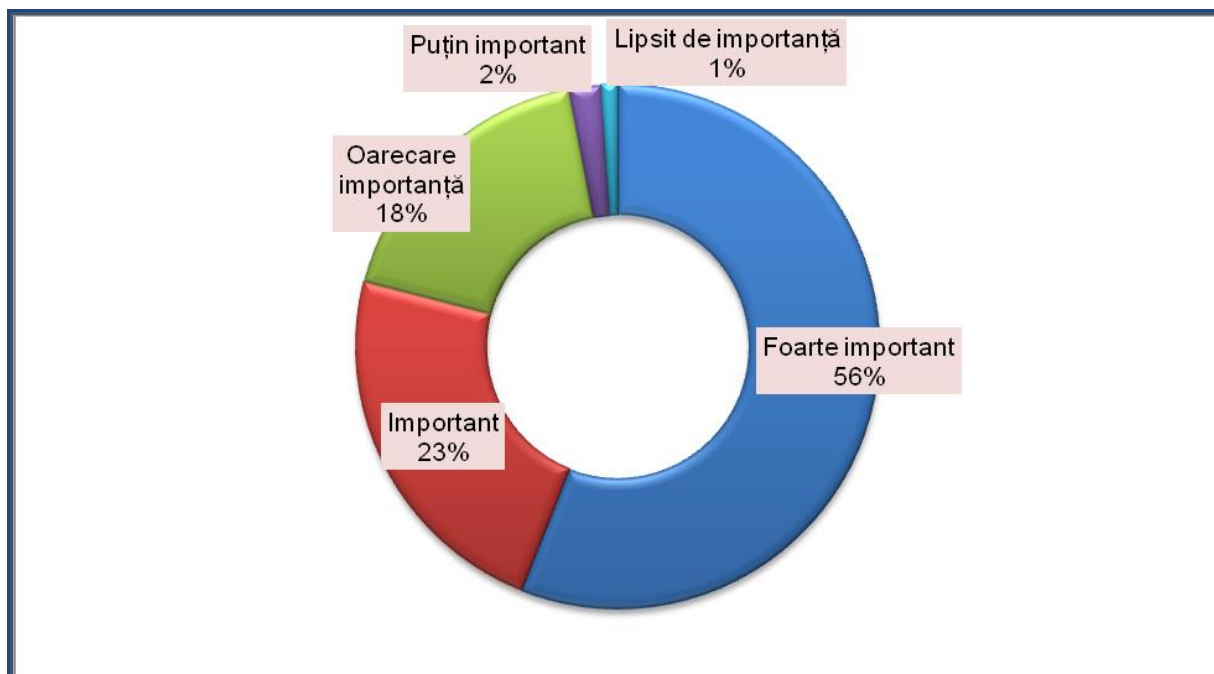
1. Din cei chestionați, 66% consideră foarte important proiectul privind **Amenajarea tuturor trecerilor de pietoni la nivel DN 1** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

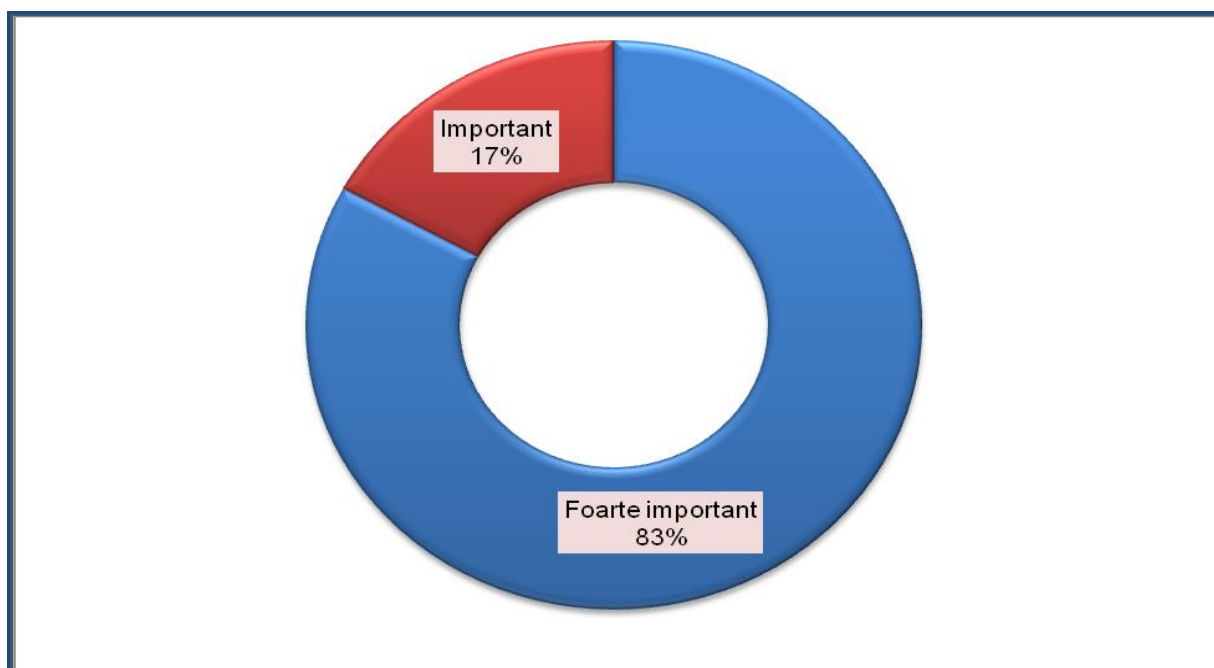
2. Din cei chestionați, 70% consideră foarte important proiectul privind **Amenajare intersecție DS 293, DS 353 cu DN 1 pentru realizarea accesibilitatii in satul Miroslavesti** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

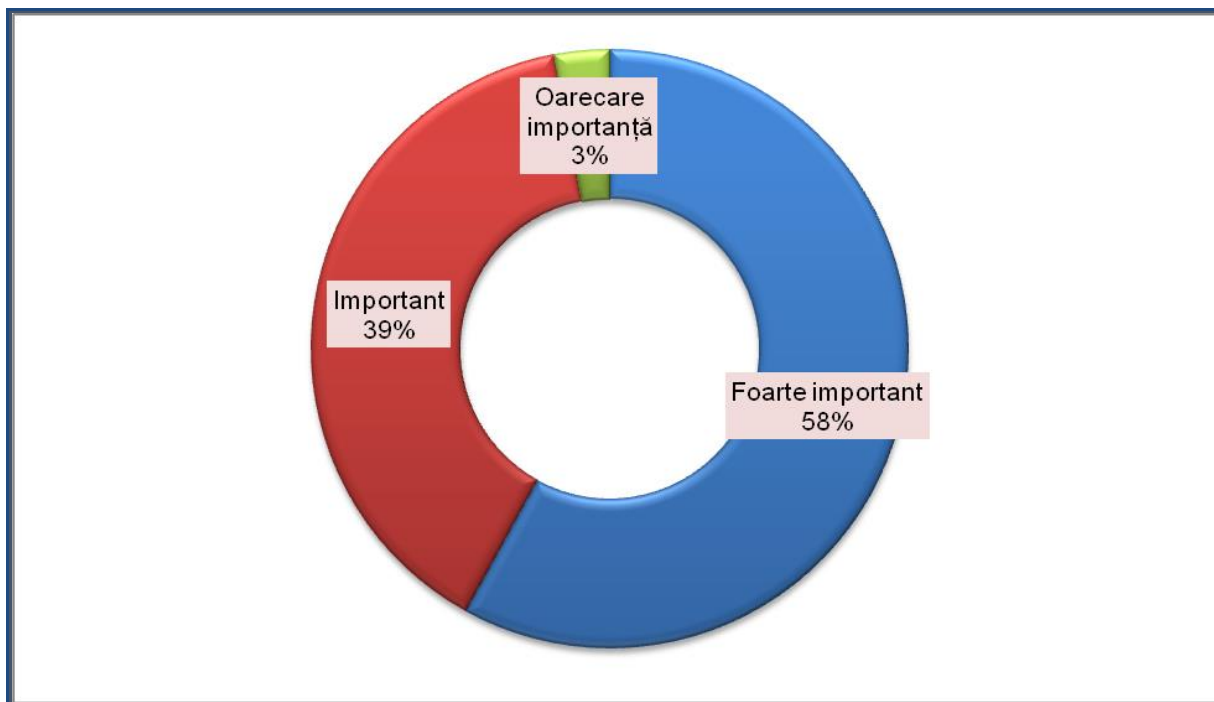
3. Proiectul de **Amenajare intersecție DS 119 cu DN 1 și DJ 140 pentru realizare acces în zona pieței agro-alimentare și trecere pentru pietoni la nivel pe DN 1 zona Dispensarul Uman și Primăria Puchenii Mari** este considerat foarte important pentru 56% și important pentru 23% din populația interviuată.

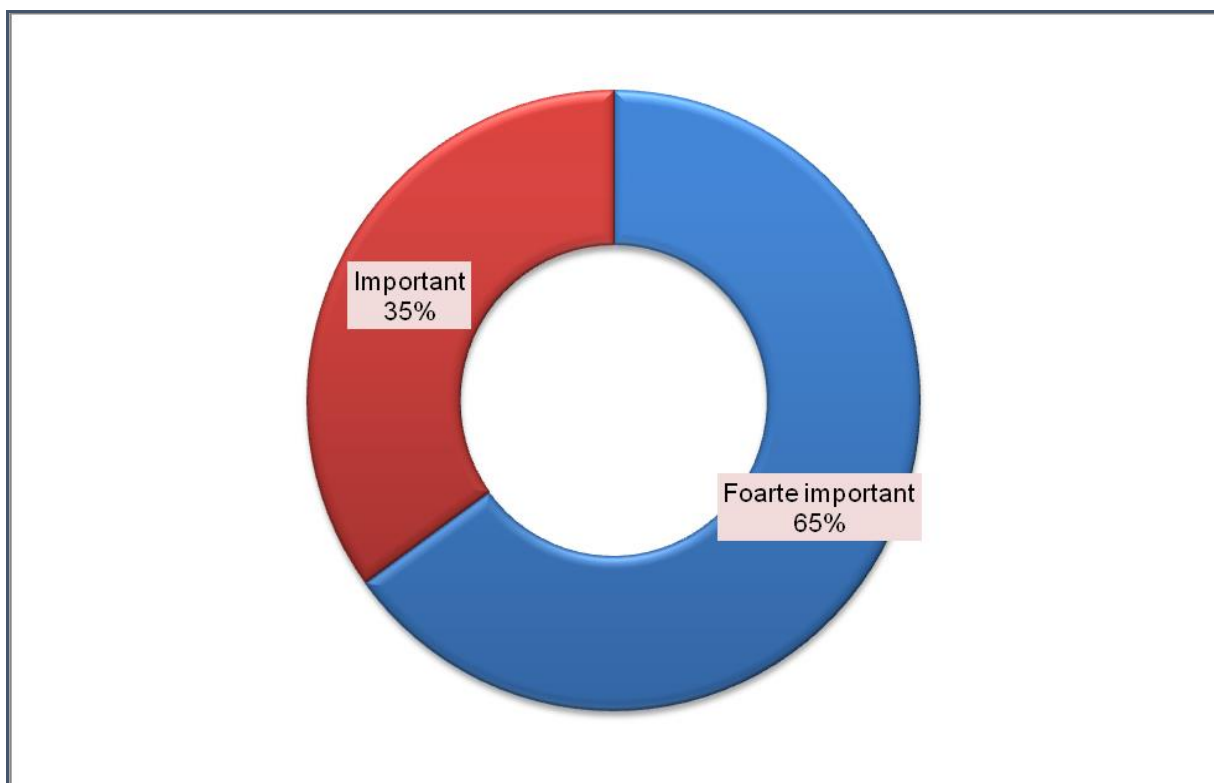
4. Din cei chestionați, 83% consideră foarte important proiectul privind **Reabilitare/construire Școală Gimnazială în satul Puchenii Moșneni** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

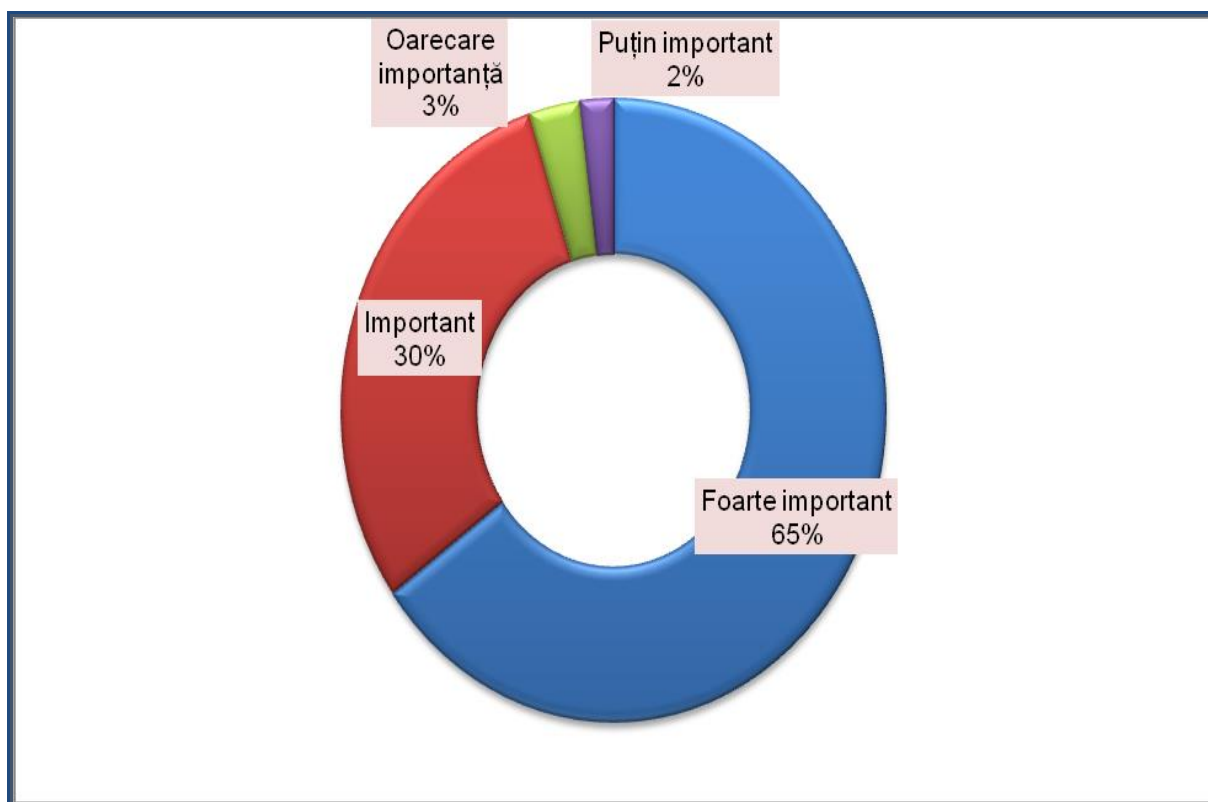
5. Proiectul de **Construire grădiniță în satul Puchenii Moșneni** este considerat foarte important pentru 58% și important pentru 39% din populația interviuată.

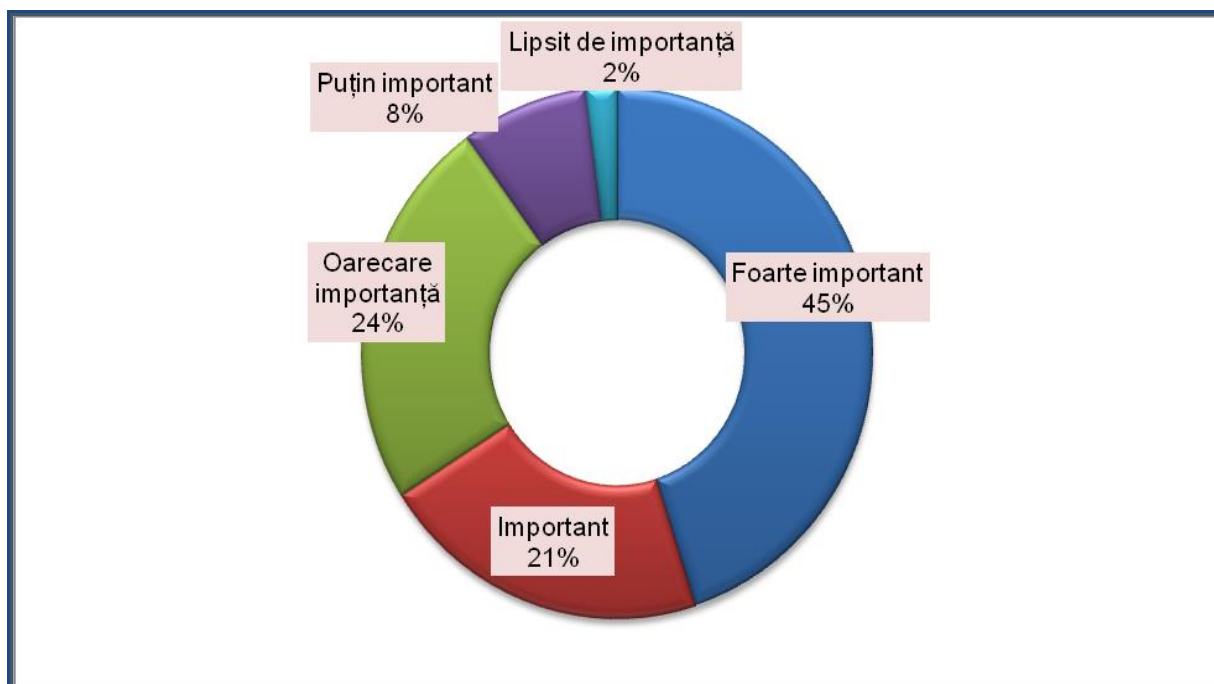
6. Din cei chestionați, 65% consideră foarte important proiectul privind **Amenajare parc în satul Pietroșani** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

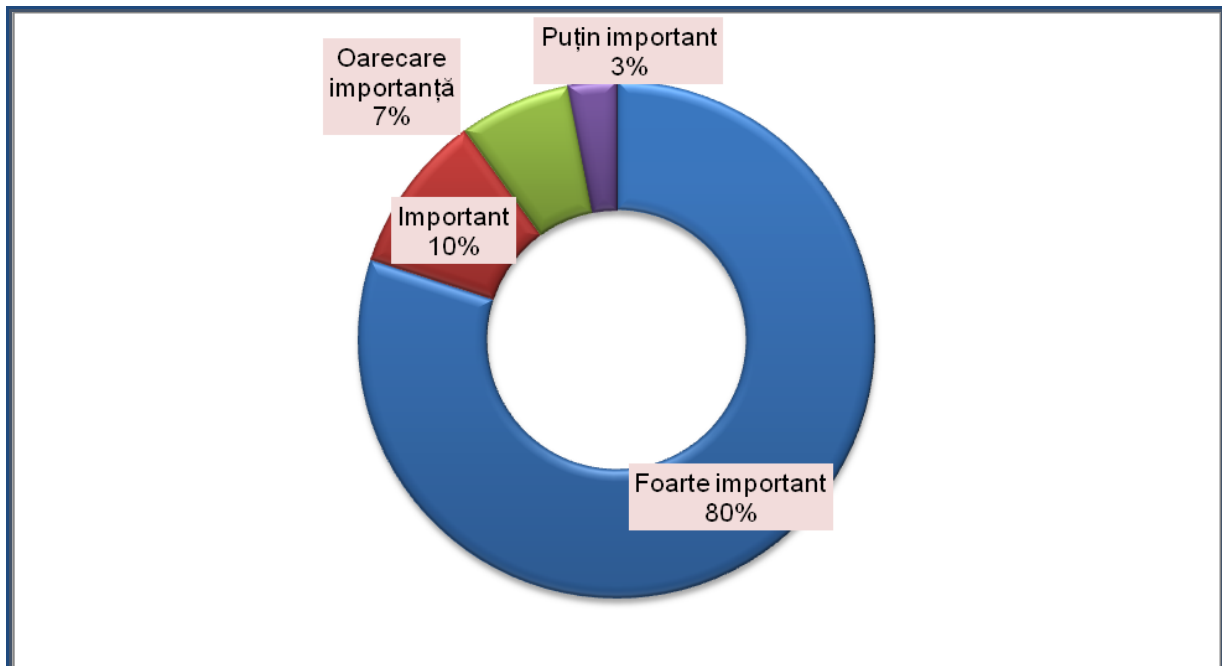
7. Din cei chestionați, 65% consideră foarte important proiectul privind **Amenajare parc în satul Miroslăvești** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

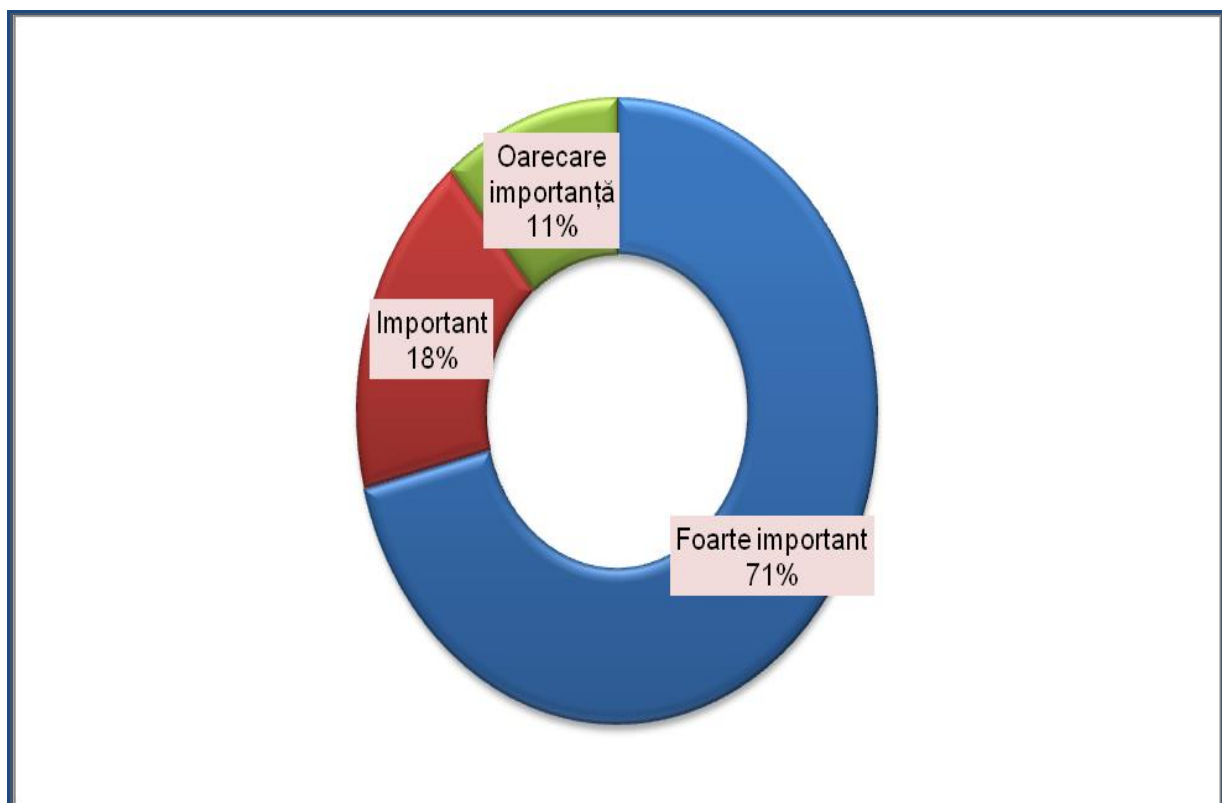
8. Proiectul de **Extindere rețele de apă și canalizare în Comuna Puchenii Mari, județul Prahova** este considerat foarte important pentru 45% și important pentru 21% din populația interviuată.

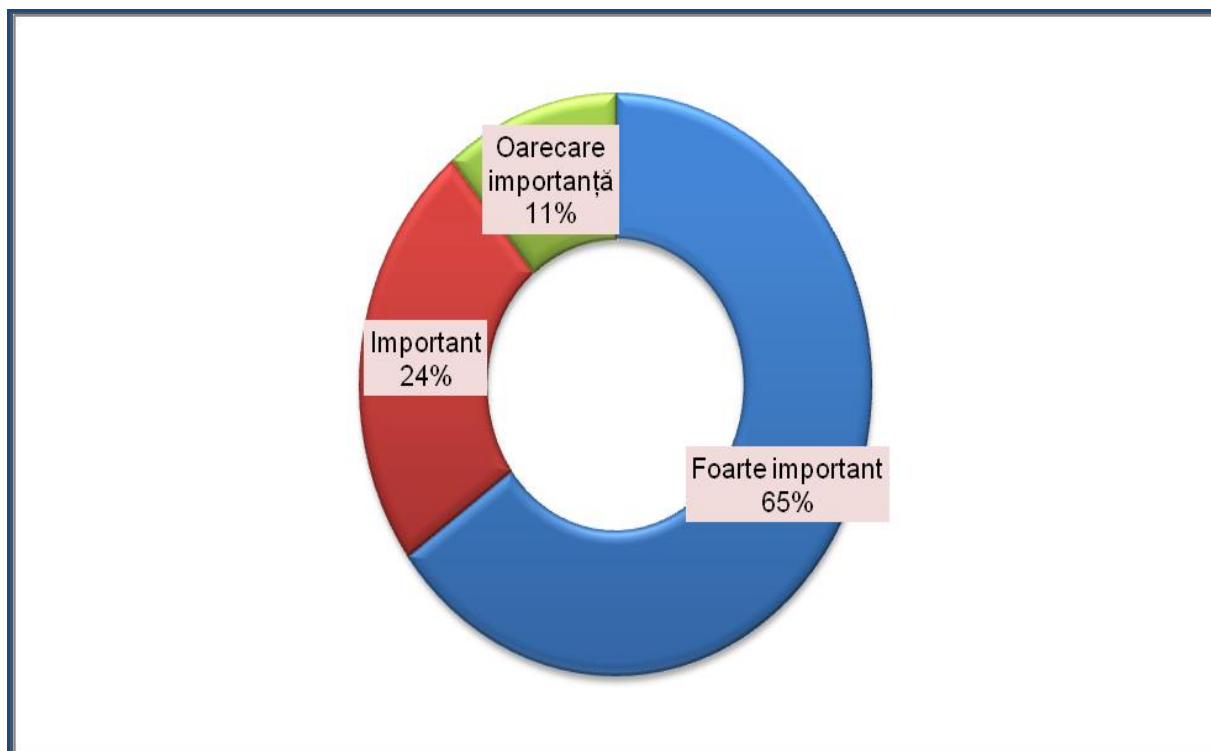
9. Din cei chestionați, 65% consideră foarte important proiectul privind **Modernizare școli și grădinițe în comuna Puchenii Mari, județul Prahova** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

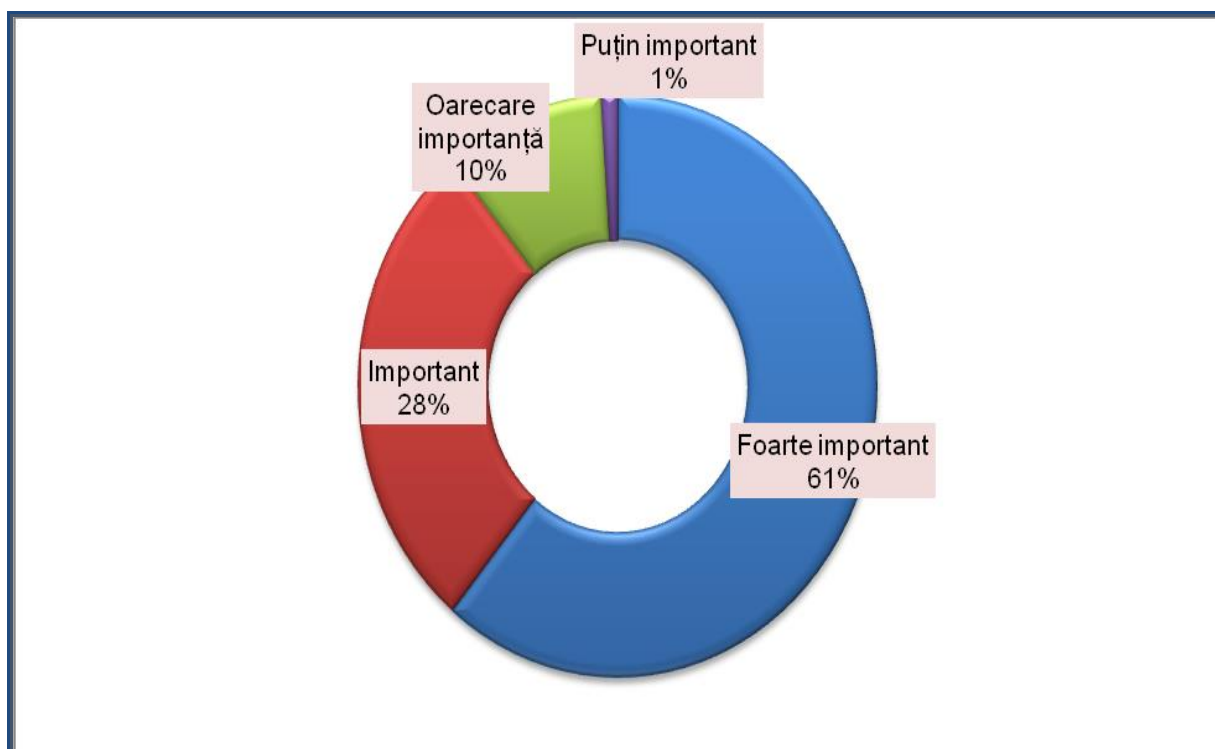
10. **Desfășurarea de campanii de informare și conștientizare cu privire la riscurile abandonului școlar** este considerat un proiect foarte important pentru 66% și important pentru încă 29% din subiecții intervievați.

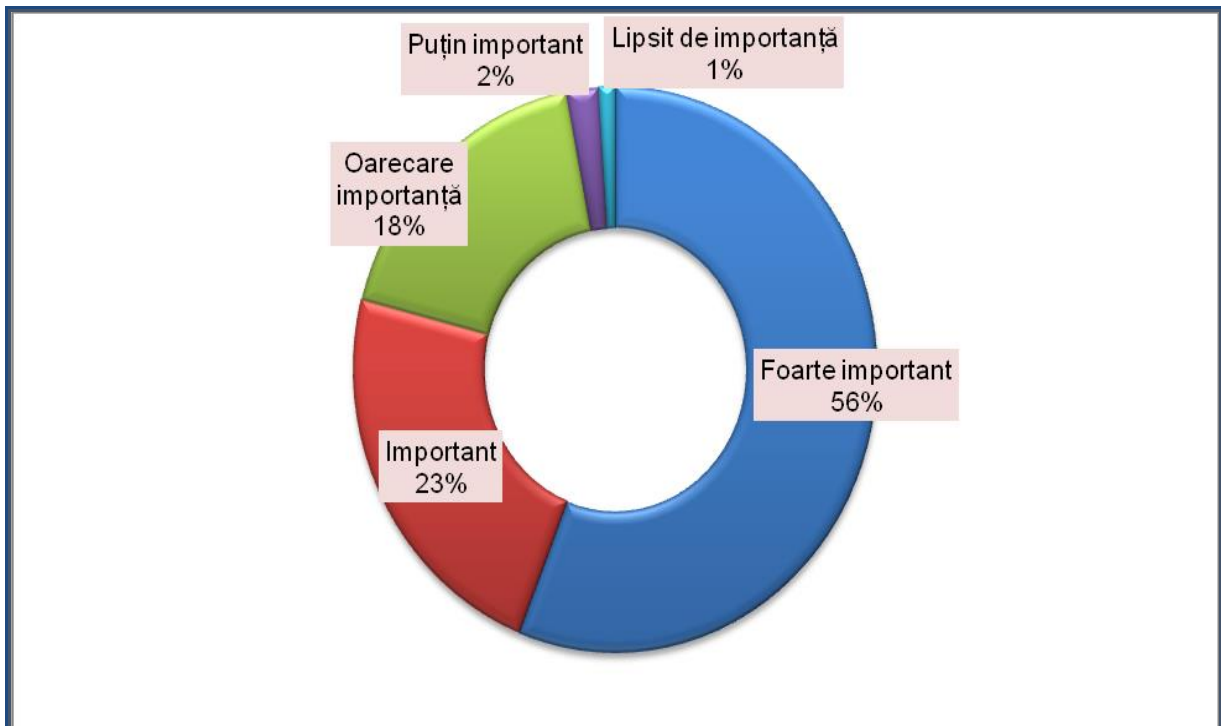
11. **Modernizare bază sportivă** este considerat un proiect foarte important pentru 65% și important pentru încă 65% din subiecții intervievați

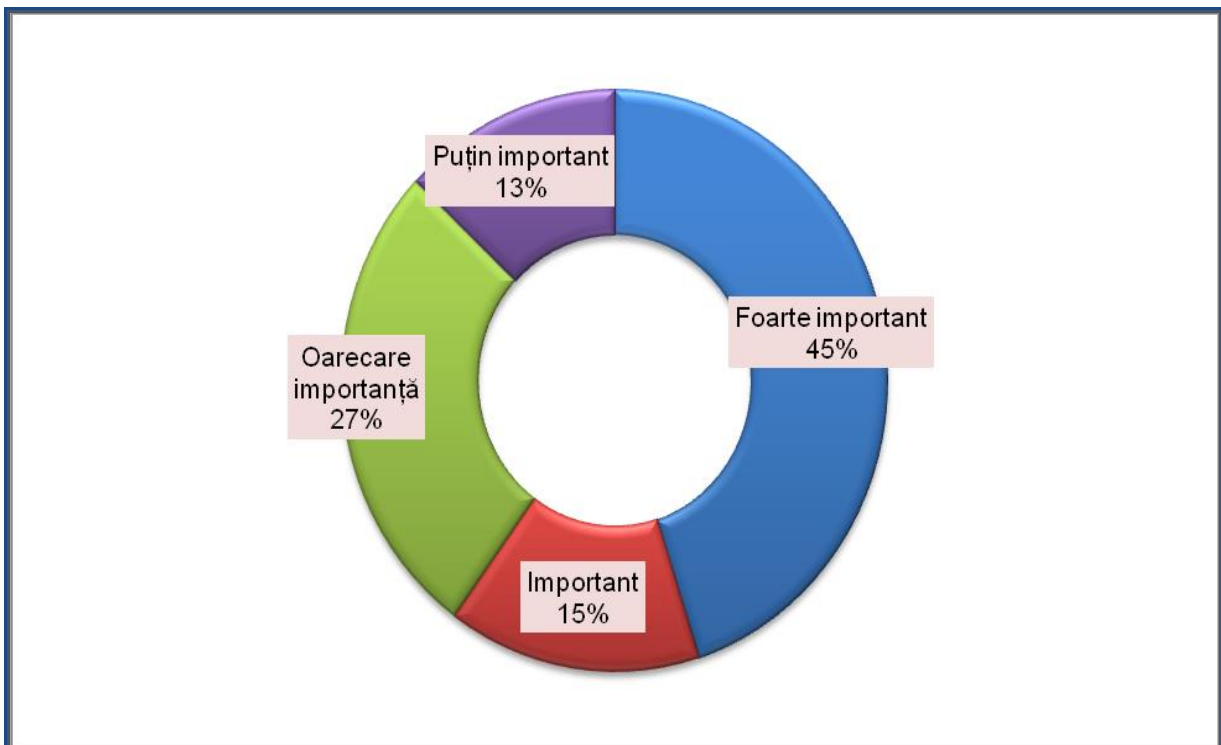
12. Din subiecții chestionați, 61% sunt de părere că proiectul de **Dotarea cu echipamente informatice în vederea îmbunătățirii serviciilor din cadrul administrației publice locale în comuna Puchenii Mari** este foarte important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

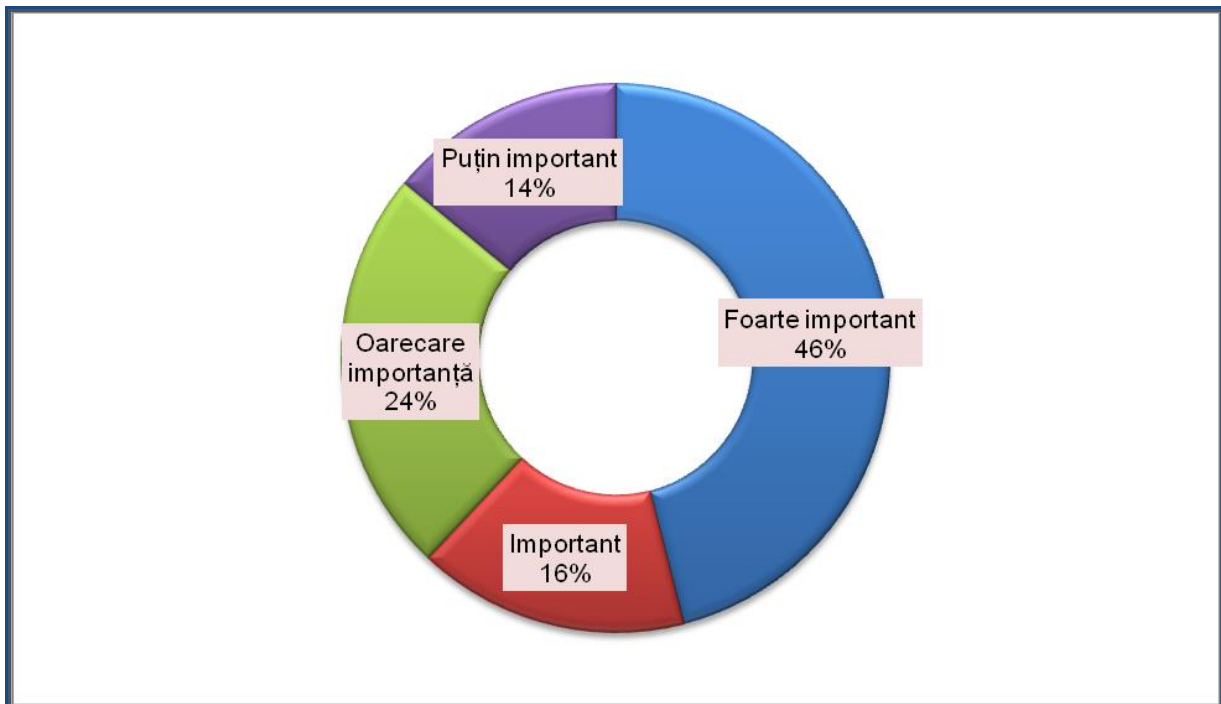
13. **Modernizare drumuri de interes local în comuna Puchenii Mari** este considerat un proiect foarte important pentru 56% și important pentru încă 23% din subiecții intervievați.

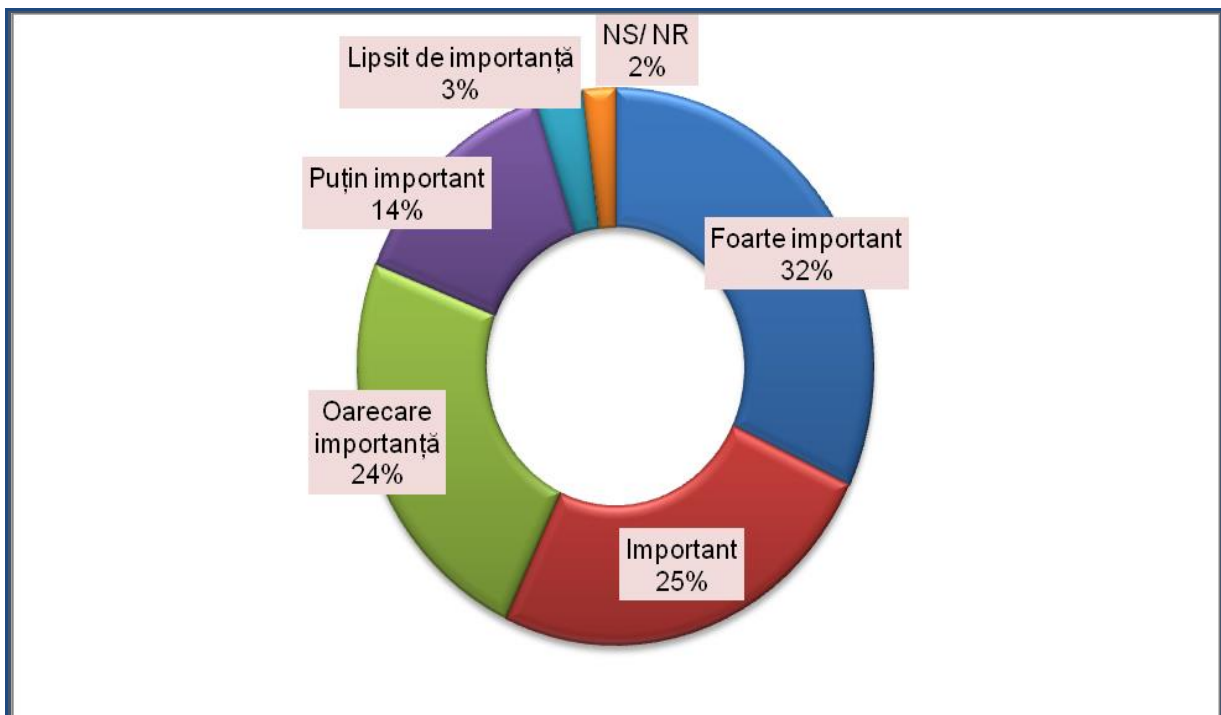
14. Proiectul de **Construire rigole carosabile** este considerat foarte important pentru 45% din locuitorii intervievați.

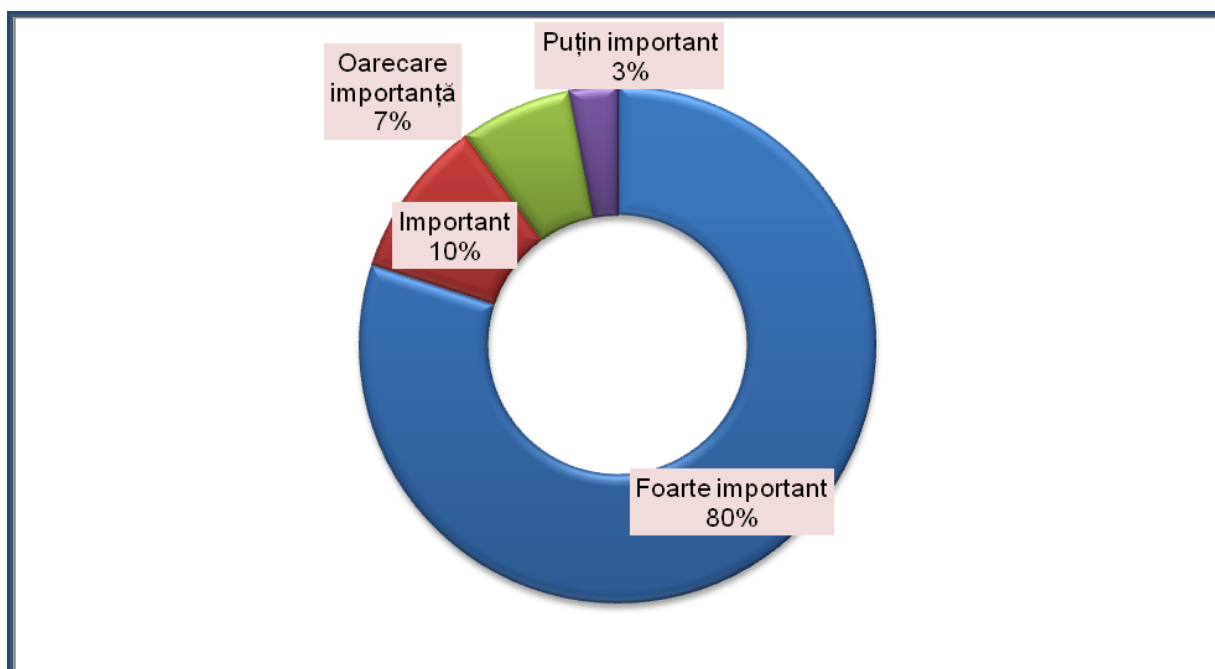
15. Din subiecții chestionați, 56% sunt de părere că proiectul **Construire sală de sport multifuncțională în comuna Puchenii Mari prin Compania Națională de Investiții** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

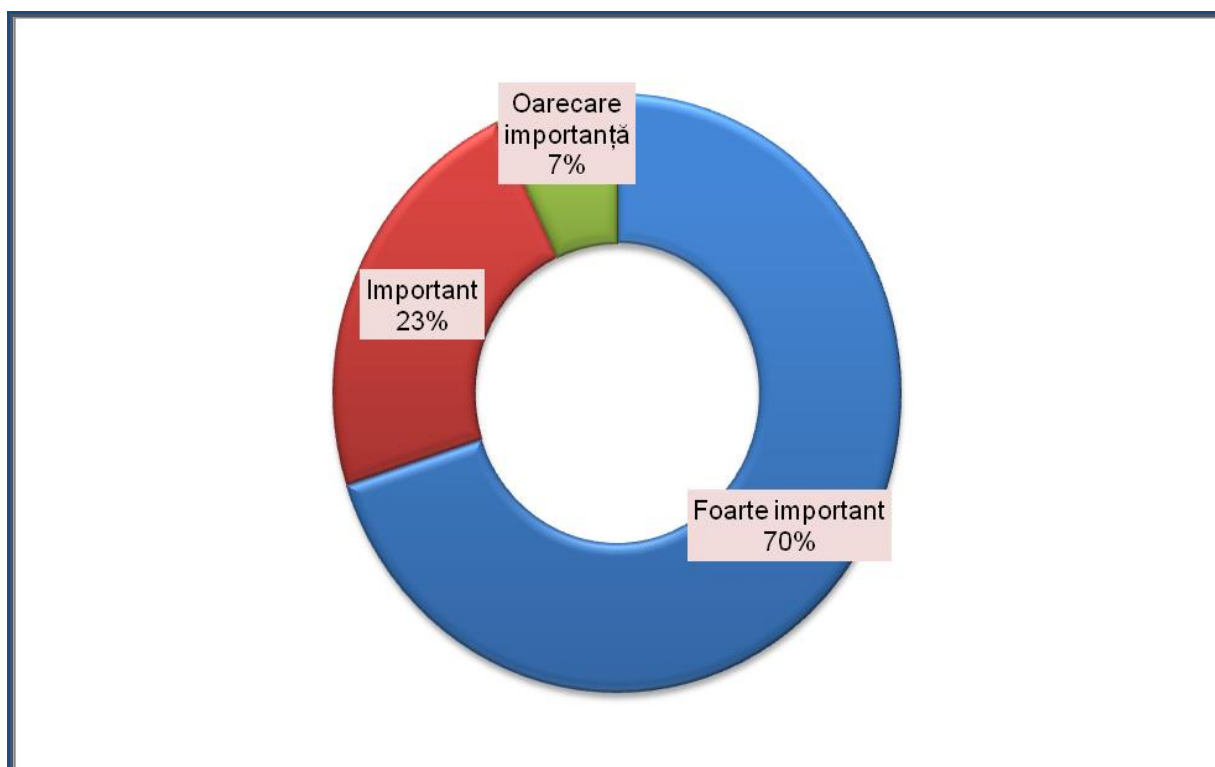
16. Din subiecții chestionați, 32% sunt de părere că proiectul de **Formare profesională pentru personalul din aparatul de specialitate al primarului** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

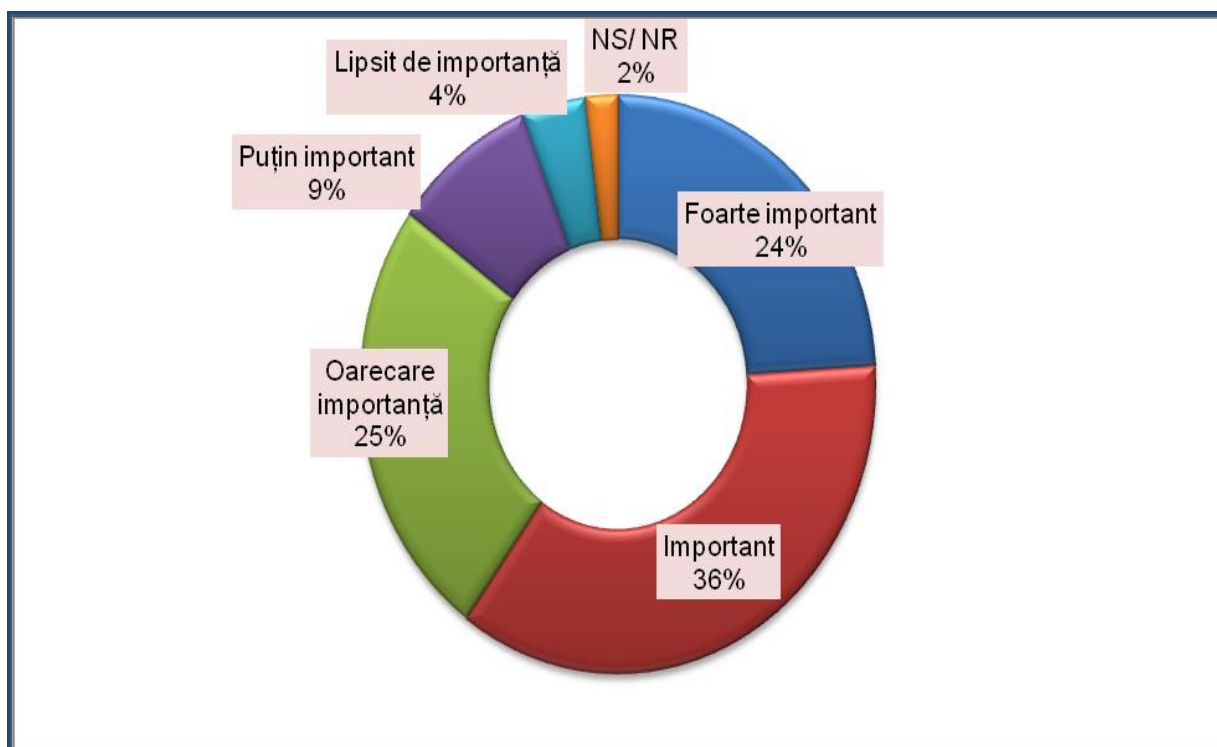
17. Proiectul privind **Modernizare bază informatică în instituțiile publice ale comunei Puchenii Mari** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI este considerat foarte important pentru 80% din subiecții intervievați.

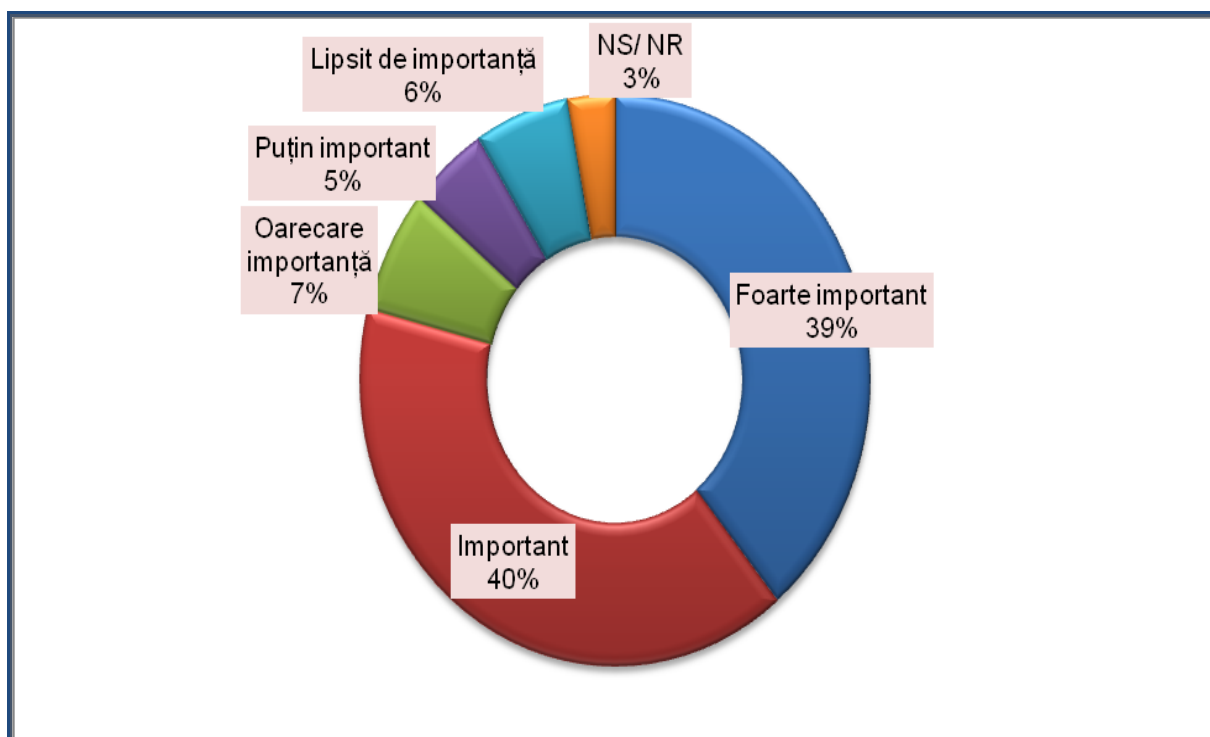
18. Din cei chestionați, 70% consideră important proiectul de **Întocmire/actualizare PUG în comuna Puchenii Mari** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

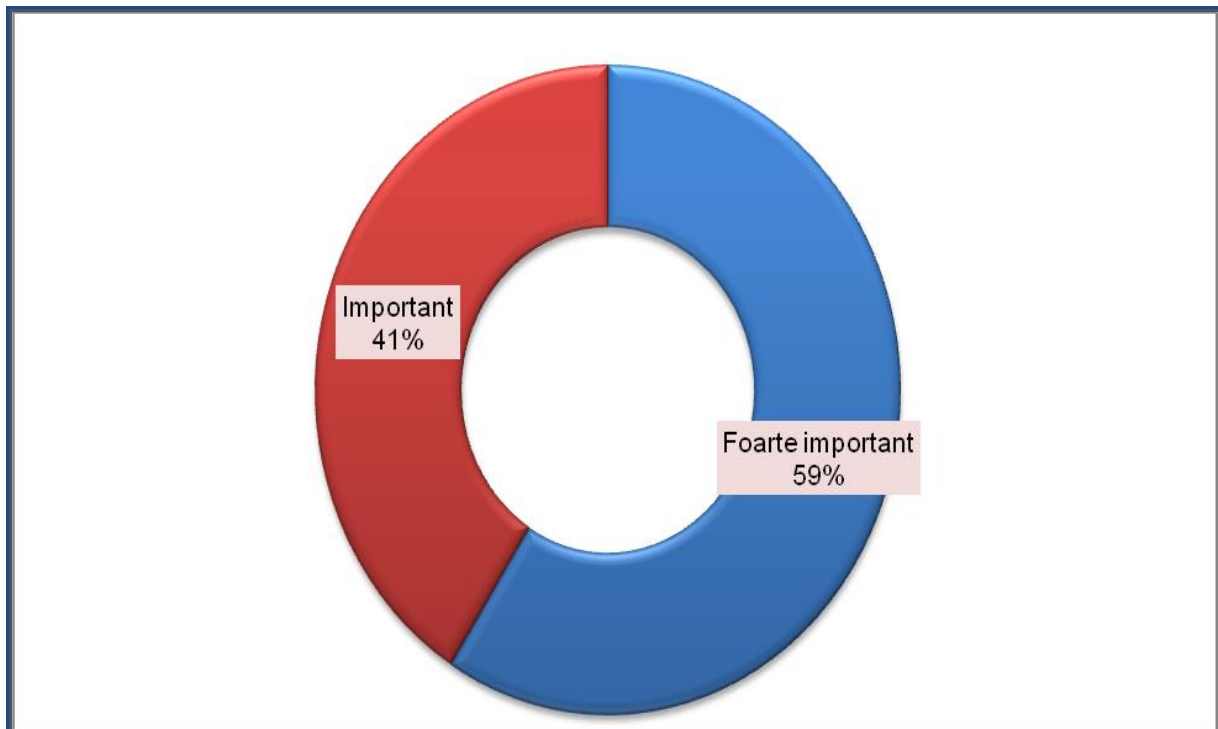
19. Majoritatea subiecților intervievați (24%) consideră foarte important proiectul de **Achiziționare de tablete și dispozitive electronice pentru învățământ în comuna Puchenii Mari** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

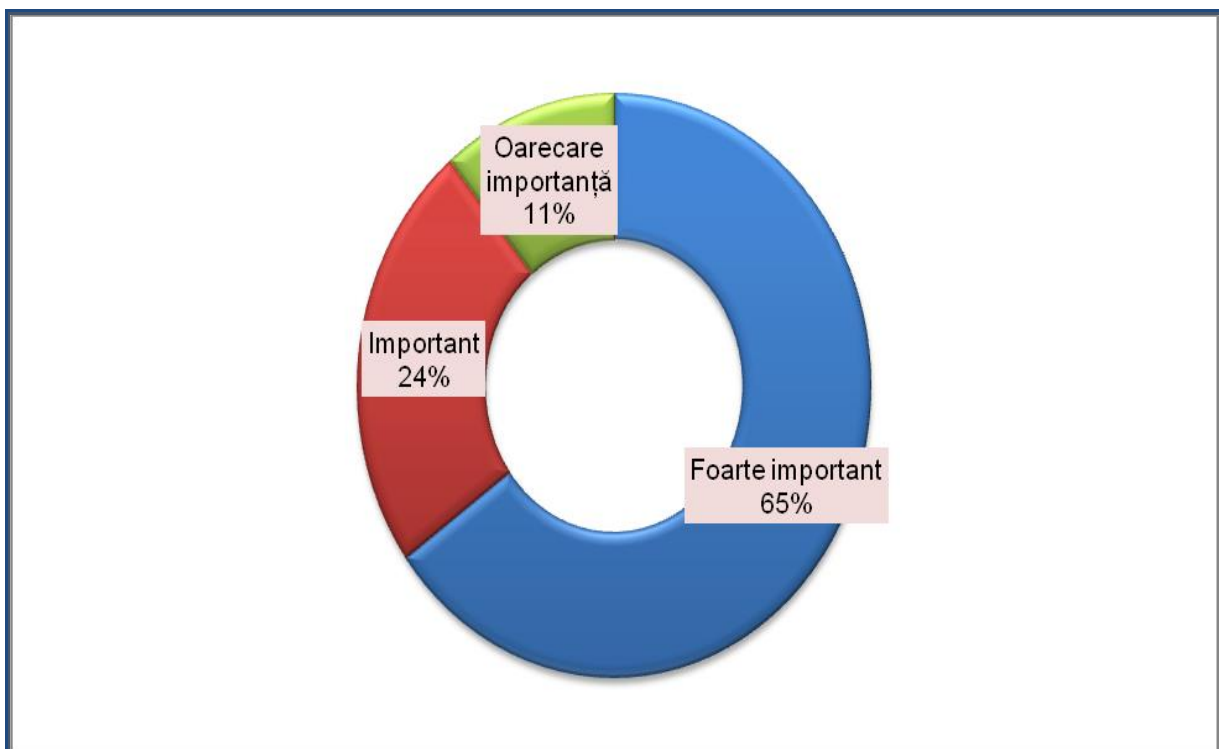
20. Majoritatea subiecților intervievați (39%) consideră foarte important și (40%) consideră foarte important proiectul de **Implementare sistem de monitorizare și supraveghere video a comunei** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

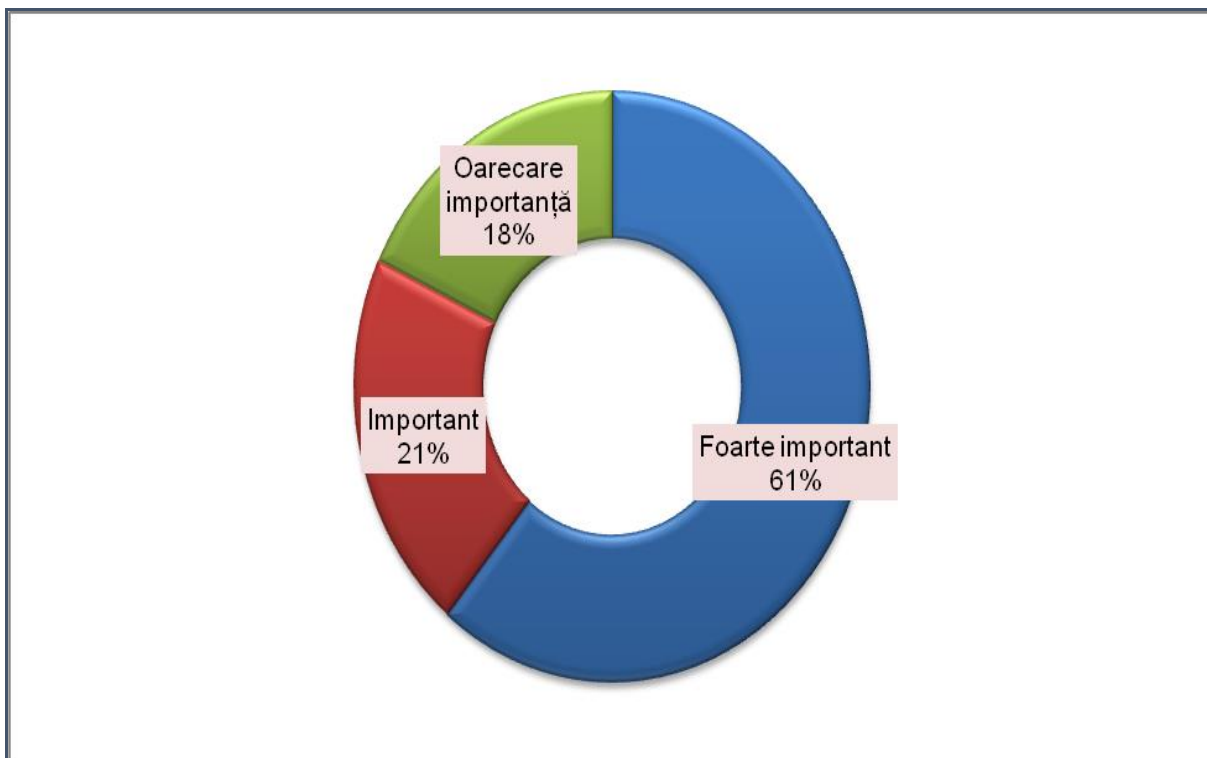
21. Majoritatea subiecților intervievați (59%) consideră foarte important proiectul de **Înființare a Registrului Electronic National al Nomenclatoarelor Stradale (Renns) din Puchenii Mari** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

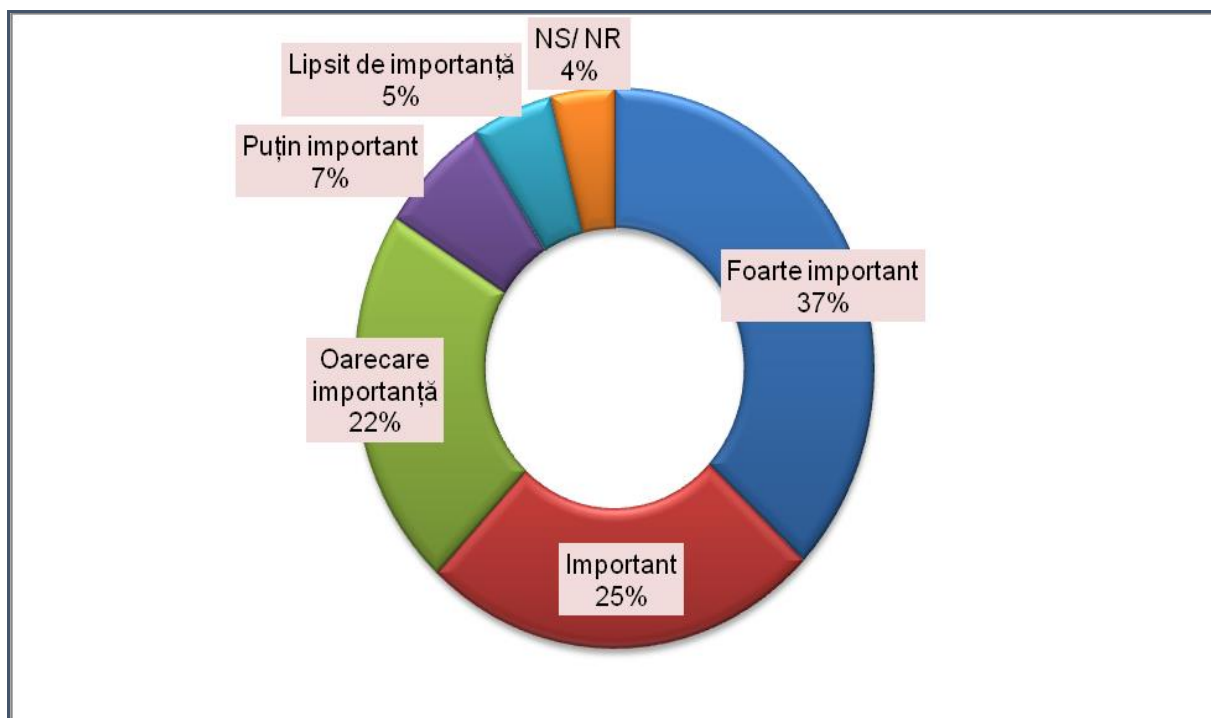
22. Majoritatea subiecților intervievați (65%) consideră foarte important proiectul de **Implementare a Registrului Agricol National (RAN) pe raza U.A.T. Puchenii Mari** pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

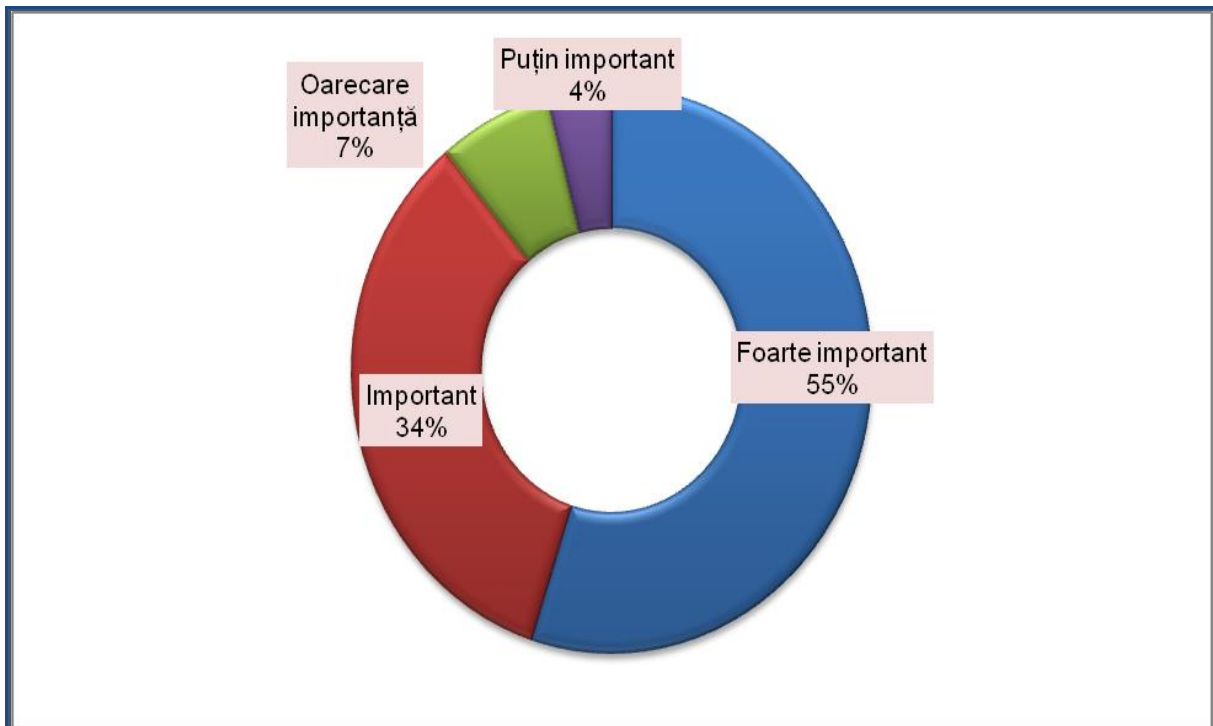
23. **Înființare trotuare pe raza U.A.T. Puchenii Mari** este considerat foarte important pentru 61% și important pentru 21% din populația interviuată.

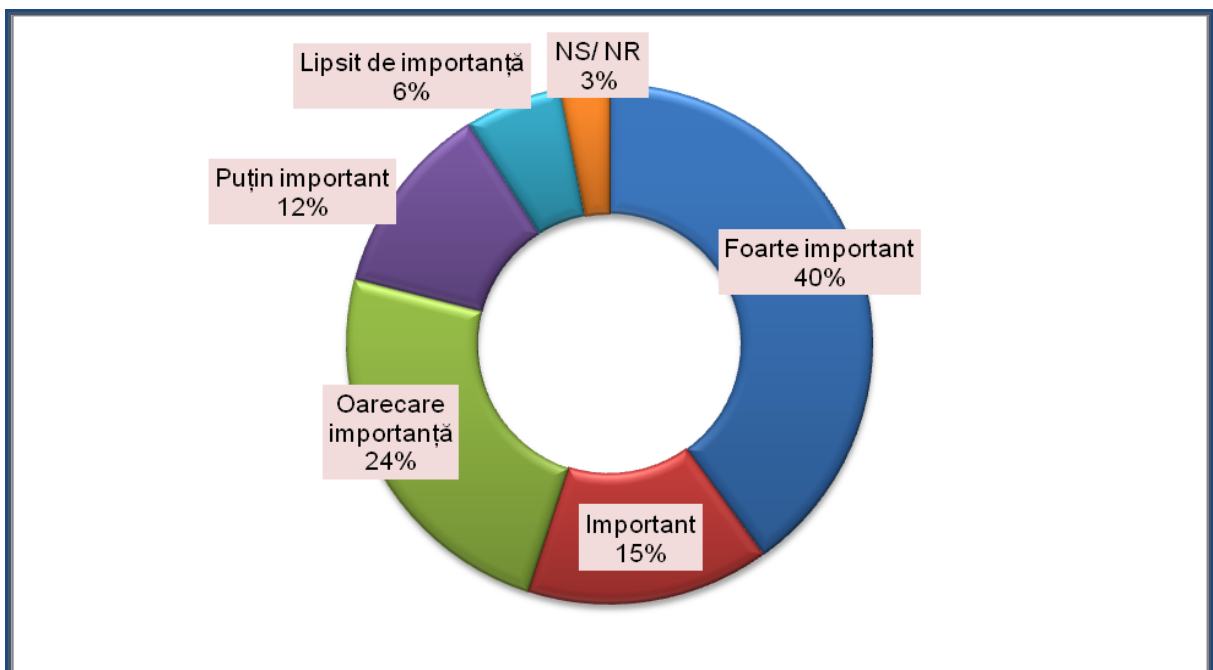
24. **Realizarea de parteneriate în vederea dezvoltării comunei din punct de vedere economic, social și sportiv** este considerat un proiect foarte important pentru 37% și important pentru încă 25% din subiecții interviuați.

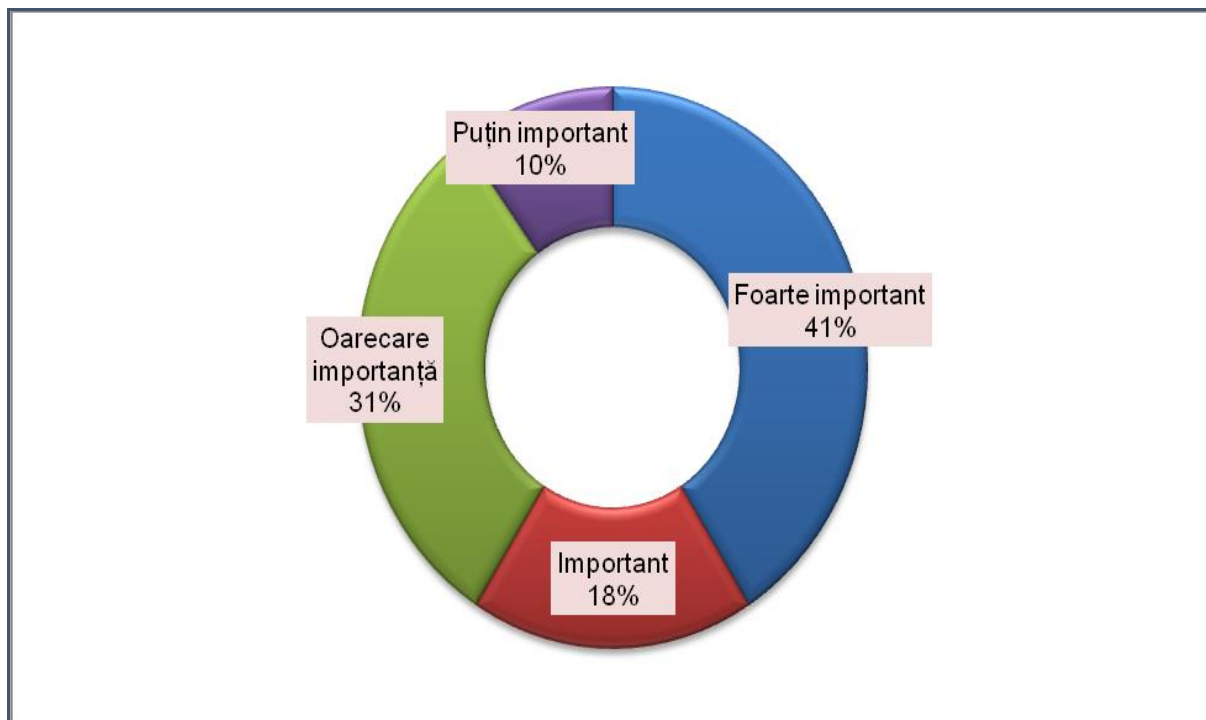
25. Din subiecții chestionați, 56% sunt de părere că proiectul de **Înființarea unui târg comunal pentru desfacerea produselor agricole și a celor de origine animală** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

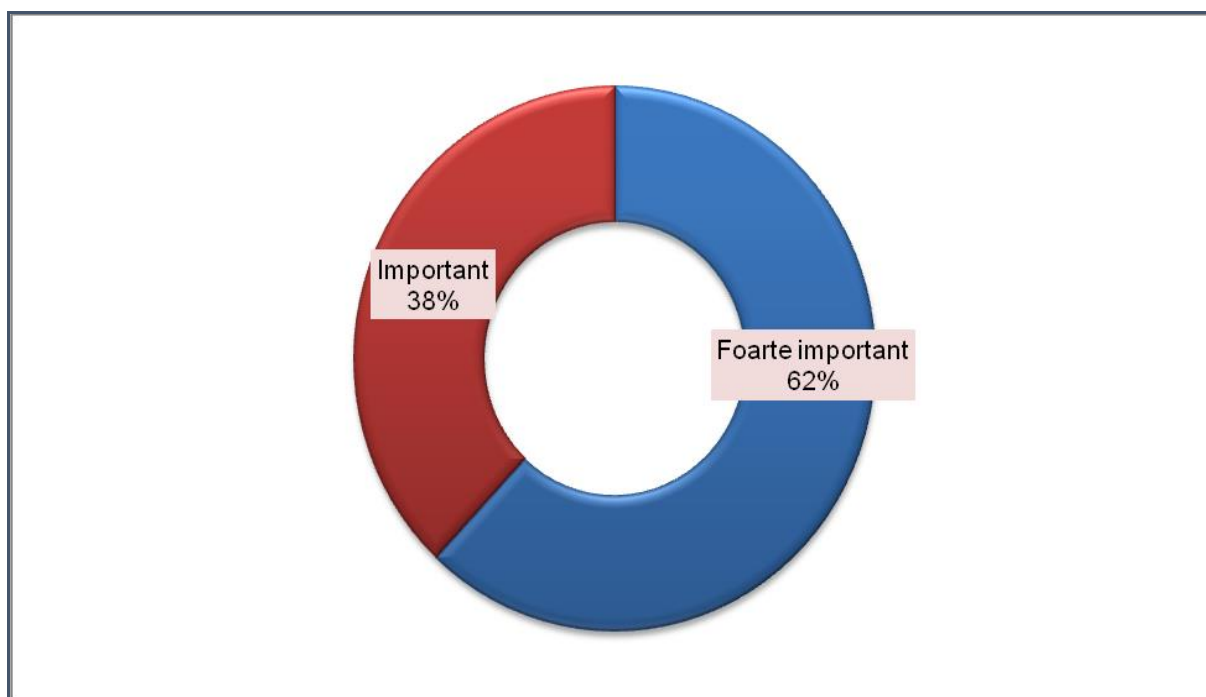
26. **Lucrări de înregistrare sistematică pe sectoare cadastrale în cadrul programului național de cadastru și carte funciară (intabulare gratuită a terenurilor)** este considerat un proiect foarte important pentru 40% din subiecții intervievați.

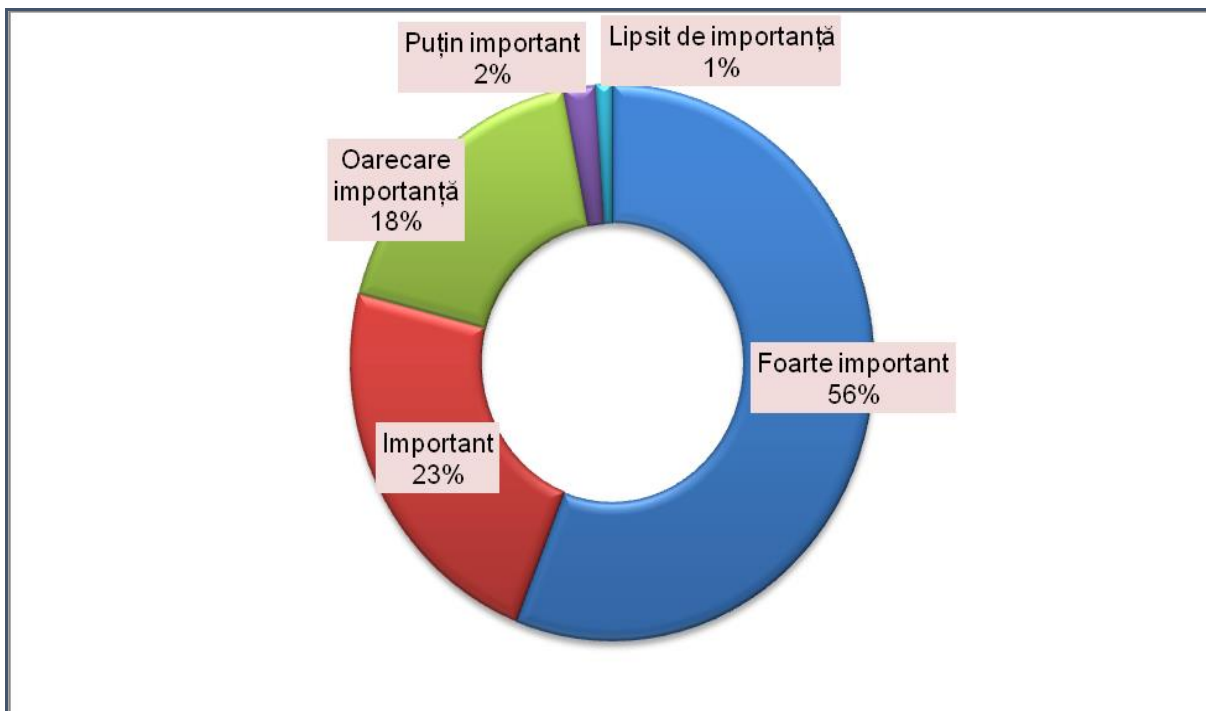
27. Din subiecții chestionați, 41% sunt de părere că proiectul de **Achiziționarea de mobilier stradal (băncuțe, coșuri de gunoi, ghivece cu flori)** este important pentru dezvoltarea comunei.

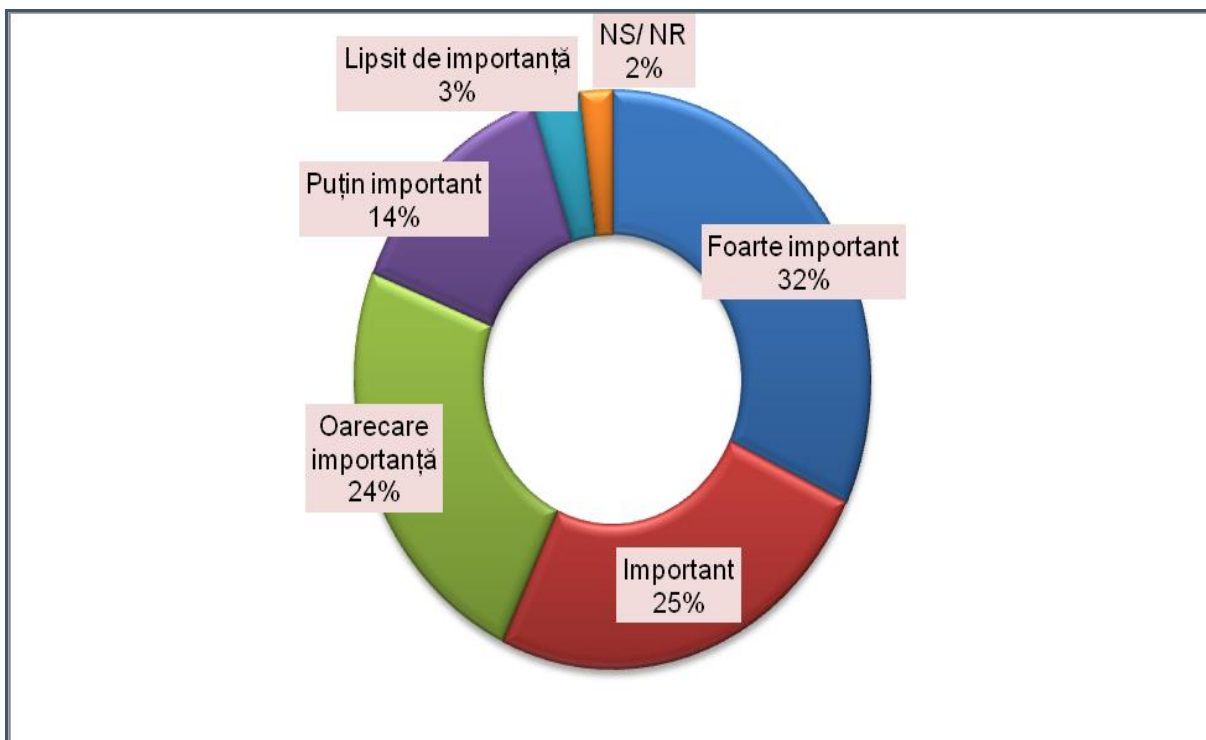
28. Din subiecții chestionați, 62% sunt de părere că proiectul de **Încurajarea și susținerea populației active în vederea participării la cursuri de calificare și reconversie social susținute de furnizorii de formare profesională** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI

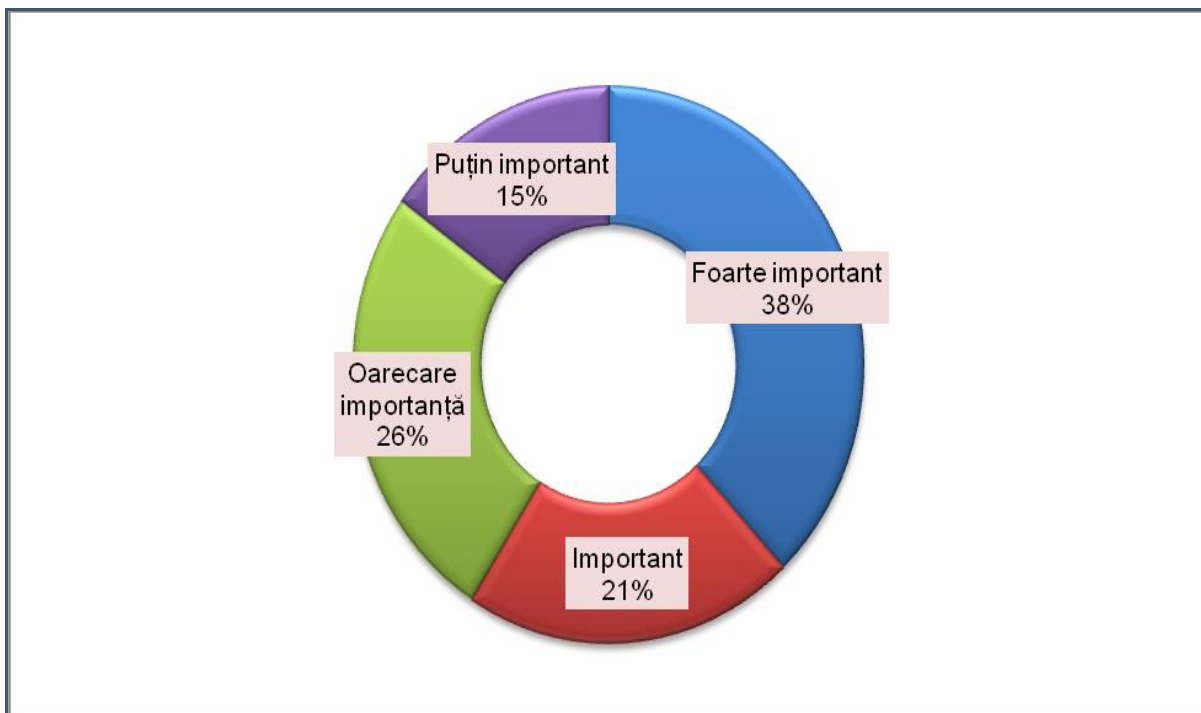
29. Din subiecții chestionați, 62% sunt de părere că proiectul de **Construire centru de desfășurare activități didactice de tip “Școala după școală”** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

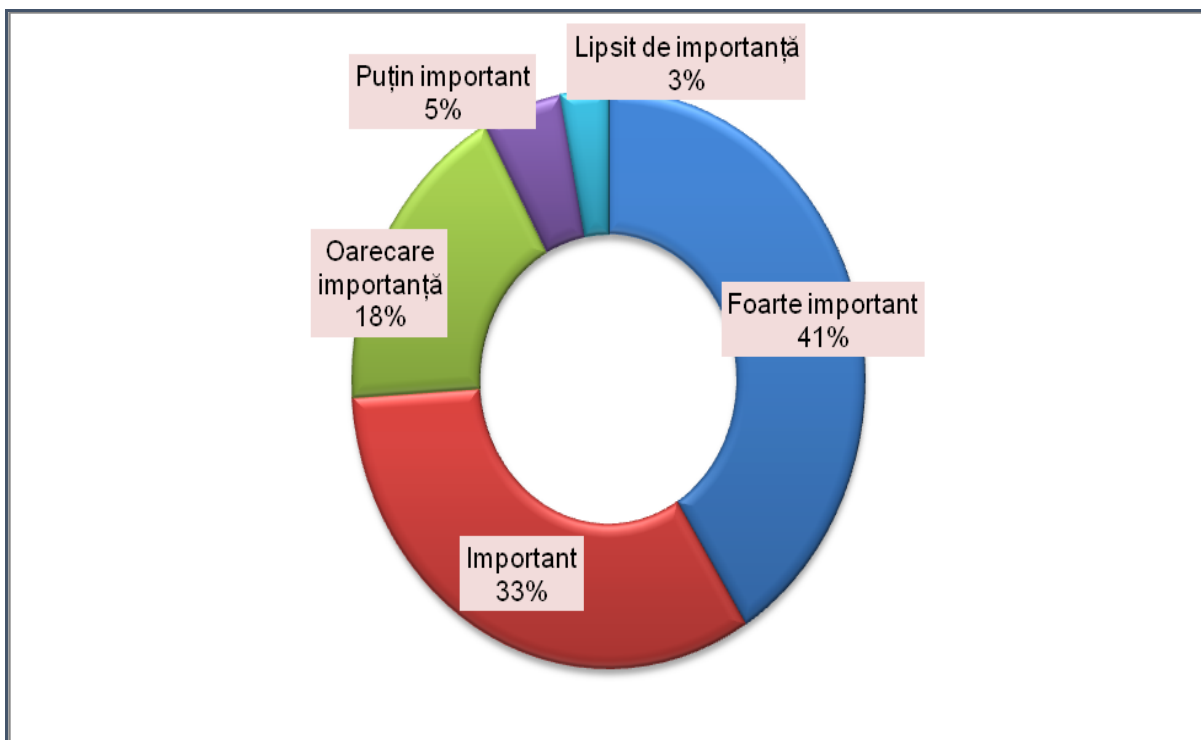
30. Proiectul de **Modernizare centru civic Puchenii Mari, Parc Central** este considerat foarte important pentru 32% din populația intervievată.

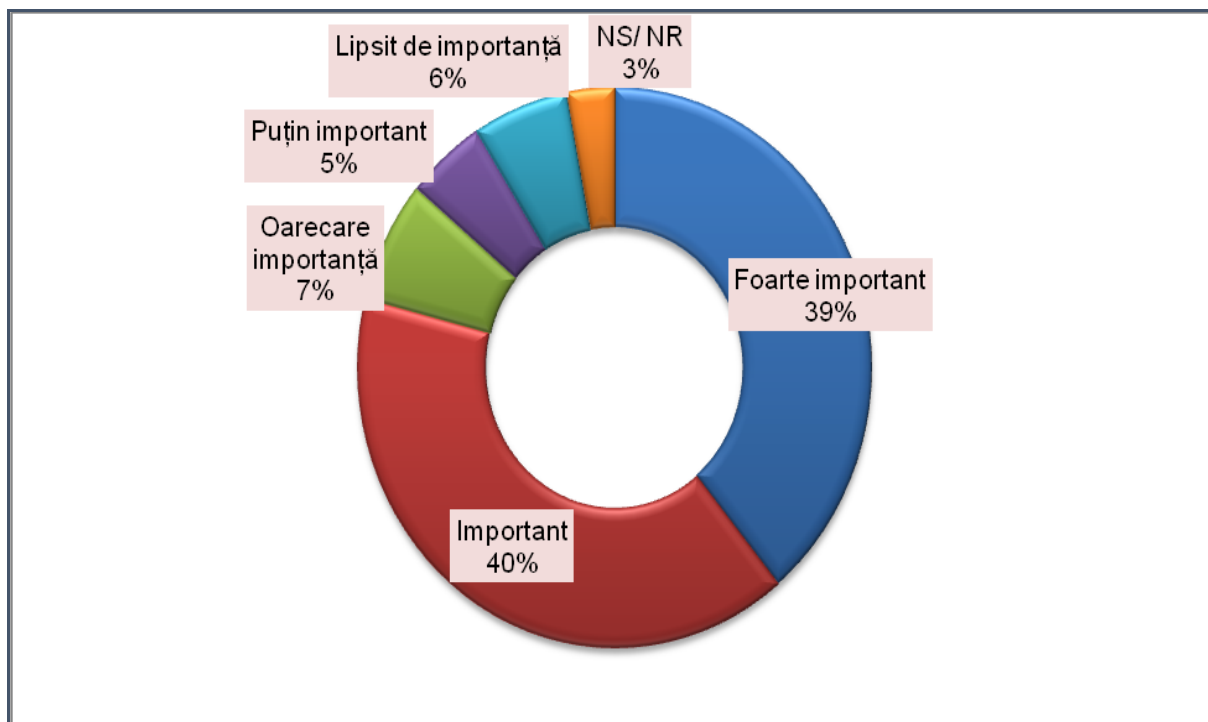
31. Din subiecții chestionați, 32% sunt de părere că proiectul de **Dezvoltarea unor programe și activități diverse pentru protecție mediului** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

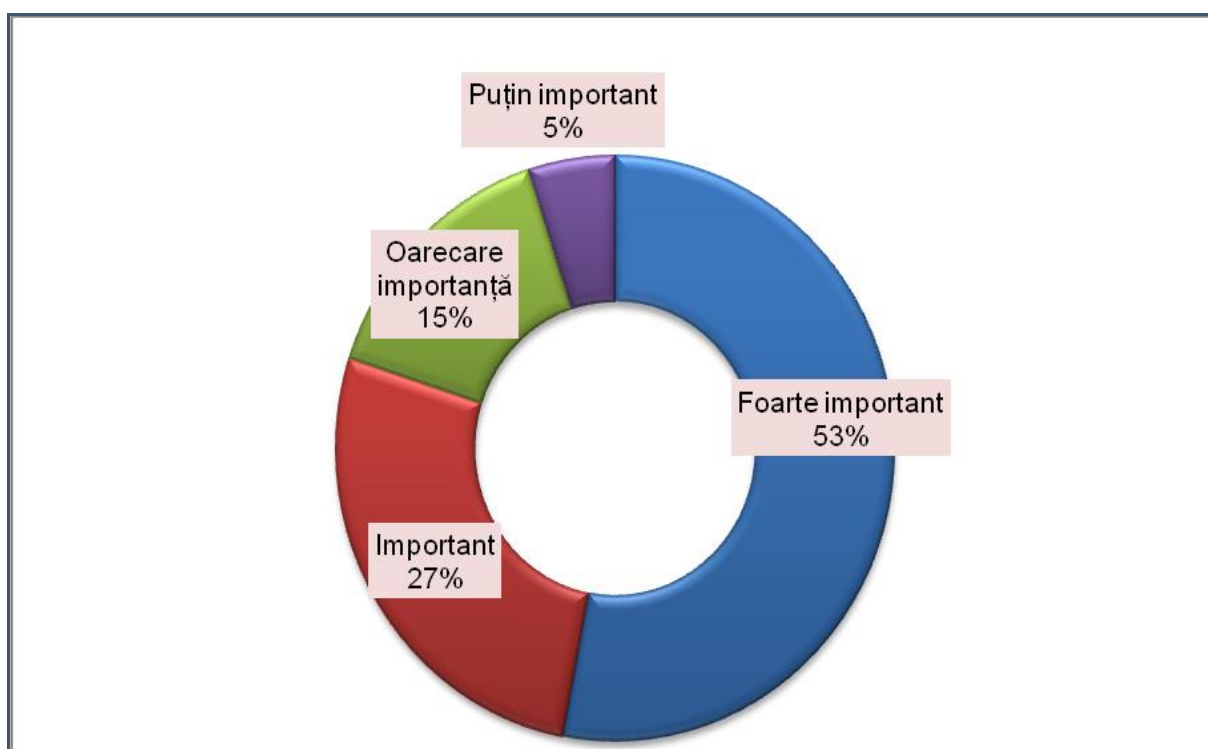
32. **Promovarea oportunităților de finanțare pentru reîmpădurirea suprafețelor** este considerat un proiect foarte important pentru 41% și important pentru încă 21% din subiecții intervievați.

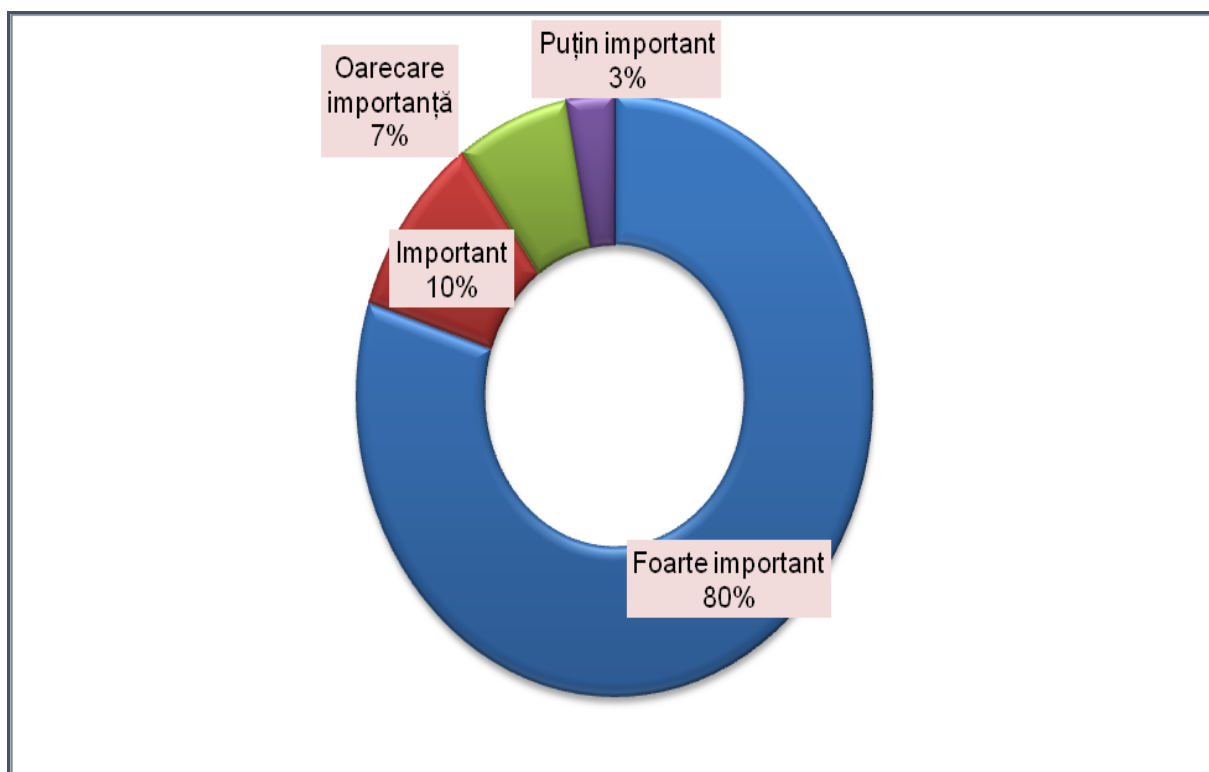
33. **Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport** este considerat un proiect foarte important pentru 39% și important pentru încă 40% din subiecții intervievați.

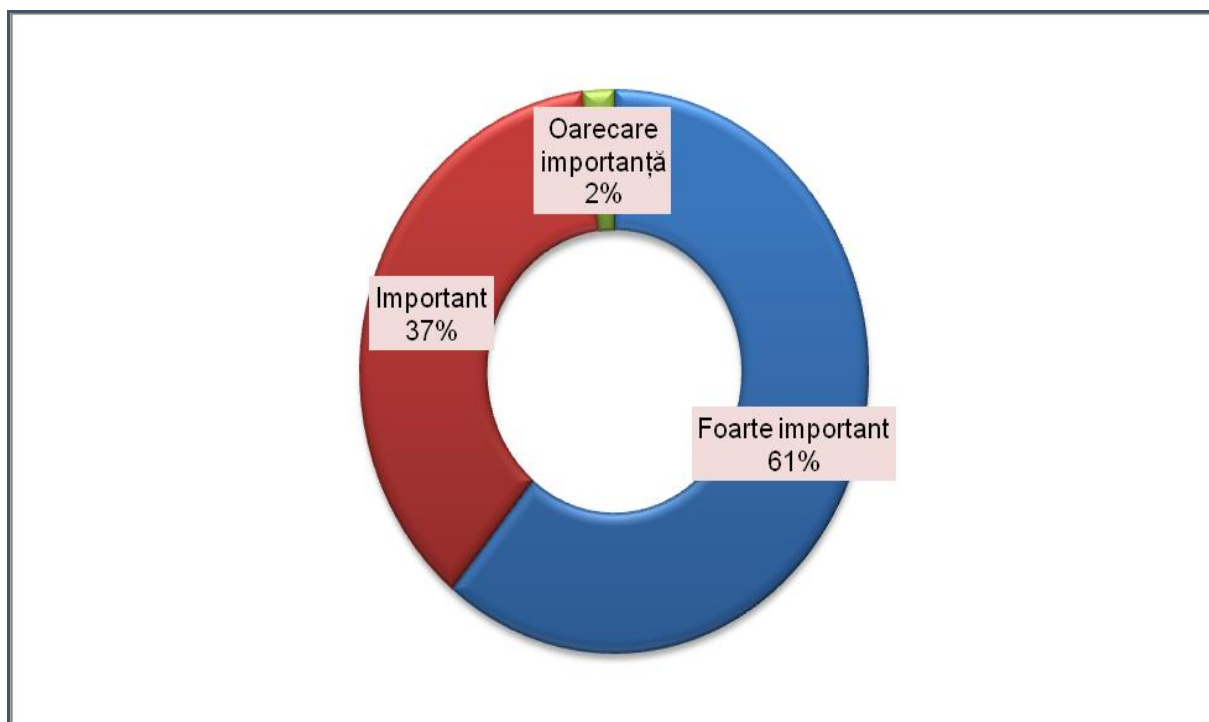
34. Din subiecții chestionați, 39% sunt de părere că proiectul de **Realizare rețea WIFI în comuna Puchenii Mari** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

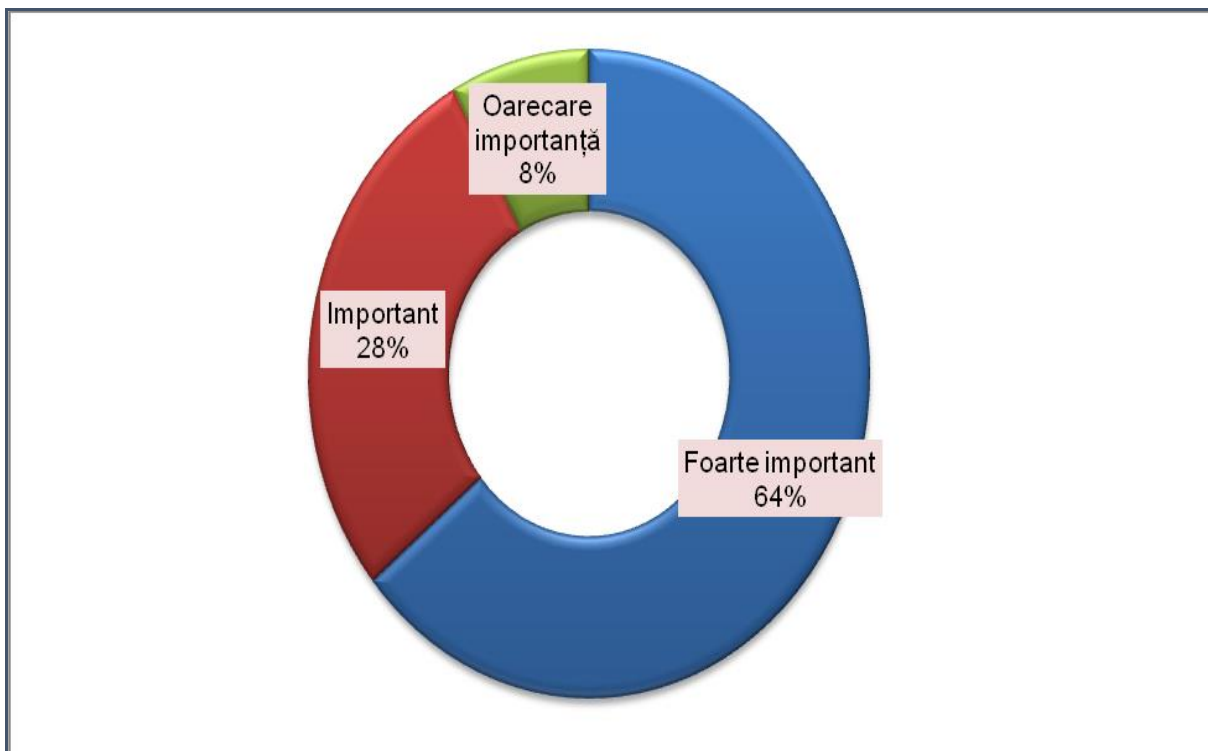
35. **Amenajarea drumurilor din comună în vederea înființării pistelor pentru biciclete** este considerat un proiect foarte important pentru 80% și important pentru încă 10% din subiecții intervievați.

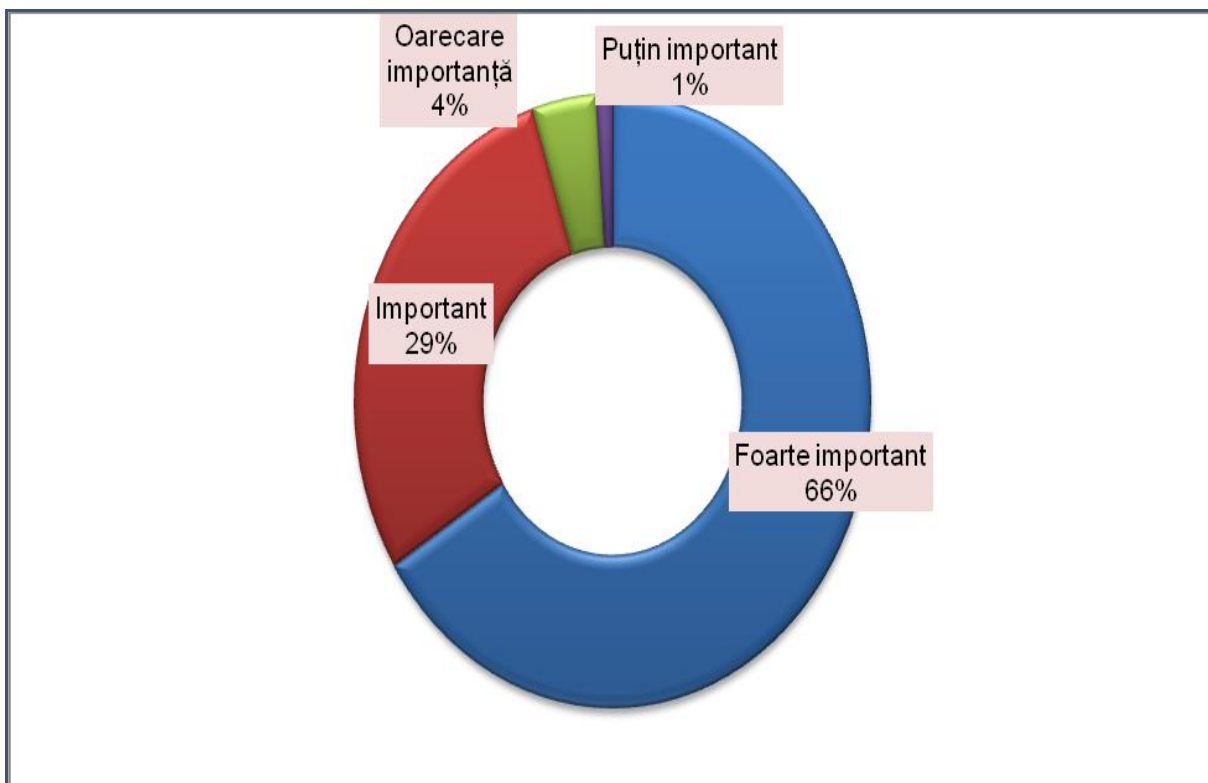
36. **Amenajarea acostamentelor și a șanțurilor/intrărilor în gospodărie** este considerat un proiect foarte important pentru 61% și important pentru încă 37% din subiecții intervievați.

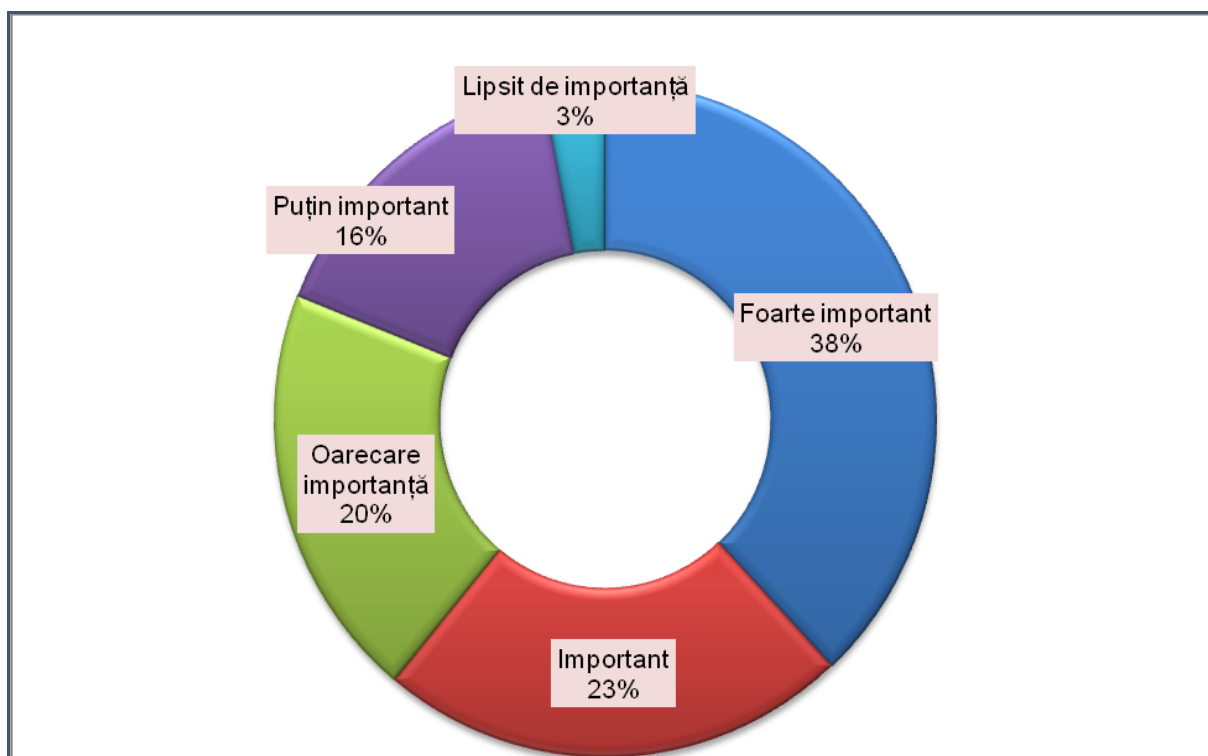
37. Din subiecții chestionați, 64% sunt de părere că proiectul de **Modernizarea parcurilor și a locurilor de joacă de pe raza comunei Puchenii Mari** este important pentru dezvoltarea comunei PUCHENII MARI.

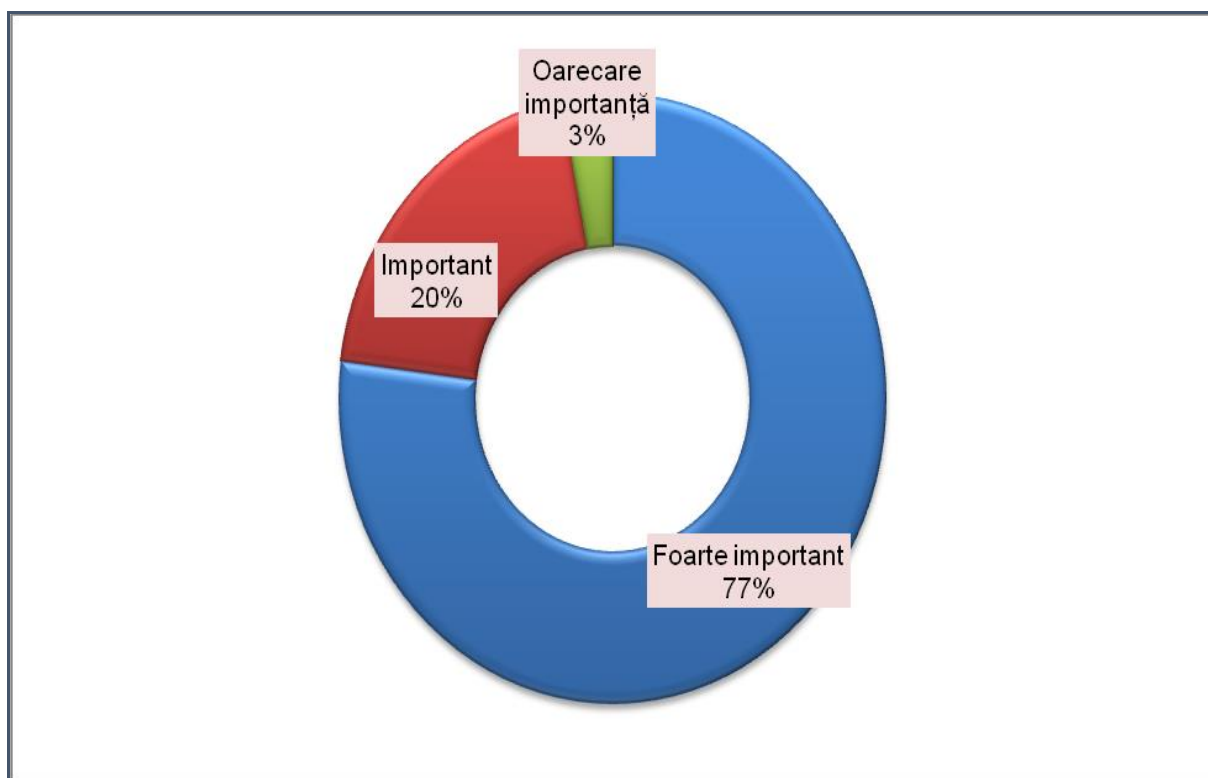
38. **Achiziționare platforme colectare selectivă** este considerat un proiect foarte important pentru 66% și important pentru încă 29% din subiecții intervievați.

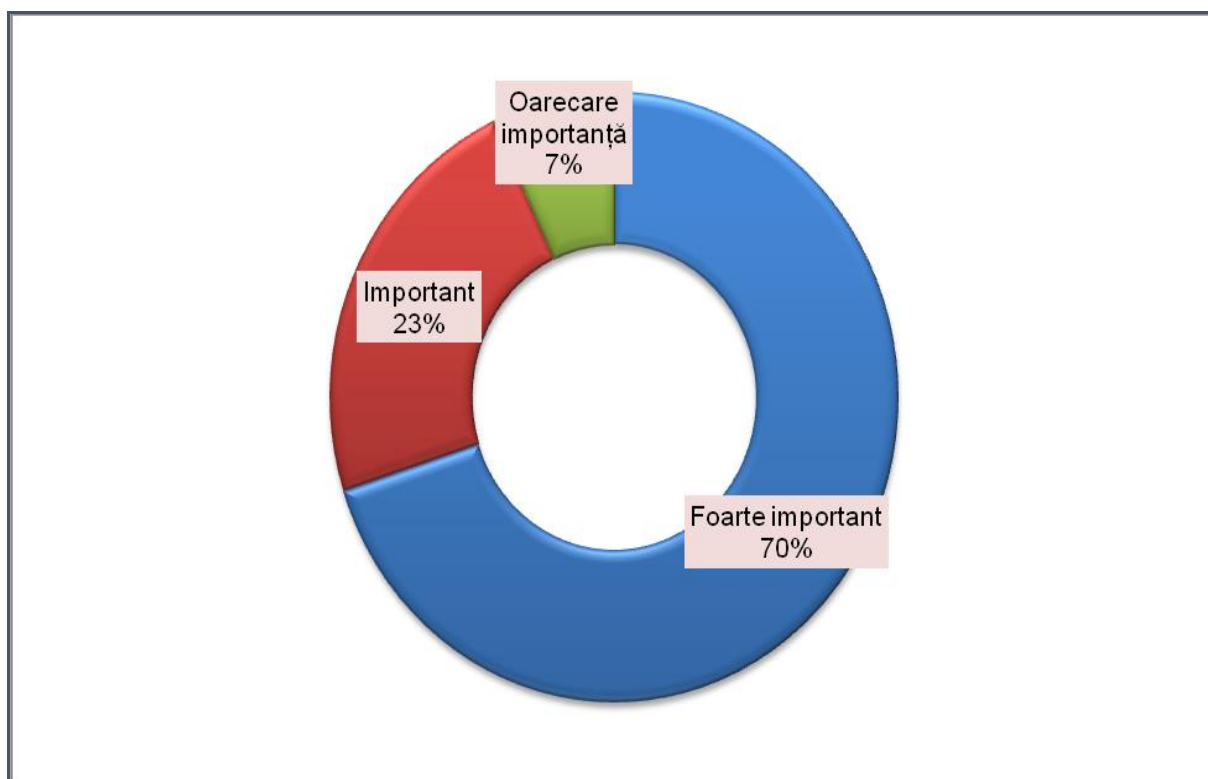
39. **Înființarea și dotare laboratoare de specialitate în școli: chimie, fizică, biologie, informatică** este considerat un proiect foarte important pentru 38% și important pentru încă 23% din subiecții intervievați.

40. **Arhivarea documentelor** este considerat un proiect foarte important pentru 77% și important pentru încă 20% din subiecții intervievați.

41. **Achiziție utilaje pentru dotarea UAT Comuna Puchenii Mari** este considerat un proiect foarte important pentru 70% și important pentru încă 23% din subiecții intervievați.

Strategia de dezvoltare locală a comunei **Puchenii Mari** a fost întocmită pe bază acestor chestionare, a analizei situației locale, din perspectiva potențialului investitor în economia locală a comunei **Puchenii Mari**, a obiectivelor specifice și a proiectelor identificate.

4.2. Misiunea

Strategia este un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor.

Odata cu intrarea României în Uniunea Europeană, aceasta va trebui să ajungă la un nivel de trai similar celorlalte țări, care se află deja în Uniune, prin atingerea unui PIB de 55%. Pentru atingerea acestui obiectiv, România va beneficia de finanțări pe diverse domenii pentru a atinge nivelul de trai al țărilor care se află în UE.

Strategia de dezvoltare locală a comunei va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale, agreat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele

obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

De asemenea, Strategia de dezvoltare locală a comunei se dorește a fi, în aceeași măsură, un instrument de lucru pus la dispoziția tuturor factorilor interesați în progresul economico - social al comunei, iar pe de altă parte, tiparul traseului armonios pentru orizontul de timp propus până în 2027.

Strategia de dezvoltare locală se dorește a fi un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni, în final, strategia de dezvoltare locală fiind în consens cu aspirațiile locuitorilor comunei. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității locale în implementarea strategiei de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

În procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, administrația publică locală lansează procedura de consultare a comunității locale din localitate asupra propunerii finale.

Strategiile pe termen lung trebuie evaluate cu atenție, mai ales cu privire la viitoarele rezultate. Trebuie luat în considerare și faptul că rezultatul real nu poate fi prevăzut deoarece și situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra lor.

4.3. Obiective strategice

Strategia de Dezvoltare Locală fost realizată pe bază consultării comunității prin aplicarea de chestionare, din care reiese interesul acestora pentru obiectivele prezentei strategii și pe care le sprijină.

Obiectivele se vor materializa în proiecte, subprograme sau programe care vor ține cont de următoarele:

- potrivirea dintre scopurile fixate în obiectivele și programele prezentei Strategii de Dezvoltare Locală;
- gradul de popularizare, care presupune existența mecanismului de dezbateri și consultări;

➤ existența unor resurse financiare limitate, care determină modalitatea de cofinanțare și mecanismele juridice pe care se întemeiază un proiect, subprogram sau program;

➤ evaluarea constantă a oportunităților realizării unor investiții în zonă de către autoritatea publică, care va lua în calcul nu numai resursele sale financiare prezente, ci și cele viitoare, de asemenea opțiunile populației, astfel încât să încurajeze responsabilitatea comunitară și individuală, precum și parteneriatul în realizarea unui proiect de dezvoltare locală

➤ implicarea părților interesate în realizarea unui program, subprogram sau proiect.

Implicarea tuturor partenerilor, cum ar fi societatea civilă sau administrația publică locală sau grupuri interesate, este direcția cea mai stabilă pentru implementarea imediată a obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală.

Strategia de Dezvoltare Locală începe de la următoarele idei de bază:

➤ Promovarea imaginii comunei în general și a standardului calitativ al serviciilor din comună;

➤ Crearea unor condiții de viață mai bune pentru locuitorii comunei prin înființarea de noi locuri de muncă și oferirea de locuințe;

➤ Informarea asupra oportunităților care se regăsesc în zona celor din mediul privat care doresc să investească fie în proiecte singulare sau în proiecte de parteneriat, fie consultări permanente;

➤ Acceptarea unei anumite adaptabilități la schimbările ce au loc în comună;

➤ Construirea strategiei pe caracterul social al proceselor, pe suportul și participarea comunității.

În echivalență cu ideile de bază ale formulării strategiei și cu posibilitatea de dezvoltare a comunei **Puchenii Mari**, noțiunea strategică trebuie exprimată astfel încât transcrierea sa într-un plan strategic să garanteze prin pachetul de acțiuni pe care îl promovează la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață a comunității.

Noțiunea strategică de dezvoltare se transpune astfel printr-o dezvoltare economică datorată poziției geostrategice a comunei, determinată de atragerea de investitori, de activități economice și organizații în zonă. În acest scop, trebuie urmate două direcții prioritare: îmbunătățirea gradului de atractivitate a comunei (prin

îmbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare) și facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructura, oferta de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale, etc).

OBIECTIVE GENERALE

Obiectivele principale ale strategiei de dezvoltare locală a comunei **Puchenii Mari** sunt:

- Ameliorarea condițiilor igienico-sanitare ale locuitorilor prin construirea, amenajarea și dotarea unităților sanitare, creșterea numărului de medici și cadre sanitare medii;
- Îmbunătățirea prelucrării și comercializării produselor agricole;
- Garantarea factorilor favorabili pentru realizarea unor activități rentabile în agricultură;
- Acoperirea terenurilor neproductive și a terenurilor degradate prin plantarea arborilor;
- Ameliorarea posibilităților de transport prin executarea de drumuri locale noi, care să permită accesul la drumurile publice, județene și naționale;
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor productive
- Ocrotirea mediului înconjurător prin adaptarea sistematică cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
- Ridicarea nivelului tehnic al producției
- Asigurarea accesului permanent al populației și al agenților economici la infrastructura edilitara (apa, gaze, căi de transport);
- Crearea condițiilor de desfășurare a activităților de învățământ și de amenajare a spațiului din cadrul școlilor și grădinițelor la standardele europene;
- Elaborarea unui set coerent de politici pentru stimularea activităților din amonte și aval de agricultură (prelucrarea produselor agricole, servicii mecanizate)
- Dezvoltarea și diversificarea activităților economice alternative care să asigure venituri și menținerea populației în comuna **Puchenii Mari**;
- Luarea măsurilor de îndepărtare a diferențelor sociale și îmbunătățirea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investiționale.

OBIECTIVELE SPECIFICE

1. Agricultură și dezvoltare rurală

Agricultura

- dezvoltarea agriculturii prin utilizarea unor tehnici specifice si constituirea unor sisteme pentru adaptabilitatea la condițiile climatice;
- varietatea activităților în domeniile zootehnice și agricole generatoare de venit la bugetul local;
- sprijinirea organizării de asociații ale producătorilor comunei pentru a beneficia de oportunitățile care decurg din aceasta;
- profitabilizarea practicilor agricole pentru a facilita și productivitatea lucrării aplicate pe terenurile agricole.

Silvicultura

- plantarea arborilor pe terenurile neproductive ale primăriei;

2. Infrastructura si Mediu

Transport

- modernizarea drumurilor comunale care prestează în folosul public nevoile curente ale locuitorilor și activităților economice;
- corelarea sistemului de transport al persoanelor sau de mărfuri.

Utilități

- dotările lucrărilor de interes public extinse pentru diversificarea serviciilor publice arondate spațiului rural;
- respectarea regulilor de folosire durabila a terenurilor din comuna conform planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- restaurarea clădirilor din patrimoniu și punerea în valoare a acestora.

Sănătate

- îmbunătățirea serviciilor de asistenta medicala;
- influențarea în mod sistematizat și organizat a populației cu privire la accesarea serviciilor de sănătate la o perioada regulata de timp pentru prevenirea situațiilor de urgenta prin susținerea și promovarea modului de viață sănătos.

Mediu

- prevenirea poluării și păstrarea calității mediului;
- informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate in locuri neamenajate,
- folosirea echilibrata a resurselor de apa si prevenirea poluării acestora;
- susținerea și informarea practicilor de agricultura ecologica;
- înființarea sistemului de epurare a apelor uzate;

- înlăturarea deșeurilor de pe cursurile de apă și a domeniului public;
- organizarea mecanismelor de colectare selectivă a deșeurilor;
- crearea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor;
- acoperirea suprafețelor degradate prin plantarea arborilor pentru prevenirea degradării terenurilor.

- amenajarea unui parc comunal.

3. Economie

- economie productivă de venit la bugetul local;
- sprijinirea și promovarea unei industrii diversificate, mobile și capabile să dea posibilitatea de împlinire profesională și materială a locuitorilor comunei PUCHENII MARI;

- constituirea unei industrii nepoluante și durabile.

Comerț și Servicii

- diversificarea de servicii oferite către cetățenii comunei **Puchenii Mari**, prin mărirea numărului societăților comerciale;

Mediu de afaceri

- protejarea întreprinderilor mici care desfășoară activități productive și participă la dezvoltarea zonei.

4. Educație și cultură

Învățământ

- accesul neîngrădit de împlinire individuală prin educație;
- organizarea unei baze materiale capabile să mulțumească nevoile legate de actul educațional;
- orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale;
- accesul la un sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;

- crearea șanselor pentru reformarea persoanelor adulte.

Cultura

- instruirea și transmiterea practicilor tradiționale generațiilor viitoare;
- accesul transparent la sursele de informare tradiționale și moderne;
- structura spațiilor destinate activităților socio-culturale în concordanță cu necesitățile și mijloacele moderne;

- reabilitarea și extinderea căminului cultural din comuna **Puchenii Mari**.

5. Resurse Umane

Populația

- organizarea de condiții atractive pentru tineri, atât pentru cei din comună cât și pentru cei din exteriorul comunei pentru atragerea acestora în comună;

- crearea de facilități și condiții pentru familiile de tineri.

Piața muncii

- înființarea suficientă de locuri de muncă în domenii variate de activitate pentru satisfacerea nevoilor de trai;

- crearea de posibilități pentru reconversia profesională în sectoarele importante de pe piața forței de muncă.

Servicii Sociale

- constituirea grupului de acțiune locală;
- susținerea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială pentru persoanele aflate în dificultate (minori, persoane vârstnice, persoane cu dezabilități);
- întărirea legăturilor dintre Administrația Publică Locală și societatea civilă pentru rezolvarea problemelor de interes comunitar .

Cap. 5. Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei

5.1. Planul de acțiune – Portofoliul de proiecte prioritare pentru perioada 2023-2027

La nivelul administrației publice locale, există o plajă variată de surse de finanțare pentru proiectele de investiții de interes local. Alegerea sursei de finanțare optime pentru un proiect de investiții dezvoltat la nivel local, implică o bună cunoaștere a legislației naționale în vigoare, a legislației europene în materie de fonduri, a Programelor Operaționale aferente finanțărilor UE, precum și a nevoilor curente și viitoare ale comunității locale. Ca urmare, pentru un obiectiv de investiție local, în cazul de față la nivelul comunei **Puchenii Mari**, pot fi luate în considerare una sau mai multe surse de finanțare:

- a. Bugetul local;
- b. Bugetul județului Prahova;
- c. Bugetul de stat;
- d. Programe guvernamentale;
- e. Fonduri europene structurale și de investiții (prin Programele Operaționale și PNDR);
- f. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR);
- g. Granturi;
- h. Instituții financiare interne și internaționale;
- i. Alte surse de finanțare (ambasade, fundații, organizații etc);

Ținând cont de prioritățile și setul de acțiuni stabilite, s-a conturat o lista de posibile proiecte pentru a fi implementate la nivelul comunei **Puchenii Mari** în vederea dezvoltării localității și îmbunătățirii per ansamblu a calității vieții. Entitatea responsabilă pentru implementarea acestor proiecte, autoritatea publică locală, va fi orientată spre mobilizarea tuturor părților de interes în vederea unirii eforturilor și obținerea rezultatelor propuse.

În acest sens, va urmări eficientizarea gestionării mijloacelor publice prin identificarea celor mai potrivite opțiuni de finanțare, organizarea corectă a licitațiilor și respectarea procedurilor specifice de implementare a proiectelor, controlul strict asupra executării bugetului la nivelul fiecărui proiect, atribuirea de responsabilități

personalului din primarie, reevaluarea întregului sistem de resurse și servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.

Un element cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere a nevoilor comunității locale. Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare.

În continuare s-a realizat un portofoliu de proiecte care sintetizează nevoile comunei **Puchenii Mari** în perioada 2023-2027 și care cuprinde, totodată, o serie de previziuni cu privire la investițiile care se pot realiza în viitor. Lista de proiecte prezentată în continuare nu este exhaustivă, ci reprezintă o propunere de proiecte considerate importante pentru localitate. Orice nou proiect (față de cele menționate în portofoliu) va putea fi implementat în perioada 2023-2027, dacă va fi considerat oportun și necesar.

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
1. Amenajarea tuturor trecerilor de pietoni la nivel DN 1, Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Amenajarea trecerilor de pietoni la nivel DN 1 a comunei Puchenii Mari.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei; ➤ creșterea siguranței pietonilor; ➤ scăderea riscului de producere a accidentelor; ➤ apariția unor oportunități de dezvoltare a comunei.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dezvoltarea zonei; ➤ atragerea de investitori.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ instituțiile publice; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Facilitarea și accesul populației la trecerile de pietoni, scăderea factorilor de risc pentru siguranța populației și atragerea de investitori.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
2. Amenajare intersecție DS 293, DS 353 cu DN 1 pentru realizarea accesibilității în satul Miroslăvești	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Amenajare intersecție DS 293, DS 353 cu DN 1 pentru realizarea accesibilitatii în satul Miroslavesti
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei; ➤ fluidizarea traficului la nivelul comunei; ➤ scăderea riscului de producere a accidentelor; ➤ apariția unor oportunități de dezvoltare a comunei.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dezvoltarea zonei; ➤ atragerea de investitori.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ instituțiile publice; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Realizarea accesibilității populației în satul Miroslăvești, scăderea factorilor de risc pentru siguranța populației și atragerea de investitori.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
3. Amenajare intersectie DS 119 cu DN 1 și DJ 140 pentru realizare acces în zona pieței agro-alimentare și trecere pentru pietoni la nivel pe DN 1 zona Dispensarul Uman și Primăria Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Amenajare intersectie DS 119 cu DN 1 și DJ 140 pentru realizare acces în zona pieței agro-alimentare și trecere pentru pietoni la nivel pe DN 1 zona Dispensarul Uman și Primăria Puchenii Mari
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei; ➤ fluidizarea traficului la nivelul comunei; ➤ scăderea riscului de producere a accidentelor; ➤ apariția unor oportunități de dezvoltare a comunei.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dezvoltarea zonei; ➤ atragerea de investitori.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ instituțiile publice; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Realizarea accesibilității populației în zona pieței agro-alimentare și trecere pentru pietoni la nivel pe DN 1 zona Dispensarul Uman și Primăria Puchenii Mari, scăderea factorilor de risc pentru siguranța populației și atragerea de investitori.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 4. Reabilitare/construire Școală Gimnazială în satul Puchenii Moșneni	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Asigurarea calității procesului de învățământ
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ adaptarea la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă. ➤ creșterea competențelor profesionale în rândul tinerilor.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ crearea condițiilor optime desfășurării activităților didactice de predare-învățare; ➤ asigurarea necesarului de clase pentru desfășurarea optimă a activităților școlare; ➤ dezvoltarea unui învățământ calitativ;.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ elevii comunei; ➤ generațiile viitoare de elevi; ➤ cadrele didactice și cele auxiliare din unitățile de învățământ de pe raza localității; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea urgentă a unor investiții responsabile într-o educație de înaltă calitate, accesibilă tuturor copiilor.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

5. Construire grădiniță în satul Puchenii Moșneni

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Asigurarea calității procesului de învățământ
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ adaptarea la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă. ➤ creșterea competențelor profesionale în rândul tinerilor.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ crearea condițiilor optime desfășurării activităților didactice de predare-învățare; ➤ asigurarea necesarului de clase pentru desfășurarea optimă a activităților școlare; ➤ dezvoltarea unui învățământ calitativ;.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ copii comunei; ➤ generațiile viitoare de copii; ➤ cadrele didactice și cele auxiliare din unitățile de învățământ de pe raza localității; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea urgentă a unor investiții responsabile într-o educație de înaltă calitate, accesibilă tuturor copiilor.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 6. Amenajare parc în satul Pietroșani	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei
Obiective specifice	Asigurarea unui microclimat și a unui cadru natural ambiant în acord cu manifestarea dorințelor cetățenilor pentru a-și petrece timpul liber și pentru a reda un aspect plăcut localității.
Rezultate obținute	Parcul din satul Pietroșani mult mai atractiv din punct de vedere peisagistic și al utilizării de către cetățenii comunei.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea unor modernizări și reparații periodice ale parcului.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 7. Amenajare parc în satul Miroslăvești	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei
Obiective specifice	Asigurarea unui microclimat și a unui cadru natural ambiant în acord cu manifestarea dorințelor cetățenilor pentru a-și petrece timpul liber și pentru a reda un aspect plăcut localității.
Rezultate obținute	Parcul din satul Miroslăvești mult mai atractiv din punct de vedere peisagistic și al utilizării de către cetățenii comunei.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea unor modernizări și reparații periodice ale parcului.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

8. Extindere rețele de apă și canalizare în Comuna Puchenii Mari, județul Prahova

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Extinderea și completarea sistemului de distribuție apă potabilă și sistem de canalizare.
Obiective specifice	Înființarea sistemului de canalizare va avea efecte benefice asupra dezvoltării economice, prin crearea de noi locuri de muncă, se va îmbunătăți calitatea mediului înconjurător, în special a pânzei freatice.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ asigurarea apei potabile în cadrul tuturor locuințelor, al unităților de învățământ, de alimentație și utilitate publică, dispensare medicale, etc; ➤ atragerea de investitori.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației și atragerea de investitori. Extinderile se vor realiza pe străzi neechipate corespunzător hidroedilitar.
Studii existente	Studiu de fezabilitate.
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

9. Modernizare școli și grădinițe în comuna Puchenii Mari

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Asigurarea calității procesului de învățământ
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ adaptarea la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă. ➤ creșterea competențelor profesionale în rândul tinerilor.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ crearea condițiilor optime desfășurării activităților didactice de predare-învățare; ➤ asigurarea necesarului de clase pentru desfășurarea optimă a activităților școlare; ➤ dezvoltarea unui învățământ calitativ;.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ elevii comunei; ➤ generațiile viitoare de elevi; ➤ cadrele didactice și cele auxiliare din unitățile de învățământ de pe raza localității; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea urgentă a unor investiții responsabile într-o educație de înaltă calitate, accesibilă tuturor copiilor.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

10. Desfășurarea de campanii de informare și conștientizare cu privire la riscurile abandonului școlar

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Nivelul de educație este factor-cheie al dezvoltării naționale, deoarece determină în mare măsură activitatea economică și productivitatea, precum și mobilitatea forței de muncă, creând premisele, pe termen lung pentru existența unui nivel mai ridicat de trai și de calitate a vieții.
Obiective specifice	Obiectivul proiectului este reprezentat de realizarea condițiilor pentru o educație de calitate în comuna Puchenii Mari.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea gradului de participare la nivelul învățământului obligatoriu al copiilor din mediul rural; ➤ scăderea ratei de abandon școlar.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Rata în creștere a abandonului școlar
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 11. Modernizare bază sportivă	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Amenajarea unei baze sportive în comuna Puchenii Mari, sat Puchenii Mari.
Obiective specifice	Accesul la baza sportivă a tuturor locuitorilor comunei. Desfășurarea competițiilor sportive organizate la nivel local. Desfășurarea evenimentelor culturale, festivaluri și zilele comunei în aer liber.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ asigurarea necesarului pentru desfășurarea optimă a activităților sportive ale elevilor; ➤ crearea condițiilor adecvate desfășurării activităților sportive.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ elevii comunei Puchenii Mari; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Infrastructura sportivă din comuna Puchenii Mari este compusă din terenul multifuncțional – handbal, minifotbal, tenis de câmp și baza sportivă – teren de fotbal – fără tribune, vestiar și grup sanitar.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

12. Dotarea cu echipamente informatice în vederea îmbunătățirii serviciilor din cadrul administrației publice locale în comuna Puchenii Mari

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Dotarea cu echipamente IT și alte componente, echipamente, instrumente pentru asigurarea unei activități eficiente la nivel local.
Obiective specifice	Eficientizarea activității funcționarilor publici.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Crearea condițiilor adecvate desfășurării unor activități care să asigure cerințele cetățenilor și buna funcționare a administrației publice conform standardelor europene; ➤ pastrarea confidențialității în legatură cu informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției în problemele cetățenilor.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Reducerea timpilor de așteptare și eliminarea necesității prezenței cetățenilor la sediul instituției pentru întocmirea documentelor, posibilitatea de eliberare / depunere a cererilor / documentelor și efectuarea plăților online / electronic, precum și crearea arhivei electronice.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

13. Modernizare drumuri de interes local în comuna Puchenii Mari

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Extinderea drumurilor de interes local.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare; ➤ creșterea nivelului de siguranță rutieră;
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ îmbunătățirea traficului rutier și a siguranței acestuia; ➤ mărirea numărului de kilometri de drumuri asfaltate; ➤ reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri locale; ➤ diminuarea factorilor de risc pentru populație; ➤ atragerea de investitori.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori ➤ participanții la traficul rutier ce tranzitează zona.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Îmbunătățirea traficului rutier și creșterea siguranței acestuia prin crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 14. Construire rigole carosabile	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare
Obiective specifice	Protejarea gospodăriilor de inundații.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ fluidizarea traficului rutier prin eliminarea depunerilor de apă de pe partea carosabilă; ➤ facilitarea accesului locuitorilor în curțile proprii pe timpul ploilor; ➤ reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri locale.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ turiștii ce vizitează comuna ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Crearea condițiilor de baza necesara unui trai decent, conducând, în perspectiva, la revitalizarea zonei defavorizate
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
15. Construire sala de sport multifuncțională în comuna Puchenii Mari prin Compania Națională de Investiții	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Crearea condițiilor adecvate desfășurării activităților sportive;
Obiective specifice	Asigurarea necesarului pentru desfășurarea optimă a activităților sportive ale elevilor;
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ reducerea fenomenului migratoriu; ➤ creșterea nivelului de sănătate al populației; ➤ îmbunătățirea condițiilor de viață
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Infrastructura sportivă din comuna Puchenii Mari este compusă din terenul multifuncțional – handbal, minifotbal, tenis de câmp și baza sportivă – teren de fotbal – fără tribune, vestiar și grup sanitar.
Studii existente	Studiu de fezabilitate.
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
16. Formare profesională pentru personalul din aparatul de specialitate al primarului	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Formarea profesională continuă a personalului din aparatul de specialitate al primarului.
Obiective specifice	Crearea condițiilor adecvate desfășurării unor activități care să asigure cerințele cetățenilor și buna funcționare a administrației publice conform standardelor europene;
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ îmbunătățirea condițiilor de muncă ale angajaților din administrația publică; ➤ eficientizarea serviciilor oferite cetățenilor comunei.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației și atragerea de investitori. Extinderile se vor realiza pe străzi neechipate corespunzător hidroedilitar.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
17. Modernizare bază informatică în instituțiile publice ale comunei Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Dotarea cu echipamente IT și alte componente, echipamente, instrumente pentru asigurarea unei activități eficiente la nivel local.
Obiective specifice	Eficientizarea activității funcționarilor publici.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Crearea condițiilor adecvate desfășurării unor activități care să asigure cerințele cetățenilor și buna funcționare a administrației publice conform standardelor europene; ➤ pastrarea confidențialității în legătură cu informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției în problemele cetățenilor.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Reducerea timpilor de așteptare și eliminarea necesității prezenței cetățenilor la sediul instituției pentru întocmirea documentelor, posibilitatea de eliberare/depunere a cererilor/documentelor și efectuarea plăților online/electronic, precum și crearea arhivei electronice.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 18. Întocmire/actualizare PUG în comuna Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Amenajarea teritoriului și dezvoltarea urbanistică a localității
Obiective specifice	Crearea condițiilor adecvate desfășurării unor activități care să asigure cerințele cetățenilor și buna funcționare a administrației publice conform standardelor europene;
Rezultate obținute	Realizarea unui PUG în conformitate cu realitățile din teritoriu și cu viziunea administrației locale privind dezvoltarea urbanistică în viitor
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ Consiliul Local Puchenii Mari; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Stabilirea direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și dezvoltare urbanistică a localității
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

19. Achiziționare de tablete și dispozitive electronice pentru învățământ în comuna Puchenii Mari

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Dezvoltarea unui învățământ calitativ
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dezvoltarea unui învățământ calitativ ➤ Asigurarea necesarului de tablete pentru desfășurarea optimă a activităților școlare;
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ motivarea elevilor ➤ scăderea abandonului școlar; ➤ Cadre didactice înalt pregătite ce se adaptează cerințelor școlare actuale ➤ reducerea fenomenului migratoriu; ➤ îmbunătățirea condițiilor de învățământ rural.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ elevii comunei; ➤ cadrele didactice; ➤ generațiile viitoare de elevi.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Dotarea școlilor din mediu rural necesită o echipare continuă și o adaptare la necesitățile școlii moderne. Creșterea condițiilor de învățământ rural.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

20. Implementare sistem de monitorizare și supraveghere video a comunei

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Reducerea fenomenului infracțional;
Obiective specifice	Prin implementarea unui sistem video de supraveghere video a traficului rutier și pietonal va duce la creșterea siguranței cetățenilor participanți la traficul rutier și pietonal.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ scăderea numărului de accidente rutiere; ➤ responsabilizarea tuturor participanților la traficul rutier și pietonal; creșterea sentimentului de siguranță a cetățenilor; ➤ scăderea numărului de furturi din mașini și/sau locuințe.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ Participanții la traficul rutier ce tranzitează zona; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Siguranța cetățeanului reprezintă o importantă zonă de interes pentru aparatul administrativ al Primarului.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 21. Înființare a Registrului Electronic National al Nomenclatoarelor Stradale (Renns)	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Standardizarea la nivel national a nomenclaturii stradale (denumiri artere si numere administrative)
Obiective specifice	Asigurarea accesului oricarei institutii publice, persoane juridice si persoane fizice la un sistem unic de nomenclatura stradala constituit pe baza standardizarii.
Rezultate obținute	Sistem unic de referință la nivel național, în care sunt înscrise nomenclaturile stradale de la nivelul comunelor, orașelor și al municipiilor.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Obligativitatea utilizării RENNS – instituții și autorități ale administrației publice centrale și locale în activitatea specifică.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 22. Implementare a Registrului Agricol National (RAN) pe raza U.A.T. Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Să crească vizibilitatea efortului de colectare a informațiilor agricole
Obiective specifice	Va permite comunicarea și verificarea informațiilor cu evidențele centrale.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ In secțiunea alocată GOSPODARILOR, sistemul RAN permite cetățenilor consultarea online a datelor referitoare la gospodăriile proprii; ➤ In secțiunea alocată UAT-urilor, sistemul RAN permite acestora transmiterea automată sau încărcarea manuală a datelor din registrul agricol local, primirea și gestionarea cererilor de modificare de la cetățeni precum și consultarea datelor din registrul propriu.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Acest sistem va fi unul central, care conectează aceste sisteme disparate prin interfețe standard în vederea consolidării datelor din registrele agricole locale într-un Registru Agricol Național (RAN) și corelării acestora cu date obținute de la alte instituții sau din alte sisteme ale ANCPI.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului: 23. Înființare trotuare pe raza U.A.T. Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici prin asigurarea unei infrastructuri pietonale moderne.
Obiective specifice	Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea gradului de siguranță și dezvoltarea infrastructurii; ➤ îmbunătățirea sistemului pietonal, reducerea accidentelor rutiere.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Această investiție se justifică prin realizarea unei mai bune circulații pietonale în zona drumurilor județene, actualmente pietonii fiind obligați să circule pe partea carosabilă, ceea ce poate duce la accidente periculoase.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

24. Realizarea de parteneriate în vederea dezvoltării comunei din punct de vedere economic, social și sportiv

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei.
Obiective specifice	Este un proiect mult așteptat de comunitatea din zonă. Prin proiect se vor încheia parteneriate cu localitățile învecinate pentru realizarea de proiecte comune de infrastructură zonală.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ asigurarea apei potabile în cadrul unităților de învățământ, de alimentație și utilitate publică, dispensare medicale, etc; ➤ - atragerea de investitori.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea dezvoltării comunităților locale învecinate.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 25. Înființarea unui târg comunal pentru desfacerea produselor agricole și a celor de origine animală	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Oferirea posibilității locuitorilor comunei de a-și desface produsele proprii în cadrul acestui târg.
Obiective specifice	Comercializarea produselor alimentare obținute la nivel local prin lanțuri scurte de aprovizionare și prin piețe locale, aceasta trebuind să devină o componentă importantă a sectorului agroalimentar din România;.
Rezultate obținute	Promovarea cooperării între „actorii” locali în scopul comercializării produselor agroalimentare prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a lor în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
26. Lucrări de înregistrare sistematică pe sectoare cadastrale în cadrul programului național de cadastru și carte funciară (intabulare gratuită a terenurilor)	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Necesitatea intabulării terenurilor
Obiective specifice	Crearea condițiilor adecvate desfășurării unor activități care să asigure cerințele cetățenilor și buna funcționare a administrației publice conform standardelor europene
Rezultate obținute	Eficientizarea serviciilor oferite cetățenilor comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	-
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
27. Achiziționarea de mobilier stradal (băncuțe, coșuri de gunoi, ghivece cu flori)	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei
Obiective specifice	Asigurarea unui microclimat și a unui cadru natural ambiant în acord cu manifestarea dorințelor cetățenilor pentru a-și petrece timpul liber și pentru a reda un aspect plăcut localității.
Rezultate obținute	Centrul civic al comunei mult mai atractiv din punct de vedere peisagistic.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea unor modernizări periodice ale centrului civic.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

28. Încurajarea și susținerea populației active în vederea participării la cursuri de calificare și reconversie social susținute de furnizorii de formare profesională

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Crearea condițiilor adecvate locuitorilor care vor beneficia de pe urma acestei investiții.
Obiective specifice	Creșterea gradului de instruire și formare a șomerilor, persoanelor inactive sau a celor în căutarea unui loc demuncă.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ scăderea numărului de persoane inactive sau a celor în căutarea unui loc de muncă; ➤ creșterea mobilității forței demuncă în interiorul și în afara comunei; ➤ crearea de noi locuri de muncă.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Șomerii sau persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și familiile acestora ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației și atragerea de investitori. Extinderile se vor realiza pe străzi neechipate corespunzător hidro-edilatar.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

29. Construire centru de desfășurare activități didactice de tip “Școala după școală”

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Crearea condițiilor optime desfășurării activităților didactice de predare-învățare
Obiective specifice	Dezvoltarea unui învățământ calitativ
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ educarea și dezvoltarea socială a elevilor; ➤ creșterea rezultatelor școlare la examenele naționale; ➤ motivarea elevilor; ➤ scăderea abandonului școlar ➤ reducerea fenomenului migratoriu.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ elevii comunei; ➤ generațiile viitoare de elevi ➤ locuitorii comunei;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Rata abandonul școlar care este din ce în ce mai mare atât la nivel național cât și la nivel local
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului:	
30. Modernizare centru civic Puchenii Mari, Parc Central	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei
Obiective specifice	Asigurarea unui microclimat și a unui cadru natural ambiant în acord cu manifestarea dorințelor cetățenilor pentru a-și petrece timpul liber și pentru a reda un aspect plăcut localității.
Rezultate obținute	Centrul civic al comunei mult mai atractiv din punct de vedere peisagistic.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea unor modernizări periodice ale centrului civic.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului: 31. Dezvoltarea unor programe și activități diverse pentru protecție mediului	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Conștientizare populației cu referire la importanța procesului de protecție a mediului înconjurător.
Obiective specifice	Elaborarea unor măsuri axate pe prevenire, protejare și pregătire.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ asigurarea standardelor de sănătate a populației și protecția colectivităților umane împotriva factorilor dăunători, naturali și antropici; ➤ reducerea poluării; ➤ protejarea aerului, apei și a solului
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Îmbunătățirea conformării cu legislația UE privind protecția mediului.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

32. Promovarea oportunităților de finanțare pentru reîmpădurirea suprafețelor

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Combaterea schimbărilor climatice
Obiective specifice	Obiectul îl reprezintă finanțarea nerambursabilă din Fondul pentru mediu a proiectelor care vizează împădurirea terenurilor degradate, reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Îmbunătățirea calității aerului; ➤ refacerea echilibrului hidrologic; ➤ asigurarea permanenței și stabilității biodiversității; ➤ combaterea schimbărilor climatice prin diminuarea efectelor secetei și limitarea deșertificării; ➤ îmbunătățirea aspectului peisagistic.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Îmbunătățirea conformării cu legislația UE privind protecția mediului.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI

Titlul proiectului:

33. Achiziționare/instalare panouri fotovoltaice pentru energie electrică în instituțiile publice, parcuri, intersecții, terenuri de sport

Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Îmbunătățirea calității vieții; creșterea siguranței de transport și a cetățenilor pe timp de noapte;
Obiective specifice	Scăderea consumului de energie electrică;
Rezultate obținute	Îmbunătățirea calității mediului.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 34. Realizare rețea WIFI în comuna Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Dezvoltarea infrastructurii fizice a comunei prin modernizarea rețelei de internet.
Obiective specifice	îmbunătățirea infrastructurii de internet
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Creșterea gradului de conectare al populației la rețeaua de internet ➤ Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Realizarea proiectului vine ca o necesitate la dezvoltarea economică a comunei.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 35. Amenajarea drumurilor din comună în vederea înființării pistelor pentru biciclete	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Scopul proiectului vine ca o necesitate la dezvoltarea economică a comunei.
Obiective specifice	Obiectivul este sprijinirea dezvoltării infrastructurii pentru biciclete, pentru a crește numărul celor care utilizează în deplasările lor zilnice bicicleta, dar și de a spori siguranța bicicliștilor în trafic.
Rezultate obținute	➤ Creșterea siguranței deplasării bicicliștilor.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Alături de traficul pietonal, ciclismul este o modalitate de deplasare ecologică, socială, care nu generează poluare sau zgomot și care face bine sănătății.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 36. Amenajarea acostamentelor și a șanțurilor/intrărilor în gospodărie	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Amenajarea acostamentelor și a șanțurilor/intrărilor în gospodărie este de o importanță mare atât pentru locuitorii comunei cât și pentru mediul de afaceri din comună.
Obiective specifice	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind modernizarea acostamentelor și a șanțurilor/intrărilor în gospodărie.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fluidizarea traficului; ➤ Creșterea siguranței în trafic.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 37. Modernizarea parcurilor și a locurilor de joacă de pe raza comunei Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Proiectul vizează îmbunătățirea calității mediului, mărirea suprafeței de spațiu verde amenajat pe cap de locuitor, reabilitarea impactului vizual al zonei locale, întinerirea fondului dendrologic de pe raza localității, crearea de zone de odihnă și recreere pentru locuitori.
Obiective specifice	Obiectivul specific al proiectului vizează realizarea unor spații de joacă (interior), parcuri de recreere și agrement cu alei de promenada, cu zone de odihnă și socializare pentru tineri, cu locuri de joacă pentru tineri.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Creșterea suprafeței spațiilor de joacă pentru copii; ➤ Creșterea numărului de echipamente de joacă pentru copii
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Spațiile publice active sunt motoare pentru dezvoltarea sustenabilă și eficiența unei comune; crearea unor medii favorabile pentru interacțiunile sociale constituind o necesitate.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 38. Achiziționare platforme colectare selectivă	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Colectarea selectivă a deșeurilor din locuințele individuale și din instituțiile publice.
Obiective specifice	Proiectul are ca obiectiv realizarea de investiții privind organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea eficienței activității de salubritate; ➤ scăderea costurilor de salubritate, inclusiv pentru populație; ➤ îndeplinirea unor angajamente luate față de UE; ➤ creșterea gradului de civilizație rurală.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ instituțiile publice locale; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Necesitatea îmbunătățirea calității mediului prin reutilizarea și refolosirea unor deșeuri din plastic, sticlă și hârtie.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 39. Înființarea și dotare laboratoare de specialitate în școli: chimie, fizică, biologie, informatică	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Nivelul de educație este factor-cheie al dezvoltării naționale, deoarece determină în mare măsură activitatea economică și productivitatea, precum și mobilitatea forței de muncă, creând premisele, pe termen lung pentru existența unui nivel mai ridicat de trai și de calitate a vieții.
Obiective specifice	Obiectivul proiectului este reprezentat de realizarea condițiilor pentru o educație de calitate în comuna Puchenii Mari.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea gradului de participare la nivelul învățământului obligatoriu al copiilor din mediul rural; ➤ scăderea ratei de abandon școlar.
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ elevii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Proiectul vizează realizarea unei infrastructuri școlare corespunzătoare prin înființarea și dotare laboratoare de specialitate în școli: chimie, fizică, biologie, informatică.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 40. Arhivarea documentelor	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Îmbunătățirea fluxurilor interne de comunicare a informațiilor, prin creșterea eficienței operaționale și scăderea costurilor de procesare a documentelor, dar și obținerea de servicii mai eficiente, îmbunătățirea comunicării și transparenței.
Obiective specifice	Creșterea capacității administrației publice de a gestiona în mod eficient documentele, asigurând ordine, transparență și celeritate în servirea interesului public.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea eficienței și transparenței în gestionarea documentelor în cadrul relației cu cetățenii (audiențe, ghișeu unic etc.).
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Managementul documentelor este procesul de administrare a documentelor unei organizații, pentru a servi intereselor acesteia, pe parcursul întregii lor durate de viață, de la început, prin procesul de creare, revizuire, organizare, stocare, utilizare, partajare, identificare, arhivare și până la distrugerea lor.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

UAT COMUNA PUCHENII MARI	
Titlul proiectului: 41. Achiziție utilaje pentru dotarea UAT Comuna Puchenii Mari	
Manager de proiect	Consiliul Local Puchenii Mari
Scopul proiectului	Prin acest proiect se dorește achiziționarea unor utilaje și accesorii aferente pentru dotarea UAT Comuna Puchenii Mari.
Obiective specifice	Dezvoltarea/extinderea serviciilor de utilitate publică: deszăpezire, întreținerea drumurilor, trotuarelor și a spațiilor publice, etc la nivelul comunei.
Rezultate obținute	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Exploatarea eficientă; ➤ Eficientizarea la nivelul comunei Puchenii Mari
Potențialii beneficiari ai proiectului/ grupul țintă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ locuitorii comunei; ➤ agenții economici din zonă; ➤ potențialii investitori.
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea studiului de fezabilitate ➤ Elaborarea proiectului tehnic ➤ Aprobarea începerii proiectului ➤ Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ➤ Contractarea proiectului ➤ Organizarea licitațiilor ➤ Monitorizare, evaluare, control ➤ Auditul proiectului
Justificarea necesității probleme abordate	Achiziționarea utilajelor este necesară în vederea realizării lucrărilor de întreținere a drumurilor comunale, strazilor și drumurilor de exploatare aflate în proprietatea și administrarea Consiliului local.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Fonduri europene, contribuție locală, bugetul de stat, împrumuturi, parteneriate, alte surse
Perioadă estimată de implementare	2023-2027

5.2. Cadrul de aplicare a strategiei

Pentru transpunerea Strategiei de dezvoltare locală se propun măsuri și instrumente concrete de implementare, care au rolul de a structura eforturile de organizare, de a mobiliza parteneriatul și resursele necesare, precum și de a asigura succesul strategiei.

Coordonare

Coordonarea implementării Strategiei de dezvoltare locală va fi asumată și asigurată de Consiliul Local și Primarul comunei Puchenii Mari. Structura care va asigura coordonarea Strategiei va fi de sine stătătoare, o structură nouă, creată special cu acest scop, care să cuprindă funcționari publici cu specializări tehnice, financiar și juridic, a căror viziune și experiență să permită acoperirea tuturor aspectelor integrate și extinse pe care le presupune implementarea unei strategii multisectoriale și pe termen lung. Structura va fi condusă de Primar. Eventual, poate fi cooptat și un consultant.

Responsabilitățile structurii de coordonare a strategiei de dezvoltare locală - propuneri:

- Asigurarea coordonării și urmării stadiului implementării strategiei;
- Asigurarea unui management eficient în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate de consiliul local sau de primar în varii parteneriate;
- Monitorizarea modului de implementare, respectiv realizarea indicatorilor de progres, impact și rezultat a obiectivelor, direcțiilor și acțiunilor de dezvoltare;
- Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementari a strategiei;
- Organizarea monitorizării, evaluării și revizuirii periodice a implementarii;
- Elaborarea rapoartelor de implementare și de revizuire periodică, după graficul de raportare agreed;
- Urmărirea realizării, implementării și impactului planului de comunicare și promovare a strategiei

Punerea în aplicare

Punerea în aplicare a strategiei de dezvoltare locală este un proces complex, care implică și afectează întreaga comunitate. Dată fiind amploarea și diversitatea

acțiunilor intra și inter- sectoarele ale strategiei, se propun o serie de instrumente de implementare care să faciliteze atingerea obiectivelor de dezvoltare ale strategiei.

1. Planul de acțiuni este o prezentare structurată a tuturor acțiunilor și proiectelor propuse de strategie, cu date și informații privind modul de abordare – în corelare cu alte acțiuni sau prin parteneriate strategice, resursele financiare necesare și surse posibile pentru asigurarea lor, legislația care guvernează proiectul, indicatorii de rezultat care permit evaluarea implementării acțiunii.

2. Planificarea în timp a planului de acțiuni, pe termen scurt și pe întreaga perioadă de planificare, indică etapele de parcurs pentru implementarea proiectelor, respectând prioritățile identificate prin exercițiile de consultare a comunității.

3. Parteneriatul local continuă și extinde eforturile de implicare și consultare a diverselor grupuri de interese locale din perioada de elaborare a strategiei, fiind expresia răspunderii asumate de acele entități sau grupuri de entități în ceea ce privește contribuția directă și planificată la transpunerea strategiei. Pentru a asigura succesul strategiei, aceasta trebuie să devină un document de lucru nu numai pentru Consiliul Local și Primar, ci și pentru entitățile cuprinse în parteneriatul local, un document care să le ghideze propriile planuri de viitor.

4. Asumarea responsabilităților de implementare, de către Consiliul Local și Primar, precum și de către Parteneriatul local.

5. Realizarea Planului de comunicare și promovare a strategiei către comunitatea locală și alte entități interesate. Acesta este un instrument care va mări vizibilitatea asupra strategiei, va informa și educa populația, grupurile de interese și de inițiativă, astfel încât să se asigure implicarea prin propriile proiecte și susținerea strategiei.

Monitorizare și evaluare

Activitățile de monitorizare și evaluare a impactului și rezultatelor au ca scop asigurarea eficienței și calității în implementare, urmărirea sensului de implementare a strategiei și a componentelor sale, respectiv realizarea obiectivelor propuse.

În cazul apariției de devieri de la planificare, a situațiilor de criză sau de forță majoră, modificări ale elementelor de precondiție, apariția de reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie sau proiect, activitatea de monitorizare va genera acțiuni de ajustare – restructurare – alocări suplimentare, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere și readucere a

strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevăzut și, astfel, să se asigure realizarea impactului așteptat.

Evaluarea rezultatelor și impactului

Sistemul de evaluare permite să se aprecieze în ce măsură strategia și proiectele componente și-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile și intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficiență, calitate și cantitate.

Evaluarea se realizează la trei momente cheie:

a. Evaluarea anterioară începerii acțiunii: se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.

b. Evaluarea intermediară a acțiunii: se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.

c. Evaluarea finală se realizează după finalizarea proiectului, imediat sau/și după anumite perioade, pentru a analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect. Această evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte care să consolideze sau să corecteze rezultatele realizate.

Revizuire

Strategia de dezvoltare locală va fi revizuită periodic, pentru a se evalua succesul eforturilor de implementare și a se lua toate măsurile ca planul să rămână valabil pe măsură ce comunitatea evoluează. Se vor opera ajustările, rafinările și actualizările necesare, astfel încât cetățenii să fie convinși de modul în care comunitatea lor se dezvoltă în sensul progresului social, economic și de mediu.

Revizuirea strategiei se va realiza la intervale relativ scurte, datorită perspectivelor de schimbări rapide la nivelul întregii societăți românești. Prima revizuire se recomandă la finele perioadei de “termen scurt” – 2023. Revizuirea va cuprinde toate etapele de elaborare.

Exercițiul de revizuire va ține cont de următoarele elemente:

- Rezultatele monitorizării implementării și evaluării impactului strategiei până la momentul revizuirii;
- Evoluția bugetului local;
- Legislație nouă cu efecte directe asupra comunei

➤ Modificări în strategiile naționale, regionale sau județene, cu efecte directe asupra comunei.

Indiferent de ritmul de revizuire, este necesară o raportare anuală a rezultatelor de implementare, care să includă o detaliere a proiectelor care urmează să fie continuate sau atacate în următorul ciclu de 12 luni și efectele acestora asupra exercițiului bugetar.

Parteneriat

Strategia de dezvoltare locală va fi pusă în aplicare prin intermediul unui parteneriat larg la nivel local care va cuprinde reprezentanții tuturor grupurilor de interese și inițiative vizate de strategie prin obiectivele, direcțiile și acțiunile de dezvoltare.

Principiul parteneriatului presupune, pe lângă implicarea directă a comunității, prin cunoștințe, experiență, proiecte proprii și participarea la consultările publice pe care autoritatea publică locală le va organiza atât în contextul implementării strategiei, cât și în cel al aplicării legislației privind transparența decizională în administrație și impactul proiectelor asupra mediului.

În ceea ce privește implementarea strategiei printr-un parteneriat colaborativ și eficient, este necesară continuarea eforturilor de implicare coerentă a comunității în proiectele relevante și stimularea contribuțiilor cetățenilor, grupurilor și organizațiilor la atingerea viziunii și obiectivelor de dezvoltare locală. Amploarea, caracteristicile și multidisciplinaritatea acțiunilor și proiectelor concrete de implementare sunt cele care dictează componenta parteneriatului:

1. Autoritatea publică locală, respectiv Consiliul Local și Primarul;
2. Instituții publice, cum ar fi Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă și Direcția Generală de Asistență Socială de la nivelul județului, Consiliul Județean;
3. Instituții de învățământ, cu precădere preuniversitare;
4. Operatorii de utilități;
5. Reprezentanții băncilor și investitorilor
6. Asociații patronale, sindicate
7. Reprezentanții cetățenilor
8. Organizații civice din diverse domenii
9. Mass-media locală/județeană
10. Reprezentanții cultelor

Primăria va încuraja ca reprezentarea în parteneriat să respecte egalitatea de șanse.

Din cauza slabei reprezentări la nivel local a unor organizații sau instituții cu specializări relevante și de mare importanță pentru implementarea cu succes a strategiei, se recomandă invitarea unor agenții guvernamentale sau neguvernamentale în Parteneriatul local, fie pe baze permanente, fie ocazional, la dezbaterile pe profil. Astfel, se recomandă invitarea Agenției pentru Dezvoltare Regională, a Camerei de Comerț, Agenției pentru Protecția Mediului și a altora.

Această structură numeroasă va fi încurajată să preia strategia ca pe un ghid propriu de dezvoltare, iar Primăria va face eforturile necesare pentru coagularea într-o entitate care să participe pro-activ la implementare.

Strategia va putea fi consultată de orice cetățean, exemplare ale strategiei fiind disponibile la sediul Primăriei.

5.3. Monitorizarea și ajustarea strategiei

La nivelul autorităților administrației publice locale, funcția de monitorizare și evaluare va fi asigurată de personalul propriu. Acesta va pregăti trimestrial rapoarte de monitorizare și evaluare pentru fiecare proiect și le va transmite Consiliului Local și Consiliului Județean în nu mai mult de 45 de zile de la sfârșitul trimestrului.

Raportul trimestrial va prezenta performanțele proceselor și va conține două seturi de date:

- informații corespunzătoare trimestrului încheiat;
- informații cumulate, corespunzătoare trimestrelor parcurse din anul respectiv.

Orice schimbare în strategia locală va fi comunicată Unității centrale de monitorizare în 30 de zile de la aprobarea acesteia prin hotărâre a Consiliului local.

Ajustarea strategiei locale va fi efectuată după elaborarea studiilor de fezabilitate la investițiile preconizate.

Bibliografie

1. Dan Bălțeanu, *Hazarde naturale și antropice*, Editura Corint, București
 2. *Enciclopedia Geografică a României*, ediția III revăzută și adăugită, Editura Enciclopedică, Dan Ghinea, București, 2002;
 3. Ghica Constantin, *Infrastructură teritorială și dezvoltare urbană*, Ed. Uranus, București, 2004
 4. Melinda Cândea, Florina Bran, *Spațiul geografic românesc. Organizare. Amenajare. Dezvoltare*. Ed. Economică, București, 2001.
 5. Baicu, I., Popescu, P. *Istoria Prahovei în date*, Ploiesti, 1977.
 6. Erdeli, G., Melinda Cândea, Costache, S. *Dicționar de geografie umană*, Ed. Corint, București, 1999.
 7. Frunzescu, D., *Dicționar topographic și statistic al României*, București, 1982.
 8. Georgescu, V., *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre*, Ed. Humanitas, București 1992
 9. Lahovary, G., *Marele Dicționar geographic al României*, Tipografia Socec, București 1989.
- *** Direcția de Statistică a Județului Prahova - Ploiești;
- *** Fișa Comunei Puchenii Mari, Direcția de Statistică Județeană Prahova;
- *** Planul Urbanistic General al Comunei Puchenii Mari;
- *** https://www.siugrc-cjph.ro/documents/10157/.../PRAHOVA_LMI.pdf
- *** [Recensământul Populației și al Locuințelor 2002 - populația unităților administrative pe etnii](#), Accesat la 10 ianuarie 2023;
- *** Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „[Tab13. Populația stabilă după religie – județe, municipii, orașe, comune](#)”. Institutul Național de Statistică din România. iulie 2013. http://www.recensamantromania.ro/wp-content/uploads/2013/07/sR_TAB_13.xls. Accesat la 11 ianuarie 2023;